

රසවාහිනී

ධම්මවිචය

පටුන

"ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුප්පටිවිද්ධා."

(මහා සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පටුන සංස්කරණය - භික්ඛු ධම්මවිහාරි

(ඡට්ඨ සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

රසවාහිනී

පණාමාදිකථා

1.

සත්ථුප්පසත්ථචරණං සරණං ජනානං,
බ්‍රහ්මාදිමොළි මණිරංසි සමාවහන්තං,
පඞ්කෙරුහාහමුදුකොමලචාරුවණ්ණං;
වන්දාමි චක්කවරලක්ඛණමාදධානං.

2.

සිද්ධං ජිනෙන චිරකාලමතන්දිතෙන,
යං භාවකො සමධිගච්ඡති ඛෙමමග්ගං;
යං කප්පරුක්ඛ රුචිදාන මණිව භාති,
තං ධම්මමග්ග මසමං පණමාමි නිච්චං.

3.

සන්තින්ද්‍රියං සුගතසූනුවරං විසුද්ධං,
යං දක්ඛිණෙය්‍යමතදං සුවිපුඤ්ඤඛෙත්තං;
තාණෙසිනං සරණමුජ්ඣිතසබ්බදුක්ඛං,
වන්දාමි සඞ්ඝ මනඝං සිරසා මහග්ඝං.

4.

යම්පත්තමෙත්ථ රතනත්තයථොමනෙන,
පුඤ්ඤෙන තෙන දුරිතං සකලං පණුජ්ජ,
වක්ඛාමහං සුමධුරං රසවාහිනින්තං,
භො භො සුණන්තු සුජනා භිමුදාවහා සා.

5.

තත්ථතත්ථූපපන්නානි, වත්ථූනි අරහා පුරෙ;
අභාසුං දීපභාසාය, ඨපෙසුං තං පුරාතනා.

6.

මහාවිහාරෙ තඞ්ගුත්ත, වඞ්කපරිවෙණවාසිකො;
රට්ඨපාලොති නාමෙන, සීලාචාර ගුණාකරො.

7.

හිතාය පරිවත්තෙසි, පජානං පාළිභාසතො;
පුනරුත්තාදිදොසෙහි, තමාසි සබ්බමාකුලං;
අනාකුලං කරිස්සාමි, තං සුණාථ සමාහිතා.

8.

විතරාගා පුරෙ වොචුං, යස්මා තස්මා හි භාසිතං;
එතමාදරණීයඤ්හි, සාධු සාධූහි සබ්බදාති.

ජම්බුදීපුප්පත්ති වත්ථූනි.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො

1. ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

තත්ථ තෙසං වත්ථූන මුප්පත්තියො ද්විධා භවන්ති ජම්බුදීපෙ සීහළදීපෙචාති, තත්ථ ජම්බුදීපෙ තාළීස, සීහළදීපෙ තෙසට්ඨී, තෙසු තාව ජම්බුදීපුප්පත්තිවත්ථූනි ආවි භවිස්සන්ති, තතොපි ධම්මසොණ්ඩකස්ස වත්ථු ආදි, කථං, අම්හාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ ඉමස්මිංයෙව භද්දකප්පෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි, තස්ස ඛො පන භගවතො සාසනන්තරධානතො න චිරෙනෙව කාලෙන අම්හාකං බොධිසත්තො බාරාණසීරඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිස්මිං නිබ්බත්ති, තස්සු ප්පත්ති කාලසමනන්තරමෙව සබ්බසත්තානං මනසි ධම්මසඤ්ඤා උදපාදි, තස්මාස්ස ධම්මසොණ්ඩොතිනාම මකංසු, සො පනෙසො කුමාරො මහන්තෙන පරිවාරෙන වඩ්ඪෙන්තො සබ්බසිප්පෙසු නිප්ඵත්තිං පත්වා පිතරා උපරජ්ජෙන පූජිතො හුත්වා දානාදයො දසකුසලකම්මපථෙ පූරෙන්තො පිතුඅච්චයෙනාමච්චෙහි රජ්ජෙනාභිසිඤ්චිතො අහොසි, සො පනෙස ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා දෙවනගරසදිසෙ බාරාණසීනගරෙ චක්කවත්තිසදිසං බාරාණසීරජ්ජං කාරෙන්තො මාසද්ධමාසච්චයෙන සිරිසයනගතො එවං චින්තෙසි, මමෙවං රජ්ජසිරිමනුභවනං න සොභති ධම්මවියොගෙන, දිවාකර විරහිතො නභො වියාතිආදිනා නානාකාරණං චින්තෙසි, තෙනෙත්ථ.

1.

පුඤ්ඤෙන සීලාදිමයෙන පුබ්බෙ,
කතෙන පත්තොස්මි අතන්දිතෙන,
මසක්කසාරෙ විය දෙවරාජා;
රාජත්තමිද්ධෙ පුරමුත්තමම්හි.

2.

රූපෙන හාරීනයනුස්සවෙන,
සද්දෙන සම්මා සවණාමතෙන,

ගන්ධෙන සානුස්සවසොභනෙන,
රසඤ්ඤපුඤ්ඤෙන රසෙනවාපි.

3.

ඵස්සෙන ගත්තස්ස සුඵස්සදෙන,
සමිද්ධිපත්තොස්මි මහිද්ධිකොහං,
නෙවෙත්තකෙනෙව පමාදභාව,
මා පජ්ජිතුං යුත්තරූපන්ති ඤත්වා.

4.

දස්සාමි අඞ්ගඅපි ජීවිතඤ්ච,
ධඤ්ඤං ධනං චාපි පසන්නචිත්තො,
සොස්සාමි ධම්මං සිවමාදධානං,
ජිනෙරිතං ජාතිජරාපහාණං.

5.

න සොභති යථාකාසං, ජලං ධාමපතිංවිනා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, විනා ධම්මා න සොභති.

6.

න සොභති හථා රත්ති, නිසානාථං විනා සදා,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, විනා ධම්මා න සොභති.

7.

අලඞ්කතොපි චෙ හත්ථී, විනා දාඨා න සොභති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං, විනා ධම්මා න සොභති.

8.

යථා කල්ලොලමාලීයං,
විනා වෙලා න සොභති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
විනා ධම්මා න සොභති.

9.

යථා සුමණ්ඩිතො රාජා,
කුපටො නෙව සොභති,
රජ්ජකරණං තථා මය්හං,
විනා ධම්මා න සොභති.

10.

ධම්මමෙව සුණිස්සාමි, ධම්මෙ මෙ රමතී මනො,
න හි ධම්මා පරං අත්ථි, ධම්මමූලං තිසම්පදන්ති.

එවං චින්තෙත්වා පාතොව සිරිගබ්භා නික්ඛම්ම සුසජ්ජිතෙ සමුස්සිතසෙතච්ඡත්තෙ රාජපල්ලඞ්කෙ අමච්චගණ පරිවුතො නිසීදි දෙවරාජාවිය විරොචමානො, නිසින්නො පන රාජා අමච්චෙ එවමාහ, යො පනෙත්ථ හොන්තො බුද්ධභාසිතෙසු ධම්මෙසු කිඤ්චිධම්මං ජානාති, සො භාසතු, සොතුමිච්ඡාමිධම්මන්ති, තෙ සබ්බෙපි මයං දෙව න ජානාමාති ආහංසු, තං සුත්වා අ න ත්ත ම නො රාජා එවං චින්තෙසි, යන්නූනාහං හත්ථික්ඛන්ධෙ සහස්සං ඨපෙත්වා නගරෙ භෙරිංචරාපෙය්‍යං, යං අප්පෙවනාම කොචි ධනලොභෙන චාතුප්පදිකායපි ගාථාය ධම්මං දෙසෙය්‍ය. තං මෙ දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සතීති, තතො සො තථා කත්වාපි ධම්මදෙසකං අලභන්තො පුන ද්විසහස්සං තිචතුපඤ්චසහස්සන්තියාවකොටිප්පකොටිංදම්මීති, තතො ගාම නිගම ජනපදෙ, තතො සෙට්ඨිට්ඨානං සෙනාපති උපරාජට්ඨානා දයොපි, පුන සෙතච්ඡත්තං දම්මි, රාජවෙසං පහාය අත්තානං දාසං සාවෙත්වා ධම්මදෙසෙන්තස්ස දම්මිති වත්වා භෙරි චරාපෙත්වාපි ධම්ම දෙසකමලභිත්වා සංවිග්ගො කිම්මෙ ධම්මවියොගෙන රජ්ජෙනාති අමච්චානං රජ්ජං නීය්‍යාතෙත්වා සද්ධම්මගවෙසකො ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා මහාවනං පාවිසි ගාම නිගම රාජධානි පරම්පරාය, තෙනෙත්ථ.

11.

පුරෙ භෙරිං චරාපෙත්වා,
ධම්මසොණ්ඩො නරාධිපො;
සද්ධම්මජ්ඣෙසකං සත්ථු,
අලද්ධා ධනකොටිහි.

12.

දාසො හොමි පහායාහං,
රාජත්තං දෙසකස්ස මෙ;
ඉච්චාහ සො මහීපාලො,
අහො ධම්මෙසු ලොලතා.

13.

රජ්ජං නීය්‍යාතයිත්වාන, අමච්චානං මනොරමං,
වනං පාවිසි සො රාජා, ගවෙසං ධම්මමුත්තමන්ති.

මහාවනං පවිට්ඨක්ඛණෙ පන මහාසත්තස්ස පුඤ්ඤතෙජෙන සක්කස්සාසනං උණ්හාකාරං දස්සෙසි, අථ දෙවරාජා චින්තෙසි අකාමං මෙ

පණ්ඩුකම්බල සිලාසනං උණ්හමහොසි, කින්නුඛො කාරණන්ති ලොකං ඔලොකෙන්තො සක්කො දෙවරාජා ධම්මසොණ්ඩක මහාරාජානං සකලජම්බුදීපං විචිනිත්වා සද්ධම්මජ්ඣෙසකං අලභිත්වා වනං පවිට්ඨභාවං අද්දස, ධම්මසොණ්ඩකමහාරාජා සද්ධම්මත්ථාය රජ්ජ ධන බන්ධු ජීවිතම්පි පහාය අරඤ්ඤං පවිට්ඨයො, න සො චතායං යොවා සොවා සත්තො, ඉමස්මිංයෙව කප්පෙ බුද්ධො භවිස්සති, බුද්ධබොධිසත්තො වායං අජ්ජෙව මහාරඤ්ඤං පවිට්ඨයො සද්ධම්මං අලද්ධා මහාදුක්ඛං පාපුණෙය්‍ය, න චෙතං යුත්තං, අජ්ජ මයා තත්ථ ගන්ථබ්බං ධම්මාමතරසෙන තමභිසිඤ්චිත්වා රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙතුන්ති චින්තෙත්වා අත්තභාවං විජහිත්වා භයානකං මහන්තං රක්ඛසවෙසං නිම්මිණිත්වා මහාසත්තාභිමුඛො අවිදූරෙ අත්තානං දස්සෙසි, තෙනෙත්ථ.

14.

බ්‍යග්ඝසච්ඡසීහමහිසො රගභත්පීදීපි,
මිගාකුලං කණ්ටකසෙලරුක්ඛං;
නරානමින්දො පවිසිත්වකානනං,
ඉතොචිතො විබ්භමි ධම්මකාමො.

15.

තස්සානුභාවෙන පුරින්දදස්ස,
සිලාසනං උණ්හමහොසි කාමං;
තෙනෙව සො ලොකමුදික්ඛමානො,
අද්දක්ඛි ධීරං විපිනෙ චරන්තං.

16.

මයජ්ජ තං ධම්මරසෙන සම්මා,
සන්තප්පයිත්වා ගමනං චරන්ති;
මන්ත්වා සුභීමඤ්ජනකූටවණ්ණං,
මහාමුඛං නිග්ගත භීමදාඨං.

17.

දිත්තග්ගිසඞ්කාස විසාලනෙත්තං,
මජ්ඣෙන භග්ගං චිපිටග්ගනාසං;
ඛරතම්බදාඨිං සනමස්සුවන්තං,
නීලොදරං ගජ්ජිතභීමඝොසං.

18.

කරොරුහං තික්ඛසලොහිතායතං,
විසාලධොතායතඛග්ගහත්ථං;

ගදායුධෙනඞ්කිතමඤ්ඤබාහුං,
දට්ඨොට්ඨභීමං සවලීලලාටං.

19.

මනුස්සමංසාදනරත්තපානං,
භයානකං කක්ඛලයක්ඛවණ්ණං;
සුමාපයිත්වාන වනන්තරස්මිං,
දස්සෙසි අත්තං ස නරාධිපස්සාති.

අථ මහාසත්තො අත්තනො අවිදූරෙ ඨිතං රක්ඛසං අද්දක්ඛි, තං දිස්වානාස්ස භයංවා ඡම්භිතත්තංවා චිත්තුත්‍රාසමත්තංවා නාහොසි, කිමත්‍ර චින්තෙසි, අපිනාම එවරූපො පිරක්ඛසො ධම්මං ජානෙය්‍ය, යන්නූනාහං තස්ස සන්තිකෙ ධම්මං සුණිස්සාමි, තම්මෙ දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සතීති චින්තෙසි. චින්තෙත්වා චපන අජ්ජ මයා තමුපසඞ්කම්ම පුච්ඡිතං වට්ටතීති ගන්ත්වා රක්ඛසෙන සද්ධිං සල්ලපන්තො ආහ.

20.

අස්මිං වනස්මිං තරුසණ්ඩ මණ්ඩිතෙ;
සුඵුල්ලිතානෙකලතාකුලාකුලෙ;
අධිග්ගහීතො සි මහානුභාව,
පුච්ඡාමි තං දෙව වදෙහි කඞ්ඛං.

21.

ධම්මං ගවෙසං වනමාගතොම්හි,
පහාය රජ්ජං අපි ඤාතිසඞ්ඝං;
ජානාසි චෙ සම්ම වදෙහි මය්හං,
එකම්පි ගාථං සුගතෙන දෙසිතං.

තතො යක්ඛො ආහ.

22.

ධම්මං පජානාමහමෙකදෙසං,
ජිනෙරිතං සාධුතරං රසානං,
දෙසෙමි චෙහං තව ධම්ම මග්ගං,
තුවඤ්හි කිං කාහසි දෙසකස්සාති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

23.

රජ්ජෙ ඨිතො අස්සමහං සචෙ හො,
අනප්පරූපං පකරොමි පූජං;
ඉදානි එකො වනමජ්ඣපත්තො,
කරොමි කිං දෙහමිමං ධපෙත්වා.

24.

යදිච්ඡසි ත්වං මම මංසලොහිතං,
කරොමහං සඞ්ගහමජ්ජ තෙන,
න වත්ථි අඤ්ඤං තව අච්චනීයං,
දෙසෙහි ධම්මං සුගත ප්පසත්ථන්ති.

තතො යක්ඛො ආහ.

25.

භුත්වාන මංසං සුහිතොව සන්තො,
හන්ත්වා පිපාසං රුධිරං පිවිත්වා;
ධම්මං කථෙතුං පභවාමි තුය්හං,
වත්තුං න සක්කොමි ඛුදාපරෙතොති.

අථ මහාසත්තො ආහ.

26.

භුත්වා තුවං මං පඨමඤ්හි යක්ඛ,
පච්ඡා තු දෙසෙස්සසි කස්ස ධම්මං;
ධම්මස්ස මය්හං තව මංසලාභං,
ත්වමෙව ජානාහි යථා භවෙය්‍යාති.

එවං වුත්තෙ සක්කො දෙවානමින්දො සාධු මහාරාජ අහමෙව යුත්තං ජානාමීති වත්වා තස්සාවිදූරෙ තිගාවුතුබ්බෙධං අඤ්ජනවණ්ණං මහන්තං පබ්බතං මාපෙත්වා මහාරාජ ඉමමාරුය්හ පබ්බතමුද්ධනිට්ඨිතො මම මුඛෙ පතතු, අහං පතන්ථස්ස තෙ ධම්මං දෙසෙස්සාමි, එවං සන්තෙ තුය්හං ධම්මපටිලාභො, මය්හංච මංසපටිලාභො භවිස්සතීති. තං සුත්වා මහාසත්තො අනමතග්ගෙ සංසාරෙ සංසරතො මෙ සීහබ්‍යග්ඝච්ඡමච්ඡකච්ඡපවිහඞ්ගාදීනං භක්ඛභූතස්ස ජාතීසු පමාණං නත්ථි, අජ්ජ මයා සම්බුද්ධස්ස ධම්මත්ථාය ජීවිතං පරිච්චජිතුං වට්ටතීති චින්තෙත්වා එවමාහ.

27.

සංසාරවට්ටෙසු විවට්ටමානා,
පප්පොන්ති දුක්ඛං ජනතා අනෙකා;

එතඤ්හි භො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුච්ඡං.

28.

ත්වමදින්නහාරී තිව පාරදාරිකො,
පාණාතිපාතීසි මුසා අභාසි;
ත්ව මජ්ජපායීති අකාසි දොසං,
පග්ගය්හ දුක්ඛං බහුසො දදන්ති.

29.

එතඤ්හි භො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුච්ඡං;
රුක්ඛා පපාතා පපතිත්වකෙචි,
දුබ්බන්ධියා දුග්ගවිසාදනෙන.

30.

ඛ්‍යාධීහි නානාබරවෙදනාහි,
මරන්ති සත්තා උතුවෙදනාහි;
එතඤ්හි භො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුච්ඡං.

31.

ඛ්‍යග්සච්ඡමච්ඡො රගකුච්ඡියඤ්හි,
මතස්ස මෙ නත්ථි පමාණසඞ්ඛා;
එතඤ්හි භො අත්තනො වා පරස්ස,
අත්ථාය නාහොසි අහොසි තුච්ඡං.

32.

එතජ්ජ මෙ දුච්ච ජ මත්තදානං,
න හොති දෙවිස්සරියාදිකාය;
සබ්බඤ්ඤුභාවං පන පාපුණිත්වා,
සංසාරතො නිත්තරණාය සත්තෙ.

33.

ත්වං සම්ම මය්හං බහුසො පකාරී,
තස්මා තවෙතං වචනං කරොමි;
අසංකිතො දෙසය මය්හධම්මං,
සමිජ්ඣතෙ දානි මනොරථො තෙති.

එවඤ්ච පන වත්වා මහාසත්තො පබ්බතමාරුය්හ ඨිතො ආහ, අහමජ්ජ රජ්ජෙන සද්ධිං ජීවිතඤ්ච සරීරමංසඤ්ච සද්ධම්මත්ථාය දම්මීති සොමනස්සප්පත්තො හුත්වා සම්ම ධම්මං දෙසෙහීති වත්වා තස්මිං මහාදාඨං මහාමුඛං විවරිත්වා ඨිතෙ තස්සාභිමුඛො උපපති. අථ සක්කො දෙවානමින්දො සොමනස්සො අච්ඡරියප්පත්තො අත්තභාවං විජහිත්වා අලඞ්කතදිබ්බත්තභාවං මාපෙත්වා ආකාසෙ තරුණසුරියො විය ඔභාසමානො ආකාසතො පතන්තං මහාසත්තං උභොහි හත්ථෙහි දළ්හං පතිගණ්හිත්වා දෙවලොකං නෙත්වා පණ්ඩුකම්බල සිලාසනෙ නිසීදාපෙත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදීහි පූජෙත්වා සයං ධම්මං සුත්වා පසන්නො පසන්නාකාරං කත්වා කස්සපදසබලෙන දෙසිතාය අනිච්චාදිපරිදීපිකාය.

34.

අනිච්චාව ත සඞ්ඛාරා, උප්පාදවයධම්මිනො;
උප්පජ්ජිත්වා නිරුජ්ඣන්ති, තෙසං වූපසමො සුඛොති.

ගාථාය ධම්මදෙසනෙන තස්ස මනොරථං මත්ථකං පාපෙත්වා දෙවලොකෙ මහන්තං සිරිවිභවං දස්සෙත්වා ආනෙත්වා සකරජ්ජෙයෙව පතිට්ඨාපෙත්වා අප්පමත්තො හොති මහාරාජාති ඔවදිත්වා දෙවලොකමෙව අගමාසීති.

35.

ඉති අමිතසිරිං වා ජීවිතං වාපි සන්තො,
න සුමරිය පසත්ථං ධම්මමෙවා චරන්ති;
තනුතර විභවානං අප්පමායුනමම්භො,
ඉහ කුසලපමාදො කො නු තුම්හාදිසානන්ති.

ධම්මසොණ්ඩකවත්ථුං පඨමං.

2. මිගලුද්දකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බිකථා

ඉතො කිර එක තිංසතිමෙ කප්පෙ සිඛීනාම සම්මාසම්බුද්ධො සමතිංස පාරමියො පූරෙත්වා පරමාභිසම්බොධිං පත්වා සදෙවකං ලොකං සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙන්තො ධම්මරතනවස්සං වස්සාපෙන්තො ධම්මභෙරිංපහරන්තො ධම්මකෙතුං උස්සාපෙන්තො එකස්මිං සමයෙ විවෙක මනුබ්‍රූහන්තො අරඤ්ඤායතනං පාවිසි, පවිසිත්වා වපන සුපුප්ඵිතනාගපුන්නාගාදිනානාතරුසණ්ඩමණ්ඩිතෙ සුඵුල්ලසුමනමාලතිප්පභුතිනානාලතාකුලෙ අනෙකවිධදිපදචතුප්පදසඞ්ඝනිසෙවිතෙ රමණීයෙ සීතලසිලාතලෙ චතුග්ගුණං සඞ්ඝාටිංපඤ්ඤපෙත්වා නිසීදි ඡබ්බණ්ණරංසීහි දිසං පූරයන්තො, තදා තත්ථ දෙවබ්‍රහ්මනාගසුපණ්ණාදයො සන්නිපතිත්වා දිබ්බමයෙහි ගන්ධමාලාදීහි භගවන්තං පූජයමානා ථොමයමානා නමස්සමානා අට්ඨංසු, තස්මිං

පනසමාගමෙ භගවා මධුරස්සරං නිච්ඡාරෙන්තො බ්‍රහ්මඝොසෙන චතුසච්චපටිසංයුත්තං ධම්මං දෙසෙති අමතවස්සං වස්සාපෙන්තොවිය. තදා එකො මිගලුද්දකො වනං පවිට්ඨො මිගසූකරෙ හන්ත්වා මංසං ඛාදන්තො තං ඨානං පත්වා අද්දස භගවන්තං ධම්මං දෙසෙන්තං. දිස්වා එකමන්තං ඨිතො ධම්මං සුත්වා චිත්තං පසාදෙත්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු මනුස්සෙසුච අපරාපරං ඉස්සරියං අනුභවන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ සාවත්ථියං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා විඤ්ඤුතං පත්තො භගවතො සාසනෙ පබ්බජිත්වා එකදිවසං ධම්මං දෙසෙන්තස්ස භගවතො චතුසච්චපති සංයුත්තං ධම්මකථං සුත්වා චතුපටිසම්භිදාහි අරහත්තං පත්වා එකදිවසං භික්ඛුසඞ්ඝමජ්ඣගතො අත්තනො කතකම්මප්පකාසනෙන පීතිවාචමුදාහරි.

1.

එ ක තිං සෙ ඉතො කප්පෙ,
ලොකෙ උප්පජ්ජි නායකො;
පත්තිංස ලක්ඛණාකිණ්ණො,
සම්බුද්ධො ස සිඛීව්හයො.

2.

ජලන්තො දීපරුක්ඛොව, සූරියොව නභ මුග්ගතො;
මෙරුරාජාව සම්බුද්ධො, ජනෙසග්ගො පතාපවා.

3.

පූරෙත්වා ධම්මනාවායං, ස නාථො සකලං පජං;
පතිට්ඨපෙන්තො සංසාර, කන්තාරා සන්තිභූමියං.

4.

ධම්මකෙතුං සමුස්සෙන්තො, හනන්තො ධම්මදුන්දුභිං;
සත්තෙ දුක්ඛා පමොචෙන්තො, වසී තත්ථ ජිනො වසී.

5.

එකස්මිං සමයෙ නාථො,
ලොකපජ්ජොතකො ජිනො;
විවෙකකාමො සම්බුද්ධො,
සුරම්මං කානනං ගතො.

6.

පුන්නාගනාගපූගාදි, නානාපාදපසංකුලං;
ලතා ලිඞ්ගිතසාඛාහි, සා මොදකුසුමායුතං.

7.

කුසුමා මොදසම්මත්ත, ඡප්පදාලි නිසෙවිතං;
නානාමිග ගණාකිණ්ණං, මයූරගණ නච්චිතං.

8.

සීතලච්ඡොදිකාසාධු, සුපතිත්ථජලාසයං;
ආසාර සාරධාරාහි, නිජ්ඣරාසත සංකුලං.

9.

ගන්ත්වාන සො මහාරඤ්ඤං,
සීතලං සිකතාතලං;
සිලාතලෙ නිසින්නොසි,
විස්සජ්ජෙන්තො ඡරංසියො.

10.

දෙවා තත්ථ සමාගන්ත්වා, පූජෙසුං ද්විපදුත්තමං;
දිබ්බෙහි ගන්ධමාලාහි, නච්චෙහි තුරියෙහිච.

11.

දෙවදෙවො තදා දෙව, සඞ්ඝමජ්ඣෙ නිසීදිය;
චතුසච්ච මදෙසෙසි, නිච්ඡරං මධුරං ගිරං.

12.

තදාහං ලුද්දකො ආසිං, මිගසූකරමාරකො;
මිගමංසෙන ජීවාමි, තෙන පොසෙමි දාරකෙ
[පොසෙන්තොපුත්තදාරකෙ ඉතිකත්ථචි].

13.

තදාහං මිගවං යාතො,
සබාණො සසරාසනො;
අද්දසං විරජං බුද්ධං,
දෙවසඞ්ඝපුරක්ඛතං.

14.

චන්දංව තාරකාකිණ්ණං, මෙරුංවණ්ණවමජ්ඣගං;
විරොචමාන මාසීනං, චතුසච්චප්පකාසකං.

15.

එකපස්සෙ ඨිතො තත්ථ, අස්සොසිං ධම්මමුත්තමං;

තත්ථ චිත්තං පසාදෙත්වා, සොමනස්සං පවෙදයිං.

16.

එකතිංසෙ ඉතො කප්පෙ,
යං පුඤ්ඤං පසුතං මයා;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන,
ජාතොසිං දෙවයොනියං.

17.

සම්පත්තිමනුභුත්වාන, ඡකාමග්ගෙ පරාපරං;
දෙවසඞ්ඝපරිබ්බූළ්හො, විමානෙ රතනාමයෙ.

18.

මනුස්සෙසුච යං අග්ගං, තස්ස භාගී භවාමහං;
භොගෙ මෙ ඌනතා නත්ථි, සද්ධම්මසවණෙ ඵලං.

19.

ඉමස්මිං භද්දකෙ කප්පෙ,
සාවත්තිපුරමුත්තමෙ;
අඩ්ඪෙ මහද්ධනෙ සාලෙ,
ජාතොහං උදිතෙ කුලෙ.

20.

මහතා පරිවාරෙන, පත්තො වුද්ධිංච විඤ්ඤුතං;
චාරිකං චරමානොහං, පත්තො ජෙතවනං වරං.

21.

අද්දසං සහ සිස්සෙහි, නිසින්නං සුගතං තදා;
අස්සොසිං මධුරං ධම්මං, චතුසච්චප්පකාසකං.

22.

සුත්වාන මධුරං ධම්මං, පබ්බජිත්වාන සාසනෙ;
අ ජරා මරං සීතිභූතං, පත්තො නිබ්බාණමුත්තමං.

23.

සුතං එකමුහුත්තං මෙ, තදා ධම්මං සුදෙසිතං;
තෙනම්හි චතුරාපායෙ, න ජාතො න කුතොභයං.

24.

කරමුක්ඛිප්ප වක්ඛාමි, කරොථෙ කගිරං මම;
මමො පමං කරිත්වාන, ධම්මං සුණාථ සාධුකන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා සත්තෙ ධම්මසවණෙ නියොජෙසීති.

25.

ඉති තනුතරකාලං සාධු ධම්මං සුණිත්වා,
අධිගතවිභවානං ආනුභාවං සුණිත්වා;
භවවිභවසුඛං භො පත්ථයන්තා කුසීතං,
ජහථ සුණථ ධම්මං දුල්ලභං දුල්ලභස්සාති.

මිගලුද්දකස්ස වත්ථුං දුතියං.

3. තිණ්ණංජනානං වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපස්මිං කිර පුබ්බෙ මහානිදාඝො අහොසි, තදා නිදාඝසූරියෙන සකිරණකරා වාපි පොක්ඛරණී නදී ගිරිකන්දරනිජ්ඣරාදීසු උදකං නිස්සෙසං කත්වා පීතම්ව උදකෙ පරික්ඛීණෙ මච්ඡකච්ඡපාදයො යෙභුයොන විනාසං පත්තා. අථ මහාරඤ්ඤභූමියං රුක්ඛතිණලතාදයො අතීව මිලාතා අහෙසුං. මිගපක්ඛිනොපිසම්මාහිතත්තා පිපාසිතො මරීචිං තොයන්තිමඤ්ඤමානා ඉතොචිතොච ධාවන්තා මහාදුක්ඛප්පත්තා අහෙසුං. තදා එකො සුවපොතකො පිපාසිතො තත්ථ තත්ථ පානීයං පරියෙසන්තො මහාරඤ්ඤෙ එකස්මිං පූතිපාදපෙ සට්ඨිරතනෙ නරකාවාටෙ පානීයගන්ධං සායිත්වා ලොභෙන පාතුං ඔතිණ්ණො අතිපානෙන භාරො තත්ථෙව පතිත්වා උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අථාපරොපි සප්පොච මනුස්සොචාති ද්වෙ ජනා තත්ථෙව පතිංසු, සප්පානාම විවෙකං ලද්ධාව අත්තං විජහන්ති. තස්මායං අලද්ධා විවෙකත්තං උග්ගන්තුං නාසක්ඛි. අනාලම්බත්තා මනුස්සොපි. තෙ උග්ගන්තුං අසක්කොන්තා මරණභයභීතා අඤ්ඤමඤ්ඤං මවිහෙඨෙන්තා තත්ථෙව වසිංසු. අථෙකො බාරාණසීවාසිකො මනුස්සො වනං පවිට්ඨො තථෙව පානීයං පරියෙසමානො තං ඨානං පත්වා තෙ තයොපි දිස්වා කම්පමානහදයො වල්ලියා පිටකං බන්ධිත්වා සික්කාය පක්ඛිපිත්වා ඔතාරෙත්වා තෙ තයොපි උද්ධරි, අථානෙන තෙ අම්හාකං ජීවිතං දින්නන්ති සොමනස්සා තස්සෙවමාහංසු, සාමි මයං තුම්හෙ නිස්සාය ජීවිතං ලභිම්හ, තුම්හෙ ඉතො පට්ඨාය අම්හාකං සහායො, මයම්පි තෙ සහායා, අම්හාකං වසනට්ඨානානි ආගන්තුකාමාති වත්වා තෙසු තාව සුවපොතකො ආහ, සාමි බාරාණසියං දක්ඛිණද්වාරෙ මහානිග්‍රොධො අත්ථි, තත්ථාහං වසාමි, තව තථාරූපෙ කිච්චෙ සති මම සන්තිකමාගම්ම සුවාති සද්දංකරොහීති වත්වා මෙත්තිපීරං කත්වා පක්කාමි, සප්පොපි සම්මාහං තස්සෙව නිග්‍රොධස්සා විදූරෙ මහන්තං වම්මිකං අත්ථි, තත්ථ වසාමි, තවත්ථෙ සති තත්ථාගන්ත්වා දීඝාතිසද්දං කරොහීති වත්වා තථෙවපක්කාමි, මනුස්සොපි බාරාණසියං අසුකායනාම වීථියා අසුකගෙහෙ වසාමි, තවත්ථෙ සති මම

සන්තිකං ආගච්ඡාති වත්වා පක්කාමි, අථ පරභාගෙ සො උපකාරකො පුරිසො අත්තනො කිච්චෙ සඤ්ජාතෙ මම සහායානං සන්තිකං ගමිස්සාමීති සඞ්කෙතානුසාරෙන ගන්ත්වා නිග්‍රොධමූලෙ ඨිතො සුවස්ස සද්දමකාසි, තං සුත්වා සුවපොතකො වෙගෙනාගන්ත්වා තෙන සද්ධිං පටිසම්මොදිත්වාසම්ම චිරෙනා ගතොසි, ආගතකාරණං මෙ ආචික්ඛාති ආහ. සොපාහ සම්මාහං ජීවිතු මසක්කොන්තො පුත්තදාරකෙ ඤාතීනං පටිපාදෙත්වා තව සන්තිකමාගතොම්හිති, සුවපොතකොපි සාධු සම්ම තයා කතං මම සන්තිකමාගච්ඡන්තෙන, තයා මම ජීවිතං දින්නං, මයාපි තව ජීවනුපායං කාතුං වට්ටති, යාවාහං ආගච්ඡාමි, තාවෙත්ථ ථොකං විස්සමාති වත්වා පක්කාමි ජීවනුපායං පරියෙසමානො, තස්මිං කිර සමයෙ බාරාණසීරාජා නගරතො නික්ඛම්ම සුසජ්ජිතුයාානං පවිසිත්වා සපරිසො කීළිත්වා මජ්ඣන්තිකසමයෙ සුඵුල්ලිතං පඤ්චපදුමසඤ්ඡන්නං මඞ්ගලපොක්ඛරණිං දිස්වා නහායිතුකාමො සබ්බාභරණානි ඔමුඤ්චිත්වා රාජපුරිසෙ පටිපාදෙත්වා නහායිතුං ඔතරි, තදා සුවපොතකො තං ඨානං පත්තො සාඛන්තරෙ නිලීනො රාජපුරිසානං පමාදං දිස්වා රඤ්ඤො මුත්තාහාරං ඩසිත්වා ආකාසං පක්ඛන්දිත්වා වෙගෙනාගන්ත්වා අත්තනො සහායස්ස දත්වා අප්පමත්තො ඉමං වලඤ්ජෙහි සම්මාති වත්වා අදාසි, තතො සො නං ගහෙත්වා ඉමං කුහිං පටිසාමෙස්සාමීති චින්තොන්තො මමෙකො සහායකො අන්තොනගරෙ වසති, තස්මිං ඨපෙස්සාමීති චින්තෙත්වා යථාසඞ්කෙතමුපගම්ම තං දිස්වා පටිසන්ථාරං කත්වා සුවපොතකෙන කතො පකාරං පකාසෙත්වා ඉමං මුත්තාහාරං සාධුකං ඨපෙහීති වත්වා අදාසි, තංඛණෙ රාජා නහාත්වානුලිත්තො ආභරණානි පිලන්ධෙන්තො මුත්තාහාරං නාද්දස. තතො රාජපුරිසා අන්තොව බහිව පරිජනෙ උපපරික්ඛිත්වා මුත්තාහාරං අපස්සන්තා නගරෙ භෙරිං චරාපෙසුං, යො මුත්තාහාරං පස්සති, තස්ස රාජා මහන්තං යසං දස්සතීති. තං සුත්වා සො මිත්තදූභී එවං චින්තෙසි, අහංවම්හි දුක්ඛිතො, යන්නූනාහං මුත්තාහාරං රඤ්ඤො දස්සෙත්වා සුඛෙන වසෙයාං, කිම්මෙ එතෙනාති තෙන කතං තථාරූපං උපකාරං අසල්ලක්ඛෙන්තො මහාමිත්තදූභී පුරිසො රාජපුරිසෙ උපසඞ්කම්ම මුත්තහාරං අත්තනො සන්තිකෙ ඨපිතභාවං කථෙසි, භො මම සන්තිකෙ එකො පුරිසො මුත්තහාරං ඨපෙසීති. එවං අසප්පුරිසසංසග්ගොති, තථාහි.

1.

යථා සංවඩ්ඪිතො නිම්බො, මධුඛීරො දසිඤ්චනා;
න යාති මධුරං තං වො, පකාර මසතං කතං.

2.

සීසෙනු දක මාදාය, වඩ්ඪීතොපි නුහීතරු;
න යාති මධුරං තංවො, පකාරමසතං කතං.

3.

නිච්චං ඛීරොදපානෙන, වඩ්ඪිතො සිවිසො යථා;
විසංව පරිවත්තෙති, තථා නීචොපකාරකං.

4.

යථාත්තනා කතො අග්ගි, සීතලං න දදෙ බලු;
තථා නීචෙ කතං කාරං, අග්ගීව දහතෙ තනුං.

5.

තස්මා උපපරික්ඛිත්වා, භාවභාවෙන බුද්ධියා;
කාතබ්බා මෙත්ති ජන්තූහි, නාමිත්තො ලභතෙසුඛන්ති.

අථස්ස මිත්තදූභිනො වචනෙන රාජපුරිසා මුත්තාහාරංචතංච ගහෙත්වා සභණ්ඩකං පුරිසං දස්සෙසුං. අථ රාජා සභණ්ඩකං චොරං දිස්වා කුද්ධො ඉමං නෙත්වා දක්ඛිණද්වාරෙ ජීවසූලෙ උත්තාසෙථාති ආණාපෙසි, රාජපුරිසා තස්ස රාජාණං කරොන්තො අගමංසු, තෙහි නීයමානො පුරිසො දක්ඛිණද්වාරා නික්ඛම්ම සප්පසහායං සරිත්වා අප්පෙවනාමෙ තස්ස සන්තිකා කිඤ්චි සොත්ථි භවෙය්‍යාති පුබ්බෙ වුත්තසඞ්කෙතා නුසාරෙන වම්මිකං දිස්වා සම්ම දීඝාති සද්දමකාසි, සො වම්මිකා නික්ඛම්මතං තථා නියමානං දිස්වා සංවිග්ගො දුක්ඛප්පත්තො සහායස්සමෙ අජ්ජ අවස්සයෙන උපත්ථම්භං භවිතුං වට්ටතීති තං සමස්සාසෙත්වා අත්තභාවං විජහිත්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන රාජපුරිසෙ උපසඞ්කම්ම ඉමං පුරිසං මුහුත්තංමා මාරෙථාති දළ්හං වත්වා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා වසනට්ඨානං ගන්ත්වා සප්පවණ්ණෙන දෙවිං ඩසිත්වා තාය විසෙන මුච්ඡිතකාලෙ මනුස්සවණ්ණෙන වජ්ඣප්පත්තො විසොසධං ජානාතිතී වත්වා තංඛණෙව සහායස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා රඤ්ඤා තව පක්කො සිතකාලෙ ගන්ත්වා උදකප්පසතෙන දෙවියා සරීරෙ පහරිත්වා නිබ්බිසං කරාහීති වත්වා පක්කාමි, අථ රාජා විසවෙජ්ජ පරියෙසන්තො තං පවත්තිං සුත්වා වජ්ඣප්පත්තං ආනෙථාති ආණාපෙත්වා දෙවියා නිබ්බිසං කරොථාති ආහ, සො නාගරාජෙන වුත්තනයෙන නිබ්බිසමකාසි, සා සුඛිතා අරොගා අහොසි, රාජා තං දිස්වා තුට්ඨො තස්ස ඛෙත්තවත්ථුයානවාහනාදිදානෙන මහාසක්කාරමකාසි, අථ සො රාජානං උපසඞ්කම්ම අත්තනා කතං සබ්බං පකාසෙසි. තෙන වුත්තං.

6.

එකදාහං මහාරාජ, වනං කම්මෙන කෙනචි;
ගතොද්දසං මහාවාටෙ, පතිතං සුවපොතකං.

7.

අථො රගං මනුස්සංච;

දුක්ඛප්පත්තෙ බුදාපරෙ;
උක්ඛිපිං කරුණායාහං;
තෙ මෙ වොචුං තදා තයො.

8.

අදාසි ජීවමම්හාකං, උපකාරොසි නො තුවං;
තව කිච්චෙ සමුප්පන්නෙ, අම්හාකං එහි සන්තිකං.

9.

එවං තෙහි පවුත්තොහං, අගඤ්ජිං සුවසන්තිකං;
තෙන කතූපකාරොහං, මනුස්සස්සාපි සන්තිකං.

10.

තෙනාහං මරණප්පත්තො, අද්දසං උරගාධිපං;
සොදාසි ජීවිතං මය්හං, අලත්ථං [අලද්ධ ඉතිසබ්බත්ථ] විපුලං ධනං.

11.

සුජනො නාවමන්තබ්බො, බුද්දකොති නරාධිප;
සුවොච උරගොචෙතෙ, මිත්තධම්මෙ පතිට්ඨිතා.

12.

කාරණඤ්ඤූ මනුස්සෙසො,
අම්හෙහි සමජාතිකො;
කතූපකාරො එවම්පි,
දිසො ජාතො නරාධමො.

13.

අකස්මා දෙව කුප්පන්ති, පසීදන්තිනිමිත්තතො;
සීලං හෙතමසාධූනං, බාලානමවිජානතං.

14.

මනුස්සාපි මහාරාජ, කෙචි විස්සාසියා න වෙ;
තිරච්ඡානාපි හොන්තෙව, අජිම්හමනසාසයාති.

එවං සො අත්තනො පවත්තිං කථෙසි, රාජා තං සුත්වා පසන්නො ඉමස්ස පුරිසස්ස මහන්තං ගෙහං කත්වා මහාපරිහාරං කරොථාති ආණාපෙසි, සො පන මම ගෙහං නිග්‍රොධස්ස ච වම්මිකස්ස ච අන්තරෙ කරොථාති වත්වා තථා කාරෙත්වා තත්ථ වසන්තො රාජූපට්ඨානං කරොන්තො තෙහි සහායෙහි සද්ධිං

සම්මොදමානො යාවජීවං වසිත්වා ආයු පරියොසානෙ තෙහි සද්ධිං යථාකම්මං ගතොති.

15.

ඉති පතිතසුඛම්හා අඩ්ගතො වා ධනම්හා,
පරමතරපතිට්ඨා හොන්ති මිත්තා සඛානං;
විරහිතසඛිනං හො නත්ථි යස්මාභිවුද්ධි,
විඤ්ඤූථ කුසලධම්මං මිත්තවන්තා මහන්තං.

තිණ්ණං ජනානං වත්ථුං තතියං.

4. බුද්ධෙනියා වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ කිර පුබ්බෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සත්තාසීතිකොටිනිහිතධනං එකං සෙට්ඨිකුලං අහොසි, තස්ස පන සෙට්ඨිනො එකායෙව ධීතා අහොසි නාමෙන බුද්ධෙනිනාම, තස්සා සත්තවස්සිකකාලෙ මාතාපිතරො කාලමකංසු, තස්මිං කුලෙ සබ්බං සාපතෙය්‍යං තස්සායෙව අහොසි, සා කිර අභිරූපා පාසාදිකා පරමාය වණ්ණපොක්ඛරතාය සමන්නාගතා දෙවච්ඡරපටිභාගා පියාච අහොසි මනාපා, සද්ධා පසන්නා රතනත්තයමාමිකා පටිවසති, තස්මිං පන නගරෙ සෙට්ඨිසෙනාපතිඋපරාජාදයො තං අත්තනො පාදපරිචාරිකං කාමයමානා මනුස්සෙ පෙසෙසුං පණ්ණාකාරෙහි සද්ධිං, සා තං සුත්වා චින්තෙසි, මය්හං මාතාපිතරො සබ්බං විභවං පහාය මතා, මයා පන තථා අගන්තබ්බං, කිං මෙ පතිකුලෙන, කෙවලං චිත්තවිනාසාය භවති, මයා පනි මං ධනං බුද්ධසාසනෙයෙව නිදහිතුං වට්ටතීති චින්තෙසි, චින්තෙත්වා ච පන තෙසං න මය්හං පතිකුලෙනත්ථොති පටික්ඛිපි, සා තතො පට්ඨාය මහාදානං පවත්තෙන්තී සමණබ්‍රාහ්මණෙ සන්තප්පෙසි, තෙනෙත්ථ.

1.

චතුද්දිසායාතජිනත්‍රජානං,
ආපානභූතං සරමාසි තස්සා;
යදිච්ඡිත ප්පච්චයලාභ හෙතු,
දෙවද්දුමොවාසි මහානුභාවො.

2.

පුප්ඵූපහාරාදි විතානලඩ්කතා,
පදීප පඤ්ඤත්ත සුභාසනාවලී;
සුඛාසනාසීන වසීහිලඩ්කතා,
තස්සාසි තස්මිං වරදානසාලා.

3.

සුධොතහත්ථා සුචිපුඤ්ඤචිත්තා,
සදාදරා රක්ඛිතපඤ්චසීලා;
බුද්ධෙනිනාමා කරුණා ගුණග්ගා,
අදා මහාදානවරං පසත්ථන්ති.

අථාපරභාගෙ එකො අස්සවාණිජකො අස්ස-වාණිජ්ජාය පුබ්බන්තාපරන්තං ගච්ඡන්තො ආගම්ම ඉමිස්සා ගෙහෙ නිවාසං ගණ්හි, අථ සො වාණිජො තං දිස්වා ධීතුසිනෙහං පති ට්ඨා පෙ ත්වා ගන්ධමාලවත්ථාලඞ්කාරාදීහි තස්සා උපකාරකො හුත්වා ගමනකාලෙ අම්ම එතෙසු අස්සෙසු තව රුච්චනකං අස්සං ගණ්හාහීති ආහ, සාපි අස්සෙ ඔලොකෙත්වා එකං සින්ධවපොතකං දිස්වා එතං මෙ දෙහීති ආහ, වාණිජො අම්ම එසො සින්ධවපොතකො, අප්පමත්තා හුත්වා පටිජග්ගාහීති වත්වා තං පටිපාදෙත්වා අගමාසි. සාපි තං පටිජග්ගමානා ආකාසගාමිභාවං ඤත්වා සම්මා පටිජග්ගන්තී එවං චින්තෙසි, පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සහායො ලද්ධොති, අගතපුබ්බාව මෙ භගවතො සමාරං මාරබලං විධමෙත්වා බුද්ධභූතස්ස ජයමහාබොධිභූමි, යන්නූනාහං තත්ථ ගන්ත්වා භගවතො ජයමහාබොධිං වන්දෙයාන්ති චින්තෙත්වා බ හූ රජතසුවණ්ණමාලාදයො කාරාපෙත්වා එකදිවසං අස්ස මහිරුය්හ ආකාසෙන ගන්ත්වා බොධිමාලකෙ ඨත්වා ආගච්ඡන්තුඅය්‍යා සුවණ්ණමාලා පූජෙතුංති උග්ඝොසෙසි. තෙනෙත්ථ.

4.

යතො පට්ඨායහං බුද්ධ, සාසනෙ සුද්ධමානසා;
පසන්නා තෙන සච්චෙන, මමානුග්ගහබුද්ධියා.

5.

ආගච්ඡන්තු නමස්සන්තු, බොධිං පූජෙන්තු සාධුකං;
සොණ්ණමාලාහි සම්බුද්ධ, පුත්තා අරියසාවකා.

6.

සුත්වා තං වචනං අය්‍යා, බහූ සීහළවාසිනො;
ආගම්ම නභසා තත්ථ, වන්දිං සුව මහිංසුවාති.

තතො ප්පතුති සා කුමාරිකා බුද්ධසාසනෙ අතීව පසන්නා නිච්චමෙව අස්ස මහිරුය්හ ආගන්ත්වා අරියෙහි සද්ධිං මහාබොධිං සුවණ්ණමාලාහි පූජෙත්වා ගච්ඡති, අථ පාටලිපුත්තනගරොපවනෙ වනචරා තස්සා අභිණ්හං ගච්ඡන්තියා ච ආගච්ඡන්තියා ච රූපසම්පත්තිං දිස්වා රඤ්ඤො කථෙසුං. මහාරාජ එවරූපා කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ ආගන්ත්වා නිබද්ධං වන්දිත්වා ගච්ඡති. දෙවස්සානුරූපා අග්ගමහෙසී භවිතුන්ති, රා ජා තං සුත්වා තෙනහි භණෙ ගණ්හථ නං කුමාරිං, මම අග්ගමහෙසිං කරොමීති පුරිසෙ පයොජෙසි, තෙන

පයුත්තපුරිසා බොධිපූජං කත්වා ආගච්ඡන්තිං ගණ්හාමාති තත්ථ නිලීනා ගහණසජ්ජා අට්ඨංසු, තදා සා කුමාරිකා අස්ස මහිරුය්හ මහාබොධිමණ්ඩං ගන්ත්වා වීතරොගෙහි සද්ධිං පුප්ඵපූජං කත්වා වන්දිත්වා නිවත්ති, අථ තෙසු එකො ධම්මරක්ඛිත ත්ථෙරොනාම තස්සා එව මාහ, භගිනි තං අන්තරාමග්ගෙ චොරා ගණ්හිතුකාමා ඨිතා, අසුකට්ඨානං පත්වා අප්පමත්තා සීඝං ගච්ඡාති, සාපි ගච්ඡන්තී තං ඨානං පත්වා චොරෙහි අනුබන්ධිතා අස්සස්ස පණ්හියා සඤ්ඤං දත්වා පක්කාමි, චොරා පච්ඡතො පච්ඡතො අනුබන්ධිංසු. අස්සො වෙගං ජ නෙ ත්වා ආකාස මුල්ලඞ්ඝි, කුමාරිකා වෙගං සන්ධාරෙතුං අසක්කොන්තී අස්සස්ස පිට්ඨිතො පරිගලිත්වා පතන්තී මයා කතූපකාරං සර පුත්තාති ආහ, සො පතන්තිං දිස්වා වෙගෙනා ගන්ත්වා පිට්ඨියං නිසීදාපෙත්වා ආකාසතො නෙත්වා ස ක ට්ඨා නෙ යෙව පතිට්ඨාපෙසි. තස්මා.

7.

තිරච්ඡානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තීති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤූ හොන්තු පාණිනොති.

තතො සා කුමාරිකා සත්තා සීතිකොට්ඨධනං බුද්ධසාසනෙයෙව චජිත්වා යාවජීවං සීලං රක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං ක ත්වා ත තො චුතා සුත්ත ප්පබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

8.

අතිතරුණවයා භො මාතුගාමාපි එවං,
විවිධකුසලකම්මං කත්ව සග්ගං වජන්ති;
කුසලඵලමහන්තං මඤ්ඤමානා භවන්තා,
භවථ කථ මුපෙක්ඛා දානමානාදිකම්මෙ.

බුද්ධෙනියා වත්ථුං චතුත්ථං.

5. අහිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ඉමස්මිං කිර භද්දකප්පම්හි අම්හාකං කිර භගවතො පුබ්බෙ කස්සපොනාම සත්ථා ලොකෙ උප්පජ්ජිත්වා සදෙවකං ලොකං සංසාරසාගරා තාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨපෙත්වා අත්ථං ගතො දිවසකරොවිය සෙතබ්‍යම්හි අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බායි, තදා සකලජම්බුදීපවාසිනො මනුස්සා සන්නිපතිත්වා එකෙකං සුවණ්ණිට්ඨකං කොටිඅග්ඝනකං රතනවිචිත්තං බහිචිනනත්ථාය එකෙකං අඩ්ඪකොටිඅග්ඝනකං අබ්භන්තරූපපූරණත්ථං මනොසිලාය මත්තිකාකිච්චං කරොන්තා යොජනබ්බෙධං ථූපං කත්වා මහන්තං සක්කාරං කරොන්ති. තදා එකො අහිතුණ්ඩිකො ගාමනිගමරාජධානීසු සප්පෙ කීළාපෙත්වා ජීවිකං කප්පෙන්තො එකං ගාමකං පත්වා තත්ථ සප්පෙ කීළාපෙත්වා සන්තුට්ඨෙහි ගාමවාසීහි

දින්නවිවිධොපායනො ඛාදනීයභොජනීයං ඛා දි ත්වා භුඤ්ජිත්වා තත්ථෙව නිවාසං ගහෙත්වා නිසීදි. තස්මිං කිර ගාමකෙ මනුස්සා යෙභුය්‍යෙන රතනත්තයමාමකා. තස්මා තෙ රත්තිභාගෙ සයන්තා ‘‘නමො බුද්ධායාති’’ එවමාදිං වදන්ති. සො පන අහිතුණ්ඩිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො තිණ්ණං රතනානං ගුණං න ජානාති. තස්මා තෙසං තං වචනං සුත්වා සයම්පි කෙ ළිං කුරුමානො පරිහාසවසෙන ‘‘නමො බුද්ධායාති’’ වදති, අථෙකදිවසං සො අත්තනො කීළාපනසමත්ථං එකං සප්පං හත්ථ තත්ථ පරියෙසමානො ආහිණ්ඩති. තදා එකො නාගරාජා කස්සපදසබලස්ස ථූ පං ග න්ත්වා වන්දිත්වා එකං වම්මිකං පවිසති. තං දි ස්වා අහිතුණ්ඩිකො වෙගෙනා ගන්ත්වා නාගරාජං ගණ්හිතුං මන්තං පරිජපි, සො මන්තං සුත්වා කුජ්ඣිත්වා තං මාරෙතුකාමො අනුබන්ධි, තං දි ස්වා අහිතුණ්ඩිකො වෙ ගෙ න පලායන්තො එකස්මිං පාසාණෙ පක්ඛලිත්වා පතමානො පුබ්බෙවුත්තපරිහාස වචනපරිචයෙන ‘‘නමො බුද්ධායාති’’ වදන්තො පති. තස්ස තං වචනං අනුබන්ධන්තස්ස නාගරඤ්ඤො සොතපථෙ අමතංවිය පති. අථ සො රතනත්තයගාරවෙන තස්මිං කොධං නිබ්බාපෙත්වා සම්ම මා භායි. අහං රතනත්තයමන්තානුභාවපාසෙන බද්ධො. තස්මා තු වං ඩසිතුං මය්හං අනනුරූපං. අජ්ජ ත යි පසන්නොම්හි, පණ්ණාකාරං තෙදම්මි, ගණ්හාති තීණි සුවණ්ණපුප්ඵානි අදාසි. එවං රතනත්තයං නාම ඝොරාසිවිසානම්පි සප්පානං මනං පීණෙති. හොන්ති චෙත්ථ.

1.

බුද්ධොති වචනං සෙට්ඨං, බුද්ධොති පද මුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

2.

ධම්මොතිවචනං සෙට්ඨං, ධම්මොති පදමුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

3.

සඞ්ඝොති වචනං සෙට්ඨං, සඞ්ඝොති පදමුත්තමං;
නත්ථි තෙන සමං ලොකෙ, අඤ්ඤං සොතරසායනං.

4.

තස්ස මුඛං මුඛං නාම, යං වත්තති මුඛෙ සදා;
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

5.

තස්ස මනො මනො නාම, යං චෙ මනසි වත්තති;
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

6.

තමෙව කවචං දෙහෙ, තමෙව මණි කාමදො;
තමෙව සුරභී ධෙනු, තමෙව සුරපාදපො.

7.

තස්සෙව සොතං සොතංව, යං සුණාති ජනො අයං
දුල්ලභං බුද්ධවචනං, සබ්බසම්පත්තිදායකං.

8.

එවං විධො රගො සොරො, හළාහළවිසො සදා;
බුද්ධොති වචනං සුත්වා, සන්තුට්ඨො දාසි ජීවිතං.

9.

සොණ්ණපුප්ඵත්තයංචාපි, මහග්ඝං බහලං අදා;
පස්ස බුද්ධොති වාචාය, ආනුභාවමහන්තතන්ති.

අථ නාගරාජා තස්ස තානි සුවණ්ණපුප්ඵානි දත්වා එවමාහ. සම්ම එතෙසු එකං තව පුඤ්ඤත්තාය එකං මම පුඤ්ඤත්ථාය පූජෙහි. ඉතරෙන යාවජීවං සුඛෙන ජීවන්තො පුත්තදාරෙ පොසෙන්තො දානාදීසු අප්පමජ්ජන්තො ජීවිකං කප්පෙහි. මා හීනකම්මෙ බ්‍යාවටො හොහි, මිච්ඡාදිට්ඨිඤ්ච පජහාති ඔවදිත්වා පක්කාමි. අහිතුණ්ඩිකොපි සොමනස්සප්පත්තො තෙන වුත්තනයෙනෙව ද්විහි පුප්ඵෙහි චෙතියං පූජෙත්වා එකෙන ස හ ස්සං ලභිත්වා තෙ න පුත්තදාරෙ පොසෙන්තො කපණද්ධිකවණිබ්බකාදීනං දානං දෙන්තො අහිතුණ්ඩිකකම්මං පහාහ කුසලමෙව උපචිනන්තො ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායනො අහොසි.

10.

ඉති අවිදිතසත්තො කිඤ්චි බුද්ධානුභාවං,
ලභති ධනවිසෙසං යස්ස නාමප්පකාසා;
විදිතජනනිකායො කින්නු තස්සානුභාවං,
න ලපති ජිනනාමං කිච්ච මඤ්ඤප්පහායාති.

අහිතුණ්ඩිකස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

6. සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

සාවත්ථියං කිර සුමනො නාමෙ කො ගහපති අහොසි. තස්ස භරියා සුජම්පතිකා නාම. තෙ අගාරං අජ්ඣාවසන්තා අපරභාගෙ පුත්තංච ධීතරංච ලභිංසු. අථ තෙසං දහරකාලෙයෙව මාතාපිතරො කාලං කරොන්තා ජෙට්ඨකංපක්කොසිත්වා මයං පුත්ත තුවං පතිරූපෙ ඨානෙ නිවෙසිතුං නාසක්ඛිම්හ, යං නො සරෙ විභවං, සබ්බං තං ගණ්හ. ඉමායච තෙ කණිට්ඨිකාය

වුද්ධිංත්වමෙව ජානාහීති වත්වා ජෙට්ඨකස්ස හත්ථෙ කණිට්ඨිකාය හත්ථං ඨපෙත්වා කාලමකංසු. අථ සො මාතාපිතුන්නං අච්චයෙන ආළාහනකිච්චං කත්වා වසන්තො කාලන්තරෙන කණිට්ඨිකං පතිරූපෙන කුලෙන සම්බන්ධිත්වා සයම්පි දාරපරිග්ගහමකාසි. අථාපරභාගෙ තස්ස කණිට්ඨිකා ගබ්භිනී හුත්වා එකදිවසං සාමිකං ආහ, සාමි මම භාතරං දට්ඨුකාමාම්හීති. සොපි සාධු භද්දෙති අනුරූපෙන පණ්ණාකාරෙන තාය සද්ධිං නික්ඛමි. තදා පන භගවා සුනිවත්ථො සුපාරුතො භික්ඛුසඞ්ඝපරිවුතො පිණ්ඩාය නගරං පාවිසි ඡබ්බණ්ණඝනබුද්ධරංසියො විස්සජ්ජෙන්තො, ත තො තෙ භගවන්තං දිස්වා පසන්නචිත්තා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා අට්ඨංසු, අථ සත්ථා තෙසං ජයම්පතිකානං උපනිස්සයසම්පත්තිංදිස්වා තෙ සරණෙසුච සීලෙසුච පතිට්ඨාපෙත්වා එවමාහ, කදාචි වො දුක්ඛෙ උප්පන්නෙ තථාගතො අනුස්සරිතබ්බොති. තථාහි.

1.

යංකිඤ්චි භයමුප්පන්නං, රාජචොරාදිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තොත දුපද්දවං.

2.

යං වෙ උපද්දවං හොති, යක්ඛපෙතා දිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

3.

සීහබ්‍යග්ඝතරච්ඡාදි, පුණ්ඩරීකාදිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

4.

යමාතපග්ගි වාතාදි, උදකාසනිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

5.

පජ්ජරාදීහි රොගෙහි, විසමො තුහිසම්භවං;
තදා සරෙය්‍ය සම්බුද්ධං, නිච්ඡන්තො තදුපද්දවං.

6.

මච්චුනා වෙ යදා යුද්ධං, කරෙ තෙනාපි ජන්තුනා;
සරිතබ්බො තදා බුද්ධො, පත්ථෙන්තෙනත්තනො ජයන්ති.

තතො තෙ භගවතො වචනං පටිනන්දිත්වා වන්දිත්වා අගමංසු. අථ ජෙට්ඨකො ආගතෙ තෙ දිස්වා යථානුරූපං සක්කාර මකාසි. තස්සා සාමිකො

කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා හරියං ජෙට්ඨකස්ස පටිපාදෙත්වා මම ගාමෙ කිච්චං අත්ථීති වත්වා පක්කාමි. අථස්සා භාතා හරියං පක්කොසිත්වා ආහ භද්දෙ ඉමිස්සා සබ්බං කත්තබ්බං කරොහීති. සා තතො පට්ඨාය තස්සා උදකන්න පානා දිනා වෙය්‍යාවච්චං කුරුමානා එතිස්සා හත්ථපාදගීවූපගෙසු ආභරණෙසු ලොභං උප්පාදෙත්වා තං වූපසමෙතුං අසක්කොන්තී ආහාරූ පච්ඡෙදං කත්වා ගිලානාවිය මඤ්චකං උපගූහිත්වා නිපති. අථ සො ගෙහං ගන්ත්වා තං තථා සයිතං දිස්වා මඤ්චකෙ නිසින්නො කිං භද්දෙ අඵාසුකන්ති පුච්ඡි, සා තුණ්හී හුත්වා කතිපයවාරෙ පුච්ඡිතා න සක්කා කථෙතුන්ති ආහ. පුන සාමිකෙන ගාළ්හං නිබන්ධිතෙ සා චින්තෙසි, උජුකං මයා තස්සා පිළන්ධනං පත්ථෙමීති වුත්තෙ න ප්පතිරූපං, තස්සා පඤ්චමධුර මංසං පත්ථෙමීති වුත්තෙ තං මාරෙස්සති, තදා පිළන්ධනානි මය්හමෙවාති, තතො සාමි තව කණිට්ඨිකාය පඤ්චමධුරමංසං පත්ථෙමි, අලභමානාය මෙ ජීවිතං නත්ථීති ආහ, තං සුත්වා සො අනෙකපරියායෙන මනුස්සමාරණං නාම භාරියන්ති වත්වා නිවාරෙන්තොපි නිවාරෙතුං නාසක්ඛි, අථ තාය පටිබද්ධචිත්තො කාමමුච්ඡිතො මොහමූළ්හො හුත්වා සාධු ලභිස්සසීති තස්සා වචනං සම්පටිච්ඡි. තථාහි.

7.

හායන්ති ඉධලොකත්ථා, හායන්ති පාරලොකිකා;
හායන්ති මහතා අත්ථා, යෙ ඉත්ථීනං වසඞ්ගතා.

8.

එසා මාතා පිතා එසො, භගිනී භාතරො ඉමෙ;
ගරුතබ්බෙ න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථීනං වසඞ්ගතා.

9.

කාරණාකාරණන්තෙතං, කත්තබ්බංවා න වා ඉදං;
කාමන්ධත්තා න ජානන්ති, යෙ ඉත්ථීනං වසඞ්ගතා.

10.

පාණං වා අතිපාතෙන්ති, හොන්ති වා පාරදාරිකා;
භාසන්ති අලිකං වාචං, යෙ ඉත්ථීනං වසඞ්ගතා.

11.

සන්ධිච්ඡෙදාදිකං ථෙය්‍යං, මජ්ජපානංච පෙසුනං;
කරොන්ති සාහසං සබ්බං, යෙ ඉත්ථීනං වසඞ්ගතා.

12.

අහො අච්ඡරියං ලොකෙ, සරන්තානං භයා වහං;
හරියාය වසං ගන්ත්වා, සොදරිංහන්තුමිච්ඡතීති.

අථ සො සාහසිකො පුරිසො හගිනි එව මාහ, එහි අම්ම අම්හාකං මාතාපිතුන්නං ඉණං සාධෙස්සාම, අප්පෙවනාම නො දිස්වා ඉණායිකා ඉණං දස්සන්තීති, තං සුත්වා තාය සම්පටිච්ඡිතෙ සුඛයානකෙ නිසීදාපෙත්වා ඉණායිකානං ගාමං ගච්ඡන්තො විය මහාඅටවිංපත්වා යානං මග්ගා ඔක්කම්ම ඨපෙත්වා විරවන්තිමෙව නං හත්ථෙ ගහෙත්වා ජීන්දිස්සාමීති චින්තෙත්වා කෙසෙ ගහෙත්වා භූමියං පාතෙසි, තස්මිං ඛණෙ තස්සා කම්මජවාතා චලිංසු. සා භාතුලජ්ජාය සාමි කම්මජවාතා මෙ චලිංසු, යා වා හං විජායාමි, තාව උපධාරෙහීති වදන්තීපි අපනෙතුං අසක්කොන්තී පුත්තං විජායි, අථ සො තං සමීපෙ වටරුක්ඛමූලෙ මාරෙස්සාමීති චිකුරෙ ගහෙත්වා ආකඩ්ඪී, තස්මිං කාලෙ සා සාමි තව භාගිනෙය්‍යස්ස මුඛං ඔලොකෙත්වා තස්ස සිනෙහෙනාපි මං න මාරෙහීති වදන්තී යාචි, අථ සො කක්ඛළො තස්සා තං කාරුණිකවචනං අසුණන්තො විය මාරෙතුං උස්සහතෙව, තතො සා කුමාරිකා අත්තනො අසරණා චින්තෙසි, මම සද්දෙනා ගන්ත්වා යො කොචි මම භාතු අනයං කරෙය්‍ය, තං න ප්පතිරූපන්ති භාතුසිනෙහෙන නිස්සද්දා අත්තනා ගතිතසරණං ආවජ්ජමානා නිපජ්ජි, අථස්සා භා ත රි මෙත්තානුභාවෙනච අනුස්සරිතසරණානුභාවෙනච තස්මිං නිග්‍රොධෙ අධිවත්ථා දෙවතා එවරූපො මාතුගාමො එත්ථ මාරිතා අභවිස්සා, අද්ධාහං දෙවසමාගමං පවිසිතුං න ලභිස්සාමීති චින්තෙත්වා එතිස්සා සා මි කො විය තං ත ජ්ජෙ ත්වා පලාපෙත්වා ත්වං මා භායීති සමස්සාසෙත්වා යා න කෙ ස පු ත්තං කුමාරිං නිසීදාපෙත්වා තං දිවසමෙව සාවත්ථිමාගම්ම අන්තොනගරෙ සා ලා ය නං නිපජ්ජාපෙත්වා අන්තරධායි. තථාහි.

13.

සබ්බසම්පත්තිදාතාරං, සබ්බලොකෙකනායකං;
මනසාපි යො විභාවෙති, තං වෙ පාලෙන්ති දෙවතා.

14.

මුහුත්තම්පිච යො මෙත්තං, භාවෙති යදි සාධුකං;
තං වෙ පාලෙන්ති දෙවාපි, තොසයන්ති උපායනාති.

තතො තස්සා පන සාමිකො නගරා නික්ඛම්ම ගච්ඡන්තො අත්තනො භරියං දිස්වා ත්වං කදා ආගතා, කෙනානීතාසීති පුච්ඡි. සා දෙවතාය ආනීතභාවං අජානන්තී කිං ත්වං භණසි, නනු තයා ආනීතාම්හීති, සොපි කිංහොති භණසි, තව භාතුගාමෙ දිට්ඨකාලතො ප්පතුති අජ්ජ චත්තාරො මාසා ජාතා, එත්තකං කාලං ත්වං න දිට්ඨපුබ්බා, කථං ත්වං මයා සද්ධිංආගතාති පුච්ඡි. සා තං සුත්වා තෙනහි මාඤ්ඤස්ස ඉමං රහස්සං කථෙහි සාමීති වත්වා භා ත රා අත්තනො කතං සබ්බං විත්ථාරෙන කථෙසි. තං සුත්වා තස්ස සාමිකො සංවිග්ගො භයප්පත්තො හුත්වා තං අත්තනො ගෙහං පාපෙසි, තතො කතිපාහං තාය

විස්සමිතෙ තෙ උභොපි සත්ථාරං නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා වන්දිත්වා එකමන්තෙ නිසීදිංසු, අථ සා භගවතො සරණසීලානුභාවෙන අත්තනො ජීවිතපටිලාභං පකාසෙත්වා අත්තනො පුත්තං භගවන්තං වන්දාපෙත්වා සරණොතිනාමමකංසු, සත්ථා තෙ සං අජ්ඣාසයං ඤත්වා තදනුරූපං ධම්මං දෙසෙසි, දෙසනාවසානෙ උභොපි සොතාපන්නා අහෙසුං, අථස්සා පුත්තො සරණකුමාරො වීසතිමෙ වස්සෙ බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා අරහත්තං පත්තො සරණත්ථෙරොනාම පඤ්ඤායිත්ථ.

15.

ඛණමපි මනසෙවං දෙවදෙවං සරන්තා,
පරමතරපතිට්ඨං පාපුණන්තීති මන්ත්වා;
භවගති ගුණරාසිං ජානමානා ජනා භො;
භජථ සරණසීලං සබ්බථා සබ්බකාලන්ති.

සරණත්ථෙරස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

7. වෙස්සාමිත්තාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ කිර කොසම්බිනගරෙ කොසම්බිරඤ්ඤො වෙස්සාමිත්තානාම අග්ගමහෙසී අහොසි. තදා භගවා කොසම්බියං පටිවසති මහතා භික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං චාරිකං චරමානො. තස්මිං සමයෙ සා රඤ්ඤා සද්ධිං විහාරං ගන්ත්වා අනොපමාය බුද්ධලීළාය මධුරෙන සරෙන දෙසෙන්තස්ස භගවතො ධම්මං සුත්වා පසන්නා සරණෙසු පතිට්ඨාය බුද්ධමාමිකා හුත්වා විහරති. අථා පරභාගෙ තස්ස රඤ්ඤො රජ්ජත්ථාය පච්චන්තරාජා යුද්ධසජ්ජො රජ්ජං වා දෙතු, යුද්ධංවාති පණ්ණං පහිණි. තං සුත්වා රාජා මහතියා සෙනාය පරිවුතො යුද්ධභූමිං ගච්ඡන්තො මහෙසියා සද්ධිං ගන්ත්වා ඛන්ධාවාරං නිවාසෙත්වා තස්සා එවමාහ. භද්දෙ සඞ්ගාමසීසෙ ජයපරාජයො නාම න සක්කා විඤ්ඤාතුං. සචෙ මෙ පරාජයො අභවිස්ස, පුරෙතරමෙව රත්තපතාකං උස්සාපෙස්සාමි, තෙන අභිඤ්ඤාණෙන ත්වං කොසම්බිමෙව ගච්ඡාහීති අනුසාසිත්වා සඞ්ගාම මණ්ඩලං ගන්ත්වා මහාරණං කරොන්තො අත්තනො පරාජයභාවං ඤත්වා මාතුගාමං සරිත්වා රත්තද්ධජං උස්සාපෙත්වා යුජ්ඣන්තො රණෙ පති. අථ සා රත්තපතාකං දිස්වා පරාජිතො නූන මෙ සාමිකොති භයෙන පලායිතුමාරභි. අථ තං චොරරඤ්ඤො මනුස්සා දිස්වා නූනායං රඤ්ඤො අග්ගමහෙසීති ඤත්වා අත්තනො රාජානං දස්සෙසුං, රාජා තං දිස්වා පටිබද්ධචිත්තො මමෙතං අභිසෙකං කරොථාති අමච්චෙ ආණාපෙසි. අමච්චා තං අභිසෙකත්ථාය යාචිංසු, සා න මෙ භණෙ අභිසෙකෙනත්ථොති න ඉච්ඡි. අමච්චා තමත්ථං රඤ්ඤො ආරොචෙසුං. රාජා තං පක්කොසාපෙත්වා කස්මා න ඉච්ඡසීති පුච්ඡි. සා එවමාහ.

1.

සුණොහි සාධුකං දෙව, භාසමානාය මෙ වචො;
භත්තා මය්හං මතො අජ්ජ, සබ්බසම්පත්තිදායකො.

2.

කත්වාන සොභිසෙකං මං, අත්තනො හදයං විය;
පාලෙති තං සරන්තස්සා, සොකග්ගි දහතෙ මනං.

3.

මහාරාජ සචක්ඛුස්ස, අස්ස මග්ගමහෙසිකා;
තම්හා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තෙනාහං තං න පත්ථයෙ.

4.

සොකග්ගිනා පදිත්තාහං, සොකෙ සොකං කථං ඛිපෙ;
ජලන්තග්ගිම්හි කො නාම, පලාලං පක්ඛිපෙ බුධො.

5.

පියවිප්පයොගදුක්ඛං, තං චින්තයන්තී පුනප්පුනං;
තම්හා දුක්ඛා න මුච්චාමි, තස්මාහං තං න පත්ථයෙති.

තං සුත්වා රාජා කොධෙනාභිභූතො සචෙ නාභිසිඤ්චිස්සසි, අග්ගිම්හි තං පක්ඛිපිස්සාමීති වත්වා මහන්තං දාරුචිතකං කාරාපෙත්වා අග්ගිං දත්වා එකපජ්ජොතෙ ජාතෙ එත්ත පවිසාති ආහ. අථ සා යාචන්තී රාජානං ආහ.

6.

පාපො නිප්පාපිනං රාජ, පාතනං බලු පාවකෙ;
හොති පාපඵලං තස්ස, පච්චත්තෙව පරත්ථච.

7.

පුරාතනෙහි භූපාල, සමණබ්‍රහ්මණෙසුච;
මාතාපිතුසු බාලෙසු, රොගෙනා තුරඉත්ථීසු;
නප්පසත්ථො වධො දෙව, තස්මාහං න වධාරහාති.

තං සුත්වාපි රාජා අසද්දහන්තො මනුස්සෙ ආණාපෙසි. එතාය හත්ථපාදෙ ගහෙත්වා අග්ගිම්හි පක්ඛිපථාති තෙ තථා කරිංසු, අථ සා අග්ගිම්හි පක්ඛිපමානා නත්ථෙත්ථ මෙ කොචි පටිසරණොති සරණමෙව සරණං කරොමීති චින්තෙත්වා ''බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං සරණං ගච්ඡාමි, සඞ්ඝං සරණං ගච්ඡාමීති'' වදන්තී මනසාව අනුස්සරන්තී අග්ගිම්හි පති, තථාවිධොපි අග්ගි තස්සා සරීරෙ ලොමකූපමත්තම්පි උණ්හාකාරං කාතුං නාසක්ඛි. පදුමගබ්භං

පවිට්ඨා විය සීතිභූතසරීරා අහොසි. රාජා තං අච්ඡරියං දිස්වා සංවිග්ගො ලොමහට්ඨජාතො වෙගෙන තං උපසඞ්කමිත්වා උභොහි හත්ථෙහි පග්ගය්හ උරෙ නිපජ්ජාපෙත්වා රාජාසනෙ නිසීදාපෙත්වා අඤ්ජලිං ගග්ගය්හ ඨිතො කස්මා තෙ තං අග්ගි සරීරං මා පරිදහීති පුච්ඡි. සා තං කාරණං කථෙන්තී එව මාහ.

8.

මාතා පිතාව ඤාතීව, පරිවාරාව සොහදා;
මන්තො සධාදයොවාපි, මහෙසක්ඛාව දෙවතා.

9.

එතෙව ඤ්ඤෙව භූපාල, සත්තානං භය මාගතෙ;
රක්ඛිතුං නෙව සක්කොන්ති, හිත්වාන සරණත්තයං.

10.

අගාහං බුද්ධං සරණං, බුද්ධො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

11.

අගාහං ධම්මං සරණං, ධම්මො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

12.

අගාහං සඞ්ඝං සරණං, සඞ්ඝො මෙ සරණං ඉති;
තෙන තෙජෙන මං රාජ, ජලන්තො අග්ගි නො දහි.

13.

එවං මහානුභාවන්තං, පච්චක්ඛං එහිපස්සිකං;
නානො පද්දව විද්ධංසිං, නානාසම්පත්තිදායකං.

14.

සරණත්තයඤ්හි යො සත්තො, න සමාදාය ගණ්හති;
ඉධවා පරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛං නානුභොස්සති.

15.

සරණත්තයඤ්හි යො සත්තො, සුසමාදාය ගණ්හති;
ඉධවාපරත්ථවා ලොකෙ, සො සුඛා න විහායති.

16.

තස්මා තුවම්පි භූපාල, ගණ්හාහි සරණත්තයං;
තං තෙ භවති සබ්බත්ථ, තාණං ලෙණං පරායණන්ති.

තං සුත්වා රාජා අතිවිය පසන්නමානසො තං ඛමාපෙත්වා මහන්තං සක්කාරසම්මානං කත්වා අජ්ජප්පට්ඨාය ත්වං මම මාතාති තං මාතුට්ඨානෙ ඨපෙත්වා සරණ මගමාසි. තස්මිං සන්නිපතිත්වා ඨිතමහාජනා තං පාටිහාරියං දිස්වා සරණෙසුච සීලෙසුච පතිට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා යථාකම්මං ගතාති.

17.

ඉති සරණවරං සා කෙවලං උග්ගහෙත්වා,
ජලිතදහනමජ්ඣෙ සීතිභාවං අලත්ථ;
පරමසරණසීලං පාලයන්තා කථං වො,
න ලභථ භවභොගං නිබ්බුතිඤ්චාපි අන්තෙති.

වෙස්සාමිත්තාප වත්ථුං සත්තමං.

8. මහාමන්ධාතුවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ඉතො කිර එකනවුතිකප්පමත්ථකෙ විපස්සීනාම සම්මාසම්බුද්ධො ලොකෙ උප්පජ්ජිත්වා පවත්තවරධම්මචක්කො සදෙවකෙහි ලොකෙහි පූජියමානො බන්ධුමතීනගරෙ පටිවසති. තදා සො මන්ධාතා තස්මිං නගරෙ තුන්නකාරො හුත්වා නිබ්බත්ති. තුන්නකාරකම්මෙන ජීවිකං කප්පෙන්තො විහරති. තදා සකලනගරවාසිනො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තෙත්වා මහාදාන මදංසු. අථ සො එවං චින්තෙසි, සබ්බෙපිමෙ නගරවාසිනො දානං දදන්ති. අහමෙකොව සෙසො දුග්ගතත්තා, යජ්ජාහමජ්ජ බීජං න රොපෙමි, ඉමම්හා දුක්ඛා න පරිමුච්චිස්සාමීති. සො වෙගෙන තුන්නකාරකම්මං පරියෙසිත්වා කිඤ්චිමූලං ලභිත්වා තෙන එකස්සාපි දානං දාතුං ඔකාස මලද්ධා ආපණං ගන්ත්වා රාජමාසකෙ ගහෙත්වා චඞ්කොටකං පූරෙත්වා ආදාය බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස භත්තග්ගං ගන්ත්වා ඨිතො එවං චින්තෙසි, නත්ථි දානි ඔකාසං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ ඔකිරිතුං, අද්ධාහං ඉමෙ ආකාසෙ විකිරිස්සාමීති අප්පෙවනාම පතමානානං එකස්සාපි භික්ඛුනො පත්තෙ එකම්පි පතෙය්‍ය, තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛායාති පසන්නමානසො උද්ධං ඛිපි, ත තො පතමානා තෙ පරිචාරිකදෙවතානඤ්ච භගවතො ආනුභාවෙනච බහි අපතිත්වා භගවන්තමාදිං කත්වා සබ්බෙසං භික්ඛූනං පත්තෙයෙව පතිංසු. අථ සො තං අච්ඡරියං දිස්වා පසන්නමානසො සිරසි අඤ්ජලිං පග්ගය්හ ඨිතො එවං පත්ථනමකාසි.

1.

ඉමිනා මෙ අධිකාරෙන, පසාදෙන යතිස්සරෙ;

කාමභොගීනහං අග්ගො, භවෙය්‍යං ජාතිජාතියං.

2.

පහරිත්වා යදා පාණිං, ඔලොකෙමි නභොතලං;
සත්තරතනසම්පන්නං, වස්සං වස්සතු සබ්බදාති.

සො තතො පට්ඨාය දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තො මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා ඉමස්මිං භද්දකප්පෙ ආදිම්හි මහාසම්මතො නාම රාජා අහොසි. තස්ස පුත්තො රොජො නාම. තස්ස පුත්තො වරරොජො නාම, තස්ස පුත්තො කල්‍යාණො නාම, තස්ස පුත්තො වරකල්‍යාණො නාම. වරකල්‍යාණස්ස පුත්තො උපොසථො නාම. උපොසථස්ස පුත්තො මන්ධාතා නාම හුත්වා නිබ්බත්ති. සො සත්තහි රතනෙහි චතූහි ච ඉද්ධීහි සමන්නාගතො චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි, තස්ස වාමහත්ථං සම්මිඤ්ජිත්වා දක්ඛිණහත්ථෙන අප්පොට්ඨිතෙ ආකාසතො දිබ්බමෙඝා විය ජණ්ණුප්පමාණං සත්තරතනවස්සං වස්සති. එවරූපො අච්ඡරියො අහොසි. සො චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි කුමාරකීළං කීළි. චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි ඔපරජ්ජං කාරෙසි. චතුරාසීතිවස්සසහස්සානි චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙසි, ආයු පනස්ස අසඞ්ඛෙය්‍යයං අහොසි. සො එකදිවසං කාමතණ්හං පූරෙතුං අසක්කොන්තො උක්කණ්ඨිතාකාරං දස්සෙසි, අමච්චා දෙව කින්නබො උක්කණ්ඨා සීති පුච්ඡිංසු. සො භණෙ මය්හං පුඤ්ඤකම්මෙ ඔලොකියමානෙ ඉමං රජ්ජං නප්පහොති, කතරන්නු බො ඨානං රමණීයන්ති. දෙවලොකො මහාරාජාති. සො චක්කරතනං අබ්භුක්කිරිත්වා පරිසාය සද්ධිං චාතුමහාරාජිකදෙවලොකං අගමාසි, අථස්ස චත්තාරො මහාරාජානො දිබ්බමාලගන්ධ- හත්ථා දෙවගණපරිවුතා පච්චුග්ගමනං කත්වා තං ආදාය චාතුමහාරාජිකදෙවලොකං ගන්ත්වා රජ්ජං අදංසු, තස්ස පරිසාය පරිවුතස්ස තස්මිං රජ්ජං කරොන්තස්ස දීඝො අද්ධා වීතිවත්තො. සො තත්ථපි තණ්හං පූරෙතු මසක්කොන්තො උක්කණ්ඨිතා කාරං දස්සෙසි. තතො චත්තාරො මහාරාජානො කින්නුබො මහාරාජ උක්කණ්ඨිතොති පුච්ඡිංසු. ඉමම්හා දෙවලොකා කතරන්නු බො ඨානං රමණීයන්ති, දෙව පරෙසං උපට්ඨාකමනුස්සසදිසා මයං. තාවතිංසදෙවලොකො ඉතො සතගුණෙන රමණීයොති. මන්ධාතා චක්කරතනං අබ්භුක්කිරිත්වා අත්තනො පරිසපරිවුතො තාවතිංසාභිමුඛො පායාසි, අථස්ස සක්කො දෙවරාජා දිබ්බමාලගන්ධහත්ථො දෙවගණපරිවුතො පච්චුග්ගමනං කත්වා තං හත්ථෙ ගහෙත්වා ඉතො එහි මහාරාජාති ආහ. තතො රඤ්ඤො දෙවගණපරිවුතස්ස ගමනකාලෙ පරිණායකරතනං චක්කරතනං ආදාය සද්ධිංපරිසාය මනුස්සපථං ඔතරිත්වා අත්තනො ඝරං පාවිසි. සක්කො මන්ධාතුං සක්කභවනං නෙත්වා දෙවතා ද්වෙ කොට්ඨාසෙ කත්වා අත්තනො රජ්ජං මජ්ඣෙ භින්දිත්වා අදාසි. තතො පට්ඨාය ද්වෙපි රාජනො රජ්ජං කාරෙසුං. එවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ සක්කො සට්ඨීසතසහස්සාධිකානි තිස්සොච වස්සකොටියො ආයුං ඛෙපෙත්වා

චවි. අඤ්ඤො සක්කො නිබ්බත්ති, සොපි තථෙව දෙවරජ්ජං කාරෙත්වා ආයුක්ඛයෙන චවි, එතෙනු පායෙන ඡත්තිංස සක්කා චවිංසු, මන්ධාතා පන මනුස්සපරිහාරෙන දෙවරජ්ජං කාරෙසියෙව, තස්සෙවං කාලෙ ගච්ඡන්තෙ භීයොයාසො මත්තාය කාමතණ්හා උප්පජ්ජි, සො කිම්මෙ උපඩ්ඪරජ්ජෙන. සක්කං මාරෙත්වා එකරජ්ජං කරිස්සාමීති චින්තෙසි. සක්කං පන මාරෙතුං න සක්කා, කාමතණ්හා පනෙසා විපත්තිමූලා. තථාහි.

3.

වරමත්‍ර සුඛන්තායත්‍ර, අත්‍රිච්ඡාවිහතො නරො;
ඉධවා පරත්ථවා කිඤ්චි, න සාතං වින්දතෙ සදා.

4.

තණ්හාය ජායතෙ සොකො,
තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

5.

තණ්හාදාසො නරො එත්ථ, රාජචොරාදිසම්භවං;
හත්තච්ඡෙදාදිකං දුක්ඛං, පාපුණාති විභඤ්ඤති.

6.

යෙන ලොභෙන ජාතෙන, සදා ජීයන්ති පාණිනො;
ඛෙත්තං වත්ථුං හිරඤ්ඤංච, ගවාස්සං දාසපොරිසං;
සබ්බත්ථාමෙන සො ලොභො, පහාතබ්බොව විඤ්ඤුනාති.

තතො අත්‍රිච්ඡාවිහතස්ස තස්ස ආයුසඞ්ඛාරො පරිහායි, ජරා සරීරං පහරි, මනුස්සසරීරඤ්හි නාම න දෙවලොකෙභිජ්ජති, තථ සො දෙවලොකා භස්සිත්වා බන්ධුමතීනගරුය්‍යානං පාවිසි, උය්‍යානපාලො තස්ස ආගතභාවං රාජකුලං නිවෙදෙසි. රාජා රාජකුලා ආගන්ත්වා උය්‍යානෙයෙව ආසනං පඤ්ඤාපෙසි. තතො මන්ධාතා උය්‍යානෙ පඤ්ඤත්තවරාසනෙ නිපන්නො අනුට්ඨානසෙය්‍යං කප්පෙසි. තතො අමච්චා දෙව තුම්හාකං පරතො කින්නු කථෙසාමාති පුච්ඡිංසු, මම පරතො තුම්හෙ ඉමං සාසනං මහාජනස්ස කථෙය්‍යාථ, මන්ධාතුමහාරාජා ද්විසහස්සදීපපරිවාරෙසු චතූසු මහාදීපෙසු චක්කවත්තිරජ්ජං කාරෙත්වා චාතුමහාරාජිකෙසු රජ්ජං කාරෙත්වා ඡත්තිංසසක්කානං ආයුපරිමාණෙන දෙවලොකෙ රජ්ජං කාරෙත්වා කාලමකාසීති. සො එවං වත්වා කාලංකත්වා යථාකම්මං ගතොති ඉමමත්ථං පකාසෙතුං භගවා චතුමහාපරිසමජ්ඣෙ ඉමා ගාථායො ආහ.

7.

යාවතා චන්දිමසුරියා, පරිහරන්ති දිසා භන්ති විරොචනා;
සබ්බෙව දාසා මන්ධාතා, යෙ පාණා පඨවිනිස්සිතා.

8.

න කහාපණවස්සෙන, තිත්ති කාමෙසු විජ්ජති;
අප්පස්සදා දුඛා කාමා, ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො.

9.

අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු, රතිංසො නාධිගච්ඡති;
තණ්හාක්ඛයරතො හොති, සම්මාසම්බුද්ධසාවකොති.

තං සුත්වා බහූ සොතාපත්තිඵලාදීනි පාපුණිංසූති.

10.

ඉති ගතිනියතානං බොධියා උත්තමානං;
සකවසමුපනෙත්වා දෙති දුක්ඛාතිතණ්හා;
අනියතගතිකානං කා කථා මාදිසානං;
ජහථ තමිති මන්ත්වා භො භජව්හො තිවත්ථුංති.

මහාමන්ධාතුවත්ථුං අට්ඨමං.

9. බුද්ධවම්මවාණිජකවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ කිර පාටලිපුත්තනගරෙ බුද්ධවම්මො නාම වාණිජකො අහොසි වාණිජකකම්මෙන ජීවමානො. සො අපරභාගෙ සත්ථවාහෙහි සද්ධිං ගාමනිගමජනපද රාජධානීසු වාණිජ්ජං පයොජයමානො විචරති, තස්මිං සමයෙ භගවානෙකභික්ඛුසහස්සපරිවුතො ජනපදචාරිකං චරති බහූ දෙවමනුස්සෙ සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙන්තො. තදා සො භගවන්තං අද්දස ද්වත්තිංසලක්ඛණානුබ්‍යඤ්ජනපතිමණ්ඩිතං ජලමානසුවණ්ණමෙරුං වියවිරොචමානං මහාභික්ඛුසඞ්ඝපරිවුතං, දිස්වා පරමපීතියා ඵුටසරීරො අඤ්ජලිං පග්ගය්හ භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා සායණ්හෙ භගවන්තං භත්තෙන නිමන්තෙසි බුද්ධසාසනෙ අපරිචිතභාවෙන. අථස්ස භගවා විකාලභොජනා පටිවිරතා තථාගතාති ආහ. අථ සො භගවන්තං වන්දිත්වා කිං භන්තෙ භගවන්තා විකාලෙ භුඤ්ජිස්සන්තීති, අථස්ස කථං පටිච්ච භගවා අට්ඨවිධං පානං තථාගතානං විකාලෙ භුඤ්ජිතුං කප්පති. සෙය්‍යථීදං, අම්බපානං ජම්බුපානං චොචපානං මොචපානං ඵාරුසකපානං මධුපානං මුද්දිකපානං සාලූකපානන්ති. තං සුත්වා වාණිජො සහසක්කාරාරසෙහි මුද්දිකපානං කත්වා බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස අදාසි, සභික්ඛුසඞ්ඝො සත්ථා පරිභුත්තපානීයරසො තස්ස ධම්මං දෙසෙත්වා ජනපදචාරිකං පක්කාමි. සොපි

පසන්නමානසො හුත්වා නිවත්තො සද්ධිං වාණිජකෙහි තෙසු තෙසු ජනපදෙසු වාණිජ්ජං පයොජෙන්තො මහාවත්තනීයංනාම කන්තාරං පාපුණි, තත්ථ තෙසං සබ්බෙසුයෙව සකටෙසු පානීයං පරික්ඛයමගමාසි. තත්ථ සබ්බමනුස්සානංච බලිවද්දානංච පානීයං නාහොසි. අථ සො වාණිජො පිපාසාභිභූතො තෙසු තෙසු සකටෙසු පානීයං පරියෙසන්තො විචරති. අථෙකස්මිං සකටෙ මනුස්සා තං දිස්වා කාරුඤ්ඤෙන එත්ථාගච්ඡ, ඉමස්මිං කොළම්බෙ ථොකං පානීයං අත්ථි පිවාති වදිංසු. ත තො සො ගන්ත්වා පානීයං පිවි. තස්ස තං රසං මුද්දිකපානරසසදිසං අහොසි, පිවන්තොව සො එවං චින්තෙසි. සම්මාසම්බුද්ධස්ස තදා මෙ දින්නමුද්දිකපානස්ස නිස්සන්දො අජ්ජ සම්පත්තො භවිස්සතීති අච්ඡෙරබ්භුතචිත්තො සොමනස්සජාතො ගන්ත්වා සයමෙව චාටියා පිධානං විවරි. සකලාපි සා චාටි මුද්දිකපානෙන පරිපුණ්ණා අහොසි. තතො සො ර සව න්තං ඔජවන්තං අපරික්ඛයං දිබ්බපානසදිසං පානීයං දිස්වා පරමාය පීතියා ඵුටසරීරො උග්ඝොසෙසි සබ්බෙ පානීයං පිවන්තූති. තං සුත්වා සබ්බෙ සන්නිපතිත්වා පානීයං දිස්වා අබ්භුතචිත්තා ජාතා. වාණිජො තෙසං මජ්ඣෙ බුද්ධානුභාවං පකාසෙන්තො ආහ.

1.

පස්සථෙදං භවන්තො හො, ආනුභාවං මහෙසිනො;
අචින්තනීයමච්ඡෙරං, සන්දිට්ඨික මකාලිකං.

2.

පසන්නමනසා බුද්ධෙ, දින්නං පානීයකං මයා;
විපච්චති ඉදානෙව, තං දානං මුනිවාහසා.

3.

ඔජවන්තං සුඛන්නංච, සීතලං මධුරො දකං;
දිබ්බපානංව දෙවානං, ජාතමබ්භුතමක්ඛයං.

4.

සීලවන්තෙසු කො නාම, න දදෙය්‍ය විචක්ඛණො;
ඉධ ලොකෙ පරත්තෙව, සුඛදං දාන මුත්තමං.

5.

යථි ච්ඡිතං ගහෙත්වාන, පිවන්තු මධුරො දකං;
භාජනානිච පූරෙත්වා, යන්තු සබ්බෙ යථිච්ඡිතන්ති.

එවඤ්ච පන වත්වා සබ්බෙ මනුස්සෙච බලීවද්දෙච මුද්දිකරසෙනෙව සන්තප්පෙසි. තතො තතො ආගතාපි පානීයං පිවන්තොව පානීයං අක්ඛයං අහොසි. තතො වාණිජො සත්ථවාහෙහි සද්ධිං වාණිජ්ජං පයොජෙත්වා

සකනගරං ආගච්ඡන්තො භගවන්තං පස්සිත්වා ගමිස්සාමීති වෙළුවනං ගන්ත්වා සත්ථාරං වන්දිත්වා කතානුඤ්ඤො එකමන්තෙ නිසීදි. සත්ථාපි තෙන සද්ධිං මධුරපටිසන්ථාරමකාසි. උපාසකොපි භන්තෙ තුම්හාකං පාටිහාරියං දිස්වා පසන්නො වන්දිත්වා ගමිස්සාමීති ආගතොම්හි, එවඤ්චෙ වඤ්ච පාටිහාරියන්ති විත්ථාරෙන කථෙසි. අථස්ස භගවා ධම්මං දෙසෙසි. සො ධම්මං සුත්වාන සත්ථාරං ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා අත්තනො ගෙහමෙව අගමාසි. සො තතො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා තතො චුතො දෙවලොකෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ දෙවච්ඡරාපරිවුතො දෙවිස්සරියසමන්නාගතො නිබ්බත්ති. තස්ස පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං තත්ථ තත්ථ රතනභාජනෙසු දිබ්බමයෙහි මුද්දිකපානෙහි පරිපුණ්ණං අහොසි. පානීයං පිවිත්වා දෙවා නච්චන්ති වාදෙන්ති කීළන්තීති.

6.

න විපුලජිනසාරං ජානමානො ජනෙවං,
ලභති විපුලභොගං තොයමත්තස්ස දානා;
විදිතගුණගණා භො තීසු වත්ථූසු තුම්හෙ,
ලභථ බලු විසෙසං සීලවන්තෙසු දානාති.

බුද්ධවම්මවාණිජකස්ස වත්ථුං නවමං.

10. රූපදෙවියා වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අතීතෙ කිර විපස්සිස්ස භගවතො කාලෙ තස්මිං නගරෙ එකා ගාමදාරිකා විහාරෙ ආහිණ්ඩන්ති එකං ගිලානභික්ඛුං දිස්වා කම්පමානහදයා උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා භන්තෙ කොතෙ ආබාධො සරීරං පීළෙතීති පුච්ඡි. තෙනාපි භගිනි ඛරාබාධො මෙ පීළෙතීති වුත්තෙ සා තෙනහි භන්තෙ අහං තං රොගං වූපසමෙස්සාමීති නිමන්තෙත්වා ගෙහං ගන්ත්වා තං පවත්තිං මාතාපිතුන්නං කථෙත්වා තෙහි අනුඤ්ඤාතා පුන දිවසෙ නානග්ගරසෙන භෙසජ්ජාහාරං සම්පාදෙසි, තතො සො භික්ඛු පුනදිවසෙ චීවරං පාරුපිත්වා භික්ඛාය චරන්තො තස්සා ගෙහං ගන්ත්වා අට්ඨාසි. සා ථෙරං ආගතං දිස්වා සොමනස්සජාතා පත්තං ගහෙත්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා අදාසි. තත්ථ නිසින්නං තං ආහාරෙන සාධුකං පරිවිසිත්වා සක්කාර මකාසි. අථස්සා සද්ධාබලෙන භුත්තමත්තෙයෙව සො ආබාධො වූපසමි. තතො සො වූපසන්තරොගො දුතියදිවසෙ තස්සා ගෙහං නා ගමාසි. අථ සා විහාරං ගන්ත්වා තං වන්දිත්වා කස්මානාගතත්ථාති පුච්ඡිත්වා තෙන මෙ භගිනි බ්‍යාධි වූපසමි, තස්මා නාගතොස්මීති වුත්තෙ සා සාධු භන්තෙති සොමනස්සජාතා ගෙහමෙව අගමාසි. සා තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන කාලං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තස්සා තත්ථ ද්වාදසයොජනිකං කනකවිමානං නිබ්බත්ති. සා තත්ථ දෙවිස්සරියං අනුභවන්තී ඡබුද්ධන්තරං ඛෙපෙත්වා අම්හාකං භගවතො කාලෙ

ජම්බුදීපෙ දෙවපුත්තනගරෙ උදිච්චබ්‍රහ්මණකුලෙ ජෙට්ඨබ්‍රාහ්මණස්ස හරියාය කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හි, සා පරිපාක මන්වාය මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමි. තස්සා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තකාලතො පට්ඨාය දිවසෙ දිවසෙ අට්ඨට්ඨනාළිමත්තං තණ්ඩුලං නිබ්බත්තති. තස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා පසන්නා මාතාපිතරො රූපදෙවීති නාම මකංසු. පච්ඡා තං පතිරූපෙන දාරකෙන නියොජෙසුං. අථස්සා තණ්ඩුල- නාළිමත්තං ගහෙත්වා පචිතුං ආරද්ධෙ ඉච්ඡිතිච්ඡිතමංසාදිඛාදනීයසූපබ්‍යඤ්ජනඤ්ච සප්පිනවනීතදධිඛීරාදිගොරසඤ්ච ජීරමරිචාදිකටුකභණ්ඩඤ්ච කදලිපනසමධුගුළාදිඋපකරණඤ්ච භාජනානි පූරෙත්වා නිබ්බත්තති, තාය හත්ථෙන ගහිතං කිඤ්චි ඛාදනීයං භොජනීයංවා පූතිභාවං න ගච්ඡති, හත්තුක්ඛලිං ගහෙත්වා සකලනගරවාසිනො භොජෙන්තියාපි එකකටච්ඡුමත්තං හත්තං ගහිතට්ඨානං න පඤ්ඤායති. එවං අපරික්ඛයපුඤ්ඤා අහොසි, සකලදෙවපුත්තනගරෙ චන්දසූරියාව පාකටා අහොසි, අථ සා පඤ්චසතභික්ඛූ නිමන්තෙත්වා නිච්චං සකනිවෙසනෙයෙව භොජෙති, තදා තෙසං අන්තරෙ පටිසම්භිදාපත්තො මහාසඞ්ඝරක්ඛිතත්ථෙරොනාම ඉමිස්සා පුඤ්ඤානුභාවං දිබ්බචක්ඛුනා දිස්වා න ජානාති එසා අත්ථනා පුබ්බෙ කතකම්මං. යන්නූනාහං අස්සා පකාසෙය්‍යාන්ති එකදිවසං තස්සා නිවෙසනෙ භුඤ්ජිත්වා අනුමොදනං කරොන්තො ජානාසි භගිනි තයා පුබ්බෙ කතකම්මන්ති පුච්ඡි, න ජානාමි භන්තෙ. සොතුමිච්ඡාමීති, අථස්සා සො පුබ්බකම්මං පකාසෙන්තො.

1.

එකනවුතෙ ඉතො කප්පෙ,
විපස්සීනාම නායකො;
අහොසි ලොකෙ ලොකෙක,
නායකො ඡින්නබන්ධනො.

2.

තදා තස්මිං පුරෙ රම්මෙ, ආසි ත්වං ගාමදාරිකා;
ආහිණ්ඩන්තී විහාරස්මිං, අද්දක්ඛි ජිනසාවකං.

3.

රොගාතුරං කිසං පණ්ඩුං, අස්සසන්තං මුහුං මුහුං;
දිස්වාන කම්පිතා චිත්තා, නිමන්තෙත්වාන තං මුනිං.

4.

භෙසජ්ජඤ්චෙව හත්තඤ්ච, අදා ත්වං තෙන සො යති;
අබ්‍යාබාධො අනීඝොච, අහොසි අනුපද්දවො.

5.

තතො ත්වං තෙන කම්මෙන, සුකතෙන තතො චුතා;
ජාතාසි දෙවලොකස්මිං, සබ්බකාමසමිද්ධිනී.

6.

තත්ථ තෙ පුඤ්ඤතෙජෙන, පාසාදො රතනාමයො;
මණිථූපිසතාකිණ්ණො, කූටාගාරෙහි ලඞ්කතො.

7.

නෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
අච්ඡරාසතසංකිණ්ණො, නච්චගීතාදිසංකුලො.

8.

රම්භාම්බජම්බුසන්නීර, පූගපුන්නාගපාටලී;
නාගාදිතරුසණ්ඩෙහි, මණ්ඩිතුය්‍යානපන්තිහි.

9.

පදුමුප්පලකළාර, කුන්දකානනමණ්ඩිතෙ;
මධුමත්තාලිපාලීහි, සාරසීසරසංකුලෙ.

10.

දෙවපුත්තෙහි නෙකෙහි, තථා දෙවච්ඡරාහිච;
නිච්චුස්සවෙ මහාභොගෙ, විමානෙ මනනන්දනෙ.

11.

ත්වමෙවං දෙවලොකම්හි, වින්දමානා මහායසං;
අද්ධානං වීතිනාමෙත්වා, නිබ්බුතෙ ගොතමෙ ජිනෙ.

12.

ජම්බුදීපෙ ඉදානි ත්වං, නිබ්බත්තා උදිතෙ කුලෙ;
පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණාවාසා, රූපෙනග්ගා පියංවදා.

13.

එතං තෙ දෙවලොකස්මිං, දෙවිස්සරියමබ්භුතං,
ඉමං තෙ ඉධ ලොකස්මිං, සබ්බං මානුසිකං සුඛං.

14.

විපස්සිමුනිනො කාලෙ, ත්වං තස්සෙකස්ස භික්ඛුනො;
අදා දානං ගිලානස්ස, තස්ස තං ඵලමීදිසං.

15.

කාතබ්බඤ්හි සදා පුඤ්ඤං, ඉච්ඡන්තෙන සුඛප්පදං;
තස්මා ත්වං සබ්බදා භද්දෙ, උස්සුක්කා කුසලෙ භවාති.

එවං සො තස්ස පුරිමත්තභාවෙ කතකම්මං පකාසෙත්වා ඉදානි පුඤ්ඤකම්මෙ අප්පමාදා භවාති අනුසාසි. සා ථෙරස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා පරමසොමනස්සා තතො පට්ඨාය දානාදීසු නිරතා පුඤ්ඤානි කරොන්තී තෙනෙව සොමනස්සෙන සොතාපන්නා අරියසාවිකා අහොසීති.

16.

ඉති තරුණකුමාරී පුඤ්ඤකම්මෙසු සාරං,
අවිදිතගුණමත්තා දත්ව භික්ඛුස්ස දානං;
දිවිමනුජසුඛං සාලත්ථ තුම්හෙ භවන්තා,
විදිතකුසලපාකා කිං න ලබ්භෙථ සන්තිං.

රූපදෙවියා වත්ථුං දසමං.

ධම්මසොණ්ඩකවග්ගො පඨමො.

නන්දියරාජවග්ගො

11. නන්දියරාජස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ඉතො කිර කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි සදෙවකං ලොකං සංසාරකන්තාරා උත්තාරෙන්තො. තස්මිං කිර සමයෙ එකො කුටුම්බිකො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්නමානසො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තෙත්වා මහාදානං සජ්ජෙත්වා අත්තනො භවනං දෙවභවනමිව අලඞ්කරිත්වා බුද්ධාරහං මහාසනං පඤ්ඤාපෙත්වා ගන්ත්වා භගවන්තං යාචි කාලොයං භන්තෙ භගවතො හත්තග්ගස්ස උපසඞ්කමනායාති. අථ භගවා භික්ඛුසඞ්ඝපරිවුතො මහතා බුද්ධානුභාවෙන ගන්ත්වා නිසීදි පඤ්ඤත්තවරබුද්ධාසනෙ, තතො කුටුම්බිකො හට්ඨො උදග්ගො සපරිසො භගවන්තං පරිවිසති අනෙකෙහි මධුරන්නපානාදීහි. තදා තස්ස භගවතො සාසනෙ ධුතඞ්ගධරානං අග්ගො වසභත්ථෙරොනාම මහාසාවකො සපදානවත්තෙන පිණ්ඩාය චරමානො තස්ස කුටුම්බිකස්ස ගෙහද්වාරෙ අට්ඨාසි, අථ සො ථෙරං දිස්වා භන්තෙ සත්ථා අන්තොගෙහෙ නිසින්නො, තුම්හෙපි පවිසථාති යාචි, ථෙරො අපවිසිත්වාව අගමාසි, කුටුම්බිකො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා තමත්තං වත්වා කිං භන්තෙ සදෙවකෙ ලොකෙ භගවතාපි උත්තරිතරො ගුණෙන සංවිජ්ජතීති ආහ. අථස්ස සත්ථා පුත්තොපමං දස්සෙත්වා ථෙරස්ස ගුණෙ වණ්ණෙන්තො එවමාහ.

1.

පාලෙන්ති නිම්මලං කත්වා, පාතිමොක්ඛාදිසංවරං;
සමාදින්නධුතඞ්ගාව, අප්පිච්ඡා මුනිසූනවො.

2.

නිච්ච මන්තකයුද්ධම්හි, නද්ධා යොධාව දප්පිතා;
පුඤ්ඤානං වත්ථුභූතා තෙ, දෙවමානුසකා දිනං.

3.

ධාරෙමහං වණ්ණවන්තං, සීවෙයාම්පිච චීවරං;
බුද්ධපුත්තා මහානාගා න ධාරෙන්ති තථාවිධං.

4.

ධාරෙන්ති තෙ පංසුකූලං, සඞ්ඝාටෙත්වා පිලොතිකෙ;
වණ්ණච්ඡාදනචොලංව, ඉච්ඡාලොභ විවජ්ජිතා.

5.

සාදියාමි සදා හම්භො, උපාසකනිමන්තනං;
නෙව සාදෙන්ති සම්බුද්ධ, පුත්තො පාසකයාචනං.

6.

සපදානෙන යං ලද්ධං, ලූඛංවාපි පණීතකං;
තෙන තුස්සන්ති මෙ පුත්තා, රසගෙධවිවජ්ජිතා.

7.

නිපජ්ජාමි අහං සාධු, සන්ථතෙ සයනෙ සුභෙ;
න තෙ සෙය්‍යං පකප්පෙන්ති, සංසාරභයභීරුකා.

8.

යානා සනගමනෙන, කප්පෙන්ති ඉරියාපථං;
නෙකභූමිසමාකිණ්ණ, පාසාදෙසු වසාමහං.

9.

බුද්ධපුත්තා තථාච්ඡන්නං, න කදා පවිසන්ති තෙ;
රුක්ඛමූලෙ සුසානස්මිං, අබ්භොකාසෙ රමන්ති තෙ.

10.

භාවෙත්වා භවනාසාය, හෙතුං භාවනමුත්තමං;
අහං ගාමෙ වසිස්සාමි, පාපෙන්තො ජනතං සිවං.

11.

රමන්ති මම පුත්තා තෙ, පන්තසෙනාසනෙ කකා;
තෙසං මහත්තරො සන්තො, ථෙරොයං වසභො මහා;
ධුතපාපො ධුතඞ්ගග්ගො, ඤාතොයං මම සාසනෙති.

එවං භගවා හත්ථං උක්ඛිපිත්වා චන්දමණ්ඩලෙ පහරන්තො විය ථෙරස්ස ගුණෙ පකාසෙසි, තතො සො තස්ස ගුණකථං සුත්වා සයම්පිතං ඨානන්තරං කාමයමානො යන්නූනාහං අනාගතෙ අඤ්ඤතරස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස සාසනෙ ධුතඞ්ගධරානං අග්ගො භවිස්සාමීති තං ඨානන්තරං පත්ථෙන්තො භගවතො පාදමූලෙ නිපජ්ජි, සත්ථා තං කාරණං උපපරික්ඛිත්වා ඉතො කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ ගොතමො නාම සත්ථා උප්පජ්ජිස්සති. ත්වං තදා ධුතඞ්ගධරානං අග්ගො හුත්වා කස්ස පොති පඤ්ඤායිස්සතීති බ්‍යාකරණ මදාසි. තතො පට්ඨාය සො සොමනස්සො පුඤ්ඤකම්මං කත්වා තතො චුතො දෙවමනුස්සෙසු දෙවිස්සරියං අනුභවන්තො විපස්සීසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ එකසාටකො නාම බ්‍රාහ්මණො හුත්වා මහාදානං අදාසි. තතො චුතො කස්සපසම්මාසම්බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරෙ බාරාණසීසෙට්ඨි හුත්වා නිබ්බත්තො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා තතො චවිත්වා සංසාරෙ සංසරන්තො දසවස්සසහස්සා යුකෙසු මනුස්සෙසු බාරාණසියං එකො කුටුම්බිකො හුත්වා නිබ්බත්ති. සො පනායං කුටුම්බිකො අරඤ්ඤෙ ජඞ්ඝාවිහාරං අනුවිචරන්තො පච්චන්තිමෙ ජනපදෙ අරඤ්ඤායතනෙ අඤ්ඤතරං පච්චෙකබුද්ධං අද්දස. සො ච පච්චෙකබුද්ධො තත්ථ චීවරකම්මං කරොන්තො අනුවාතෙ අප්පහොන්තෙ සංහරිත්වා ඨපෙතුං ආරද්ධො. කුටුම්බිකො තං දිස්වා භන්තෙ කිං කරොථාති පුච්ඡි. සො පච්චෙකබුද්ධො අප්පිච්ඡතාය තෙන පුට්ඨො න කිඤ්චි වුත්තො හොති. සො චීවරදුස්සං නප්පහොතීති ඤත්වා අත්තනො උත්තරසාටකං පච්චෙකබුද්ධස්ස පාදමූලෙ ඨපෙත්වා අගමාසි. පච්චෙකබුද්ධො තං ගහෙත්වා අනුවාතකං ආරොපෙන්තො චීවරං කත්වා පාරුපි. කුටුම්බිකො ජීවිතපරියොසානෙ කාලං කත්වා තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තිත්වා තත්ථ යාවතායුකං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො චවිත්වා බාරාණසිතො තියොජනමත්තකෙ ඨානෙ අඤ්ඤතරස්මිං නගරෙ නිබ්බත්ති, තස්ස මාතාපිතරො නන්දියොති [නන්දීතිනාමං ඉතිසබ්බත්ථ] නාමං අකංසු, තස්ස සත්ත භාතරො අහෙසුං, සෙසා ඡ භාතරො නානාකම්මන්තෙසු බ්‍යාවටා මාතාපිතුන්නං පොසෙන්ති. නන්දියො පන අකම්මසීලො ගෙහෙයෙව වසති. තස්මා තස්ස සෙසා කුජ්ඣන්ති. මාතාපිතරොපි නන්දියං ආමන්තෙත්වා ඔවදන්ති. සො තුණ්හී හොතෙව. අථාපරස්මිං සමයෙ ගාමෙ නක්ඛත්තං සඞ්ඝුට්ඨං, තදා සො මාතරං ආහ. අම්ම සාටකං දෙහි, නක්ඛත්තං කීළිස්සාමීති, සා ධොත- වත්ථං නීහරිත්වා අදාසි, අම්ම ථූලං ඉදන්ති, සා අඤ්ඤං නීහරිත්වා අදාසි, තම්පි පටික්ඛිපි. අථ නං මාතා ආහ. තාත යාදිසෙ මයං ගෙහෙ ජාතා, නත්ථි ඉතො සුඛුමතරස්ස පටිලාභාය පුඤ්ඤන්ති, ලභනට්ඨානං ගමිස්සාමි අම්මාති. පුත්ත අහං අජ්ජෙව තව බාරාණසීනගරෙ රජ්ජපටිලාභං ඉච්ඡාමීති

ආහ. සො සාධු අම්මාති මාතරං වන්දිත්වා පදක්ඛිණං කත්වා පක්කාමි. මාතුයා පනස්ස එවං අහොසි. කහං සො ගමිස්සති, පුබ්බෙවිය ඉධවා එත්ථවා ගෙහෙ නිසීදිත්වා ආගච්ඡතීති, සො පන පුඤ්ඤනියාමෙන චොදියමානො ගාමතො නික්ඛමිත්වා බාරාණසිං ගන්ත්වා සෙනගුත්තස්ස ගෙහෙ පටිවසති, අථෙකදිවසං සො තස්ස කම්මකාරෙහි සද්ධිං සල්ලපන්තො නිසීදිත්වා පචලායන්තො සුපිනං අද්දස. මුඛෙන අන්තං නික්ඛමිත්වා සකලජම්බුදීපෙ පත්ථරිත්වා අන්තොකුච්ඡිමෙව පාවිසි. පබුද්ධො සො භීතො මහාසද්දමකාසි. අථ නං මහාසෙනගුත්තො පුච්ඡි. නන්දියො සුපිනං අද්දසන්ති ආහ. අථ තෙන කීදිසන්ති පුට්ඨො කථෙසි, තතො සෙනගුත්තො තං අත්තනො කුලූපගං පරිබ්බාජිකං පුච්ඡි කො තස්ස විපාකොති. පරිබ්බාජිකා යදි හො ඉත්ථී පස්සති. සත්තදිවසබ්භන්තරෙයෙව අභිසෙකං ලභති, යදි පුරිසො පස්සති, තථෙව රාජා හොතීති කථෙසි. සෙනගුත්තො තස්සා තං කථං සුත්වා ඉමං මම ඤාතිං කරොමීති අත්තනො සත්ත ධීතරෙ පක්කොසිත්වා පටිපාටියා පුච්ඡි. නන්දියස්ස සන්තිකෙ වසථාති, සෙසා සබ්බා න ඉච්ඡිංසු, න මයං ජානාම එතං අධුනාගතං කුලවන්තං වා දුක්කුලවන්තංවාති. අථ කණිට්ඨිකං පුච්ඡි. සා යස්ස මං මාතාපිතරො දස්සන්ති. තෙසං වචනං න භින්දිස්සාමීති සම්පටිච්ඡි, අථ සෙනගුත්තො නන්දියං පක්කොසිත්වා අත්තනො ධීතරං දත්වා තස්ස මහාසම්පත්ති මදාසි. තතො සත්තමෙ දිවසෙ නන්දියො තත්ථ තත්ථ ආහිණ්ඩන්තො රඤ්ඤො මඞ්ගලුය්‍යානං පස්සිස්සාමීති ගන්ත්වා ධඞ්ගලසිලාපට්ටෙසසීසං පාරුපිත්වා නිපජ්ජි, සො ච බාරාණසීරඤ්ඤො කාලඞ්කතස්ස සත්තමො දිවසො හොති. අමච්චාච පුරොහිතොච රඤ්ඤො සරීරකිච්චං කාරෙත්වා රාජඞ්ගණෙ නිසීදිත්වා මන්තයිංසු. රඤ්ඤො එකාව ධීතා අත්ථි, පුත්තො පනස්ස නත්ථි. අරාජිකං රජ්ජං න තිට්ඨති. ඵුස්සරථං විස්සජ්ජෙස්සාමාති. තෙ කුමුදපත්තවණ්ණෙ චත්තාරො සින්ධවෙ යොජෙත්වා සෙතච්ඡත්තපමුඛංපඤ්චවිධරාජකකුධභණ්ඩං රථස්මිංයෙව ඨපෙත්වා රථං විස්සජ්ජෙත්වා පච්ඡතො තුරියානි පග්ගණ්හාපෙසුං. රථො පාචීද්වාරෙන නික්ඛමිත්වා උය්‍යානාභිමුඛො අහොසි. පරිචයෙන උය්‍යානාභිමුඛො ගච්ඡති. නිවත්තෙමාති කෙචි ආහංසු. පුරොහිතො මා නිවාරයිත්ථාති ආහ. රථො කුමාරකං පදක්ඛිණං කත්වා ආරොහණසජ්ජො හුත්වා අට්ඨාසි. පුරොහිතො පාරුපණකණ්ණං අපනෙත්වා පාදතලානි ඔලොකෙන්තො තිට්ඨතු අයං දීපො. ද්විසහස්සදීප පරිවාරෙසු චතූසු මහාදීපෙසු එකරජ්ජං කාතුං සමත්ථොතිවත්වා තස්ස ධිතිං උපධාරෙතුං තික්ඛත්තුං තුරියානි පග්ගණ්හාපෙසි. අථ කුමාරො මුඛං විවරිත්වා ඔලොකෙත්වා කෙන කාරණෙන ආගතත්ථාති ආහ, දෙව තුම්හාකං රජ්ජං පාපුණාතීති, රාජා කහන්ති, දෙවත්තං ගතො සාමීති, කති දිවසා අතික්කන්තාති, අජ්ජ සත්තමො දිවසොති. පුත්තො වා ධීතා වා නත්ථීති, ධීතා අත්ථි දෙව. පුත්තො න විජ්ජතීති, තෙනහි කරිස්සාමි රජ්ජන්ති, තෙ තාවදෙව අභිසෙකමණ්ඩපං කාරෙත්වා රාජධීතරං සබ්බාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කාරිත්වා උය්‍යානං නෙත්වා කුමාරස්ස අභිසෙකං අකංසු, අථස්ස කතාභිසෙකස්ස

සතසහස්සග්ඝනකං වත්ථං ආනෙසුං, සො කිමිදං තාතාති ආහ, නිවාසනවත්ථං දෙවාති, නනු තාතා ථූලංති, මනුස්සානං පරිභොගවත්ථෙසු ඉතො සුඛුමතරං නත්ථි දෙවාති, තුම්හාකං රාජා එවරූපං නිවාසෙසීති, ආම දෙවාති. න මඤ්ඤෙ පුඤ්ඤවා තුම්හාකං රාජාති වත්වා හන්ද සුවණ්ණභිඞ්කාරං ආහරථ, ලභිස්සාම වත්ථන්ති, තෙ සුවණ්ණභිඞ්කාරං ආහරිංසු, සො උට්ඨාය හත්ථෙ ධොවිත්වා මුඛං වික්ඛාලෙත්වා හත්ථෙන උදකං ආදාය පුරත්ථිමදිසාය අබ්භුක්කිරි, තාවදෙව ඝනපඨවිං භින්දිත්වා සොළසකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, පුන උදකං හත්ථෙන ගහෙත්වා දක්ඛිණං පච්ඡිමං උත්තරන්ති එවං චතස්සොපි දිසා අබ්භුක්කිරි, සබ්බදිසාසු සොළස සොළස හුත්වා චතුසට්ඨිකප්පරුක්ඛා උට්ඨහිංසු, සො එකං දිබ්බදුස්සං නිවාසෙත්වා එකං පාරුපිත්වා නන්දියරඤ්ඤො විජිතෙ සුත්තකන්තිකා ඉත්ථියො මා සුත්තං කන්තන්තූති භෙරිං චරාපෙථාති වත්වා ඡත්තං උස්සාපෙත්වා අලඞ්කතපටියත්තො හත්ථික්ඛන්ධවරගතො නගරං පවිසිත්වා පාසාදමභිරුය්හ මහාසම්පත්තිං අනුභවි. අහො තදා පච්චෙකබුද්ධස්ස දින්නානුවාතකස්ස විපාකො. තෙනාහු පොරාණා.

12.

යථා සාසපමත්තම්හා, බීජා නිග්‍රොධපාදපො;
ජායතෙ සතසාඛඩ්ඪො, මහානීලම්බුදොපමො.

13.

තථෙව පුඤ්ඤකම්මම්හා, අණුම්හා විපුලං ඵලං;
හොතීති අප්පපුඤ්ඤන්ති, නාවමඤ්ඤෙය්‍යා පණ්ඩිතොති.

එවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ එකදිවසං දෙවී රඤ්ඤො සම්පත්තිං දිස්වා අහො තපස්සීති කාරුඤ්ඤාකාරං දස්සෙසි. කිමිදං දෙවීති ච පුට්ඨා අතිමහතී තෙ දෙව සම්පත්ති. අතීතමද්ධානං කල්‍යාණං කතත්තා. ඉදානි අනාගතස්සත්ථාය කුසලං කරොථාති ආහ. කස්ස දස්සාම. සීලවන්තා නත්ථීති. අසුඤ්ඤො දෙව ජම්බුදීපො අරහන්තෙහි, තුම්හෙ දානං සජ්ජෙථ, අහං අරහන්තෙ ලච්ඡාමීති ආහ. පුනදිවසෙ රාජා මහාරහං දානං සජ්ජාපෙසි. දෙවී සචෙ ඉමිස්සා දිසාය අරහන්තො අත්ථි, ඉධා ගන්ත්වා අම්හාකං භික්ඛං ගණ්හන්තූති උත්තරහිමවන්තාභිමුඛී පුප්ඵානි උද්ධං ඛිපිත්වා උරෙන නිපජ්ජි. අථ තානි පුප්ඵානි ආකාසතො ගන්ත්වා හිමවන්තපදෙසෙ වසන්තානං පදුමවතියා පුත්තානං පඤ්චසතානංපච්චෙකබුද්ධානං ජෙට්ඨකමහාපදුමපච්චෙකබුද්ධස්ස පාදමූලෙ පතිංසු. තථාහි.

14.

අහො පස්සථ භො දානි, විම්හයං පුඤ්ඤකම්මුනො;

අචෙතනාපි පුප්ඵානි, දූතකිච්චෙසු බ්‍යාවටා.

15.

කත්තුකාමෙන ලොකස්මිං, සකලං අත්තනො වසං;
සබ්බත්ථාමෙන කත්තබ්බං, පුඤ්ඤං පඤ්ඤවතා සදාති.

තතො මහාපදුමපච්චෙකබුද්ධො තං ඤත්වා සෙසභාතරෙ ආමන්තෙසි. මාරිසා නන්දියරාජා තුම්හෙ නිමන්තෙසි. අධිවාසෙථ තස්ස නිමන්තනන්ති. තෙ අධිවාසෙත්වා තාවදෙව ආකාසෙනා ගන්ත්වා උත්තරද්වාරෙ ඔතරිංසු. මනුස්සා පඤ්චසතා දෙව පච්චෙකබුද්ධා ආගතාති රඤ්ඤො ආරොචෙසුං, රාජා සද්ධිං දෙවියා ගන්ත්වා වන්දිත්වා පත්තෙ ගහෙත්වා පච්චෙකබුද්ධෙ පාසාදං ආරොපෙත්වා තත්ථ තෙසං දානං දත්වා භත්තකිච්චාවසානෙ රාජා සඞ්ඝත්ථෙරස්ස දෙවී සඞ්ඝනවකස්ස ච පාදමූලෙ නිපජ්ජිත්වා අය්‍යා පච්චයෙහි න කිලමිස්සන්තු, මයං පුඤ්ඤෙන න හායිස්සාම, අම්හාකං ඉධ වාසාය පටිඤ්ඤං දෙථාති පටිඤ්ඤං කාරෙත්වා උය්‍යානෙ නිවාසට්ඨානාදයො කාරෙත්වා යාවජීවං පච්චකබුද්ධෙ උපට්ඨහිත්වා තෙසු පරිනිබ්බුතෙසු සාධුකීළනං කාරෙත්වා චන්දනා ගරුආදීහි සරීරකිච්චං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙත්වා චෙතියං පතිට්ඨාපෙත්වා එවරූපානම්පි මහානුභාවානං මහෙසීනං මරණං භවිස්සති, කිමඞ්ගං පන මාදිසානන්ති සංවෙගජාතො ජෙට්ඨපුත්තං රජ්ජෙ පතිට්ඨාපෙත්වා සයං පබ්බජං පබ්බජි, දෙවීපි රඤ්ඤෙ පබ්බජිතෙ අහං කිංකරිස්සාමීති පබ්බජිත්වා ද්වෙපි උය්‍යානෙ වසන්තා ඣානාභිඤ්ඤං නිබ්බත්තෙත්වා ඣානසුඛෙන වීතිනාමෙන්තා ආයුපරියොසානෙ බ්‍රහ්මලොකෙ නිබ්බත්තිංසු. තෙ අම්හාකං භගවතො කාලෙ බ්‍රාහ්මණකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා බුද්ධසාසනෙ පබ්බජිංසු, තදා නන්දියරාජා ධුතඞ්ගධරානං අග්ගො මහාකස්සපත්ථෙරොනාම හුත්වා චන්දො විය සූරියො වියච ලොකෙ පාකටො හුත්වා භගවති පරි- නිබ්බුතෙ බුද්ධසාසනං අතිවිය සොභෙති. භරියාපිස්ස භද්දකාපිළානී නාම අහොසීති.

16.

දත්වා පුරෙකො විපිනෙ චරන්තො,
පච්චෙකබුද්ධස්සනුවාතමත්තං;
කත්වා සරට්ඨං කුරුදීපසොභං,
මහානුභාවො වසුධා ධිපොසි.

17.

තුම්හෙච භොන්තො බලු සීලවන්තෙ,
දදාථ දානානි අනප්පකානි;
තං වො පතිට්ඨාව භවන්තරස්මිං,

චින්තාමණිං කප්පතරුංව සාරන්ති.

නන්දියරාජස්ස වත්ථුං පඨමං.

12. අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තසමීපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ අඤ්ඤතරො දුග්ගතමනුස්සො වසති, සො පනෙකදිවසං අඤ්ඤතරං ගාමං ගච්ඡන්තො ද්වෙ සාටකෙ නිවාසෙත්වා මහන්තං අටවිංපාපුණි, තදෙවං ගච්ඡන්තං දිස්වා එතස්ස වත්ථං ගණ්හිස්සාමීති එකො චොරො අනුබන්ධි, සො දූරතොව ආගච්ඡන්තං චොරං දිස්වා චින්තෙසි, අහමෙතස්මා පලායිතුං වා තෙන සද්ධිංයුජ්ඣිතුං වා න සක්කොමි, අයමාගන්ත්වා අවස්සං අනිච්ඡන්තස්සාපි මෙ වත්ථං ගණ්හිස්සති. මයාපිස්ස නිරත්ථකෙන හරිතුං න සක්කා, දානවසෙනස්ස දස්සාමීති සන්නිට්ඨාන මකාසි, අථ චොරො ආගන්ත්වා වත්ථකං පරාමසි, අථ සො පුරිසො චිත්තං පසාදෙත්වා ඉමං මම වත්ථදානං භවභොගසුඛත්ථාය පච්චයො හොතූති වත්ථං දත්වා දුච්ඡාදිතත්තා මහාමග්ගං පහාය අඤ්ඤෙන ජඞ්ඝාමග්ගෙන ගච්ඡන්තො ආසිවිසෙන දට්ඨො කාලං කත්වා හිමවන්තප්පදෙසෙ ද්වාදසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ නෙකච්ඡරාසහස්සපරිවුතො නිබ්බත්ති. විමානං පනස්ස පරිවාරෙත්වා තියොජනිකෙ ඨානෙ කප්පරුක්ඛා නිබ්බත්තිංසු, සො මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං දිස්වා සොමනස්සං පවෙදෙන්තො ආහ.

1.

පරිණාමිතමත්තෙන, දානස්ස සකසන්තකං;
දදාති විපුලං භොගං, දිබ්බමිස්සරියං වරං.

2.

ද්වාදසයොජනුබ්බෙධං, දුද්දික්ඛං චක්ඛුමූසනං;
කූටා ගාරවරූපෙතං, සබ්බසොවණ්ණයං සුභං.

3.

මම පුඤ්ඤෙන නිබ්බත්තං, නෙකරාගද්ධජාකුලං,
තථෙව පරිසුද්ධෙහි, විතානෙහි ච ලඞ්කතං.

4.

පාසාදපරියන්තම්හි, දිබ්බවත්ථානි ලම්බරෙ;
වාතෙරිතා තෙ සොභන්ති, අච්ඡෙන්තාව සුධාසිනො.

5.

පාසාදස්ස සමන්තා මෙ, භූමිභාගෙ තියොජනෙ;

ඉච්ඡිතිච්ඡිතදාතාරො, ජාතාසුං සුරපාදපා.

6.

තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, වාදෙහි තුරියෙහි ච;
නෙ කච්ඡරාසහස්සෙහි, මොදාමි භවනෙ මම.

7.

න සම්මා දින්නවත්ථස්ස, අක්ඛෙත්තෙ ඵලමී දිසං;
ඛෙත්තෙ සම්මා දදන්තස්ස, කො ඵලං වණ්ණයිස්සතීති.

8.

එවං විධම්පි කුසලං මනුජො කරිත්වා,
පප්පොති දිබ්බවිභවං මුනිවණ්ණනීයං;
මන්ත්වාන භො දදථ දානවරං සුසීලෙ,
සද්ධාය සුද්ධමනසාස්ස විසෙසභාගීති.

අඤ්ඤතරමනුස්සස්ස වත්ථුං දුතියං.

13. විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අතීතෙ කිර ඉමස්මිං ජම්බුදීපෙ කස්සපො නාම සම්මාසම්බුද්ධො පාරමියො පූරෙත්වා සබ්බඤ්ඤුතං පත්තො ලොකස්ස දුක්ඛාපනුදො සුඛාවහො පටිවසති ලොකං නිබ්බාණමහානගරවරෙ පරිපූරෙන්තො. තස්මිං සමයෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො සත්ථු ධම්මදෙසනං සුත්වා පසන්නො භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දානං දෙන්තො සීලං රක්ඛන්තො උපොසථකම්මං කරොන්තො නානාවිධානි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා සුත්තප්පබුද්ධොවිය ගන්ත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති සබ්බරතනමයෙ දිබ්බවිධානෙ දෙවච්ඡරාසහස්සපරිවුතො. තත්ථ යාවතායුකං ඨත්වා තතො චුතො අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ ආණාචක්කවත්තිධම්මාසොකමහානරින්දස්ස අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිම්හි නිබ්බත්ති. තස්ස නාමං කරොන්තො සීසෙ ලොමං විසමං හුත්වා ජාතත්ථා විසමලොමකුමාරොති සඤ්ජානිංසු. සො කමෙන විඤ්ඤුතං පත්තො බලසම්පන්නො අහොසි. මහාථාමො අභිරූපොච අහොසි. දස්සනීයො පාසාදිකො යසපරිවාරසම්පන්නො පටිවසති. තතො අපරෙන සමයෙන ධම්මාසොකමහානරින්දො චතුරාසීතිසහස්සරාජපරිවුතො අනන්තබලවාහනො කී ළා ප රො හිමවන්තං ගන්ත්වා යථාභිරන්තං කීළිත්වා ආගච්ඡන්තො චන්දභාගං නාම ගඞ්ගං සම්පාපුණි. සා පන යොජනවිත්ථතා තිගාවුතගම්භීරා අහොසි. තදා සා අධුනාගතෙහි ඔඝෙහි මහාඵෙණසමාකුලා බහූමියො උභොකූලෙ උත්තරන්තී මහාවෙගා [මහාවෙගාගච්ඡන්තී ඉතිසබ්බත්ථ] ගච්ඡන්ති. තදා රාජා ගඞ්ගං දිස්වා කො නාමෙත්ථ පුරිසො එවංවිධං මහාගඞ්ගං තරිතුං සමත්ථො භවිස්සතීති ආහ. තං සුත්වා විසමලොම කුමාරො ආගන්ත්වා

වන්දිත්වා අහං දෙව ගඞ්ගං තරිත්වා ගන්තුඤ්ච ආගන්තුඤ්ච සක්කොමීති ආහ. රාජා සාධූති සම්පටිච්ඡි. අථ කුමාරො ගාළ්හං නිවාසෙත්වා මකරදන්තියා කෙසෙ බන්ධිත්වා ගඞ්ගාකූලෙ ඨිතො අට්ඨාරසහත්ථං අබ්භුග්ගන්ත්වා උසභමත්තට්ඨානෙ පතිත්වා තරිතු මාරභි. තතො චණ්ඩසොතං ඡින්දිත්වා තරන්තො ගමනා ගමනකාලෙ ගණ්හනත්ථාය ආගතෙ චණ්ඩසුංසුමාරෙ පාණිනා පහරිත්වා චුණ්ණවිචුණ්ණං කරොන්තො වීසසතං මාරෙත්වා උත්තාරෙත්වා තලමුග්ගම්ම රාජානං වන්දිත්වා අට්ඨාසි. රාජා තං කාරණං දිස්වා භයප්පත්තො එසො ඛො මං මාරෙත්වා රජ්ජම්පි ගහිතුං සමත්ථො. එතං මාරෙතුං වට්ටතීති චින්තෙත්වා නගරං සම්පත්තො කුමාරං පක්කොසාපෙත්වා අමච්චෙ ආහ. ඉමං භණෙ බන්ධනාගාරෙ කරොථාති. තෙ තථා කරිංසු, අථස්ස බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස චත්තාරො මාසා අතික්කන්තා. තතො රාජා චතුමාසච්චයෙන දීසතො සට්ඨිහත්ථප්පමාණෙ සට්ඨිවෙළුකලාපෙ ආහරාපෙත්වා ගණ්ඨියො සොධාපෙත්වා අන්තො අයොසාරං පූරෙත්වා රාජඞ්ගණෙ ඨපාපෙත්වා විසමලොමකුමාරං බන්ධනාගාරතො ආහාරාපෙත්වා [ආණාපෙත්වා ඉතිසබ්බත්ථ] අමච්චෙ එවමාහ. භණෙ ස්වායං කුමාරො ඉමිනා බග්ගෙන ඉමෙ වෙළුකලාපෙ චතුරඞ්ගුලං කත්වා ඡින්දතු. නො චෙ ඡින්දිතුං සක්කොති. තං මාරෙථාති ආහ, තං සුත්වා කුමාරො අහං බන්ධනාගාරෙ චි ර වු ත්ථො ජිඝච්ඡාපීළිතො ආහාරෙන කිලමිං, යන්නූනාහං ආහාරං භුඤ්ජිත්වා ඡින්දෙය්‍යන්ති. තෙ නත්ථි දානි තුය්හං ආහාරන්ති ආහංසු. තෙනහි පොක්ඛරණියා පානීයං පිවිස්සාමීති ආහ. තෙ සාධූති පොක්ඛරණිං නෙසුං. කුමාරො පොක්ඛරණිං ඔතරිත්වා නහායිත්වා නිමුග්ගො යාවදත්ථං කලලං භුඤ්ජිත්වා පානීයං පිවිත්වා උට්ඨාය අසිපත්තං ගහෙත්වා මහාජනානං [මහාජනානංපස්සන්තමෙව ඉතිසබ්බත්ථ] පස්සන්තානමෙව අට්ඨාසීතිහත්ථට්ඨානං ආකාසං උල්ලඞ්ඝිත්වා සබ්බවෙළුකලාපෙ චතුරඞ්ගුලමත්තෙන ඛණ්ඩාඛණ්ඩං කුරුමානො ඔතරිත්වා මූලෙ ථූලඅයසලාකං පත්වා කිණීති සද්දං සුත්වා අසිපත්තං විස්සජ්ජෙත්වා රොදමානො අට්ඨාසි. තතො රාජපුරිසෙහි කිමත්තං රොදසීති වුත්තෙ එත්තකානං පුරිසානමන්තරෙ මය්හං එකොපි සුහදො නත්ථි. සචෙ භවෙය්‍ය, ඉමෙසං වෙළුකලාපානමන්තරෙ අයො සාරං අත්ථිභාවං කථෙය්‍ය, අහං පන ජානමානො ඉමෙ වෙළු කලාපෙ අඞ්ගුලඞ්ගුලෙසු ඡින්දෙය්‍යන්ති ආහ. තතො රාජා කුමාරෙන කතකම්මං ඔලොකෙත්වා පසන්නො උපරාජට්ඨානං බහුඤ්ච විභවං දාපෙසි, එවමස්ස බලසම්පත්තිලාභො නාම න ජාතිගොත්තකුලපදෙසාදීනං බලං. න පාණාතිපාතාදිදුච්චරිතානං බලං. කස්සෙතං බලන්ති. කස්සපසම්මාසම්බුද්ධකාලෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස දින්නදානාදිසුචරිතකම්මවිපාකං. තෙන වුත්තං.

1.

කස්සපස්ස මුනින්දස්ස, කාලෙ අඤ්ඤතරො නරො;

සම්බුද්ධමුපසංකම්ම, සුත්වා ධම්මං සුදෙසිතං.

2.

පටිලද්ධසද්ධො හුත්වා, සීලවන්තාන භික්ඛුනං;
මධුරන්නපානෙ පචුරෙ, අදාසි සුමනො තදා.

3.

අදාසි චීවරෙ පත්තෙ, තථෙව කායබන්ධනෙ;
අදා ඛීරසලාකඤ්ච, බහූ කත්තරයට්ඨියො.

4.

අදා සුපස්සයං දානං, මඤ්චපීඨාදිකං තථා;
පාවාර කම්බලාදීනි, අදා සීතනිවාරණෙ.

5.

අදා භෙසජ්ජදානානි, ආරොග්‍යත්ථාය භික්ඛුනං;
එවං නානාවිධං පුඤ්ඤං, කත්වාන තිදිවං ගතො.

6.

තත්ථ දිබ්බවිමානම්හි, උප්පන්නො සො මහිද්ධිකො;
දෙවච්ඡරාපරිවුතො, දෙවසෙනාපුරක්ඛතො.

7.

දිබ්බෙහි නච්චගීතෙහි, දිබ්බවාදිතතන්තිහි;
මොදමානො අනෙකෙහි, දිබ්බසම්පත්තියා සහ.

8.

යාවතායුං තහිං ඨත්වා, ජම්බුදීපෙ මනොරමෙ;
පුරෙ පාටලිපුත්තම්හි, ධම්මාසොකස්ස රාජිනො.

9.

පුත්තො හුත්වාන නිබ්බත්ති, මහාථාමො මහාබලො;
මහායසො මහාභොගො, ආසි බුද්ධාදිමාමකො.

10.

කාතබ්බං කුසලං තස්මා, භවසම්පත්ති මිච්ඡතා;
පාලෙතබ්බ මථො සීලං, භාවෙතබ්බඤ්ච භාවනන්ති.

තතො කුමාරො උපරාජට්ඨානං ලභිත්වා සම්පත්තිංඅනුභවමානො මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරමාදිං කත්වා මහාභික්ඛුසඞ්ඝස්ස

චීවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයදානා දිවසෙන සක්කාරං කත්වා සීලං රක්ඛිත්වා උපොසථකම්මං කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

11.

එවංවිධං සුචරිතං සුමනො කරිත්වා,
භාගිස්ස නෙකවිභවස්ස භවාභවෙසු;
තුම්හෙපි භො සුචරිතං විභවානුරූපං,
කත්වාන නිබ්බුතිපදං කරගං කරොථාති.

විසමලොමකුමාරස්ස වත්ථුං තතියං.

14. කඤ්චනදෙවියා වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ කිර දෙවපුත්තනගරං නාම දස්සනීයං එකං නගරං අහොසි. තස්මිං සමයෙ මනුස්සා යෙභුය්‍යෙන පත්තමහං නාම පූජං කරොන්ති, භගවතා පරිභුත්තපත්තං ගහෙත්වා කතානෙකපූජාවිධානා උස්සවං කරොන්ති. තං පත්තමහන්ති වුච්චති. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජා සබ්බරතනමයං රථං සබ්බාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කාරාපෙත්වා කුමුදපත්තවණ්ණෙ චත්තාරො සින්ධවෙ යොජෙත්වා සුසික්ඛිතසිප්පාචරියෙහි සත්තරතනපරිනිට්ඨිතෙ අසීතිහත්ථවෙළග්ගෙ සත්ථුනා පරිභුත්තං සෙලමයපත්තං මුත්තාජාලාදීහි අලඞ්කරිත්වා වෙළග්ගං ආරොපෙත්වා වෙළුං රථෙ ඨපාපෙත්වා නගරං දෙවනගරං විය අලඞ්කරිත්වා ධජපතාකාදයො උස්සාපෙත්වා තොරණග්ඝකපන්තියොච පුණ්ණඝටදීපමාලාදයොච පතිට්ඨාපෙත්වා අනෙකෙහි පූජාවිධානෙහි නගරං පදක්ඛිණං කාරෙත්වා නගරමජ්ඣෙ සුසජ්ජිතරතනමණ්ඩපෙ පත්තධාතුං ඨපෙත්වා සත්තමෙ දිවසෙ මහාධම්මසවණං කාරාපෙසි. තදා තස්මිං ජනපදෙ බහූ මනුස්සාච දෙවතාච යක්ඛරක්ඛසනාගසුපණ්ණාදයොච මනුස්සවෙසෙන යෙභුය්‍යෙන තං සමාගමං ඔතරන්ති, එවමච්ඡරියං තං පූජාවිධානං අහොසි.

තදා එකො නාගරාජා උත්තමරූපධරං අගතපුබ්බපුරිසං එකං කුමාරිකං ධම්මපරිසන්තරෙ නිසින්නං දිස්වා තස්සා පටිබද්ධචිත්තො අනෙකාකාරෙහි තං යා චි ත්වා තස්සා අලද්ධමානො කුජ්ඣිත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙසි ඉමං මාරෙස්සාමීති. තං තස්සා සද්ධාබලෙන කිඤ්චි උපද්දවං කාතුං සමත්ථො නාහොසි. අථස්සා නාගො පාදතො පට්ඨාය යාවසකලසරීරං භොගෙන වෙඨෙත්වා සීසෙ ඵණං කත්වා භායාපෙන්තො අට්ඨාසි. අනඤ්ඤවිහිතාය තාය ධම්මසවණබලෙන අණුමත්තම්පි දුක්ඛං නාහොසි. පභාතාය රත්තියා තං දිස්වා මනුස්සා කිමෙතන්ති කාරණං පුච්ඡිංසු, සාපි තෙසං කථෙත්වා එවං සච්චකිරියමකාසි. තථාහි.

1.

බ්‍රහ්මචාරී අහොසාහං, සඤ්ජාතා ඉධ මානුසෙ;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, ඛිප්පමෙව පමුඤ්චතූ.

2.

කාමාතුරස්ස නාගස්ස, නොකාසමකරිංයතො;
තෙන සච්චෙන මං නාගො, ඛිප්පමෙව මුඤ්චතූ.

3.

විසවාතෙන ඛිත්තස්ස, කුපිතස්සොරගස්සහං;
අකුද්ධා තෙන සච්චෙන, සො මං ඛිප්පං පමුඤ්චතූ.

4.

සද්ධම්මං සුණමානාහං, ගරුගාරවභත්තියා;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, ඛිප්පං නාගො පමුඤ්චතූ.

5.

අක්ඛරංවා පදංවාපි, අවිනාසෙත්වාව ආදිතො;
අස්සොසිං තෙන සච්චෙන, ඛිප්පං නාගො පමුඤ්චතූති.

සච්චකිරියාවසානෙ නාගරාජා තස්සා අතීව පසන්නො භොගං විනිවෙඨෙත්වා ඵණසතං මාපෙත්වා තං ඵණගබ්භෙ නිසීදාපෙත්වා බහූහි නාගමානවකෙහි සද්ධිං උදකපූජං නාම පූජ මකාසි, තං දිස්වා බහූ නගරවාසිනො අච්ඡරියබ්භුතජාතා අට්ඨාරසකොටිධනෙන පූජ මකංසු. තථාහි.

6.

නත්ථි සද්ධාසමො ලොකෙ, සුහදො සබ්බකාමදො;
පස්සථස්සා බලං සද්ධා, පූජෙන්තෙවං නරො රගා.

7.

ඉධ ලොකෙව සාලත්ථ, භවභොග මනප්පකං;
තස්මා සද්ධෙන කාතබ්බං, රතනත්තයගාරවන්ති.

අථෙවං සා පටිලද්ධමහාවිභවා යාවජීවං කොමාරිය බ්‍රහ්මචාරිණී හුත්වා ආයුපරියොසානෙ කාලං කත්වා තස්මිංයෙව නගරෙ රඤ්ඤො අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා දසමාසච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමි. නික්ඛන්තදිවසෙ පනස්සා සකලදෙවපුත්තනගරෙ රතනවස්සං වස්සි. තෙනස්සා කඤ්ජනදෙවීති නාමං කරිංසු. සමන්තපාසාදිකා අහොසි. අභිරූපා දෙවච්ඡරපටිභාගා. මුඛතො උප්පලගන්ධො වායති. සරීරතො චන්දනගන්ධො වායති. සකලසරීරතො බාලසුරියො විය රංසියො නිච්ඡාරෙන්ති

චතුරතනගබ්භෙ පදීපකිච්චං නාම නත්ථි. සබ්බො ගබ්භො සරීරා ලොකෙන එකො භාසො හොති, තස්සා රූපසම්පත්ති සකලජම්බුදීපෙ පාකටා අහොසි. තතො සකලජම්බුදීපවාසී රාජානො තස්සා අත්ථාය පිතුරඤ්ඤො පණ්ණාකාරානි පහිණිංසු. සා පන පඤ්චකාමෙ අනනුලිත්තා පිතරං අනුජානාපෙත්වා භික්ඛුනූ පස්සයං ගන්ත්වා පබ්බජිත්වා විපස්සනං වඩ්ඪෙත්වා සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණීති.

8.

සුත්වාන සාදරවසෙන කුමාරිකෙවං;
ධම්මඤ්හි සීලමමලං පරිපාලයන්තී;
ලද්ධාන නෙකවිභවං විභවං පයාතා,
මා හො පමජ්ජථ සදා කුසලප්පයොගෙති.

කඤ්චනදෙවියා වත්ථුං චතුත්ථං.

15. බ්‍යග්ඝස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ චූලරට්ඨා සන්නෙ බාරාණසීනගරෙ එකං පංසුපබ්බතං විනිවිජ්ඣිත්වා මහාමග්ගො හොති, තත්ථ වෙමජ්ඣෙ එකො බ්‍යග්ඝො අත්තනො අන්ධපිතරං පබ්බතගුහායං කත්වා පොසෙන්තො වසති. තස්සෙව පබ්බතස්ස වනද්වාරෙ තුණ්ඩිලො නාම එකො සුවපොතකො රුක්ඛස්මිං වසති. තෙ උභොපි අඤ්ඤමඤ්ඤං පියසහායා අහෙසුං, තස්මිං සමයෙ පච්චන්තගාමවාසී එකො මනුස්සො අත්තනො මාතුගාමෙන සද්ධිං කලහං කත්වා බාරාණසිං ගච්ඡන්තො තං වනද්වාරං සම්පාපුණි. අථ සුවපොතකො පරිහීනත්තභාවං දුක්ඛිතං තං දිස්වා කම්පමානහදයො තං පක්කොසිත්වා භො කුහිං ගච්ඡසීති ආහ, තෙන පරඛණ්ඩං ගච්ඡාමීති වුත්තෙ තුණ්ඩිලො භො ඉමස්මිං වනඛණ්ඩමජ්ඣෙ එකො බ්‍යග්ඝො වසති. කක්ඛලො ඵරුසො සම්පත්තසම්පත්තෙ මාරෙත්වා ඛාදති. මා ත්වං තෙන ගච්ඡාති ආහ. ස්වායං දුබ්භගො මනුස්සො හිතකාමස්ස තස්ස වචනං අනාදියිත්වා ගච්ඡාමෙවාති ආහ. තුණ්ඩිලො තෙනහි සම්ම යදි අනිවත්තමානො ගච්ඡසි. එසො බ්‍යග්ඝො මම සහායො. මෙ වචනං තව සන්තිකා සුත්වා න ගණ්හාතීති. තස්ස තං අනාදියන්තො සො සුවරාජෙ පදුට්ඨචිත්තො මුග්ගරෙන පහරිත්වා මාරෙත්වා අරණිං අග්ගිං කත්වා මංසං ඛාදි. අසප්පුරිසසංසග්ගො නාමෙ ස ඉධ ලොකපරලොකෙසු දුක්ඛාවහොයෙව. තථාහි.

1.

මයා කතං මය්හමිදං, ඉති වෙස්සානරං නරො;
සමාලිඞ්ගති සප්පෙමො, දහතෙවස්ස විග්ගහං.

2.

මධුඛීරාදිදානෙන, පෙමසා පරිපාලිතො;
සොරගො කුපිතොවස්ස, ඩසතෙවස්ස විග්ගහං.

3.

එවං නිහීනජච්චෙන, පාපෙන අකතඤ්ඤුනා;
නරා ධමෙන දීනෙන, කතොපි බණසඞ්ගමො.

4.

අසාධුකො අයංතෙවං, ජානමානෙන ජන්තුනා;
මුහුත්තම්පි න කාතබ්බො, සඞ්ගමො සො අනත්ථදොති.

තතො සො අසප්පුරිසො මංසං ඛාදිත්වා ගච්ඡන්තො වනඛණ්ඩමජ්ඣං සම්පාපුණි. අථ බ්‍යග්ඝො තං දිස්වා මහානාදං කරොන්තො ගහණත්ථාය උට්ඨාසි. සො බ්‍යග්ඝං දිස්වා භයප්පත්තො තුණ්ඩිලස්ස වචනං සරිත්වා අහං භො තව සහායතුණ්ඩිලස්ස සන්තිකා ආගතොම්හීති ආහ, තං සුත්වා බ්‍යග්ඝො අත්තමනො එහි සම්මාති තං පක්කොසිත්වා අත්තනො වසනට්ඨානං නෙත්වා ඛාදිතබ්බාහාරෙන තං සන්තප්පෙත්වා පිතුසන්තිකෙ නිසීදාපෙත්වා පුන වනඛණ්ඩ මගමාසි. අථස්ස පිතා පුත්තස්ස ගතකාලෙ තෙන සද්ධිං සල්ලපන්තො තස්ස වචනානුසාරෙන තුණ්ඩිලං මාරෙත්වා ඛාදිතභාවං අඤ්ඤාසි. තතො සො පුත්තස්ස ආගතකාලෙ තව සහායො තෙන මාරිතොති ආහ. තං සුත්වා බ්‍යග්ඝො අනත්තමනො වෙගෙන තස්ස වසනට්ඨානං ගන්ත්වා සම්ම තුණ්ඩිලාති සද්දං කත්වා අපස්සන්තො ලුඤ්චිතපත්තංවස්ස දිස්වා නිස්සංසයං තෙන මාරිතො මෙ සහායොති සොචන්තො පරිදෙවන්තො ආගඤ්ඡි. අථ සො අසප්පුරිසො තස්මිං තත්ථ ගතෙ තස්ස පිතරං පාසාණෙන පහරිත්වා මාරෙත්වා බ්‍යග්ඝංච දානි මාරෙස්සාමීති බ්‍යග්ඝාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො නිලීනො අට්ඨාසි. තස්මිං ඛණෙ බ්‍යග්ඝොපි ආගඤ්ඡි. සො තස්සා ගතකාලෙ තස්ස තෙජෙන භීතො ගන්ත්වා ජීවිතං මෙ සාමි දෙහීති පාදමූලෙ උරෙන නිපජ්ජි, බ්‍යග්ඝො පන තෙන කතකම්මං දිස්වා තස්මිං චිත්තං නිබ්බාපෙත්වා මම සහායස්ස සාසනමාදායාගතස්ස දුබ්භිතුං න යුත්තන්ති චින්තෙන්තො තං සමස්සාසෙත්වා ගච්ඡ සම්මාති සුඛං පෙසෙසි. එවඤ්හි සප්පුරිසසමාගමො නාම ඉධ ලොකපරලොකෙසු සුඛාවහොයෙව, වුත්තංහි.

5.

සබ්භිරෙව සමාසෙථ, සබ්භි කුබ්බෙථ සන්ථවං;
සබ්බත්ථ සන්ථවො තෙන, සෙය්‍යො හොති න පාපියො.

6.

සුඛාවහො දුක්ඛනුදො, සදා සබ්භි සමාගමො;
තස්මා සප්පුරිසෙහෙව, සඞ්ගමො හොතු ජන්තුනං.

තතො සො බ්‍යග්ඝො තෙන මෙත්තචිත්තානුභාවෙන කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්තොති.

7.

එවංවිධොපි ඵරුසො පරමංසභොජී;
බ්‍යග්ඝො දයායුපගතො සුගතිං සුමෙධො;
තස්මා කරොථ කරුණං සතතං ජනානං,
තං වො දදාති විභවඤ්ච භවෙසු භොගන්ති.

බ්‍යග්ඝස්ස වත්ථුං පඤ්චමං.

16. ඵලකඛණ්ඩදින්නස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

සාවත්ථියං කිරෙකො මනුස්සො උත්තරාපථං ගච්ඡාමීති අද්ධානමග්ගපටිපන්නො ගිම්හානමාසෙ මජ්ඣණ්හෙ බහලාතපෙන කිලන්තො හුත්වා රුක්ඛච්ඡායං පවිසිත්වා තම්බුලං ඛාදන්තො ඵලකෙ නිසීදි. අථ උත්තරාපථෙනාගච්ඡන්තො එකො තථෙව ආතපෙන කිලන්තො ආගන්ත්වා පුරිමස්ස සන්තිකෙ නිසීදිත්වා භො පානීයං අත්ථීති පුච්ඡි. ඉතරො පානීයං නත්ථීති ආහ. අථස්ස සො මය්හම්පි භො තම්බුලං දෙහි පිපාසිතොම්හිති වත්වාපි න ලභි. චතුකහාපණෙන එකං තම්බුලපණ්ණං කිණිත්වා ලද්ධො තත්ථෙව නිසීදිත්වා ඛාදිත්වා පිපාසං විනොදෙත්වා තෙන උපකාරෙන තස්ස සිනෙහං කත්වා අත්තනො ගමනට්ඨාන මගමාසි, අථා පරභාගෙ සො පට්ටනං ගන්ත්වා නාවාය වණිජ්ජත්ථාය ගච්ඡන්තො සමුද්දමජ්ඣං පාපුණි. තතො සත්තමෙ දිවසෙ නාවා භිජ්ජි. මනුස්සා මච්ඡකච්ඡපානං භක්ඛා ජාතා. සො එව පුරිසො අරොගො හුත්වා එකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා සමුද්දං තරති. අථෙ තරොපි තථෙව නාවාය භින්නාය සෙසො හුත්වා සමුද්දං තරන්තො පුරිමෙන සමාගමි. අථ තෙ සත්තදිවසං සමුද්දෙ තරන්තා අඤ්ඤමඤ්ඤං සඤ්ජානිංසු. තෙසු කහාපණෙ දත්වා තම්බුලං ගහිතො එකං ඵලකඛණ්ඩං උරෙ කත්වා තරති. ඉතරස්සෙතං නත්ථි. අථ සො කහාපණෙ ගහෙත්වා දින්නතම්බුලමත්තස්සො පකාරං සරිත්වා අත්තනො ඵලකඛණ්ඩං තස්ස අදාසි. සො තස්මිං සයිත්වා තරන්තො තං පහාය අගමාසි, අපරො අනාධාරකෙන තරන්තො ඔස්සට්ඨවිරියො උදකෙ ඔසීදිතුමාරති. තස්මිං ඛණෙ සමුද්දෙ අධිවත්ථා මණිමෙඛලා නාම දෙවධීතා ඔසීදන්තං තං දිස්වා සප්පුරිසොති තස්ස ගුණානුස්සරන්තී වෙගෙනා ගන්ත්වා තං අත්තනො ආනුභාවෙන සමුද්දතීරං පාපෙසි. ඉතරංපි සා එතස්සෙව ගුණානුභාවෙන තීරං පාපෙසි. අථ ඵලකෙනොතිණ්ණපුරිසො තං දිස්වා විම්හිතො කථං පුරතො අහොසි සම්මාති පුච්ඡි. සො න ජානාමි. අපිච ඛො සුඛෙනෙව තීරං පත්තොස්මීති ආහ. අථ දෙවධීතා දිස්සමානකසරීරෙනෙව අත්තනා ආනීතභාවං ආරොචෙන්තී ආහ.

1.

යො මාතරං පිතරංවා, ධම්මෙන ඉධ පොසති;
රක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

2.

යො වෙ බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච, සංඝඤ්ච සරණං ගතො;
රක්ඛන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

3.

පඤ්චවිධං අට්ඨවිධං, පාතිමොක්ඛඤ්ච සංවරං;
පාලෙති යො තං පාලෙන්ති, දෙවා සබ්බත්ථ සබ්බදා.

4.

කායෙන වාචා මනසා, සුචරිත්තං චරතී ධ යො;
පාලෙන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

5.

යො සප්පුරිසධම්මෙසු, ඨිතො ධ කතවෙදිකො;
පාලෙන්ති තං සදා දෙවා, සමුද්දෙ වා ථලෙපි වා.

තතො සො ආහ.

6.

නෙව දානං අදාසාහං, න සීලං පරිපාලයිං;
කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, මමං රක්ඛන්ති දෙවතා;
පුච්ඡාමි සංසයං තුය්හං, තං මෙ අක්ඛාහි දෙවතෙති.

දෙවතා ආහ.

7.

අගාධා පාරගෙ භීමෙ, සාගරෙ දුරිතා කරෙ;
භින්නනාවො තරන්තො ත්වං, හදයෙ කත්වා කලිඞ්ගරං.

8.

ඨත්වා සප්පුරිසෙ ධම්මෙ, අත්තාන මනවෙක්ඛිය;
බුභුක්ඛිතස්ස පුරිසස්ස, අදාසි ඵලකං සකං.

9.

තං තුය්හං මිත්තධම්මඤ්ච, දානඤ්ච ඵලකස්ස තෙ;
පතිට්ඨාසි සමුද්දස්මිං, එවං ජානාහි මාරිසාති.

එවඤ්ච වත්වා සා තෙ දිබ්බාහාරෙන සන්තප්පෙත්වා දිබ්බවත්ථාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කරිත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන සාවත්ථිනගරෙයෙව තෙ පතිට්ඨාපෙසි. තතො පට්ඨාය තමෙව ආරම්මණං කත්වා තෙ දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා ආයුපරියොසානෙ සග්ගපරායණා අහෙසුං.

10.

එවං පරිත්තකුසලෙනපි සාගරස්මිං,
සත්තා ලභන්ති සරණං බලු දෙවතාහි;
තුම්හෙපි සප්පුරිසතං න විනාසයන්තා,
මා භො පමජ්ජථ සදා කුසලප්පයොගෙති.

එලකඛණ්ඩදින්නස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

17. චොරසහායස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ දෙවදහනගරෙ එකො මනුස්සො දුක්ඛිතො තත්ථ තත්ථ විචරන්තො පච්චන්තෙ අඤ්ඤතරං ගාමං ගන්ත්වා තත්ථ එකස්මිං කුලගෙහෙ නිවාසං කප්පෙසි. තත්ථ මනුස්සා තස්ස යාගුභත්තං දත්වා පොසෙසුං, තතො සො තත්ථ මනුස්සෙහි මිත්තසන්ථවං කත්වා කතිපාහං තත්ථ වසිත්වා අඤ්ඤට්ඨානං ගන්ත්වා අපරභාගෙ චොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙති. අථෙකදිවසං චොරෙන්තං තං රාජපුරිසා ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තං බන්ධනාගාරෙ කරොථාති ආණාපෙසි, තෙ තං බන්ධනාගාරං නෙත්වා සඞ්ඛලිකාහි බන්ධිත්වා ආරක්ඛකානං පටිපාදෙත්වා අගමංසු, බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරානි අතික්කන්තානි. තතො අපරභාගෙ තස්ස පුබ්බසහායො පච්චන්තගාමවාසී මනුස්සො කෙනචි කම්මෙන දෙවදහ මාගතො තත්ථ තත්ථ ආහිණ්ඩන්තො බන්ධනාගාරෙ බද්ධං තං අද්දස. දිස්වා තස්ස හදයං කම්පි, සො රොදිත්වා පරිදෙවිත්වා කිං තෙ මයා කත්තබ්බං සම්මාති පුච්ඡි. තතො තෙන සම්ම බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස මෙ ඉදානි ද්වාදසසංවච්ඡරානි අතික්කන්තානි, එත්තකං කාලං දුබ්භොජනාදිනා මහාදුක්ඛං අනුභොමි. යාවාහං ආහාරං පරියෙසිත්වා භුඤ්ජිත්වා ආගමිස්සාමි. තාව මං ඉතො මුඤ්චනුපායං ජානාහීති වුත්තෙ සො සප්පුරිසො.

1.

රූපෙන කින්තු ගුණසීලවිවජ්ජිතෙන,
මිච්ඡාලයස්ස කිතවස්ස ධියා කිමත්ථං;
දානා දිවාගවිගතෙන ධනෙන කිං වා;
මිත්තෙන කිං බ්‍යසනකාලපරම්මුඛෙනාති.

එවඤ්ච පන වත්වා සාධු සම්ම කරොමි තෙ වචනන්ති ආරක්ඛකානං සන්තිකං ගන්ත්වා හොන්තො යාවෙසො භත්තං භුඤ්ජිත්වා ආගච්ඡති. තාවාහං තස්ස පාටිභොගො භවිස්සාමි. විස්සජ්ජෙථ නන්ති ආහ, තෙහි න සක්කා භො එතං විස්සජ්ජෙතුං, අපි ච බො යාවායං ආගච්ඡති. තාව ත්වං අයසඞ්ඛලිකාය බද්ධො නිසීදිස්සසි, එවං තං විස්සජ්ජෙස්සාම, නො චෙ න සක්කාති ආහංසු, සො එවම්පි හොතු සම්මාති වත්වා තස්ස පාදතො සඞ්ඛලිකං මුඤ්චිත්වා අත්තනො පාදෙ කත්වා බන්ධනාගාරං පවිසිත්වා ඉතරං මුඤ්චාපෙසි. සොපි අසප්පුරිසො බන්ධනා මුත්තො න පුන තං ඨාන මගමාසි, අහො අකතඤ්ඤුනො පකතිං ඤාතුං භාරියං. යථාහ.

2.

වාරිපූරෙ යථා සොබ්භෙ, නෙවන්තො විසමං සමං;
පඤ්ඤායතෙවංසාධුස්ස, භාවං මනසි සම්භවං.

3.

භාසන්ති මුඛතො එකං, චින්තෙන්ති මනසා පරං;
කායෙනෙකං කරොන්තෙවං, පකතායමසාධුනං.

4.

තෙසං යො භාවමඤ්ඤාසි, සොව පණ්ඩිතජාතිකො;
බහුස්සුතොපි සොයෙව, පරචිත්තවිදූපි සො.

අථස්ස බන්ධනාගාරෙ වසන්තස්ස ද්වාදසසංවච්ඡරානි අතික්කන්තානි. එත්තකං කාලං ජිඝච්ඡාපීළිතෙන තෙන ආහාරත්තාය පරො න යාචිතපුබ්බො, අනුච්ඡිට්ඨාහාරං ලභනදිවසතො අලභනදිවසායෙව බහුතරා හොන්ති, අථ ද්වාදසසංවච්ඡරාතික්කමෙ රඤ්ඤො පුත්තො නිබ්බත්ති. තදා රාජා අත්තනො විජිතෙ සබ්බබන්ධනාගාරානි විවරාපෙසි. අන්තමසො මිගපක්ඛිනොපි බන්ධනා මුඤ්චාපෙසි. ද්වාරෙ විවටමත්තෙයෙව බන්ධනාගාරෙ මනුස්සා ඉච්ඡිතිච්ඡිතට්ඨානං අගමංසු. සො පනෙකොව තෙහි සද්ධිං අගන්ත්වා ඔහීයි. ආරක්ඛකෙහි ත්වං භො කස්මා න ගච්ඡසීති වුත්තෙ අහං භො පඤ්ඤාතභාවෙන ඉදානි න ගමිස්සාමි. අතිව පරිහීනගත්තොස්මි. අන්ධකාරෙ ගමිස්සාමීති වත්වා අන්ධකාරෙ ආගතෙ නික්ඛම්ම අන්තොනගරෙ විස්සාසිකානං අභාවෙන කුතො ආහාරං ලභිස්සාමීති චින්තෙන්තො නික්ඛම්ම රත්තන්ධකාරෙ ආමකසුසාන මගමාසි. එත්ථාහාරං ලභිස්සාමීති. තත්ථ සො අධුනා නික්ඛිත්තමතමනුස්සං දිස්වා මනුස්සට්ඨීනා මංසං ඡින්දිත්වා සීසකපාලෙ පක්ඛිපිත්වා තීහි මනුස්සසීසෙහි කතඋද්ධනෙ ඨපෙත්වා චිතකතො ඔමුක්කඅලාතෙහි අග්ගිං කත්වා සුසානං නිබ්බාපනත්ථාය හතඋදකෙන මනුස්සට්ඨීනා ආලොලෙන්තො මංසං පචිත්වා ඔතාරෙත්වා සාඛාභඞ්ගෙන

හිරිකොපීණං පටිච්ඡාදෙත්වා නිවත්ථපිලොතිකං වාතාවරණං කත්වානිසීදි. තස්මිං ඛණෙ තත්ථ පිප්පලීරුක්ඛෙ අධිවත්ථා දෙවතා තස්ස තං කිරියං දිස්වා පුච්ඡිස්සාමි තාව නන්ති තං උපසඞ්කමිත්වා එවමාහ. භො ත්වං ඝනතරතිමිරාකුලෙ මහාරත්තියං තත්ථ තත්ථ විකිණ්ණනරට්ඨිසමාකිණ්ණෙ සොණසිගාලාදිකුණපාදකාකුලෙ මනුස්සමංසභක්ඛයක්ඛරක්ඛසාකුලෙ තත්ථ තත්ථ පජ්ජලන්තානෙකචිතකභයානකෙ සුසානෙ මනුස්සමංසං පචිත්වා කිංකරොසීති පුච්ඡන්තී ආහ.

5.

රත්තන්ධකාරෙ කුණපාදකෙහි,
සමාකුලෙ සීවථිකාය මජ්ඣෙ;
මනුස්සමංසං පචසී ධ සීසෙ,
වදෙහි කිං තෙන පයොජනං තෙති.

අථ සො ආහ.

6.

න යාගහෙතු න ච දානහෙතු,
සුසානමජ්ඣම්හි පචාමි මංසං;
ඛුදාසමං නත්ථි නරස්ස අඤ්ඤං,
ඛුදාවිනාසාය පචාමිමම්භොති.

තතො දෙවතා තං තථා හොතු, ඉමිනා පිලොතිකෙන වාතාවරණං කරොසි. කිමත්ථමෙතන්ති පුච්ඡන්තී.

7.

නිවත්ථසාඛො හිරිසංවරාය,
පිලොතිකං තත්ථ පසාරයන්තො;
කරොසි වාතාවරණඤ්ච සම්ම,
කිමත්ථමෙතං වද පුච්ඡිතො මෙති.

සො තස්සා චික්ඛන්තො ආහ.

8.

සුභා සුභාමිස්සිතසීතවාතො,
සයං අචිත්තොව අචිත්තභාවා;
දෙහං ඵුසිත්වාන අසාධුකස්ස,
අකතඤ්ඤුනො මිත්තපධංසකස්ස.

9.

සමාවහන්තො යදි මෙ සරීරෙ,
ඵුසාති [ඵුසාතිසාසඞ්ගතිමජ්ජදානි ඉතිකත්තචි] තං වායු මමා විසිත්වා;
දුක්ඛං දදාතීති විසංව තං භො,
පරිවජ්ජිතුං බද්ධමිමං කුවෙලන්ති.

දෙවතා ආහ.

10.

කි මකාසි භො සො කතනාසකො තෙ,
ධනඤ්ච ධඤ්ඤං තව නාසයී ච;
මාතා පිතා බන්ධවො ඛෙත්ත වත්ථු,
විනාසිතා තෙන වදෙහි කිං තෙති.

තතො සො ආහ.

11.

යං රාජතො හොති භයං මහන්තං,
සබ්බස්ස හරණාදිවධාදිකඤ්ච;
අකතඤ්ඤුනා සප්පුරිසෙන හොති,
ආරාව සො භො පරිවජ්ජනීයො.

12.

යමත්ථි චොරාරිභයඤ්හි ලොකෙ,
අථො දකෙනාපි ච පාවකෙන;
අකතඤ්ඤුනා තං සකලම්පි හොති,
ආරාව සො භො පරිවජ්ජනීයො.

13.

පාණාතිපාතම්පි අදින්නදානං,
පරස්ස දාරූපගමං මුසා ච;
මජ්ජස්ස පානං කලහඤ්ච පෙසුනං,
සම්ඵං ගිරං ධුත්තජනෙහි [අක්ඛධුත්තාදියොගං ඉතිකත්ථචි] යොගං.

14.

සබ්බං අනත්ථං අසිවං අනිට්ඨං,
අපායිකං [අපායිකං ඉතිකත්ථචි] දුක්ඛමනන්ත මඤ්ඤං;
අකතඤ්ඤුනා සප්පුරිසෙන හොති;
ආරාව සො භො පරිවජ්ජනීයොති.

වත්වා අත්තනා අසප්පුරිසසංසග්ගෙනානුභූතං සබ්බං දුක්ඛං කථෙසි, තතො දෙවතා අහම්පි භො සත්ථුනො මඞ්ගලසුත්තදෙසනාදිවසෙ ඉමස්මිංයෙව රුක්ඛෙ නිසින්නො.

අසෙවනා ච බාලානං, පණ්ඩිතානඤ්ච සෙවනා;
පූජා ච පූජනීයානං, එතං මඞ්ගල මුත්තමන්ති.

ගාථාය බාලස්ස දොසෙ අස්සොසිංති වත්වා තස්ස පසන්නො තං අත්තනො විමානං නෙත්වා නහාපෙත්වා දිබ්බවත්ථාලඞ්කාරෙහි අලඞ්කරිත්වා දිබ්බන්නපානං දත්වා මහන්තං සක්කාරසම්මානං කත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන තස්මිං නගරෙ රජ්ජෙ අභිසිඤ්චාපෙසි. සො තත්ථ රජ්ජං කරොන්තො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා ආයුපරියොසානෙ යථාකම්මං ගතොති.

15.

එවං අසාධුජනසඞ්ගමසන්නිවාසං,
සඤ්චජ්ජ සාධුසුවිසජ්ජනසඞ්ගමෙන;
දානාදි නෙකකුසලං පරිපූරයන්තා,
සග්ගා පවග්ගවිභවං අභිසම්භුනාථාති.

චොරසහායස්ස වත්ථුං සත්තමං.

18. මරුත්තබ්‍රාහ්මණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ චන්දභාගා නාම ගඞ්ගාතීරෙ හොමගාමං නාම අත්ථි. තස්මිං එකො මරුත්තො නාම බ්‍රාහ්මණො පටිවසති. තදා සො වොහාරත්ථාය තක්කසීලං ගන්ත්වා ගෙහං ආගච්ඡන්තො අන්තරාමග්ගෙ එකාය සාලාය කුට්ඨරොගා තුරං සුනඛං දිස්වා තස්මිං කාරුඤ්ඤෙන නීලවල්ලිතක්කම්බිලෙන මද්දිත්වා පායෙසි. සුනඛො වූපසන්තරොගො පාකතිකො හුත්වා බ්‍රාහ්මණෙන අත්තනො කතූපකාරං සල්ලක්ඛෙන්තො තෙනෙව සද්ධිං අගමාසි. අපරභාගෙ බ්‍රාහ්මණස්ස භරියා ගබ්භං පටිලභි, පරිපුණ්ණගබ්භාය තාය විජායනකාලෙ දාරකො තිරියම්පතිත්වා අන්තොගබ්භෙයෙව මතො. තදා තං සත්ථෙන ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡින්දිත්වා නීහරිංසු, අථ බ්‍රාහ්මණො තං දිස්වා නිබ්බින්දහදයො ඝරාවාසං පහාය ඉසිපබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා අරඤ්ඤෙ විහරති. අථස්ස භරියා අඤ්ඤෙන සද්ධිං සංවසන්තී අයං මං පහාය පබ්බජිතොති බ්‍රාහ්මණෙ පදුට්ඨචිත්තා භො බ්‍රාහ්මණං මාරෙහීති සාමිකෙන සද්ධිං මන්තෙසි. තෙසං මන්තනං සුනඛො සුත්වා බ්‍රාහ්මණෙනෙව සද්ධිං චරති. අථෙකදිවසං තස්සා සාමිකො තා ප සං මාරෙස්සාමීති ධනු කලාපං ගහෙත්වා නික්ඛමි, තදා තාපසො ඵලාඵලත්ථාය අරඤ්ඤං ගතො. සු න ඛො අස්සමෙයෙව ඔ හී යි. පුරිසො තාපසස්සාගමනමග්ගං ඔලොකෙන්තො ගච්ඡන්තරෙ නිලීනො අච්ඡි.

සුනඛො තස්ස පමාදං ඔලොකෙත්වා ධනුනො ගුණං ඛාදිත්වා ඡින්දි. සො පුන ගුණං පාකතිකං කත්වා ආරොපෙසි. එවං සො ආරොපිතං ආරොපිතං ඛාදතෙව, අථ සො පාපපුරිසො තාපසස්සාගමනං ඤත්වා තං මාරෙස්සාමීති ධනුනා සද්ධිං අගමාසි. අථස්ස සුනඛො පාදෙ ඩංසිත්වා පාතෙත්වා තස්ස මුඛං ඛාදිත්වා දුබ්බලං කත්වා භුඞ්කාරමකාසි, එවඤ්හි සප්පුරිසා අත්තනො උපකාරකානං පච්චුපකාරං කරොන්ති. වුත්තඤ්හි.

1.

උපකාරං කරොන්තො සො, සුනඛො කතවෙදිකො;
සත්තූපඝාතකං කත්වා, ඉසිනො දාසි ජීවිතං.

2.

තිරච්ඡානාපි ජානන්ති, ගුණමත්තනි කතං සදා;
ඉති උත්වාන මෙධාවී, කතඤ්ඤූ හොන්තු පාණිනොති.

තතො තාපසො සුනඛස්ස සද්දෙනා ගන්ත්වා තස්ස තං විප්පකාරං දිස්වා කාරුඤ්ඤෙන පටිජග්ගිත්වා වූපසන්තවණං බලප්පත්තං පොසෙත්වා තත්ථෙව වසන්තො ඣානාභිඤ්ඤං නිබ්බත්තෙත්වා ආයුපරියොසානෙ බ්‍රහ්මලොකපරායණො අහොසීති.

3.

සුත්වාන සාධු සුනඛෙන කතූපකාරං,
මෙත්තිංදිසස්ස පකතං ඉසිනා ච සුත්වා;
සම්මා කරොථ කරුණඤ්ච පරූපකාරං,
තං සබ්බදා භවති වො භවභොගහෙතූති.

මරුත්තබ්‍රාහ්මණස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

19. පානීයදින්නස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ අඤ්ඤතරස්මිං ජනපදෙ කිරෙ කො මනුස්සො රට්ඨතො රට්ඨං ජනපදතො ජනපදං විචරන්තො අනුක්කමෙන චන්දභාගානදීතීරං පත්වා නාවං අභිරුහිත්වා පරතීරං ගච්ඡති. අථාපරා ගබ්භිනිත්ථී තාය එව නාවාය ගච්ඡති, අථ නාවා ගඞ්ගාමජ්ඣප්පත්තකාලෙ තස්සා කම්මජවාතා චලිංසු. තතො සා විජායිතුමසක්කොන්තී කිලන්තා පානීයං මෙ දෙථ, පිපාසිතාම්හීති මනුස්සෙ යාචි. තෙ තස්සා වචනං අසුණන්තා විය පානීයං නාදංසු, අථ සො ජානපදිකො තස්සා කරුණායන්තො [කරුණායපානීයං, කරුණායන්තොපානීයං, කරුණායතොයං ඉතිවකත්ථචි] තොයං ගහෙත්වා මුඛෙ ආසිඤ්චි, තස්මිං ඛණෙ සා ලද්ධස්සාසා සුඛෙන දාරකං විජායි, අථ තෙ තීරං පත්වා කතිපයදිවසෙන අත්තනො අත්තනො ඨානං පාපුණිංසු. අථාපරභාගෙ සො ජානපදිකො

අඤ්ඤතරකිච්චං පටිච්ච තස්සා ඉත්ථියා වසනනගරං පත්වා තත්ථ තත්ථ ආහිණ්ඩන්තො නිවාසනට්ඨානං අලභිත්වා නගරද්වාරෙ සාලං ගන්ත්වා තත්ථ නිපජ්ජි. තස්මිංයෙව දිවසෙ චොරා නගරං පවිසිත්වා රාජගෙහෙ සන්ධිං ඡින්දිත්වා ධනසාරං ගහෙත්වා ගච්ඡන්තා රාජපුරිසෙහි අනුබන්ධා ගන්ත්වා තායෙව සාලාය ඡඩ්ඩෙත්වා පලායිංසු. අථ රාජපුරිසා ආගන්ත්වා චොරෙ අපස්සන්තා තං ජානපදිකං දිස්වා අයං චොරොති ගහෙත්වා පච්ඡාබාහං ගාළ්හං බන්ධිත්වා පුන දිවසෙ රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රඤ්ඤා කස්මා භණෙ චොරකම්ම මකාසීති පුච්ඡිතො නාහං දෙව චොරො, ආගන්තුකොම්හීති වුත්තෙ රාජා චොරෙ පරියෙසිත්වා අලභන්තො අයමෙව චොරො, ඉමං මාරෙථාති ආණාපෙසි. රාජපුරිසෙහි තං ගාළ්හං බන්ධිත්වා ආඝාතනං නීතෙ සා ඉත්ථී තං තථා නීයමානං දිස්වා සඤ්ජානිත්වා කම්පමානහදයා මුහුත්තෙන රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා දෙව එසො න චොරො ආගන්තුකො මුඤ්චථෙතං දෙවාති ආහ. රාජා තස්සා කථං අසද්දහන්තො යජ්ජෙතං මොචෙතු මිච්ඡසි. තස්සග්ඝනකං ධනං දත්වා මුඤ්චාපෙහීති, සා සාමි මම ගෙහෙ ධනං නත්ථි. අපිච මම සත්තපුත්තෙහි සද්ධිං මං දාසිං කරොහි, එතං මුඤ්ච දෙවාති ආහ, අථ රාජා ත්වං එතං අධුනාගතොති වදසි. එතං නිස්සාය පුත්තෙහි සද්ධිං අත්තානං දාසත්තං සාවෙසි. කිමෙසො තෙ ඤාති වා, උදාහු උපකාරකොති පුච්ඡන්තො ආහ.

1.

කිංතෙ හොති අයං පොසො, තුවං පුච්ඡාමි සංසයං;
භාතා වා තෙ පිතා හොති, පති වා දෙවරො තව.

2.

ඤාති සාලොහිතො කින්නු, උදාහු ඉණදායකො;
අථොපකාරකො කින්නු, කස්මාස්ස දෙසි ජීවිතංති.

තතො සා ආහ.

3.

එසො මෙ පුරිසො දෙව, කතපුබ්බොපකාරකො;
අතාණමෙකිකං [අත්තානමෙකිකං ඉතිකත්ථචි] චෙසො, දුක්ඛිතං මරණෙ ඨිතං.

4.

විජායිතු මසක්කොන්තිං, ගබ්භිනිං දුක්ඛවෙදිනිං;
තොයෙන මං උපට්ඨාසි, තෙනාහං සුඛිතා තදා.

5.

හඞ්ගකල්ලොලමාලාය, උත්තරන්තං මහණ්ණවං;
පහාය පාතුං කූපස්ස, යාති ලොකො පිපාසිතො.

6.
තථෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප,
එකස්සෙව මනස්මිංහි, ගුණං තිට්ඨති සාධුකං.

7.
පහත්වාන මතං හත්ථිං, මංසත්ථී කෙචි ජන්තුනො;
අනුබන්ධන්ති මංසත්ථං, සසං ධාවන්ත මෙකකං.

8.
තථෙව විජ්ජමානෙසු, ජනෙසු මනුජාධිප;
ගුණවන්ත මනුබන්ධන්ති, සප්පුරිසං කතවෙදිකං.

9.
තස්මා සප්පුරිසෙ ධම්මෙ, පතිට්ඨාස්මි නරාධිප;
අනුස්සරන්ති එතෙන, කතපුබ්බූ පකාරකං.

10.
අහඤ්ච මම පුත්තා ච, එතෙනම්හ සුඛාපිතා;
ජීවිතම්පි පරිච්චජ්ජ, මුච්චනීයො අයං මයාති.

තතො රාජා දොවාරිකං පක්කොසිත්වා තම්පි පුච්ඡිත්වා අධුනාගතභාවං ඤත්වා තස්සා සප්පුරිසධම්මෙ සන්තුට්ඨො තෙසං උභින්නම්පි මහන්තං යසං අනුප්පදාසි. තෙ ලද්ධයසා ත තො පට්ඨාය දානාදීනි පුඤ්ඤකම්මානි කත්වා සග්ගපරායණා අහෙසුන්ති.

11.
ධම්මෙ පතිට්ඨිතමනා අපි මාතුගාමා,
එවං ලභන්ති විභවඤ්ච පසංසනඤ්ච;
ධම්මඤ්ච සාධුචරිතං මනසීකරොන්තො,
ධම්මෙසු වත්තථ සදා සුචිසජ්ජනාති.

පානීයදින්නස්ස වත්ථුං නවමං.

20. සහායස්ස පරිච්චත්තජීවිතකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාවත්ථියං සොමබ්‍රාහ්මණො සොමදත්තබ්‍රාහ්මණොති ද්වෙ බ්‍රාහ්මණා වසන්ති. තත්ථ සොමදත්තබ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං

සොමබ්‍රාහ්මණො යෙභුයොයන දූතං කීළති. අථෙකදිවසං සොමදත්තො සොමබ්‍රාහ්මණං තෙන පරාජෙත්වා තස්ස උත්තරාසඞ්ගඤ්ච ලඤ්ජනමුද්දිකඤ්ච ගහෙත්වා අත්තනො ගෙහං ගච්ඡන්තො සොමබ්‍රාහ්මණස්ස එහි ගෙහං ගච්ඡා- මාති ආහ. තතො සොමො නාහං සම්ම එකසාටකො හුත්වා අන්තරවීථිං ඔතරිතුං සක්කොමි. ගමනතො එත්ථෙව මෙ ඨානං වරතරන්ති ආහ, සොමදත්තෙන එවං සති සම්ම ඉමං උත්තරාසඞ්ගං ගණ්හාති තස්ස තං දත්වා ඉදානි සම්ම එහීති වුත්තොපි නාගච්ඡති. පුන තෙන භො කස්මා නාගච්ඡසීති පුට්ඨො සම්ම මම හත්ථෙ මුද්දිකං අපස්සන්තා මෙ පුත්තදාරාදයො මයා සද්ධිං කලහං කරොන්තීති ආහ, අථ සො එවං සන්තෙ යදා තෙ පහොති. තදා මය්හං දෙහීති මුද්දිකම්පි දත්වා තං ගහෙත්වා ගෙහං අගමාසි. අථ තෙ එත්තකෙන සහායා අහෙසුං. අපරභාගෙ සොමදත්තබ්‍රාහ්මණං අයං පරදාරකම්මං අකාසීති මනුස්සා ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තස්ස රූපසම්පත්තිං දිස්වා රාජාණං අකත්වා මා භො පුන එවමකාසීති ඔවදිත්වා විස්සජ්ජෙසි. රාජා නං යාවතතියවාරං ඔවදන්තො විස්සජ්ජෙත්වා චතුත්ථෙවාරෙ ගච්ඡථෙතං ආඝාතනං නෙත්වා මාරෙථාති ආණාපෙසි. එවං පාපකම්මෙ නිරතා අනෙකාකාරෙන ඔවදන්තාපි න සක්කා නිවාරෙතුං. තථාහි.

1.

සොණා චෙව සිගාලා ච, වායසා නීලමක්ඛිකා;
ඉච්චෙතෙ කුණපෙ සත්තා, න සක්කා තෙ නිසෙධිතුං.

2.

තථා පාණාතිපාතෙසු, පරදාරෙ සුරාය ච;
මුසාවාදෙසු ථෙය්‍යෙසු, සත්තසත්තා න වාරියාති.

තතො රාජපුරිසා තං බන්ධිත්වා පක්කමිංසු. තදා සොමබ්‍රාහ්මණො සොමදත්තං තථා නීයමානං දිස්වා කම්පමානහදයො රාජපුරිසානං සන්තිකං ගන්ත්වා ඉමං භො මුහුත්තං මා මාරෙථ. යාව රාජානං ජානාපෙස්සාමීති වත්වා රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා යීතො දෙව මම ජීවිතං සොමදත්තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සාමි. එතං මුඤ්චථ. යදි මාරෙතුකාමා, මං මාරෙථාති ආහ. රාජා තුණ්හී [තුට්ඨො ඉතිකත්ථචි] අහොසි, රාජපුරිසා සොමදත්තං මුඤ්චිත්වා සොමබ්‍රාහ්මණං ආඝාතනං නෙත්වා මාරෙසුං, අහො කතඤ්ඤුනො කතවෙදිතා.

හොති චෙත්ථ.

3.

කකූපකාර මත්තානං, සරන්තා කෙචි මානුසා;
ජීවිතං දෙන්ති සොමොව, සොමදත්තස්ස අත්තනොති.

සො තෙන ජීවිතදානෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා මහන්තෙ කනකවිමානෙ දෙවච්ඡරාසහස්සපරිවුතො දිබ්බසම්පත්තිමනුභොන්තො පටිවසති. තදා සොමදත්තබ්‍රාහ්මණො එසො මං මරණප්පත්තං මොචෙසීති වත්වා තස්සත්ථාය දානං දත්වා පත්තිං අදාසි. තාවදෙවස්ස තතො බහුතරං දෙවිස්සරියං අහොසි දෙවානුභාවඤ්ච. තතො සො සොමදෙවො අත්තනො දෙවිස්සරියං ඔලොකෙන්තො සහායස්ස අත්තනො ජීවිතදානං අද්දස. දිස්වා අත්තභාවං විජහිත්වා මාණවකවණ්ණෙන සොමදත්තබ්‍රාහ්මණං උපසඞ්කමිත්වා පටිසන්ථාරං කත්වා අත්තානං දෙවලොකෙ නිබ්බත්තභාවං පකාසෙත්වා තං ගහෙත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන දෙවලොකං නෙත්වා යථාකාමං සම්පත්ති මනුභවාති වත්වා සත්තාහං දෙවස්සරියං දත්වා සත්තමෙ දිවසෙ නෙත්වා තස්ස ගෙහෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි. තත්ථ හි දිබ්බසම්පත්ති මනුභූතස්ස මනුස්සසම්පත්ති පටික්කුලා හොති. තතො සො දිබ්බසම්පත්තිමනුස්සරන්තො කිසො දුබ්බලො උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජාතො අහොසි. අථෙකදිවසං දෙවපුත්තො තං ඔලොකෙන්තො තථා දුක්ඛප්පත්තං දිස්වා න සක්කා මනුස්සෙන දිබ්බසම්පත්තිමනුභවිතුන්ති ඉච්ඡිතිච්ඡිතසම්පත්තිදායකං එකං චින්තාමණිං දත්වා තස්ස භරියම්පි අත්තනො ආනුභාවෙන රූපවන්ථං යසවන්තං වණ්ණවන්තං අතික්කන්තමනුස්සිත්ථිවණ්ණං අකාසි, අපරභාගෙ තෙ ජයම්පතිකා පච්චක්ඛතො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිවිභවා දානං දත්වා සීලං රක්ඛිත්වා සහායදෙවපුත්තස්ස සන්තිකෙයෙව නිබ්බත්තිංසූති.

4.

මන්දෙන නන්දිතමනා උපකාරකෙන,
පාණම්පි දෙන්ති සුජනා ඉති චින්තයිත්වා;
මිත්තද්දු මා භවථ භො උපකාරකස්ස;
පාසංසියා භවථ සාධුජනෙහි නිච්චංති.

සහායස්ස පරිච්චත්තජීවිතකස්ස වත්ථුං දසමං.

නන්දියරාජවග්ගො දුතියො.

යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො

21. යක්ඛවඤ්චිත වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති පරිනිබ්බුතම්හි කොසලරඤ්ඤො කිර ජනපදෙ තුණ්ඩගාමොනාම අහොසි. තත්ථෙකො බුද්ධදාසො නාම මනුස්සො ‘‘යාවජීවං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි. බුද්ධො මෙ සරණං තාණං ලෙණං පරායණන්ති’’ එවං ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගතො පටිවසති, තස්මිං සමයෙ එකො ජනපදවාසිකො තත්ථ තත්ථ ආහිණ්ඩන්තො තං තුණ්ඩගාමං පත්වා තස්සෙව ඝරෙ නිවාසං කප්පෙසි,

තස්ස පන ජානපදිකස්ස සරීරෙ එකො යක්ඛො ආවිසිත්වා පීළෙති, තදා තස්ස ගාමස්ස පවිසනකාලෙ යක්ඛො බුද්ධදාසො පාසකස්ස ගුණතෙජෙන තස්ස ගෙහං පවිසිතුං අසක්කොන්තො තං මුඤ්චිත්වා බහිගාමෙ සත්තාහං අට්ඨාසි තස්සාගමනං ඔලොකෙන්තො. තතො සො ජානපදිකො සත්තදිවසං තත්ථ වසිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ සකරට්ඨං ගන්තුකාමො ගාමා නික්ඛමි. අථ තං තථා නික්ඛන්තං දිස්වා යක්ඛො අග්ගහෙසි, අථ සො තං එත්තකං කාලං කුහිංගතොසීති පුච්ඡි. යක්ඛො හො තවත්ථාය එත්ථ වසන්තස්ස මෙ සත්තාහං අතික්කන්තන්ති. තතො සො කො තෙ මයා අත්ථො, කිං තෙ දම්මීති, අථ යක්ඛෙන හො අහං බුදාය පීළිතො හත්තෙන මෙ අත්ථොති වුත්තො සො එවං සති කස්මා මං අන්තොගෙහෙ වසන්තං න ගණ්හීති ආහ. යක්ඛෙන හො තස්මිං ඝරෙ බුද්ධං සරණං ගතො එකො උපසකො අත්ථි, තස්ස සීලතෙජෙන ගෙහං පවිසිතුමසක්කොන්තො අට්ඨාසින්ති වුත්තො ජානපදිකො සරණං නාම කින්ති අජානන්තො කින්ති වත්වා සො සරණං අග්ගහෙසීති යක්ඛං පුච්ඡි. යක්ඛො ''බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමී''ති වත්වා සරණං අග්ගහෙසීති ආහ. තං සුත්වා ජානපදිකො ඉදානි ඉමං වඤ්චෙස්සාමීති චින්තෙත්වා තෙනහි යක්ඛ අහම්පි බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමීති ආහ. එවං වුත්තමත්තෙයෙව යක්ඛො මහාසද්දං කරොන්තො හ යෙ න හමන්තො පලායි, එවං සම්මාසම්බුද්ධස්ස සරණං ඉධලොකෙ භයො පද්දව නිවාරණත්ථං හොති, පරලොකෙ සග්ගමොක්ඛාවහං. තථාහි.

1.

බුද්ධොති වචනං එතං, අමනුස්සානං භයාවහං;
බුද්ධභත්තිකජන්තූනං, සබ්බදා මුදමාවහං.

2.

සබ්බොපද්දවනාසාය, පච්චක්ඛදිබ්බමොසධං;
දිබ්බමන්තං මහාතෙජං, මහායන්තං මහබ්භුතං.

3.

තස්මා සො දාරුණො යක්ඛො,
දිස්වා තං සරණෙ ඨිථං;
උබ්බිග්ගො ච භයප්පත්තො,
ලොමහට්ඨො ච ජම්භිතො.

4.

හමන්තො ධාවිතං දිස්වා, තිමිරොව සුරියුග්ගතෙ,
සිම්බලිතූලහට්ඨංව, චණ්ඩවාතෙන ඛණ්ඩිතං.

5.

යං දුක්ඛං රාජචොරාදි, යක්ඛපෙතා දිසම්භවං;
නිච්ඡන්තෙන මනුස්සෙන, ගන්තබ්බං සරණත්තයංති.

තතො ජානපදිකො සරණාගමනෙ මහාගුණං මහානිසංසං ඔලොකෙත්වා බුද්ධෙ සගාරවො සප්පෙමො ''ජීවිතපරියන්තං බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමී''ති සරණං ගන්ත්වා තෙනෙව සරණාගමනානුභාවෙන ජීවිතපරියොසානෙ සුත්තප්පබුද්ධොවිය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

6.

දිස්වාන එවං සරණං ගතං තං,
අපෙන්ති යක්ඛාපි මහබ්භයෙන;
පාලෙථ සීලං සරණඤ්ච තස්මා,
ජහාථ දුරිතං සුගතිං භජව්හොති.

යක්ඛවඤ්චිතවත්ථුං පඨමං.

22. මිච්ඡදිට්ඨිකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති ධරමානෙ රාජගහනගරෙ කිර එකො බ්‍රහ්මහත්තිකො මිච්ඡාදිට්ඨිකො පටිවසති, තත්ථෙව සම්මාදිට්ඨිකොපි. තෙසං උභින්නම්පි ද්වෙ පුත්තා අහෙසුං. තෙ එකතො කීළන්තා වඩ්ඪන්ති. අථාපරභාගෙ ගුළකීළංකීළන්තානං සම්මාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො ''නමො බුද්ධයා''ති වත්වා ගුළ්හං ඛිපන්තො දිවසෙ දිවසෙ ජිනාති. මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො ''නමො බ්‍රහ්මුනො''ති වත්වා ඛිපන්තො පරාජෙති, තතො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො නිච්චං ජිනන්තං සම්මාදිට්ඨිකං කුමාරං දිස්වා සම්ම ත්වං නිච්චමෙව ජිනාසි, කිං වත්වා ගුළං ඛිපසීති පුච්ඡි. සොහං සම්ම ''නමො බුද්ධායා''ති වත්වා ඛිපාමීති ආහ. සොපි තතො පට්ඨාය ''නමො බුද්ධායා''ති වත්වා ඛිපති, අථ තෙ යෙභුයොන දූතෙ සමසමාව හොන්ති. අපරභාගෙ මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස පුත්තො පිතරා සද්ධිං දාරුනමත්ථාය වනං ගන්ත්වා සකටෙන දාරුං ගහෙත්වා ආගච්ඡන්තො නගරද්වාරසමීපෙ සකටං විස්සජ්ජෙත්වා තිණෙ ඛාදනත්ථාය ගොණෙ විස්සජ්ජෙසි, ගොණා තිණං ඛාදන්තො අඤ්ඤෙහි ගොරූපෙහි සද්ධිං අන්තොනගරං පවිසිංසු. අථස්ස පිතා ගොණෙ පරියෙසන්තො සකටං ඔලොකෙහීති පුත්තං නිවත්තෙත්වා නගරං පවිට්ඨො අහොසි, අථ සායණ්හෙ ජාතෙ මනුස්සා නගරද්වාරං පිදහිංසු, තතො කුමාරො බහිනගරෙ දාරුසකටස්ස හෙට්ඨා සයන්තො නිද්දූපගතො අහොසි. අථ තස්සා රත්තියා සම්මාදිට්ඨිකො ච මිච්ඡාදිට්ඨිකො චාති ද්වෙ යක්ඛා ගොචරං පරියෙසමානා සකටස්ස හෙට්ඨා නිපන්නං කුමාරං අද්දසංසු, තෙසු මිච්ඡාදිට්ඨිකො ඉමං ඛාදාමීති ආහ. අථාපරො මා එව මකාසි, ''නමො බුද්ධායා''ති වාචකො එසොති, ඛාදාමෙවෙතන්ති වත්වා ඉතරෙන යාවතතියං වාරියමානොපි ගන්ත්වා තස්ස පාදෙ ගහෙත්වා

ආකඞ්ඛී. තස්මිං ඛණෙ දාරකො පුබ්බපරිචයෙන ‘‘නමො බුද්ධායා’’ති ආහ තං සුත්වා යක්ඛො භයප්පත්තො ලොමහට්ඨො හත්ථං විස්සජ්ජෙත්වා පටික්කම්ම අට්ඨාසි. අහො අච්ඡරියං බුද්ධානුභාවං අබ්භුතං, එවං අත්තං අනීයාතෙත්වා පරිචයෙන ‘‘නමො බුද්ධායා’’ති වුත්තස්සපි භයං ඡම්භිතත්තං උපද්දවං වා න හොති. පගෙව අත්තං නීයාතෙත්වා යාවජීවං බුද්ධං සරණං ගතස්සාති. වුත්තඤ්හි.

1.

යථාපි සිඛිනො නාදං, භුජඞ්ගානං භයාවහං;
එවං බුද්ධොති වචනං, අමනුස්සානං භයාවහං.

2.

යථා මන්තස්ස ජප්පෙන, විලයං යාති කිබ්බිසං;
එවං බුද්ධොති වචනෙන, අපයන්ති [පභායන්ති ඉතිසබ්බත්ථ] පිසාචකා.

3.

අග්ගිං දිස්වා යථා සිත්ථං, දූරතොව විලීයති;
දිස්වානෙවං සරණගතං, පෙතා පෙන්තිව [පෙතාපෙන්තාව ඉතිකත්ථචි] දූරතො.

4.

පවරං බුද්ධඉච්චෙත, මක්ඛරද්වයමබ්භුතං;
සබ්බො පද්දවනාසාය, පීරපාකාර මුග්ගතං.

5.

සත්තරතනපාසාදං, තමෙව වජිරං ගුහං;
තමෙව නාවං දීපං තං, තමෙව කවචං සුභං.

6.

තමෙව සිරසි භාසන්තං, කිරීටං රතනාමයං;
ලලාටෙ තිලකං රම්මං, කප්පූරං නයනද්වයෙ.

7.

තාඩඞ්කං කණ්ණයුගලෙ, සොණ්ණමාලා ගලෙ සුභා;
එකාවළි තාරහාර, හාරා ජත්තුසු ලඞ්කතා.

8.

අඞ්ගදං බාහුමූලස්ස, කරග්ගෙ වලයං තථා;

අඞ්ගුලිස්වඞ්ගුලියඤ්ච, ඛග්ගං මඞ්ගලසම්මතං.

9.

සොණ්ණා තපත්ත මුණ්හීසං, සබාණංච සරාසනං;
තමෙව සබ්බාලඞ්කාරං, තමෙව දුරිතාපහං.

10.

තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො,
ලොකලොචනසත්ථුනො;
සරණං තස්ස ගන්තෙව,
ගුණනාමං එහිපස්සිකං.

11.

නමොති වචනං පුබ්බං, බුද්ධායෙති ගිරං තදා;
සුපන්තෙන කුමාරෙන, මිච්ඡාදිට්ඨිකසූනුනා.

12.

සුත්වා වුත්තං පිසා වාපි, මනුස්සකුණපෙ රතා;
න හිංසන්ති අහො බුද්ධ, ගුණසාරමහන්තතාති.

අථ සම්මාදිට්ඨිකයක්ඛො මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස යක්ඛස්ස එවමාහ, අයුත්තං හො තයා කතං. බුද්ධගුණෙ පහාරො දින්නො, දණ්ඩකම්මං තයා කාතබ්බංති, තෙන කිංමයා සම්ම කාතබ්බන්ති වුත්තෙ බුභුක්ඛිතස්ස ආහාරං දෙහීති ආහ. තතො සො සාධූති වත්වා යාවාහං ආගච්ඡාමි, ත්වං තාවෙත්ථ වච්ඡාහීති වත්වා බිම්බිසාරරඤ්ඤො කඤ්චනතට්ටකෙ වඩ්ඩිතං රසභොජනං ආහරිත්වා කුමාරස්ස පිතුවණ්ණෙන දාරකං භොජෙත්වා පුන කුමාරෙන වුත්තබුද්ධවචනඤ්ච අත්තනා කතවායාමං චාති සබ්බං තට්ටකෙ ලිඛිත්වා ඉදං රඤ්ඤොයෙව පඤ්ඤායතූති අධිට්ඨාය අගමංසු, අථ පභාතාය රත්තියා රඤ්ඤො භොජනකාලෙ රාජපුරිසා තත්ථ තට්ටකං අදිස්වා නගරං උපපරික්ඛන්තා සකටෙ දාරකඤ්ච තට්ටකඤ්ච දිස්වා තට්ටකෙන සද්ධිං තං ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙසුං. රාජා තට්ටකෙ අක්ඛරාදීනි දිස්වා වාචෙත්වා තස්ස ගුණෙ පසන්නො මහන්තෙන යසෙන සද්ධිං සෙට්ඨිට්ඨානමදාසි.

13.

ජිනස්ස නාමං සුපිනෙන පෙවං,
න හොති භීතිං ලපනෙන යස්මා;
තස්මා මුනින්දං සතතං සරාථ,
ගුණෙ සරන්තා සරණඤ්ච යාථාති.

මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස වත්ථුං දුතියං.

23. පාදපීඨිකාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ මහාබොධිතො කිර දක්ඛිණපස්සෙ එතං පච්චන්තනගරං අහොසි. තත්ථ සද්ධාසම්පන්නො රතනත්තයමාමකො එකො උපාසකො පටිවසති. තදා එකො ඛීණාසවො භගවතා පරිභුත්තං පාදපීඨං ථවිකාය පක්ඛිපිත්වා ගතගතට්ඨානෙ පූජෙන්තො අනුක්කමෙන තං නගරං සම්පාපුණිත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො පත්තං ගහෙත්වා අන්තරවීථිං පටිපජ්ජි යුගමත්තදසො පබ්බජ්ජාලීලාය ජනං පරිතොසෙන්තො. අථ සො උපාසකො තථා ගච්ඡන්තං ථෙරං දිස්වා පසන්නමානසො උපගන්ත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා භොජෙත්වා නිබද්ධං මම ගෙහං ආගමනමිච්ඡාමි, මමානුකම්පාය එත්ථෙව වසථ සාමීති යාචිත්වා නගරාසන්නෙ රමණීයෙ වනසණ්ඩෙ නදීකූලෙ පණ්ණසාලං කත්වා ථෙරස්ස තං නීයාතෙත්වා චතුපච්චයෙහි පටිජග්ගන්තො මානෙන්තො පූජෙන්තො වසති. ථෙරොපි තත්ථ ඵාසුකට්ඨානෙ භගවතා පරිභුත්තපාදපීඨධාතුං නිධාය වාලුකාහි ථූපං කත්වා නිච්චං ගන්ධධූපදීපපුප්ඵපූජාදීහි පූජයමානො වාසං කප්පෙති. තස්මිං සමයෙ තස්සො පාසකස්ස අනන්තරගෙහවාසිකො එකො ඉස්සරභත්තිකො අත්තනො දෙවතං නිබද්ධං නමස්සති. තං දිස්වාස්ස උපාසකො බුද්ධගුණෙ වත්වා අඛෙත්තෙ සම්ම මා විරියං කරොහි. පජහෙතං දිට්ඨිංති ආහ. තතො සො කෙරාටිකො ඉස්සරභත්තිකො කො තෙ සත්ථු ගුණානුභාවො, අම්හාකං ඉස්සරස්ස ගුණොව මහන්තොති වත්වා තස්ස අගුණං ගුණන්ති කථෙන්තො ආහ.

1.

තිපුරං සො විනාසෙසි, ලලාටනයනග්ගිනා;
අසුරෙච විනාසෙසි, තිසූලෙන මහිස්සරො.

2.

ජටාකලාපමාවත්තං, නච්චතී දිනසන්ධියං;
වාදෙති භෙරිවීණාදිං, ගීතංචාපි ස ගායති.

3.

භරියායො තස්ස තිස්සො, ජටායෙකං සමුබ්බහෙ;
එකමෙකෙන පස්සෙන, පස්සමානො වරෙකකං.

4.

හත්ථිචම්මම්බරධරො, තෙනෙව වාරිතා තපො;
අසාදිසෙහි පුත්තෙහි, රූපෙන ච සුපාකටො.

5.

රතියා ච මධුපානෙ ච, බ්‍යාවටො සබ්බදා ච සො;
මනුස්සට්ඨිධරො සීස, කපාලෙනෙස භුඤ්ජති.

6.

න ජාතො න භයං තස්ස, මරණං නත්ථි සස්සතො;
ඊදිසො මෙ මහාදෙවො, නත්ථඤ්ඤස්සීදිසො ගුණොති.

තං සුත්වා උපාසකො සම්ම තුය්හං ඉස්සරස්ස එතෙ ගුණා නාම තාව හොන්තු. අගුණා නාම කිත්තකා හොන්තීති වත්වා භගවතො සකලගුණෙ සංහරිත්වා කථෙන්තො ආහ.

7.

ලොකෙ සබ්බසවන්තීනං, ආධාරො සාගරො යථා;
සබ්බෙසං ගුණරාසීනං, ආධාරොව තථාගතො.

8.

චරාචරානං සබ්බෙසං, ආධාරාව ධරා අයං;
තථා ගුණානං සබ්බෙසං, ආධාරොව තථාගතො.

9.

එවං සන්තො වියත්තොව [වියන්තො ඉතිකත්ථචි], එවං සො කරුණාපරො;
එව මිද්ධිවිධා තස්ස, එවමෙවං ගුණා ඉති.

10.

බුද්ධොපි සක්කොති න යස්ස වණ්ණෙ,
කප්පම්පි වත්වා ඛයතං ගමෙතුං;
පගෙව ච බ්‍රහ්මසුරා සුරෙහි,
වත්තුං න හානන්තගුණස්ස වණ්ණන්ති.

එවං වදන්තා පන තෙ උභොපි අම්හාකං දෙවො උත්තමො අම්හාකං දෙවො උත්තමොති කලහං වඩ්ඪෙත්වා රඤ්ඤො සන්තිකමගමංසු, රාජා තෙසං කථං සුත්වා තෙනහි තුම්හාකං දෙවතානං මහන්තභාවං ඉද්ධිපාටිහාරියෙන ජානිස්සාම. දස්සෙථ තෙහි නො ඉද්ධිංති නගරෙ භෙරිං චරාපෙසි. ඉතො කිර සත්තාහච්චයෙන ඉමෙසං ද්වින්නං සත්ථාරානං පාටිහාරියානි භවිස්සන්ති. සබ්බෙ සන්නිපතන්තූති තං සුත්වා නානාදිසාසු බහූ මනුස්සා සමාගමිංසු, අථ මිච්ඡාදිට්ඨිකා අජ්ජ අම්හාකං දෙවස්ස ආනුභාවං පස්සාමාති මහන්තං පූජං කරොන්තො තත්ථ සාරං නාද්දසංසු, සම්මාදිට්ඨිකාපි අජ්ජ අම්හාකං භගවතො

ආනුභාවං පස්සිස්සාමාති වාළුකාථූපං ගන්ත්වා ගන්ධමාලාදීහි පූජෙත්වා පදක්ඛිණං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගය්හ අට්ඨංසු. අථ රාජාපි බලවාහනපරිවුතො එකමන්තෙ අට්ඨාසි. නානාසමයවාදිනොපි අජ්ජ තෙසං පාටිහාරියං පස්සිස්සාමාති මඤ්චාතිමඤ්චං කත්වා අට්ඨංසු. තෙසං සමාගමෙ සම්මාදිට්ඨිකා වාළුකාථූප මභිමුඛං කත්වා අඤ්ජලිම්පග්ගය්හ සාමි අම්හාකං භගවා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨාපෙත්වා අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බායි. සාරිපුත්තමහාමොග්ගල්ලානාදයො අසීතිමහාසාවකාපි පරිනිබ්බායිංසු, නත්ථෙත්ථ අම්හාකං අඤ්ඤං පටිසරණන්ති වත්වා සච්චකිරියං කරොන්තා ආහංසු.

11.

ආපාණකොටිං බුද්ධස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

12.

ආපාණකොටිං ධම්මස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

13.

ආපාණකොටිං සඞ්ඝස්ස, සරණං නො ගතා යදි;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

14.

රාමකාලෙ මුනින්දස්ස, පාදුකා වාසි අබ්භුතා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

15.

ඡද්දන්තකාලෙ මුනිනො, දාඨා ඡරංසිරඤ්ජිතා;
තෙන සච්චෙනයං ධාතු, නිච්ඡාරෙතු ඡ රංසියො.

16.

ජාතමත්තො තදා බුද්ධො, ඨිතො පඞ්කජමුද්ධනි;
නිච්ඡාරෙසාසභිංවාචං, අග්ගො සෙට්ඨොතිආදිනා;
තෙන සච්චෙනයං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

17.

නිමිත්තෙ චතුරො දිස්වා, නික්ඛන්තො අභිනික්ඛමං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

18.

මාරසෙනං පලාපෙත්වා, නිසින්නො බුජ්ඣි බොධියං;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු දස්සෙතු පාටිහාරියං.

19.

ධම්මචක්කං පවත්තෙසි, ජිනො සිපතනෙ තදා;
තෙන සච්චෙන යං ධාතු, දස්සෙතු පාටිහාරියං.

20.

නන්දොපනන්දභොගින්දං, නාගං නාලාගිරිච්භයං;
ආළවකා දයො යක්ඛෙ, බ්‍රහ්මානො ච බකා දයො.

21.

සච්චකාදිනිගණ්ඨෙච, කූටදන්තා දයො ද්විජෙ;
දමෙසි තෙන සච්චෙන, දස්සෙතු පාටිහාරියංති.

එවඤ්ච පන වත්වා උපාසකා අම්හාකං අනුකම්මං පටිච්ච මහාජනස්ස මිච්ඡාදිට්ඨිභෙදනත්තං පාටිහාරියං දස්සෙථ සාමීති ආරාධෙසුං. අථ බුද්ධානුභාවඤ්ච ථෙරානුභාවඤ්ච උපාසකානං සච්චකිරියානුභාවඤ්ච පටිච්ච වාළුකාථූපං ද්විධා භින්දිත්වා පාදපීඨධාතු ආකාස මබ්භුග්ගන්ත්වා ඡබ්බණ්ණරංසියො විස්සජ්ජෙන්තී විලාසමානා අට්ඨාසි. අථ මහාජනා චෙලුක්ඛෙපසහස්සානි පවත්තෙන්තා සාධුකීළ්හං කීළන්තා මහානාදං පවත්තෙන්තා මහන්තං පූජමකංසු. මිච්ඡාදිට්ඨිකාපි ඉමං අච්ඡරියං දිස්වා විම්හිතමානසා මිච්ඡාදිට්ඨිං භින්දිත්වා රතනත්තයපරායණා සරණ මගමංසූති.

22.

වුට්ඨයොපි පාදෙන ජිනස්ස එවං,
කලිඞ්ගරො පා සි මහානුභාවො;
ලොකෙකනාථස්ස අනාසවස්ස,
මහානුභාවො හි අචින්තනීයොති.

පාදපීඨිකාය වත්ථුං තතියං.

24. උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

සො කිර පුරිමබුද්ධෙසු [පුරිමබුද්ධෙ ඉතිසබ්බත්ථ] කතාධිකාරො තත්ථ තත්ථ භවෙ විවට්ටූපනිස්සයං පුඤ්ඤං උපචිනන්තො සුමෙධස්ස භගවතො කාලෙ විජ්ජාධරො හුත්වා හිමවති පටිවසති. තදා සුමෙධො නාම සම්මාසම්බුද්ධො විවෙක මනුබ්‍රූහන්තො හිමවන්තං ගන්ත්වා රමණීයෙ පදෙසෙ පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වා නිසීදි. තදා විජ්ජාධරො ආකාසෙන ගච්ඡන්තො

ඡබ්බණ්ණරංසීහි විරාජමානං භගවන්තං දිස්වා තීහි කණිකාරපුප්ඵෙහි පූජෙසි, පුප්ඵානි බුද්ධානුභාවෙන සත්ථු උපරි ඡත්තාකාරෙන අට්ඨංසු, සො තෙන හීයොයාසො මත්තාය පසන්නචිත්තො හුත්වා අපරභාගෙ කාලංකත්වා තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තිත්වා උළාරං දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො යාවතායුකං තත්ථ ඨත්වා තතො චුතො දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තො ඉමස්මිං බුද්ධුප්පාදෙ රාජගහනගරෙ බ්‍රාහ්මණමහාසාලස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බත්ති. උත්තරොතිස්ස නාමං අහොසි. සො උත්තමරූපධරො විඤ්ඤුතං පත්තො බ්‍රාහ්මණවිජ්ජාසු නිප්ඵත්තිං පත්වා ජාතියා රූපෙන විජ්ජාය සීලාචාරෙන ච ලොකස්ස මහනීයො ජාතො, තස්ස තං පඤ්ඤාසම්පත්තිංදිස්වා වස්සකාරො මගධමහාමත්තො අත්තනො ධීතරං දාතුකාමො හුත්වා අත්තනො අධිප්පායං පවෙදෙසි. සො නිස්සරණජ්ඣාසයතාය තං පටික්ඛිපිත්වා කාලෙනකාලං ධම්මසෙනාපතිං පයිරුපාසන්තො තස්ස සන්තිකෙ ධම්මං සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො පබ්බජිත්වා වත්තසම්පන්නො හුත්වා ථෙරං උපට්ඨහති. තෙන ච සමයෙන ථෙරස්ස අඤ්ඤතරො ආබාධො උප්පන්නො හොති, තස්ස භෙසජ්ජත්ථාය උත්තරසාමණෙරො පාතොව පත්තචීවර මාදාය විහාරතො නික්ඛම්ම අන්තරාමග්ගෙ තළාකස්ස තීරෙ පත්තං ඨපෙත්වා උදකසමීපං ගන්ත්වා මුඛං ධොවති, තදා අඤ්ඤතරො උම්මග්ගචොරො කතකම්මො ආරක්ඛපුරිසෙහි අනුබද්ධො අග්ගද්වාරෙනෙව නගරතො නික්ඛමිත්වා පලායන්තො අත්තනා ගහිතං රතනභණ්ඩිකං සාමණෙරස්ස පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා පලායි. සො සාමණෙරොපි පත්තසමීපං [සත්තුසමීපං ඉතිපි කත්ථචි] උපගතො හොති, චොරං අනුබන්ධන්තා රාජපුරිසා සාමණෙරස්ස පත්තෙ භණ්ඩිකං දිස්වා අයං චොරො, ඉමිනා චොරියං කතන්ති සාමණෙරං පච්ඡාබාහං බන්ධිත්වා වස්සකාරස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස දස්සෙසුං. වස්සකාරො ච තදා රඤ්ඤො විනිච්ඡයෙ නියුත්තො හුත්වා ඡෙජ්ජභෙජ්ජං අනුසාසති. සො එසො පුබ්බෙ මම වචනං නාදියි. සුද්ධපාසණ්ඩියෙසු පබ්බජීති ච බද්ධාඝාතත්තා තං කම්මං අසොධෙත්වාව ජීවන්තමෙවෙතං සූලෙ උත්තාසෙථාති ආණා පෙසි, රාජපුරිසා තං නිම්බසූලෙ උත්තාසෙසුං. සාමණෙරො සූලග්ගෙ නිසින්නො උපජ්ඣායස්ස මෙ කො භෙසජ්ජං ආහරිස්සතීති සාරිපුත්තත්ථෙරං සරි. තතො ථෙරො තං පවත්තිං ඤත්වා සම්මාසම්බුද්ධස්ස කථෙසි, භගවාපි මහාසාවකපරිවුතො තස්ස ඤාණපරිපාකං ඔලොකෙත්වා තං ඨානමගමාසි. තතො භගවතො නික්ඛන්තභාවා සකලනගරෙ කොලාහලං අහොසි, මහාජනකායො සන්නිපති. අථ භගවා විප්ඵුරන්තහත්ථතලෙ නඛමණිමයූඛසම්භින්නපීතාභාසතාය පග්ඝරන්තජාතිහිඞ්ගුලකසුවණ්ණරසධාරාවිය ජාලාවගුණ්ඨිතමුදුතලුනඞ්ගුලං හත්ථං උත්තරස්ස සීසෙ ඨපෙත්වා උත්තර ඉදං තෙ පුබ්බෙ කතපාපකම්මස්ස ඵලං උප්පන්නං, තත්ථ තයා පච්චවෙක්ඛණබලෙන අධිවාසනා කාතබ්බාති ආහ. තෙනෙව ආහ.

1.

අතීතෙ කිර එකස්මිං, ගාමෙ ත්‍ව මසි දාරකො;
දාරෙකෙහි සමාගම්ම, කීළන්තො කෙළිමණ්ඩලෙ.

2.

ගහෙත්‍වා සුඛුමං සූකං, තදා ත්‍වං නිම්බජල්ලියා;
උත්තාසෙසි තත්ථ සූලෙ, ජීවමානකමක්ඛිකං.

3.

අපරම්පි තෙ පාපකම්මං, පවක්ඛාමි සුණොහි මෙ;
ඔවදන්තිං හිතෙන ත්‍වං, අතීතෙ සකමාතරං.

4.

ජීවසූලෙ නිසීදාති, කොපෙනාභිසපී තුවං;
ඉමෙහි ද්‍වීහි පාපෙහි, සරං සංසාරසාගරෙ.

5.

පඤ්චජාතිසතෙ අච්ඡි, ජීවසූලම්හි නිම්බජෙ;
අයං තෙ චරිමා ජාති, එත්ථාපිච විපච්චි සොති.

එවමාදිනා නයෙන තස්ස අජ්ඣාසයානුරූපෙන ධම්මං දෙසෙසි, උත්තරො අමතාභිසෙකසදිසෙන සත්ථුනො හත්ථසම්ඵස්සසඤ්ජාතපසාදසොමනස්සතාය උළාරං පීතිපාමොජ්ජං පටිලභිත්‍වා යථාපරිචිතං විපස්සනාමග්ගං සමාරුළ්හො ඤාණස්ස පරිපාකං ගතත්තා සත්ථු දෙසනාවිලාසෙන මග්ගපටිපාටියා සබ්බකිලෙසෙ ඛෙපෙත්‍වා ඡළභිඤ්ඤො අහොසි. ධම්මං සුත්‍වා තත්ථ සමාගතානං දෙවමනුස්සානං චතුරාසීතිපාණසහස්සානං ධම්මාභිසමයො අහොසීති වදන්ති. උත්තරො පන ඡළභිඤ්ඤො හුත්‍වා සූලතො උට්ඨහිත්‍වා ආකාසෙ ඨත්‍වා පාටිහාරියං දස්සෙසි. මහාජනා අච්ඡරියබ්භුතචිත්තා ජාතා අහෙසුං. තාවදෙවස්ස වණොරුන්ධි, සො භික්ඛූහි ආවුසො තාදිසං දුක්ඛං අනුභවන්තො කථං ත්‍වං විපස්සනං අනුයුඤ්ජිතුං සක්ඛීති පුට්ඨො පගෙව මෙ ආවුසො සංසාරෙ ආදීනවො සඞ්ඛාරානඤ්ච සභාවො සුදිට්ඨො. තස්මාහං තාදිසං දුක්ඛං අනුභවන්තොපි අසක්ඛිං විපස්සනං වඩ්ඪෙත්‍වා විසෙසං අධිගන්තුංති ආහ. අථාපරභාගෙ සො භික්ඛුසඞ්ඝමජ්ඣෙ අත්තනො පුබ්බචරිතාපදානං පකාසෙන්තො ඉමා ගාථා අභාසි.

6.

සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො, ද්‍වත්තිංසවරලක්ඛණො;
විවෙකකාමො සම්බුද්ධො, හිමවන්ත මුපාගමි.

7.

අජ්ඣොගහෙත්වා හිමවන්තං, අග්ගො කාරුණිකො මුනි;
පල්ලඞ්කං ආභුජිත්වාන, නිසීදි පුරිසුත්තමො.

8.

විජ්ජාධරො තදා ආසිං, අන්තලික්ඛචරො අහං;
තිසූලං සුකතං ගය්හ, ගච්ඡාමි අම්බරෙ තදා.

9.

පබ්බතග්ගෙ යථා අග්ගි, පුණ්ණමාසෙව චන්දිමා;
වනං ඔභාසතෙ බුද්ධො, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.

10.

වනග්ගා නික්ඛමිත්වාන, බුද්ධරංසී විධාවරෙ;
නලග්ගිවණ්ණසඞ්කාසා, දිස්වා චිත්තං පසාදයිං.

11.

විචිනං අද්දසං පුප්ඵං, කණිකාරං දෙවගන්ධිකං;
තීණි පුප්ඵානි ආදාය, බුද්ධසෙට්ඨං අපූජයිං.

12.

බුද්ධස්ස ආනුභාවෙන, තීණි පුප්ඵානි මෙ තදා;
උද්ධවණ්ටා අධොපත්තා, ඡායං කුබ්බන්ති සත්ථුනො.

13.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, චෙතනාපණිධීහිච;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසමගඤ්ඡහං.

14.

තත්ථ මෙ සුකතං බ්‍යම්හං, කණිකාරීති ඤායති;
සට්ඨියොජන මුබ්බෙධං, තිංසයොජනවිත්ථතං.

15.

සහස්සකණ්ඩං සතභෙණ්ඩු, ධජාලු හරිතාමයං;
සතසහස්සානි බ්‍යූහානි, බ්‍යම්හෙ පාතුරහංසු මෙ.

16.

සොණ්ණමයා මණිමයා, ලොහිතඞ්කමයා පිච;
ඵලිකා පිච පල්ලඞ්කා, යදිච්ඡක යදිච්ඡකා.

17.

මහාරහඤ්ච සයනං, තූලිකං විකතීයකං;
උද්දලොමිකඑකන්තං, බිම්බොහනසමායුතං.

18.

භවනා නික්ඛමිත්වාන, චරන්තො දෙවචාරිකං;
යදා ඉච්ඡාමි ගමනං, දෙවසංඝපුරක්ඛතො.

19.

පුප්ඵස්ස හෙට්ඨා තිට්ඨාමි, උපරිච්ඡදනං මම;
සමන්තා යොජනසතං, කණිකාරෙහි ඡාදිතං.

20.

සට්ඨිතුරියසහස්සානි, සායං පාතං උපට්ඨහුං;
පරිවාරෙන්ති මං නිච්චං, රත්තින්දිවමතන්දිතා.

21.

තත්ථ නච්චෙහි ගීතෙහි, තාලෙහි වාදිතෙහි ච;
රමාමි ඛිඩ්ඩාරතියා, මොදාමි කාමකාමහං.

22.

තත්ථ භුත්වා ච පිත්වා ච, මොදාමි තිදසෙ තදා;
නාරීගණෙහි සහිතො, මොදාමි බ්‍යම්හමුත්තමෙ.

23.

සතානං පඤ්චක්ඛත්තුඤ්ච, දෙවරජ්ජ මකාරයිං;
සතානං තීණික්ඛත්තුංච, චක්කවත්තී අහොසහං;
පදෙසරජ්ජං විපුලං, ගණනාතො අසංඛියං.

24.

භවාභවෙ සංසරන්තො, මහාභොගං ලභාමහං;
භොගෙ මෙ ඌනතා නත්ථි, බුද්ධපූජායි දං ඵලං.

25.

ද්වෙ මෙ භවෙ සංසරාමි, දෙවත්තෙ අථ මානුසෙ;
අඤ්ඤං ගතිං න ජානාමි, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

26.

ද්වෙ මෙ කුලෙ පජානාමි, ඛත්තියෙ චාපි බ්‍රාහ්මණෙ;

නීචෙ කුලෙ න ජානාමි, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

27.

හත්ථියානං අස්සයානං, සිවිකං සන්දමානිකං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙ තං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

28.

දාසීගණං දාසගණං, නාරියො ච අලඞ්කතා;
ලභාමි සබ්බ මෙවෙ තං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

29.

කොසෙය්‍යකම්බලියානි, ඛොමකප්පාසිකානිච;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

30.

නවවත්ථං නවඵලං, නවග්ගරසභොජනං;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

31.

ඉමං ඛාද ඉමං භුඤ්ජ, ඉමම්හි සයනෙ සය;
ලභාමි සබ්බමෙවෙතං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

32.

සබ්බත්ථ පූජිතො හොමි, යසො අච්චුග්ගතො මම;
මහෙසක්ඛො සදා හොමි, අභෙජ්ජපරිසො සදා;
ඤාතීනං උත්තමො හොමි, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

33.

සීතං උණ්හං න ජානාමි, පරිළාහො න විජ්ජති;
අථො චෙතසිකං දුක්ඛං, හදයෙ මෙ න විජ්ජති.

34.

සුවණ්ණවණ්ණො හුත්වාන, සංසරාමි භවාභවෙ;
වෙවණ්ණියං න ජානාමි, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

35.

දෙවලොකා චවිත්වාන, සුක්කමූලෙන චොදිතො;
සාවත්ථියං පුරෙ ජාතො, මහාසාලෙ සුඅඩ්ඪකෙ.

36.

පඤ්චකාමගුණෙ හිත්වා, පබ්බජිංඅනගාරියං;
ජාතියා සත්තවස්සොහං, අරහත්තමපාපුණිං.

37.

උපසම්පාදයී බුද්ධො, ගුණමඤ්ඤාය චක්ඛුමා;
තරුණොව පූජනීයො හං, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

38.

දිබ්බචක්ඛුං විසුද්ධං මෙ, සමාධිකුසලො අහං;
අභිඤ්ඤාපාරමිප්පත්තො, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

39.

පටිසම්භිදා අනුප්පත්තො, ඉද්ධිපාදෙසු කොවිදො;
සද්ධම්මෙ පාරමිප්පත්තො, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

40.

තිංසකප්පසහස්සම්හි, යං බුද්ධමභිපූජයිං;
දුග්ගතිං නාභිජානාමි, බුද්ධපූජායිදං ඵලං.

41.

කිලෙසා ඣාපිතා මය්හං, භවා සබ්බෙ සමූහතා;
නාගොව බන්ධනං ඡෙත්වා, විහරාමි අනාසවො.

42.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

43.

පටිසම්භිදා චතස්සො ච, විමොක්ඛා පිච අට්ඨිමෙ;
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනංති;
තං සුත්වා බහූ කුසලකම්මපරායණා අහෙසුං.

44.

සහෙතුකා පච්ඡිමිකාපි සත්තා,
පාපං න සක්කොන්ති ජහාතුමෙවං;
අනිච්ඡමානෙහි ජනෙහි දුක්ඛං,
ආරාව පාපං පරිවජ්ජනීයංති.

උත්තරසාමණෙරස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

25. කවීරපට්ටන වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ජම්බුදීපෙ කිර චොළරට්ඨෙ කාවීරපට්ටනං නාම අහොසි. තත්ථ මාහිස්සරිකා බහූ මිච්ඡාදිට්ඨිකා වසන්ති. තත්ථෙකස්මිං දෙවාලයෙ චිත්තකම්මං කරොන්තා එකස්මිං ඵලකෙ ඉස්සරස්ස ඔනමිත්වා වන්දනාකාරං භගවතො රූපං අකංසු. තස්මිං සමයෙ තත්ථ බහූ උපාසකා තං දෙවකුලං ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ චිත්තකම්මානි ඔලොකෙන්තා තස්මිං ඵලකෙ තං චිත්තකම්මං අද්දසංසු. දිස්වාන තෙ අහො අම්හෙහි අපස්සිතබ්බං පස්සිතං. සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියාසදෙවමනුස්සාය පජාය ච අපරිමාණෙසු චක්කවාළෙසු භගවතො උත්තරිතරං ඨපෙත්වා සමසමොපි නත්ථි. සකලෙහි සත්තනිකායෙහි වන්දනීයො පූජනීයො භගවා. අනනුරූපං තස්ස එතෙහි කතංති රොදන්තා පරිදෙවන්තා රාජද්වාරං ගන්ත්වා උග්ඝොසෙසුං, තං සුත්වා රාජා තෙ පක්කොසාපෙත්වා කස්මා තුම්හෙ උග්ඝොසෙථාති පුච්ඡි, තෙ එව මාහංසු. දෙව අම්හාකං භගවා දෙවාතිදෙවො සක්කාතිසක්කො බ්‍රහ්මාතිබ්‍රහ්මා මෙරුව අචලො සාගරො ගම්භීරො ආකාසොව අනන්තො පථවීව පත්ථටොතිආදීහි භගවතො ගුණං වණ්ණෙසුං. තෙන වුත්තං අපදානෙ.

1.

බත්තිංසලක්ඛණධරො, සුනක්ඛත්තොව චන්දිමා;
අනුබ්‍යඤ්ජනසම්පන්නො, සාලරාජාව ඵුල්ලිතො.

2.

රංසිජාලපරික්ඛිත්තො, දිත්තොව කනකාචලො;
බ්‍යාමප්පභාපරිවුතො, සතරංසි දිවාකරො.

3.

සොණ්ණා නනො ජිනවරො, සමණීව සිලුච්චයො;
කරුණාපුණ්ණහදයො, විචට්ටො විය සාගරො.

4.

ලොකවිස්සුතකිත්තීව, සිනෙරුව නගුත්තමො;
යසසා විතතො ධීරො, ආකාසසදිසො මුනි.

5.

අසඞ්ගචිත්තො සබ්බත්ථ, අනිලො විය නායකො;
පතිට්ඨා සබ්බභූතානං, මහීව මුනිසුත්තමො.

6.

අනූපලිත්තො ලොකෙන, තොයෙන පදුමං යථා;

කුවාදගච්ඡදහනො, අග්ගික්ඛන්ධොව සොභති.

7.

අගදො විය සබ්බත්ථ, කිලෙසවිසනාසකො;
ගන්ධමාදනසෙලොව, ගුණගන්ධවිභූසිතො.

8.

ගුණානං ආකරො ධීරො, රතනානංව සාගරො;
සින්ධූව වනරාජීනං, කිලෙසමලහාරකො.

9.

විජයීව මහායොධො, මාරසෙනප්පමද්දනො;
චක්කවත්තීව සො රාජා, බොජ්ඣඞ්ගරතනිස්සරො.

10.

මහාභිසක්කසඞ්කාසො, දොසබ්‍යාධිතිකිච්ඡකො;
සල්ලකත්තො යථා වෙජ්ජා, දිට්ඨිගණ්ඩවිඵාලකො.

11.

සත්ථා නො භගවා දෙව, මහාබ්‍රහ්මෙහි වන්දිතො;
දෙවින්දසුරසිද්ධෙහි, වන්දනීයො සදා දරා.

12.

සබ්බෙසු චක්කවාළෙසු, යෙ අග්ගා යෙ ච පූජිතා;
තෙසමග්ගො මහාරාජ, භගවා නො පතාපවාති.

අයුත්තං දෙව දෙවකුලෙහි කතංති ආහංසු. තං සුත්වා රාජා භො සබ්බෙපි මනුස්සා අත්තනො අත්තනො දෙවතානං මහන්තභාවං කථෙන්ති. තුම්හාකං පන සත්ථුනො මහන්තභාවං කථං අම්හාකං ජානාපෙථාති, උපාසකා න ගරු ත්වං මහාරාජ ඵලකං ආහරාපෙත්වා සුද්ධවත්ථෙන වෙඨෙත්වා තං අත්තනො මුද්දිකාය ලඤ්ඡිත්වා සුරක්ඛිතසුගොපිතෙ එකස්මිං දෙවකුලෙ ඨපෙත්වා සත්තාහච්චයෙන ආහරාපෙත්වා තං ඔලොකෙථ, තදා නො සත්ථුනො මහන්තානුභාවං ජානාථාති ආහංසු, අථ රාජා තෙසං වුත්තනියාමෙනෙව කාරාපෙත්වා අන්තොදෙවකුලෙ ඨපෙත්වා සබ්බද්වාරානි පිදහිත්වා ලඤ්ඡෙත්වා රක්ඛෙය්‍යාථාති නියොජෙසි. තතො තෙ උපාසකා සබ්බෙ සන්නිපතිත්වා සත්තාහං දානං දෙන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා සබ්බසත්තෙසු මෙත්තිං භාවෙන්තා සබ්බසත්තානං අත්තනා කතපුඤ්ඤෙසු පත්තිං දෙන්තා තිණ්ණං රතනානං පූජං කරොන්තා එවං උග්ඝොසෙසුං. අම්හාකං කතකුසලනිස්සන්දෙන ලොකෙ මහිද්ධිකා

මහානුභාවා සබ්බෙ දෙවා ච ලොකං පාලෙන්තා චත්තාරො මහාරාජානො ච අම්හාකං සත්ථුනො උපට්ඨානාය [උපට්ඨාය ඉතිසබ්බත්ථ] යීතභාවං දස්සෙන්තූති සච්චකිරියං අකංසු. අථ තෙසං පුඤ්ඤානුභාවෙන තස්මිං ඛණෙ සක්කස්ස දෙවරඤ්ඤො පණ්ඩුකම්බලසිලාසනං උණ්හාකාරං දස්සෙසි. තතො සො මනුස්සලොකං ඔලොකෙන්තො මිච්ඡාදිට්ඨීහි කතං තං විප්පකාරං දිස්වා සංවිග්ගො ආගන්ත්වා ඉස්සරං භගවතො පාදෙ වන්දිත්වා සයිතාකාරං කත්වා තං පවත්තිං උපාසකානං කථෙත්වා සකට්ඨානමෙව අගමාසි. තතො සත්තමෙ දිවසෙපාතොව තෙ සබ්බෙපි රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා එවමාහංසු. දෙව ඉස්සරො අම්හාකං භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිත්වා නිපන්නොති. අථ රාජා තෙසං කථං සුත්වා නගරෙ භෙරිං චරාපෙත්වා මහාජනෙ සන්නිපාතෙත්වා තෙහි පරිවුතො දෙවකුලං ගන්ත්වා ලඤ්ඡං භින්දාපෙත්වා ද්වාරං විවරිත්වා එලකං ආහරාපෙත්වා වෙයීතසාටකෙ මොචාපෙසි. අථ රාජා ච මහාජනො ච තං මහන්තං පාටිහාරියං දිස්වා මිච්ඡාදිට්ඨිං පහාය සබ්බෙ සත්ථුනො සරණං මගමංසු. අථ රාජා තං දෙවකුලං භින්දාපෙත්වා මහන්තං රමණීයං විහාරං කාරාපෙත්වා යාවජීවං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති.

13.

අනබ්භුතං සත්ථු ධරීයමානෙ,
කරොන්ති දිස්වා කුසලානි ඉද්ධිං;
යෙ තං මුනින්දෙ පරිනිබ්බුතම්හි,
කරොන්ති පුඤ්ඤානි මහබ්භුතං යෙති.

කාවීරපට්ටනවත්ථුං පඤ්චමං.

26. චොරඝාතකවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

එකස්මිං කිර සමයෙ අම්හාකං භගවා සාවත්ථියං උපනිස්සාය ජෙතවනෙ විහරති ධම්මදෙසනාය මහාජනස්ස සග්ගමොක්ඛසම්පදං දදමානො. තස්මිංසමයෙ පඤ්චසතා චොරා අටවිතො නගරං ආගන්ත්වා රත්තිභාගෙ චොරකම්මං කත්වා තෙන පුත්තදාරෙ පොසෙන්ති. අථෙකදිවසං චොරා චොරකම්මත්ථාය නගරං පවිසන්තා නගරද්වාරෙ එකං දුක්ඛිතං ජනපදමනුස්සං පස්සිත්වා හම්භො කත්ථ වසතීති පුච්ඡිංසු, සො අත්තජනා ජනපදවාසිභාවං පකාසෙසි. අථස්ස තෙ කස්මා භො ඉමිනා දුක්ඛවාසෙන වසිස්සසි, එහි අම්හෙහි සද්ධිං චොරකම්මං කරොන්තො වත්ථාලඞ්කාරසම්පන්නො පුත්තදාරං පොසෙහි. ඉමිනා කපණවාසෙන න වසාති ආහංසු. සො පනිමෙ යුත්තං කථෙන්තීති තෙසං වචනං සම්පටිච්ඡි. අථ තෙ එවං සති අම්හෙහි සද්ධිං ආගච්ඡාහීති වත්වා නං ගහෙත්වා අන්තොනගරං පවිට්ඨා තත්ථ තත්ථ විලුම්පන්තා චොරකම්මං අකංසු. තදා ජානපදිකො ලද්ධවිභවො ඉමමෙව

වරතරන්ති තෙහි සද්ධිං චොරකම්මං කරොන්තො ජීවිකං කප්පෙසි, අථෙකදිවසං රාජපුරිසා කතකම්මෙ තෙ සබ්බෙව ගහෙත්වා පච්ඡාබාහං ගාළ්හං බන්ධිත්වා කොසලරඤ්ඤො දස්සෙසුං, රාජා තෙ දිස්වා එවමාහ, හණෙ තුම්හාකං අන්තරෙ යො එතෙසං මාරෙත්වා ජීවිතක්ඛයං පාපෙස්සති, තස්ස ජීවිතදානං දම්මීති, තං සුත්වා තෙ චොරා සබ්බෙ අඤ්ඤමඤ්ඤඤාතිසුහදසම්බන්ධභාවෙන තං න ඉච්ඡිංසු. සො පන ජනපදවාසී මනුස්සො අහමෙතෙ සබ්බෙ මාරෙස්සාමීති රඤ්ඤො වත්වා තෙනානුඤ්ඤාතො තෙ සබ්බෙ මාරෙසි. තං දිස්වා තුට්ඨො රාජා තස්ස චොරඝාතකම්මං අදාසි. සො චොරෙ ච වජ්ඣප්පත්තෙ ච මාරෙන්තො පඤ්චවීසතිවස්සානි වසන්තො අපරභාගෙ මහල්ලකො අහොසි. අථ සො මන්දබලත්තා කතිපයපහාරෙනාපි චොරං මාරෙතුං න සක්කොති, රාජා තං ඤත්වා අඤ්ඤස්ස චොරඝාතකම්මං අදාසි. අථ සො චොරඝාතකම්මා [චොරඝාතකම්ම ඉතිපිකත්ථචි] පරිහීනො අත්තනො ගෙහෙ වසති. තදා අඤ්ඤතරො මනුස්සො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතෙන මනුස්සමාරණකමන්තං ජානාති. තථාහි හත්ථපාදකණ්ණනාසසීසාදීසු යංකිඤ්චි ඡෙජ්ජභෙජ්ජං කත්තුකාමො මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙති. තං තං ඨානං ඡිජ්ජති භිජ්ජති, එවං මහානුභාවො සො මන්තො, අථ සො තං පුරිසං උපට්ඨහිත්වා මන්තං ලභිත්වා රඤ්ඤො සාසනං පෙසෙසි. අහං ඉතො පුබ්බෙ මහල්ලකත්තා චොරානං හත්ථපාදාදයො දුක්ඛෙන ඡෙජ්ජ භෙජ්ජං කරොමි, මාරෙතබ්බෙපි දුක්ඛෙන මාරෙමි. ඉදානි පනාහං තථා න කරොමි, මම මන්තානුභාවෙන ඡෙජ්ජභෙජ්ජකම්මං කරිස්සාමීති. රාජා තං සාසනං සුත්වා සාධූති තං පක්කොසාපෙත්වා ඨානන්තරං තස්සෙව පාකතිකමකාසි. සො තතො පට්ඨාය තං කම්මං කරොන්තො පුන පඤ්චවස්සානි අතික්කාමෙසි. සො මහල්ලකො ඛීණායුකො දුබ්බලො මරණමඤ්චපරායණො හුත්වා මරණවෙදනාදුක්ඛෙන මහන්තෙන භයානකෙන සද්දෙන විස්සරං විරවන්තො නිමීලිතෙන චක්ඛුනා භයානකං නරකග්ගිජාලාපජ්ජලන්තඅයකූටමුග්ගරධරෙ නිරයපාලෙ ච පස්සන්තො නිපන්නො හොති, තතො තස්ස පටිවිස්සකගෙහෙ මනුස්සා තස්ස භයානකසද්දසවණෙන ගෙහං ඡඩ්ඩෙත්වා පලායිංසු. තස්මිං කිර දිවසෙ මහාසාරිපුත්තත්ථෙරො දිබ්බචක්ඛුනා ලොකං ඔලොකෙන්තො තං චොරඝාතකං තදහෙව කාලංකත්වා නිරයෙ නිබ්බත්තමානං දිස්වා මයි තත්ථ ගතෙ පනෙස මයි පසාදෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තතීති ඤත්වා අජ්ජ මයා තස්සානුග්ගහං කාතුං වට්ටතීති පුබ්බණ්හසමයං නිවාසෙත්වා තස්ස ඝරද්වාර මගමාසි. අථ සො ථෙරං දිස්වා කුද්ධො කොපෙන තටතටායමානදෙහො අජ්ජ තං විජ්ඣිත්වා ඵාලෙත්වා මාරෙස්සාමීති නිපන්නොව මන්තං පරිවත්තෙත්වා නාසාවාතං විස්සජ්ජෙසි, ථෙරො තස්මිං ඛණෙ නිරොධසමාපන්නො නිරොධා වුට්ඨාය සුරියො විය විරොචමානො අට්ඨාසි, අථ සො ථෙරස්ස තයො වාරෙ තථෙව කත්වා කිඤ්චි කාතුං අසක්කොන්තො අතිවිය විම්හිතචිත්තො ථෙරෙ චිත්තං පසාදෙත්වා අත්තනො පටියත්තං පායසං ථෙරස්ස දාපෙසි, ථෙරො

මඞ්ගලං වඩ්ඪෙත්වා විහාරමෙව අගමාසි, චොරඝාතකො ථෙරස්ස දින්නදානං අනුස්සරන්තො තස්මිං ඛණෙ කාලං කත්වා සග්ගෙ නිබ්බත්ති. අහො වීතරාගානං බුද්ධපුත්තානං ආනුභාවො. එවං නරකෙ නිබ්බත්තමානොපිස්ස බලෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තොති. තථාහි.

1.

දානං තාණං මනුස්සානං, දානං දුග්ගතිවාරණං;
දානං සග්ගස්ස සොපානං, දානං සන්තිකරං පරං.

2.

ඉච්ඡිතිච්ඡිතදානෙන, දානං චින්තාමණී විය;
කප්පරුක්ඛොව සත්තානං, දානං භද්දඝටොවිය.

3.

සීලවන්තස්ස දානෙන, චක්කවත්තිසිරිම්පි ච;
ලභන්ති සක්කසම්පත්තිං, තථා ලොකුත්තරං සුඛං.

4.

පාපකම්මෙසු නිරතො, යීතොයං නරකායනෙ [නරකාවනෙ ඉතිපිකත්ථචි];
සාරිපුත්තස්ස ථෙරස්ස, පිණ්ඩපාතස්ස වාහසා.

5.

අපායං පරිවජ්ජෙත්වා, නෙකදුක්ඛසමාකුලං;
දෙවසඞ්ඝපරිබ්බූළ්හො, ගතො දෙවපුරං වරං.

6.

තස්මා සුඛෙත්තෙ සද්ධාය, දෙථ දානානි කාමදං;
දානං දෙන්තෙහි සීලම්පි, පාලනීයංතිසුන්දරන්ති [පාලනංචාතිසුන්දරං ඉතිපිකත්ථචි].

අථ භික්ඛූ ධම්මසභායං සන්නිපතිත්වා නිසින්නා භගවන්තං පුච්ඡිංසු, කිංභන්තෙ සො පාපො චතූසු අපායෙසු කතරස්මිං නිබ්බත්තොති. අථ සත්ථා අජ්ජෙස භික්ඛවෙ සාරිපුත්තස්ස දින්නදානානුභාවෙන දෙවලොකෙ නිබ්බත්තො, තස්සෙව නිස්සන්දෙන අනාගතෙ පච්චෙකබුද්ධො භවිස්සතීති බ්‍යාකාසීති.

7.

හො සාරිපුත්තෙ නිහිතප්පදානං,

බණ්ඩෙන පාපෙති හි සග්ගමග්ගං;
තස්මා සුඛෙත්තෙසු දදාථ දානං,
කාමත්ථ චෙ සග්ගමොක්ඛං පරත්ථ.

චොරඝාතකවත්ථුං ඡට්ඨමං.

27. සද්ධොපාසකස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අතීතෙ කිර කස්සපදසබලස්ස කාලෙ එකො පුරිසො සද්ධො රතනත්තයෙසු පසන්නො උච්ඡුයන්තකම්මෙන ජීවිකං කප්පෙන්තො පටිවසති. අථ සො එකං ගිලානභික්ඛුං දිස්වා තස්ස උළුඞ්කමත්තං සප්පිං අදාසි, තථෙවෙකස්ස භික්ඛුස්ස එකං ගුළපිණ්ඩං අදාසි, අථාපරස්මිංදිවසෙ එකං ඡාතජ්ඣත්තං සුනඛං දිස්වා තස්ස භත්තපිණ්ඩෙන සඞ්ගහ මකාසි, අථෙකස්ස ඉණට්ඨකස්ස එකං කහාපණං අදාසි, අථෙකදිවසං ධම්මං සුණමානො ධම්මදෙසකස්ස භික්ඛුස්ස සාටකං පූජෙසි, සො එත්තකං පුඤ්ඤකම්මං කත්වා භවෙසු චරමානොහං සමුද්දපබ්බතාදීසුපි යං යං ඉච්ඡාමි. තං තං සම්ජ්ඣතූති පත්ථනං අකාසි, සො අපරභාගෙ කාලං කත්වා තෙහෙව කුසලමූලෙහි සුත්තප්පබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා තත්ථ මහන්තං දිබ්බසම්පත්තිං අනුභවිත්වා තතො චුතො අම්හාකං භගවතො කාලෙ සාවත්ථියං මහද්ධනෙ මහාසාලකුලෙ නිබ්බත්තිත්වා තතො සො විඤ්ඤුතං පත්තො කාලෙන කාලං ධම්මං සුණන්තො ඝරාවාසෙ ආදීනවං පබ්බජ්ජාය ච ආනිසංසං සුත්වා පබ්බජිතො න චිරෙනෙව අරහත්තං පාපුණි. සො අපරභාගෙ සත්ථාරං වන්දිත්වා පඤ්චසතභික්ඛුපරිවාරො උග්ගනගරං අගමාසි, තත්ථ සෙට්ඨිනො භරියා සද්ධා අහොසි පසන්නා. සා ථෙරං පඤ්චහි භික්ඛුසතෙහි සද්ධිං භික්ඛාය චරන්තං දිස්වා තුරිතතුරිතා ගන්ත්වා ථෙරස්ස පත්තං ගහෙත්වා සද්ධිං පඤ්චසතෙහි භික්ඛූහි භොජෙත්වා ථෙරං තත්ථ නිබද්ධවාසත්ථං යාචිත්වා පඤ්චසතකූටාගාරානි කාරාපෙත්වා අලඞ්කරිත්වා පඤ්චසතභික්ඛූ තත්ථ වාසෙන්තී නිබද්ධං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨානමකාසි. තතො ථෙරො තං පඤ්චසු සීලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා තත්ථ යථාභිරන්තං විහරිත්වා අඤ්ඤත්ත ගන්තුකාමො අනුපුබ්බෙන පට්ටනගාමං අගමාසි, තත්ථ වසිත්වා තතො නාවං අභිරුය්හ පඤ්චසතභික්ඛූහි පරිවුතො සමුද්දපිට්ඨෙන ගච්ඡති, සමුද්දං තරන්තස්ස තස්ස සාගරමජ්ඣෙ උදරවාතො සමුට්ඨහිත්වා පීළෙති, තං දිස්වා භික්ඛූ භන්තෙ ඉදං පුබ්බෙ කෙන වූපසමෙස්සතීති පුච්ඡිංසු, ථෙරො පුබ්බෙ මෙ ආවුසො උලුඞ්කමත්තෙ සප්පිපීතෙ රොගො වූපසම්මතීති ආහ, භික්ඛූ භන්තෙ සමුද්දපිට්ඨෙ කථං සප්පිං ලභිස්සාම, අධිවාසෙථාති ආහංසු, තං සුත්වා ථෙරෙන [ථෙරොනනොආයස්මන්තා ඉතිසබ්බත්ථ] න නො ආයස්මන්තා සප්පි දුල්ලභා, මම පත්තං ගහෙත්වා සමුද්දොදකං උද්ධරිත්වා ආනෙථාති වුත්තෙ භික්ඛූ තථා අකංසු. උද්ධටමත්තමෙව තංඋදකං පරිවත්තෙත්වා සප්පි අහොසි, අථ භික්ඛූ තං දිස්වා අච්ඡරියබ්භුතචිත්තා ජාතා ථෙරස්ස සප්පිං උපනාමෙසුං, ථෙරෙන

සප්පිනො [සප්පිනා ඉතිසබ්බත්ථ] පීතමත්තෙ සො ආබාධො වූපසමි, අථස්ස භික්ඛූහි කිං මෙතං භන්තෙ අච්ඡරියං, න නො ඉතො පුබ්බෙ එවරූපං දිට්ඨපුබ්බංති වුත්තෙ ථෙරො තෙනහි කතපුඤ්ඤානං පුඤ්ඤවිපාකං පස්සිස්සථාති වත්වා සමුද්දං ඔලොකෙසි ඉදං සප්පි හොතූති. අථස්ස චක්ඛුපථෙ සමුද්දෙ සබ්බොදකං පරිවත්තෙත්වා සප්පි අහොසි. අථස්ස භික්ඛූ අබ්භූතචිත්තා අඤ්ඤම්පි ඊදිසං පුඤ්ඤං අත්ථි භන්තෙති පුච්ඡිංසු, තතො ථෙරො තෙනහි පස්සථායස්මන්තා මම පුඤ්ඤන්ති වත්වා සමන්තා තත්ථ තත්ථ ඝනසෙලපබ්බතෙ ඔලොකෙසි, සබ්බානි තානි ගුළපිණ්ඩානි අහෙසුං, තතො චක්ඛුපථෙ සමන්තා භත්තභාජනානි දස්සෙසි සබ්‍යඤ්ජනං සොපකරණං. තතො හිමවන්තං ඔලොකෙසි, සබ්බං තං සුවණ්ණමයං අහොසි. අථාභිමුඛට්ඨානෙ මහන්තං වනසණ්ඩං ඔලොකෙසි, සකලවනසණ්ඩංනානාවිරාගවත්ථෙහි සඤ්ඡන්නං අහොසි, භික්ඛූ තං තං පාටිහාරියං දිස්වා අතීව විම්හිතා භන්තෙ කෙන තෙ පුඤ්ඤකම්මෙන එතාදිසානි පාටිහාරියානි භවිස්සන්තීති පුච්ඡිංසු, ථෙරො කස්සපදසබලස්ස කාලෙ අත්තනා කතං සබ්බං තං කුසලං පකාසෙසි. තෙනෙත්ථ.

1.

ඉමස්මිං භද්දකෙ කප්පෙ, කස්සපො නාම නායකො;
සබ්බලොකහිතත්ථාය, ලොකෙ උප්පජ්ජි චක්ඛුමා.

2.

තදාහං උච්ඡුයන්තම්හි, නියුත්තො ගුළකාරකො;
තෙන කම්මෙන ජීවාමි, පොසෙන්තො පුත්තදාරකෙ.

3.

කිලන්තින්ද්‍රියමද්දක්ඛිං, භික්ඛුං රොගාතුරං තදා;
භික්ඛාචාරකවත්තෙන, සතත්ථං [සතමත්තමුපාගතං ඉතිසබ්බත්ථ] සමුපාගතං.

4.

උලුඞ්කමත්තං සප්පිස්ස, අදදං තස්ස භික්ඛුනො;
සද්දහන්තො දානඵලං, දයායු දග්ගමානසො.

.5

තෙන කම්මෙන සංසාරෙ, සංසරන්තො භවාභවෙ;
යත්ථිච්ඡාමි සතං තත්ථ, උප්පජ්ජති අනප්පකං.

6.

ඉච්ඡාමහං සමුද්දස්මිං, ඵලම්පි සතමත්තනො;

තං තං සබ්බං සතං හොති, සතදානස්සිදං ඵලං.

7.

සුණාථ මය්හං අඤ්ඤම්පි, පුඤ්ඤකම්මං මනොරමං;
තදා දිස්වානහං භික්ඛුං, රොගෙන පරිපීළිතං.

8.

ගුළපිණ්ඩං ගහෙත්වාන, පත්තෙ තස්ස සමාකිරිං;
තෙන සො සුඛිතො ආසි, රොගං බ්‍යපගතං තදා.

9.

තෙන මෙ ගුළදානෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
යත්ථත්ථොස්මි ගුළෙනාහං, තත්ථ තං සුලභං මම.

10.

සෙලාව විපුලා මය්හං, හොන්ති චිත්තානුවත්තකා;
මහන්තගුළපිණ්ඩාව, ගුළදානෙ ඉදං ඵලං.

11.

අථාපි මෙ කතං පුඤ්ඤං, සුණාථ සාධු භික්ඛවො;
ඣතජ්ඣත්තං ඵන්දමානං, දිස්වාන සුනඛං තදා.

12.

හත්තපිණ්ඩෙන සඩ්ගණ්හිං, තම්පි දානං ඵලාවහං;
තතො පට්ඨාය නාහොසි, අන්නපානෙන ඌනතා.

13.

සුලභන්නපානො සුඛිතො, අහොසිංජාතිජාතියං;
අජ්ජාපි යදි ඉච්ඡාමි, භොජනෙන පයොජනං.

14.

චක්ඛුපථෙ සමන්තා මෙ, ජායන්තුක්ඛලියො බහූ;
අථාපරම්පි කුසලං, අකාසිංතං සණාථ මෙ.

15.

ඉණට්ඨකස්ස පොසස්ස, අදාසෙකං කහාපණං;
තෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, අනොමහවසම්පදං.

16.

පචුරං ජාතරූපඤ්ච, ලභාමි ජාතිජාතියං;

සචජ්ජ ධනකාමොහං, සනසෙලොපි පබ්බතො;
හොති හෙමමයං සබ්බං, ඉණතො මොචනෙ ඵලං.

17.

අඤ්ඤම්පි මම පුඤ්ඤං භො, සුණාථ සුතිසොභනං;
කස්සපස්ස භගවතො, සාසනෙකං බහුස්සුතං.

18.

දෙසෙන්තං මුනිනො ධම්මං, සුත්වා පීණිතමානසො;
පූජෙසිංසාටකං මය්හං, ධම්මස්ස ධම්මසාමිනො.

19.

තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, සංසරං දෙවමානුසෙ;
ලභාමි පචුරං වත්ථං, යං ලොකස්මිං වරං පරං.

20.

ඉච්ඡමානො සචෙ අජ්ජ [ජානමානොපහංඅජ්ජ; ජානධානොචහංඅජ්ජ ඉතිකත්ථචි], හිමවන්තම්පි පබ්බතං;
නානාවිරාගවත්ථෙහි, ඡාදයිස්සං සමන්තතො.

21.

සචෙ ඉච්ඡාමි අජ්ජෙව, වත්ථෙනච්ඡාදයා මිතෙ;
ජන්තවො චතුදීපස්මිං, වත්ථදානස්සිදං ඵලං.

22.

එතෙසං පුඤ්ඤකම්මානං, වාහසා කාමභූමියං;
සම්පත්ති මනුභුත්වාන, සාවත්ථිපුර මුත්තමෙ.

23.

ජාතො කුලෙ මහාභොගෙ,
වුද්ධිප්පත්තො සුඛෙධිතො;
තස්ස ධම්මං සුණිත්වාන,
පබ්බජිත්වාන සාසනෙ.

24.

ලොකුත්තරං අග්ගරසං, භුඤ්ජන්තො මුනිවාහසා;
කිලෙසෙ පජහිත්වාන, අරහත්තමපාපුණිං.

25.

කුසලං නාම වමන්තබ්බං, බුද්ධකන්ති කදාචිපි;
අනන්තඵලදං හොති, නිබ්බාණම්පි දදාති තං.

අථස්ස ධම්මදෙසනං සුත්වා භික්ඛූ ච මහාජනො ච දානාදිකුසලකම්මං කත්වා යෙභුය්‍යෙන සග්ගපරායණා අහෙසුංති.

26.

මනොපසාදෙනපි අප්පපුඤ්ඤං,
එවං මහන්තං භවතීති ඤත්වා;
මා අප්පපුඤ්ඤන්ති පමජ්ජථම්භො;
සරාථ දෙවිං ඉධ ලාජදායිං.

සද්ධොපාසකස්ස වත්ථුං සත්තමං.

28. කපණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ බාරාණසීනගරවාසී එකො දුග්ගතපුරිසො පරගෙහෙ භතිංකත්වා ජීවිකං කප්පෙති, තස්මිං සමයෙ නගරවාසිනො යෙභුය්‍යෙන තස්මිං තස්මිං ඨානෙ මණ්ඩපාදයො කාරාපෙත්වා මහාදානං දෙන්ති, තං දිස්වා දුග්ගතො එවං චින්තෙසි, අහං පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා පරගෙහෙ භතිං කත්වා කිච්ඡෙන කසිරෙන ජීවාමි. නිවාසනපාරුපනම්පි වාසට්ඨානමත්තම්මි දුක්ඛතො ලභාමි. ඉදානි බුද්ධුප්පාදො වත්තති භික්ඛුසඞ්ඝොපි.

සබ්බෙ ඉමෙ දානං දත්වා සග්ගමග්ගං සොධෙන්ති. මයාපි දානං දාතුං වට්ටති. තම්මෙ දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය භවිස්සති. අපි ච මය්හං තණ්ඩුලනාළිමත්තම්පි නත්ථි, අකතවීරියෙන තං මත්ථකං පාපෙතුං න සක්කා, එතදත්ථායාහං උය්‍යොගං කත්වා දානං දස්සාමීති චින්තෙත්වා තතො පට්ඨාය භතිං පරියෙසමානො ගන්ත්වා තත්ථ තත්ථ භතිං කත්වා ලද්ධනිවාපෙ ච භික්ඛාචරියාය ලද්ධතිලතණ්ඩුලාදයො ච එකත්ථ සංහරිත්වා මනුස්සෙ සමාදාපෙත්වා තස්මිං මණ්ඩපං කාරාපෙත්වා වනකුසමාදීහි තං අලඞ්කරිත්වා භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා මණ්ඩපෙ නිසීදාපෙත්වා සබ්බෙසං පායසං [පායාසං ඉතිසබ්බත්ථ] පටියාදෙත්වා භොජෙසි. අථ සො මරණකාලෙ අත්තනා කතං තං දානවරං අනුස්සරි. සො තෙන කුසලකම්මෙන සුත්තප්පබුද්ධො විය දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තස්මිං තෙන කතපුඤ්ඤානුරූපං මහන්තං කනකවිමානං නිබ්බත්ති. සමන්තා තිගාවුතට්ඨානෙ දෙවතා නානා විධානි තුරියානි ගහෙත්වා උපහාරං කරොන්ති. නිච්චං දෙවච්ඡරාසහස්සානි [දෙවච්ඡරාසහස්සං ඉතිසබ්බත්ථ] තං පරිවාරෙත්වා තිට්ඨන්ති. එවං සො මහන්තං සම්පත්තිං අනුභවති. අථෙකදිවසං සුවණ්ණසෙලවිහාරවාසී මහාසඞ්ඝරක්ඛිතත්ථෙරො පත්තපටිසම්භිදො දෙවචාරිකං චරමානො තං

දෙවපුත්තං අනුපමාය දෙවසම්පත්තියා විරොචමානං දිස්වා උපසඞ්කම්ම යීතො තෙන කතකම්මං පුච්ඡි. සොපිස්ස යථාභූතං බ්‍යාකාසි, තෙනත්ථ.

1.

සබ්බසොවණ්ණයො ආසි, පාසාදො රතනාමයො;
සොණ්ණසිඞ්ගසතාකිණ්ණො, දුද්දික්ඛො ච පභස්සරො.

2.

කූටාගාර සතාකිණ්ණො, සොණ්ණමාලාසමාකුලො;
මුත්තාකලාපාලම්බන්ති, තත්ථ තත්ථ මනොරමා.

3.

නෙකගබ්භසතාකිණ්ණො, සයනාසනමණ්ඩිතො;
විභත්තො හබ්බභාගෙහි, පුඤ්ඤවඩ්ඪකිනා කතො.

4.

නච්චන්ති පමදා තත්ථ, භෙරිමණ්ඩලමජ්ඣගා;
ගායන්ති කාචි කීළන්ති, වාදෙන්ති කාචි තන්තියො.

5.

තතො තිගාවුතෙ ඨානෙ, පාසාදස්ස සමන්තතො;
සහච්ඡරා දෙවපුත්තා, ගහෙත්වා ආතතාදයො.

6.

මොදන්ති පරිවාරෙත්වා, නච්චගීතාදිනා සදා;
උල්ලඞ්ඝන්තිව සෙලෙන්ති, සිලාඝන්ති සමන්තතො.

7.

එවං මහිද්ධිකො දානි, තුවං චන්දොව භාසති;
පුච්ඡාමි තං දෙවපුත්ත, කිං කම්මමකරී පුරා.

දෙවපුත්තො ආහ.

8.

අහොසිං දුග්ගතො පුබ්බෙ, බාරාණසීපුරුත්තමෙ;
දානං දෙන්ති නරා තත්ථ, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.

9.

ජීවන්තො භතියා සොහං, දානං දෙන්තෙ මහාජනෙ;
තුට්ඨහට්ඨෙ පමුදිතෙ, එවං චින්තෙසහං තදා.

10.

සම්පන්නවත්ථාලඞ්කාරා, දානං දෙන්ති ඉමෙ ජනා;
පරත්ථපි පහට්ඨාව, සම්පත්තිමනුභොන්ති තෙ.

11.

බුද්ධුප්පාදො අයං දානි, ධම්මො ලොකෙ පවත්තති;
සුසීලා දානි වත්තන්ති, දක්ඛිණෙය්‍යා ජිනොරසා.

12.

අනාවට්ටීතො [අවට්ටීතොව; අන්ධට්ටීතොව ඉතිපිකත්තචි] සංසාරො,
අපායා බලු පූරිතා;
කල්‍යාණවිමුඛා සත්තා, කාමං ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.

13.

ඉදානි දුක්ඛිතො හුත්වා, ජීවාමි කසිරෙනහං;
දලිද්දො කපණො දීනො, අප්පභොගො අනාලයො.

14.

ඉදානි බීජං රොපෙමි, සුඛෙත්තෙ සාධුසම්මතෙ;
අප්පෙවනාම තෙනාහං, පරත්ථ සුඛිතො සියා.

15.

ඉති චින්තිය භික්ඛිත්වා, භතිං කත්වාන නෙකධා;
මණ්ඩපං තත්ථ කාරෙත්වා, නිමන්තෙත්වාන භික්ඛවො.

16.

ආයාසෙන අදාසාහං, පායසං අමතාය සො;
තෙන කම්මවිපාකෙන, දෙවලොකෙ මනොරමෙ.

17.

ජාතොම්හි දිබ්බකාමෙහි, මොදමානො අනෙකධා;
දීඝායුකො වණ්ණවන්තො, තෙජස්සීච අහොසහන්ති.

එවං දෙවපුත්තො අත්තනා කතපුඤ්ඤකම්මං විත්තාරෙන කථෙසි, ථෙරොපි මනුස්සලොකං ආගන්ත්වා මනුස්සානං අත්තනා පච්චක්ඛතො දිට්ඨදිබ්බසම්පත්තිං පකාසෙසි. තං සුත්වා මහාජනො කුසලකම්මං කත්වා යෙභුය්‍යෙන සග්ගෙ නිබ්බත්තොති.

18.

අනාලයො දුග්ගතදීනකොපි,
දානං දදන්තො ධිගතො විසෙසං;
සග්ගා පවග්ගං යදි පත්ථයව්හො,
හන්ත්වාන මච්ඡෙරමලං දදාථාති.

කපණස්ස වත්ථුං අට්ඨමං.

29. දෙවපුත්තස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ඉතො පුබ්බෙ නාරදස්ස කිර සම්මාසම්බුද්ධස්ස කාලෙ අයං දීපො අඤ්ඤතරෙන නාමෙන පාකටො අහොසි, සො පනෙකස්මිං කාලෙ දුබ්භික්ඛො අහොසි දුස්සස්සො, මහාඡාතකභයං සත්තෙ පීළෙති. තස්මිං සමයෙ නාරදස්ස භගවතො එකො සාසනිකො සාවකො අඤ්ඤතරස්මිං ගාමෙ පිණ්ඩාය චරිත්වා යථා ධොතපත්තොව නික්ඛමි. අථඤ්ඤතරස්මිං ගෙහෙ මනුස්සා එකං තණ්ඩුලනාළිංපොටලිකාය බන්ධිත්වා උදකෙ පක්ඛිපිත්වා පචිත්වා උදකං ගහෙත්වා පිවන්තො ජීවන්ති, තදා ථෙරං දිස්වා වන්දිත්වා පත්තං ගහෙත්වා තෙන තණ්ඩුලෙන භත්තං පචිත්වා පත්තෙ පක්ඛිපිත්වා ථෙරස්ස අදංසු. අථ තෙසං සද්ධාබලෙන සා උක්ඛලි භත්තෙන පරිපුණ්ණා අහොසි, තෙ තං අබ්භුතං දිස්වා අයාස්ස දින්නදානෙ විපාකො අජ්ජෙව නො දිට්ඨොති සොමනස්සජාතා මහාජනං සන්නිපාතෙත්වා තෙ භත්තං භොජෙත්වා පච්ඡා සයං භුඤ්ජිංසු. භත්තස්ස ගහිතගහිතට්ඨානං පූරතෙව. තතො පට්ඨාය තෙ සම්පත්තමහාජනස්ස දානං දදන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසු, අථ සො ථෙරො භත්තං ආදාය ගන්ත්වා අඤ්ඤතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසීදිත්වා භුඤ්ජිතුමාරති. තස්මිං කිර රුක්ඛෙ නිබ්බත්තො එකො දෙවපුත්තො ආහාරෙන කිලන්තො භුඤ්ජමානං ථෙරං දිස්වා අත්තභාවං විජහිත්වා මහල්ලකවෙසෙන තස්ස සමීපෙ අට්ඨාසි. ථෙරො අනාවජ්ජිත්වාව භුඤ්ජති. දෙවපුත්තො චරිමාලොපං ඨපෙත්වා භුත්තකාලෙ උක්කාසිත්වා අත්තානං ඨිතභාවං ජානාපෙසි. ථෙරො තං දිස්වා විප්පටිසාරී හුත්වා චරිමං භත්ථපිණ්ඩං තස්ස හත්ථෙ ඨපෙසි, තතො සො භත්තපිණ්ඩං ගහෙත්වා ඨිතො චින්තෙසි. ඉතො කිර මයා පුබ්බෙ සමණබ්‍රාහ්මණානං වා කපණද්ධිකානං වා අන්තමසො කාකසුනඛා දීනම්පි ආහාරං අදින්නපුබ්බං භවිස්සති, තෙනවාහං දෙවො හුත්වාපි භත්තං න ලභාමි. හන්දාහං ඉමං භත්තපිණ්ඩං ථෙරස්සෙව දස්සාමි, තං මෙ භවිස්සති දීඝරත්තං හිතාය සුඛාය චාති. එවඤ්ච පන චින්තෙත්වා භත්තපිණ්ඩෙ ආසං පහාය ථෙරං උපසඞ්කම්ම සාමි දාසස්ස වො අලං ඉධ ලොකෙන සඞ්ගහං. පරලොකෙන මෙ සඞ්ගහං කරොථාති වත්වා තස්ස පත්තෙ ඔකිරි. අථස්ස භත්ථපිණ්ඩං [භත්ථපිණ්ඩං ඉතිසබ්බත්ථ] පත්තෙ පතිතමත්තෙයෙව තිගාවුතට්ඨානෙ දිබ්බමයානි භත්තභාජනානිපඤ්ඤායිංසු. දෙවපුත්තො ථෙරං පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා තතො දිබ්බභොජනං ගහෙත්වා පඨමං දානං දත්වා පච්ඡා සයං භුඤ්ජි. තතො දෙපුත්තො

දුතියදිවසතො පට්ඨාය ථෙරස්ස ච සම්පත්තමහාජනස්ස ච මහාදානං දෙන්තො ආයුපරියොසානෙ 0 දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිත්වා ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරං දිබ්බසම්පත්ති මනුභවමානො පදුමුත්තරස්ස භගවතො කාලෙ තතො චුතො බාරාණසියං අනෙකවිභවස්ස මිච්ඡාදිට්ඨිකස්ස කුටුම්බිකස්ස ගෙහෙ නිබ්බත්ති. දෙවොතිස්ස නාමං අකංසු. අපරභාගෙ විඤ්ඤුතං පත්තස්ස තස්ස මාතාපිතරො කාලමකංසු. සොවණ්ණමණිමුත්තාදිපූරිතකොට්ඨාගාරාදයො ඔලොකෙත්වා මම මාතාපිතරො මිච්ඡාදිට්ඨිකත්තා ඉතො දානාදිකිඤ්චිකම්මං අකරිත්වා පරලොකං ගච්ඡන්තා කාකණිකමත්තම්පි අගහෙත්වා ගතා, අහං පන තං ගහෙත්වාව ගමිස්සාමීති සන්නිට්ඨානං කත්වා භෙරිං චරාපෙත්වා කපණද්ධිකවනිබ්බකෙ සන්නිපාතෙත්වා සත්තාහබ්භන්තරෙ සබ්බං සාපතෙය්‍යං දානමුඛෙන දත්වා අරඤ්ඤං පවිසිත්වා ඉසිප්පබ්බජ්ජං පබ්බජිත්වා කසිණපරිකම්මං කත්වා පඤ්ච භිඤ්ඤා අට්ඨ සමාපත්තියො නිබ්බත්තෙත්වා ආකාසචාරී අහොසි. අථ තස්මිංසමයෙ පදුමුත්තරො නාම භගවා හංසවතීනගරෙ පටිවසන්තො දෙවබ්‍රහ්මාදිපරිවුතො චතුසච්චපටිසංයුත්තං ධම්මං දෙසෙන්තො නිසින්නො හොති, තදා සො තාපසො ආකාසෙන ගච්ඡන්තො මහාජනසමාගමඤ්ච භගවතො සරීරතො නික්ඛන්තඡබ්බණ්ණරංසියො ච දිස්වා කිමෙතංති විම්හිතො ආකාසා ඔතරිත්වා මහතියා බුද්ධලීළාය නිසීදිත්වා ධම්මං දෙසෙන්තං භගවන්තං දිස්වා පසන්නමානසො පරිසන්තරෙ නිසින්නො ධම්මං සුත්වා භගවන්තං වන්දිත්වා අත්තනො අස්සමමෙව අගමාසි. අථ සො තත්ථ යාවතායුකං ඨත්වා ආයුපරියොසානෙ තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්තො තිංසකප්පෙ දිබ්බසම්පත්තිමනුභවන්තො ඡසු කාමසග්ගෙසු අපරාපරියවසෙන සංසරි. එකපඤ්ඤාසඅත්තභාවෙ සක්කො දෙවරාජා අහොසි, එකකවීසතිඅත්තභාවෙ චක්කවත්ති හුත්වා මනුස්සසම්පත්ති මනුභවිත්වා ඉමස්මිංබුද්ධුප්පාදෙ භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාවත්ථියං අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්තිත්වා සත්තවස්සිකො එකං භික්ඛුං ධම්මං දෙසෙන්තං අද්දස. දිස්වා තං උපසඞ්කමිත්වා ධම්මං සුත්වා අනිච්චසඤ්ඤං පටිලභිත්වා තත්ථ නිසින්නොව අරහත්තං පාපුණි, තතො සො පත්තපටිසම්භිදො අත්තනා කතපුඤ්ඤකම්මං ඔලොකෙන්තො තං පුබ්බචරියං භික්ඛූනං මජ්ඣෙ පකාසෙන්තො ආහ. තස්මා.

1.

නාරදො කිර සම්බුද්ධො, පුබ්බෙ ආසි නරුත්තමො;
ලොකං දුක්ඛා පමොචෙන්තො, දදන්තො අමතං පදං.

2.

තස්මිං තු සමයෙ තස්ස, සාවකො ඡින්නබන්ධනො;
භික්ඛිත්වා දීපකෙ ලද්ධ, මාහාරං පරිභුඤ්ජිතුං.

3.

රුක්ඛමූල මුපා ගඤ්ඡි, තත්ථාසිං රුක්ඛදෙවතා;
බුභුක්ඛිතා උදික්ඛන්තී, අට්ඨාසිං තස්ස සන්තිකෙ.

4.

අදාසි මෙ භත්තපිණ්ඩං, කරුණාපූරිතන්තරො;
ගහෙත්වාන යීතො පිණ්ඩං, සහමානො බුදං තදා.

5.

අදින්නත්තා මයා පුබ්බෙ, කිඤ්චි දානං සුපෙසලෙ;
ජිඝච්ඡාපීළිතො හොමි, ජාතොපි දෙවයොනියං.

6.

අජ්ජ ඛෙත්තං සුලද්ධංමෙ, දෙයාාධම්මොපි විජ්ජති;
බීජමෙත්ථ ච රොපෙමි, භවතො පරිමුත්තියා.

7.

ඉති චින්තිය වන්දිත්වා, දාසස්ස සාමි වො අලං;
සඞ්ගහං ඉධ ලොකස්මිං, කරොථ පාරලොකිකං.

8.

ඉති වත්වා අදාසාහං, භුඤ්චි සොපි දයාපරො;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, සුධන්නමලභිං ඛණෙ.

9.

තතො චුතො ඡදෙවෙසු, වින්දන්තො මහතිංසිරිං;
චිරකාලං වසිං තත්ථ, දෙවිද්ධීහි සමඞ්ගිතා.

10.

සතසහස්සෙ ඉතො කප්පෙ, පදුමුත්තරනාමකො;
උප්පජ්ජි ලොකනායකො, ධම්මරාජා තථාගතො.

11.

මහිද්ධිකො තදා ආසිං, තාපසො කානනෙ වනෙ;
සම්පත්තපඤ්චා භිඤ්ඤාණො, ආකාසෙන චරාමහං.

12.

තදා කාසෙන ගච්ඡන්තො, රම්මෙ හංසවතීපුරෙ;
බුද්ධරංසිපරික්ඛිත්තං, කෙතුමාලාවිලාසිතං.

13.

දෙවසඞ්ඝපරිබ්බූළ්හං, දෙසෙන්තං අද්දසං ජිනං;
සො තං දිස්වාන නභසා, යීතොහං පරිසන්තරෙ.

14.

ධම්මං සුත්වා උදග්ගොහං, කාලං කත්වාන සත්පුනො;
තතො චුතො පපන්නොස්මි, තාවතිංසෙ මනොරමෙ.

15.

තිංසකප්පසහස්සානි, චරන්තො දෙවමානුසෙ;
දුග්ගතිං නාභිජානාමි, ලභාමි විපුලං සුඛං.

16.

එකපඤ්ඤාසතික්ඛත්තුං, දෙවරජ්ජමකාරයිං;
අථෙකවීසතික්ඛත්තුං, චක්කවත්තී අහොසහං.

17.

පදෙසරජ්ජං කාසාහං, බහුක්ඛත්තුං තහිං තහිං;
ඉමස්මිං භද්දකෙ කප්පෙ, නිබ්බුතෙතු [නිබ්බුතෙසු ඉතිසබ්බත්ථ] තථාගතෙ.

18.

චොදිතො පුඤ්ඤකම්මෙන, සාවත්ථිපුරමුත්තමෙ;
උප්පජ්ජිත්වා කුලෙ සෙට්ඨෙ, ජාතියා සත්තවස්සිකො.

19.

සුත්වා ධම්මං කථෙන්තස්ස, භික්ඛුස්සඤ්ඤතරස්සහං;
භවස්සන්තං කරිත්වාන, අරහත්තමපාපුණිං.

20.

සුදින්නං මෙ තදා දානං, සුස්සුතං ධම්මමුත්තමං;
දුක්ඛස්සන්තං අකාසාහං, තස්ස කම්මස්ස වාහසාති.

එවඤ්ච පන වත්වා බහූ ජනෙ කුසලකම්මෙ නියොජෙසීති.

21.

දානෙනපෙවං චරිමාය පිණ්ඩියා,
සවණාය ධම්මස්ස මුහුත්තකෙන;
ලභන්ති සත්තා තිවිධම්පි සම්පදං,

පටුන

එලං වදෙ කො බහුදායකස්ස හො.

දෙවපුත්තස්ස වත්ථුං නවමං.

30. සීවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ඉතො කිර කප්පසතසහස්සමත්ථකෙ පදුමුත්තරො නාම සත්ථා ලොකෙ උදපාදි ධම්මදෙසනාය සත්තෙ අමතමහානිබ්බාණං පාපෙන්තො, තස්මිං සමයෙ භගවා හංසාවතියං සරාජිකාය පරිසාය මජ්ඣෙ එකං භික්ඛුං ලාභීනං අග්ගට්ඨානෙ ඨපෙසි. තදා රාජා තං දිස්වා තං ඨානං කාමයමානො බුද්ධපමුඛස්ස සඞ්ඝස්ස මහාදානං දත්වා භගවතො පාදමූලෙ සිරසා නිපජ්ජි, තදාස්ස භගවා අනාගතෙ ගොතමස්ස භගවතො සාසනෙ තං ඨානං ලභිස්සසීති වත්වා බ්‍යාකාසි. තං සුත්වා මුදිතො රාජා පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්ති. තතො අපරභාගෙ බාරාණසියං සෙට්ඨිපුත්තො හුත්වා පච්චෙකබුද්ධසහස්සං චතුපච්චයදානෙන යාවජීවං පටිජග්ගිත්වා දෙවලොකෙ නිබ්බත්තො මහන්තං සම්පත්ති මනුභවිත්වා තතො චුතො විපස්සිස්ස භගවතො කාලෙ බන්ධුමතීනගරෙ අඤ්ඤතරස්මිං කුලගෙහෙ නිබ්බත්ති. සො තස්මිං සමයෙ සෙනගුත්තට්ඨානෙ ඨත්වා රඤ්ඤො කම්මං කරොති, තදා නගරවාසිනො උපාසකගණා විපස්සීසම්මාසම්බුද්ධං උපසඞ්කම්ම වන්දිත්වා භගවා භන්තෙ සසාවකො අම්හාකං අනුග්ගහං කරොතූති ස්වාතනාය නිමන්තෙත්වා මහාදානං දත්වා සබ්බෙ එකච්ඡන්දා භගවන්ත මුද්දිස්ස මහාරහං මහාපරිවෙණං කාරාපෙත්වා පරිවෙණමහෙ මහාදානං දදන්තා දානග්ගෙ අසුකං නාම නත්ථීති න වත්තබ්බන්ති වත්වා දානං පටියාදෙත්වා දානග්ගං ඔලොකෙන්තා නවදධිඤ්ච පටලමධුඤ්ච අපස්සන්තා පුරිසෙ පක්කොසිත්වා සහස්සං දත්වා දධිමධුං ඛිප්පං පරියෙසිත්වා ආනෙථාති පෙසෙසුං, තෙ සහස්සං ගහෙත්වා දධිමධුං උපධාරෙතුං තත්ථ තත්ථ විචරන්තා ද්වාරන්තරෙ අට්ඨංසු, තදා අයං සෙනගුත්තො රඤ්ඤො සහත්තං දධිමධුං ආදාය ගච්ඡන්තො මහාද්වාරං සම්පාපුණි, අථ තෙ දධිමධුං දිස්වා භො කහාපණං ගහෙත්වා ඉමං දෙහීති යාචිංසු. තෙන [තෙනදස්සාමි ඉතිපිකත්තචි] න දස්සාමීති වුත්තෙ යාවසහස්සං වඩ්ඪෙත්වා යාචිංසු. තතො සෙනගුත්තො ඉමං අප්පග්ඝං සහස්සෙන යාචථ, කිං මනෙන කරොථාති පුච්ඡි, තෙහි සම්බුද්ධත්ථායාති වුත්තෙ තෙනහි අහමෙව දස්සාමීති ජීරමරිචාදීහි සක්ඛරමධුඵාණිතාදයො යොජෙත්වා දානග්ගං උපනාමෙසි. තං සත්ථු ආනුභාවෙන බුද්ධපමුඛස්ස අට්ඨසට්ඨීභික්ඛුසතසහස්සස්ස පහොණකං අහොසි. තතො සො තෙන පුඤ්ඤකම්මෙන දෙවමනුස්සලොකෙසු සම්පත්ති මනුභවිත්වා අපරභාගෙ අම්හාකං භගවතො කාලෙ කොලියනගරෙ මහාලිලිච්ඡවිරඤ්ඤො උපනිස්සාය සුප්පියාය නාම අග්ගමහෙසියා කුච්ඡිස්මිං පටිසන්ධිං ගණ්හි. සො සත්තමාසසත්තසංවච්ඡරානි මාතුකුච්ඡියං වසිත්වා සත්තදිවසානි මූළ්හගබ්භො දුක්ඛමනුභවි. මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමන්තස්ස තස්ස මාතාපිතරො සීවලීති නාම

මකංසු. එවං මහාපුඤ්ඤස්ස එත්තකං කාලං මාතුකුච්ඡිම්හි දුක්ඛානුභවනං අත්තනාව කතෙන පාපබලෙන අහොසි, සො කිර අතීතෙ රාජා හුත්වා අත්තනො සපත්තරඤ්ඤා සද්ධිං සඞ්ගාමෙන්තො මාතරා සද්ධිං මන්තෙසි. සා නගරං රුන්ධිත්වා අමිත්තෙ ගණ්හිතුං සක්කාති උපාය මදාසි, සොපි තස්සා වචනෙන නගරං රුන්ධිත්වා සත්තමෙ දිවසෙ අග්ගහෙසි, තෙන පාපකම්මබලෙන මාතාපුත්තානං එවං මහන්තං දුක්ඛං අහොසීති. තතො සා පුත්තං විජායනකාලෙ සත්තමෙ දිවසෙ භගවන්තං අනුස්සරිත්වා සුඛෙන භාරං මුඤ්චි. තුට්ඨා සා සත්තමෙ දිවසෙ බුද්ධපමුඛස්ස භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං අදාසි, අථස්සා පුත්තො සත්තවස්සිකකාලෙ ගෙහා නික්ඛම්ම සත්ථාරං දිස්වා පබ්බජ්ජං යාචි. සත්ථා සාරිපුත්තත්ථෙරස්ස නියොජෙසි, තතො සාරිපුත්තත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මොග්ගල්ලානමාචරියං කත්වා පබ්බජි, අථ සො ඛුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පත්වා බුද්ධසාසනං සොභෙසි, සො පුබ්බෙ කතපුඤ්ඤානුභාවෙන මහාපුඤ්ඤො අහොසි ලාභීනඤ්ච අග්ගො. අථෙකස්මිං සමයෙ භගවා රෙවතත්ථෙරං දස්සනාය ඛදිරවනවිහාරං ගච්ඡන්තො තිංසභික්ඛුසහස්සෙහි සද්ධිං තිංසයොජනිකං ඡට්ටිතකන්තාරං සම්පාපුණි නිරුදකං අප්පභක්ඛං. යෙභුයොයන දෙවතා සීවලිත්ථෙරෙ පසන්නා. තස්මා භගවා සීවලිත්ථෙරං පුරතො චාරිකං කත්වා දෙවතාහි කාරාපිතෙ විහාරෙ වසන්තො දෙවතාහි සජ්ජිතදානං පරිභුඤ්ජන්තො රෙවතත්ථෙරං සංපාපුණිත්වා ගතකම්මං නිට්ඨාපෙත්වා ජෙතවනමාගම්ම ලාභීනං අග්ගට්ඨානෙ තං ඨපෙසීති. තෙන වුත්තං අපදානෙ.

1.

පදුමුත්තරො නාම ජිනො, සබ්බධම්මෙසු චක්ඛුමා;
ඉතො සතසහස්සම්හි, කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො.

2.

සීලං තස්ස අසඞ්ඛෙය්‍යං, සමාධි වජිරූපමො [වජිරූපමා ඉතිකත්ථචි];
අසංඛියං ඤාණවරං, විමුත්ති ච අනොපමා.

3.

මනුජාමරනාගානං, බ්‍රහ්මානඤ්ච සමාගමෙ;
සමණබ්‍රාහ්මණාකිණ්ණෙ, ධම්මං දෙසෙති නායකො.

4.

සසාවකං මහාලාභිං, පුඤ්ඤවන්තං ජුතින්ධරං,
ඨපෙසි එතදග්ගම්හි, පරිසාසු විසාරදො.

5.

තදාහං ඛත්තියො ආසිං, පුරෙ හංසවතීවිහයෙ [හංසාවතවිහයෙ ඉතිසබ්බත්ථ];
සුත්වා ජිනස්ස තං වාක්‍යං, සාවකස්ස ගුණං බහුං.

6.
නිමන්තයිත්වා සත්තාහං, භොජයිත්වා සසාවකං;
මහාදානං දදිත්වාන, තං ඨානමභිපත්ථයිං.

7.
තදා මං විනතං පාදෙ, දිස්වාන පුරිසාසභො;
සො සරෙන මහාවීරො, ඉමං වචනමබ්‍රවී.

8.
තතො ජිනස්ස වචනං, සොතුකාමා මහාජනා;
දෙවදානවගන්ධබ්බා, බ්‍රහ්මානොච මහිද්ධිකා.

9.
සමණබ්‍රාහ්මණා චාපි, නමස්සිසුං කතඤ්ජලී;
නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤ, නමො තෙ පුරිසුත්තම.

10.
ඛත්තියෙන මහාදානං, දින්නං සත්තාහකම්පි [සත්තාහකංපිතො ඉතිපිකත්ථචි] නො;
සොතුකාමා ඵලං තස්ස, බ්‍යාකරොහි මහාමුනෙ.

11.
තතො අවොච භගවා, සුණොථ මම භාසිතං;
අප්පමෙය්‍යම්හි බුද්ධස්මිං, ගුණම්හි සුප්පතිට්ඨිතා.

12.
දක්ඛිණා දායකං පත්වා, අප්පමෙය්‍යඵලාවහා;
අපි චෙ ස මහාභොගො, ඨානං පත්ථෙති මුත්තමං.

13.
ලාභී විපුලලාභීනං, යථා භික්ඛු සුදස්සනො;
තථාහංපි භවෙය්‍යන්ති, ලච්ඡතෙ තං අනාගතෙ.

14.
සතසහස්සිතො කප්පෙ, ඔක්කාකකුලසම්භවො;

ගොතමොනාම නාමෙන, සත්ථා ලොකෙ භවිස්සති.

15.

තස්ස ධම්මෙසු දායාදො, ඔරසො ධම්මනිම්මිතො;
සීවලි නාම නාමෙන, හෙස්සති සත්ථුසාවකො.

16.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, චෙතනාපණිධීහි ච;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංසූපගො අහං.

17.

තතොපරස්මිංසමයෙ, බාරාණසිපුරුත්තමෙ;
සෙට්ඨිපුත්තො අහං ආසිං, අඩ්ඪප්පත්තො මහාධනො.

18.

සහස්සමත්තෙ පච්චෙක, නායකෙ ච නිමන්තිය;
මධුරෙනන්නපානෙන, සන්තප්පෙසිංතදාදරො.

19.

තතො චුතො ජකාමග්ගෙ, අනුභොසිංමහායසං;
දෙවච්ඡරාපරිවුතො, පාසාදෙ රතනාමයෙ.

20.

එවං අචින්තියා බුද්ධා, බුද්ධධම්මා අචින්තියා;
අචින්තියෙ පසන්නානං, විපාකොපි අචින්තියො.

21.

එකනවුතිතො කප්පෙ, විපස්සීනාම නායකො;
උප්පජ්ජි චාරුනයනො, සබ්බධම්මවිපස්සකො.

22.

තදාහං බන්ධුමතියා, කුලස්සඤ්ඤතරස්ස ච;
දයිතො පත්ථිතො පුත්තො, ආසිං කම්මන්තබ්‍යාවටො.

23.

තදා අඤ්ඤතරො පූගො, විපස්සිස්ස මහෙසිනො;
පරිවෙණං අකාරෙසි, මහන්ත මිති විස්සුතං.

24.

නිට්ඨිතෙ ච මහාදානං, දදං ඛජ්ජකසංයුතං;

නවං දධි මධුඤ්චෙව, විචිනං න ච මද්දස.

25.

තදාහං තං ගහෙත්වාන, නවං දධි මධුම්පිච,
කම්මසාමිඝරං ගච්ඡං, තමෙනං [තමෙසං ඉතිසබ්බත්ථ] දාන මද්දසං.

26.

සහස්සම්පි ච දත්වාන, න ලතිංසු ච තං ද්වයං;
තතො එවං විචින්තෙසිං, නෙතං හෙස්සති ඔරකං.

27.

යථා ඉමෙ ජනා සබ්බෙ, සක්කරොන්ති තථාගතං;
අහම්පි කාරං කස්සාමි, සසඞ්ඝෙ ලොකනායකෙ.

28.

තදාහමෙවං චින්තෙත්වා, දධිංමධුඤ්ච එකතො;
යොජෙත්වා ලොකනාථස්ස, සසඞ්ඝස්ස අදාසහං.

29.

තෙන කම්මෙන සුකතෙන, චෙතනාපණිධීහි ච;
ජහිත්වා මානුසං දෙහං, තාවතිංස මගඤ්ඡහං.

30.

පුනාහං බාරාණසියං, රාජා හුත්වා මහායසො;
සත්තුකස්ස තදා රුද්ධො, ද්වාරරොධං අකාරයිං.

31.

තතො සපත්තිනො [සම්පත්තිනො; සපත්තානො ඉතිවකත්ථචි] රුද්ධා,
එකාහං රක්ඛිතා අහුං;
තතො තස්ස විපාකෙන, පාපුණිං නිරයං භුසං.

32.

පච්ඡිමෙ ච භවෙ දානි, ජාතොහං කොලියෙ පුරෙ;
සුප්පවාසා ච මෙ මාතා, මහාලි ලිච්ඡවී පිතා.

33.

ඛත්තියෙ පුඤ්ඤකම්මෙන, ද්වාරරොධස්ස වාහසා;
සත්තමාසෙ සත්තවස්සෙ, වසිංකුච්ඡිම්හි දුක්ඛිතො.

34.

සත්තාහං ද්වාරමූළ්හොහං, මහාදුක්ඛසමප්පිතො;
මාතා මෙ ඡන්දදානෙන, එව මාසි සුදුක්ඛිතා.

35.
සුවත්ථිතොහං නික්ඛන්තො, බුද්ධෙන අනුකම්පිතො;
නික්ඛන්තදිවසෙයෙව, පබ්බජිං අනගාරියං.

36.
උපජ්ඣා සාරිපුත්තො මෙ, මොග්ගල්ලානො මහිද්ධිකො;
කෙසෙ ඔරොපයන්තො මෙ, අනුසාසි මහාමති.

37.
කෙසෙසු ඡිජ්ජමානෙසු [ඡන්නමනෙසු ඉතිපිකත්ථචි], අරහත්තමපාපුණිං;
දෙවො නාගා මනුස්සා ච, පච්චයානු පනෙන්ති මෙ.

38.
පදුමුත්තරනාමඤ්ච, විපස්සිංච විනායකං;
සංපූජයිං පමුදිතො, පච්චයෙහි විසෙසතො.

39.
තතො තෙසං විපාකෙන, කම්මානං විපුලුත්තමං;
ලාභං ලභාමි සබ්බත්ථ, වනෙ ගාමෙ ජලෙ ථලෙ.

40.
රෙවතං දස්සනත්ථාය, යදා යාති විනායකො;
තිංසභික්ඛුසහස්සෙහි, සහ ලොකග්ගනායකො.

41.
තදා දෙවො පනීතෙහි [පණීතෙහි ඉතිසබ්බත්ථ], මමත්ථාය මහාමති;
පච්චයෙහි මහාවීරො, සසඞ්ඝො ලොකනායකො.

42.
උපට්ඨිතො මයා බුද්ධො, ගන්ත්වා රෙවතමද්දස;
තතො ජෙතවනං ගන්ත්වා, එතදග්ගෙ ඨපෙසිමං.

43.
ලාභීනං සීවලි අග්ගො, මම සිස්සෙසු භික්ඛවො;
සබ්බෙලොකහිතො සත්ථා, කිත්තයී පරිසාසුමං.

44.

කිලෙසා ඣාපිතා මය්හං, භවා සබ්බෙ සමූහතා;
නාගොව බන්ධනං ඡෙත්වා, විහරාමි අනාසවො.

45.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි, බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තො, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

46.

පටිසම්භිදා චතස්සොපි, විමොක්ඛා පිච අට්ඨිමෙ;
ඡළභිඤ්ඤා සච්ඡිකතා, කතං බුද්ධස්ස සාසනන්ති.

ඉත්ථං සුදං ආයස්මා සීවලිත්ථෙරො ඉමා ගාථායො අභාසිත්ථාති.

47.

සුත්වාන එතං චරිතං මහබ්භුතං,
පුඤ්ඤානුභාවඤ්ච සිරිං සිරීමතං;
හිත්වා කුසීතං කුසලං කරොථ,
කාමාත්ථ කාමං භවභොගනිබ්බුතිං.

සීවලිත්ථෙරස්ස වත්ථුං දසමං.

යක්ඛවඤ්චිතවග්ගො තතියො.

මහාසෙනවග්ගො

31. මහාසෙනරඤ්ඤො වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ පාටලිපුත්තනගරෙ මහාසෙනො නාම රාජා රජ්ජං කාරෙසි ධම්මිකො ධම්මරාජා. සො පන පිතුපිතාමහාදීනං ධනරාසිං ඔලොකෙත්වා ඉමෙ ඉමං සාපතෙය්‍යං පහාය මච්චුනො මුඛමුපගතා. අහො සංසාරිකානං අඤ්ඤාණතා. ධනං ඨපෙත්වා අත්තනො විනාසඤ්ච අත්තානං ඨපෙත්වා ධනවිනාසඤ්ච න ජානන්තීති සම්පත්තියා අධිගමඤ්ච විනාසං චාති සබ්බං චින්තෙත්වා ධම්මඤ්ච සුත්වා පටිලද්ධසද්ධො දිවසෙ දිවසෙ දසසහස්සානං භික්ඛූනං මධුරෙන අන්නපානෙන සන්තප්පෙන්තො අනෙකානි පුඤ්ඤානි උපචිනන්තො එකදිවසං රහො පටිසල්ලිනො එවං චින්තෙසි. එවං රාජනියොගෙන ජනස්ස පීළනං කත්වා දින්නදානතො සහත්ථෙන කම්මං කත්වා ලද්ධෙන දින්නදානං මහප්ඵලං මහානිසංසං භවිස්සති, එවං මයා කාතබ්බන්ති සො සුභද්‍රා මච්චස්ස රජ්ජං නීය්‍යාතෙත්වා අත්තනො කණිට්ඨිකං ආදාය කිඤ්චි අජානාපෙත්වා අඤ්ඤතරවෙසෙන නගරා නික්ඛම්ම

උත්තරමධුරං නාම නගරං අගමාසි, තත්ථ මහාවිභවො එකො සෙට්ඨී පටිවසති, තෙ සෙට්ඨිනො සමීප මුපගම්ම ඨිතා. තෙන කිමත්ථායාගතාති වුත්තෙ රාජා තව ගෙහෙ භතියා කම්මං කරිස්සාමීති වත්වා තෙනානුඤ්ඤාතො තීණි වස්සානි කම්ම මකාසි, තතො එකදිවසං සෙට්ඨී තෙ දිස්වා පක්කොසිත්වා අතීව තුම්හෙ සුඛුමාලතරා. තථාපි ඉමස්මිං ගෙහෙ කම්මකරණෙන චිරං වසිත්ථ, එත්තකං කාලං කිස්මිඤ්චි කම්මෙපි කුසීතත්තං න පඤ්ඤායති. පගෙව අනාචාරම්පි, යාගුභත්තං ඨපෙත්වා අඤ්ඤං උපකාරම්පි මම සන්තිකා නත්ථි, කෙනත්ථෙන කම්මං කරොථාති පුච්ඡි. රාජා තස්ස වචනං සුත්වා ඉමස්මිං ජනපදෙ සාලිනො මනාපභාවො බහුසො සූයති. තස්මා සාලිනමත්ථාය ඉධා ගතම්හාති ආහ, තං සුත්වා තෙසං තුට්ඨො සෙට්ඨී සාලීනං සකටසහස්සං අදාසි, රාජා සාලිංලභිත්වා සෙට්ඨිනො එවමාහ, භො ඉමං අම්හාකං නගරං පාපෙථාති, තං සුත්වා සෙට්ඨී සාධූති වත්වා සාලිපරිපුණ්ණසකටසහස්සං රඤ්ඤො නගරං පාපෙසි, රාජා නගරං ගන්ත්වා සෙට්ඨිස්ස නානාවණ්ණවත්ථහිරඤ්ඤසුවණ්ණාදීහි සකටෙ පූරෙත්වා පටිපෙසෙත්වා මෙත්තිං ථිරං කත්වා ආහතවීහයො රාජගෙහෙ සන්නිචයමකාසි, අථ රාජා කතිපාහච්චයෙන මුසලං පග්ගය්හ සහත්ථෙනෙව වීහිං කොට්ටෙති, කොට්ටිතකොට්ටිතං කණිට්ඨිකා පප්ඵොටෙති. එවං උභොපි තණ්ඩුලානං මහන්තං රාසිං කත්වා දාරුදකාදයො ආහරිත්වා අම්බිලභත්තං පචිත්වා රාජගෙහෙ පඤ්චසතආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා කාලං උග්ඝොසෙසුං, ආගච්ඡන්තු අය්‍යා අනුකම්පං උපාදාය මම ගෙහෙ භුඤ්ජන්තූති. තං සුත්වා පඤ්චසතා භික්ඛූ ආකාසෙන ආගමිංසු, රාජා තෙ යාවදත්ථං පරිවිසි, තතො තෙසං අන්තරෙ පියංගුදීපවාසී එකො මහාසිවත්ථෙරො නාම භත්තං ගහෙත්වා එතෙ මං පස්සන්තූති අධිට්ඨහිත්වා ආකාසෙන පියංගුදීපං ගන්ත්වා භත්තං පඤ්චසතානං භික්ඛූනං දත්වා පරිභුඤ්චි. තං තස්සානුභාවෙන සබ්බෙසං යාවදත්ථං අහොසි. එවං අප්පකෙනාපි දෙය්‍යධම්මෙන සප්පුරිසා දායකානං මනං පසාදෙත්වා පතිට්ඨං කරොන්තීති. වුත්තඤ්හි.

1.

අප්පකෙනපි මෙධාවී, දායකානං මනං පති;
සද්ධං වඩ්ඪෙන්ති චන්දොව, රංසිනා ඛීරසාගරං.

2.

අට්ඨානෙ න නියොජෙන්තා, කරොන්තා නෙව සන්නිධිං;
පරිභොග මකත්වාන, නෙව නාසෙන්ති පච්චයං.

3.

න පාපෙන්තාව ථෙය්‍යස්ස, න කරොන්තා තථෙවිණං;
විභජන්ති සුසීලෙසු, සයං භුත්වාන සීලවාති.

අථ රාජා කණිට්ඨිකාය සද්ධිං ථත්ථෙව ඨිතො පියංගුදීපෙ පරිභුඤ්ජන්තෙ පඤ්චසතභික්ඛූ දිස්වා හට්ඨො උදග්ගො අහොසි. අථ තෙ අපරභාගෙ අත්තනා කතං දානවරං අනුස්සරන්තා න චිරෙනෙව උභොපි සොතාපන්නා අහෙසුංති.

4.

න ගණෙන්තාත්තනො දුක්ඛං, විහාය මහතිං සිරිං;
ආයතිංභවමිච්ඡන්තා, සුජනෙවං සුඛෙ රතා.

5.

ආයාසෙන කතං පුඤ්ඤං, මහන්තඵලදායකං;
ඉති මන්ත්වාන මෙධාවී, සහත්ථෙනෙව තං කරෙති.

මහාසෙනරඤ්ඤො වත්ථුං පඨමං.

32. සුවණ්ණතිලකාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ලඞ්කාදීපෙ කිර අනුරාධපුරනගරෙ එකො මාතුගාමො [එකාමාතුගාමාතිවා එකාමාතුගාමොතිවා කත්ථචි] සද්ධාසම්පන්නා නිච්චං අභයුත්තරචෙතියෙ පුප්ඵපූජං කරොති, අථෙකදිවසං සා අත්තනො ධීතුයා සද්ධිං තස්මිං චෙතියෙ පුප්ඵපූජනත්ථාය [පුප්ඵපූජත්ථාය ඉතිකත්ථචි] ගන්ත්වා පුප්ඵාසනසාලාය උදකං අපස්සන්තී ධීතු හත්ථෙ පුප්ඵචඞ්ගොටකං ඨපෙත්වා ඝට මාදාය පොක්ඛරණිං අගමාසි, තතො සා දාරිකා මාතරි අනාගතායයෙව [අනාගතෙයෙව ඉතිසබ්බත්ථ] අධොතාසනෙ පුප්ඵමුට්ඨිංගහෙත්වා මණ්ඩලං කත්වා පූජෙත්වා එවං පත්ථනමකාසි. තථා හි.

1.

මහාවීරස්ස ධීරස්ස, සයම්භුස්ස මහෙසිනො;
තිලොකග්ගස්ස නාථස්ස, භගවන්තස්ස සත්ථුනො.

2.

ය මහං පූජයිං පුප්ඵං, තස්ස කම්මස්ස වාහසා;
රූපීනං පවරා හෙස්සං, ආරොහපරිණාහවා.

3.

මං දිස්වා පුරිසා සබ්බෙ, මුච්ඡන්තු කාමමුච්ඡිතා;
නිච්ඡරන්තු සරීරා මෙ, රංසිමාලීව රංසියො.

4.

හදයඞ්ගමා කණ්ණසුඛා, මඤ්ජුභාණී සුභා මම;
කින්නරානං යථා වාණී, එවමෙව පවත්තතූති.

අථස්සා මාතා ආගම්ම අධොතාසනෙ පූජිතානි පුප්ඵානි දිස්වා කස්මා චණ්ඩාලි අධොතාසනෙ භගවතො පුප්ඵානි පූජෙසි, අයුත්තං තයා කතන්ති ආහ, තං සුත්වා සා මාතුයා කුජ්ඣිත්වා ත්වං චණ්ඩාලීති අක්කොසි, සා එත්තකං පුඤ්ඤාපුඤ්ඤං කත්වා අපරභාගෙ තතො චුතා ජම්බුදීපෙ උත්තරමධුරායං එකස්ස චණ්ඩාලගන්ධබ්බබ්‍රාහ්මණස්ස ධීතා හුත්වා නිබ්බත්ති, උත්තමරූපධරා අහොසි, තස්සා සරීරතො මෙසමුඛතො විජ්ජුල්ලතාවිය රංසියො නිච්ඡරන්ති. සමන්තා චතුහත්ථට්ඨානෙ සරීරප්පභාය අන්ධකාරෙ විධමති. මුඛතො උප්පලගන්ධො වායති, කායතො චන්දනගන්ධො, තස්සා ද්වින්නං ථනාන මන්තරෙ සුවණ්ණවණ්ණං එකං තිලකං අහොසි, තෙන බාලසුරියස්ස විය පභා නිච්ඡරති. දිට්ඨදිට්ඨා යෙභුයොන උම්මත්තා විය කාමමදෙන විසඤ්ඤිනො හොන්ති, අහො කුසලාකුසලානං ආනුභාවො. තථා හි.

5.

යෙන සා කොධසාමාතු, චණ්ඩාලී ඉති භාසිතා;
තෙන සා ආසි චණ්ඩාලී, ජෙගුච්ඡා හීනජාතිකා.

6.

සල්ලක්ඛෙත්වාන සම්බුද්ධ, ගුණං පූජෙසි යං තදා;
තෙන පුඤ්ඤානුභාවෙන, සා හිරූපී මනොරමා.

7.

යෙන යෙන පකාරෙන, පුඤ්ඤපාපානි යො කරෙ;
තස්ස තස්සානුරූපෙන, මොරොව ලභතෙ ඵලං.

8.

පාපෙන ච තිරච්ඡානෙ, ජායන්ති කුසලෙන තෙ;
වණ්ණපොක්ඛරතා හොති, මොරානං කම්ම මීදිසන්ති.

තතො තස්සා මාතාපිතරො සුවණ්ණතිලකාති නාම මකංසු. තස්මිංකිර නගරෙ මනුස්සා තස්සා රූපදස්සනෙනච සවණෙනච සම්පත්තාපි චණ්ඩාලධීතා අයන්ති පරිභවභයෙන ආවාහං න කරොන්ති. අථ තස්මිං නගරෙ ජෙට්ඨචණ්ඩාලබ්‍රාහ්මණස්ස පුත්තො එතමත්ථාය තස්සා මාතාපිතුන්නං සන්තිකං වත්ථාභරණගන්ධමාලාදයො පෙසෙසි සුවණ්ණතිලකං අම්හාකං දදන්තූති, තෙ තං පවත්තිං තස්සා ආරොචෙසුං. සාස්ස ජිගුච්ඡන්තී පරිභාස මකාසි. තතො බ්‍රාහ්මණස්ස පුත්තො ලජ්ජිතො රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වීණං මුඤ්චෙත්වා ගායමානො එවමාහ.

9.

ලලනා නනානී චලලොචනානී,
තරුණා රුණානී චලිතාධරාණී;
මනුජො හි යො නෙත්තපියං කරොති,
ස තු නීචජාතිං අපි නො ජහාති.

කිම්දන්ති රඤ්ඤා පුට්ඨයො ආහ.

10.

සමෙති කිං දෙව ජමාය මත්තිකා,
කදාචි චාමීකරජාතිකාය;
සිගාලධෙනු අපි නීචජාතිකා,
සමෙති කිංසීහවරෙන දෙවාති.

එවඤ්ච පන වත්වා දෙව ඉමස්මිංනගරෙ සුවණ්ණතිලකා නාමෙකා චණ්ඩාලධීතා අත්ථි, සා සමානජාතිකෙහි පෙසිතපණ්ණාකාරං න ගණ්හාති, කුලවන්තෙයෙව පත්ථෙති, කදා නාම කාකී සුවණ්ණහංසෙන සමාගච්ඡති දෙවාති. රාජා තං සුත්වා තස්සා පිතරං පක්කොසාපෙත්වා තමත්ථං වත්වා සච්චං භණෙති පුච්ඡි, සොපි සච්චං දෙව, සා ජාතිසම්පන්නමෙව කාමෙතීති ආහ. රාජා එවං සති භණෙ පඤ්චමධුරනගරෙ උද්දාලබ්‍රාහ්මණො නාම අත්ථි, සො ජාතිසම්පන්නො මාතිතොච පිතිතොච අනුපක්කුට්ඨයො, ජෙගුච්ඡා පටික්කූලා එතාති මාතුගාමෙන සද්ධිං න සංවසති. අත්තනො ගෙහතො රාජගෙහං ගච්ඡන්තොච ආගච්ඡන්තො ච සොළසඛීරොදකඝටෙහි මග්ගෙ සිඤ්චාපෙසි. මාතුගාමෙ දිස්වා කාලකණ්ණී මයා දිට්ඨාති ඛීරොදකෙන මුඛං ධොවති. තව ධීතා සක්කොන්තී තෙන සද්ධිං සංවසතු, එතමත්ථං තව ධීතරං කථෙහීති ආහ, සොපි තං සුත්වා ගෙහං ගන්ත්වා ධීතරං පක්කොසිත්වා රඤ්ඤා වුත්තනියාමෙනෙව තස්සා කථෙසි. තාය තං සුත්වා සක්කොන්තී අහං උද්දාලබ්‍රාහ්මණෙන සද්ධිං වසිස්සාමි, මා තුම්හෙ චින්තෙථ, පපඤ්චම්පි මා කරොථ, පාතොව ගමිස්සාමීති වුත්තෙ පිතා පනස්සා සාධූති සහස්සග්ඝනකචිත්තකම්බලකඤ්චුකෙන ධීතු සරීරං පාරුපාපෙත්වා වීණාදිතුරියභණ්ඩානි ගාහාපෙත්වා ධීතුයා සද්ධිං අද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජි. ගච්ඡන්තො අන්තරාමග්ගෙ අඤ්ඤතරස්මිං නගරෙ රඤ්ඤො ගන්ධබ්බං කරොන්තො ධීතරං පිට්ඨිපස්සෙ නිසීදාපෙත්වා ගන්ධබ්බමකාසි. අථස්ස පිට්ඨිපස්සනිසින්නා සුවණ්ණතිලකා නයනකොටියා දිට්ඨිං පාපෙන්තී සරසෙන තං ඔලොකෙත්වා පාරුතකඤ්චුකං කිඤ්චි අපනෙත්වා සරීරප්පභං පඤ්ඤාපෙසි, රාජා පනස්සා සරීරප්පභංච රූපසම්පදංච දිස්වා කාමාතුරො විගතසඤ්ඤො සම්මූළ්හො හුත්වා මුහුත්තෙන පටිලද්ධස්සාසො තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං පුච්ඡිත්වා චණ්ඩාලධීතාති සුත්වා පරිභවභයෙන තං ආනෙතු මසක්කොන්තො එවරූපං වණ්ණපොක්ඛරසම්පන්නං ඉත්ථිරතනං

අලභන්තස්ස මෙ කො අත්ථො ජීවිතෙනාති සොචන්තො පරිදෙවන්තො කාමමුච්ඡිතො කත්තබ්බා කත්තබ්බං අජානන්තො අසිං ගහෙත්වා අත්තනො සීසං සයමෙව ඡින්දිත්වා කාල මකාසි. එවමෙව අන්තරාමග්ගෙ පඤ්චරාජානො තස්සා රූපසම්පත්තිමදමත්තා අසිනා ඡින්නසීසා ජීවිතක්ඛයං පාපුණිංසු. තථා හි සත්තා හිරඤ්ඤසුවණ්ණදාසිදාස පුත්තදාරාදීසු [පුත්තදාරාදීහි ඉතිසබ්බත්ථ] පියං නිස්සාය කාමෙන මුච්ඡිතා අනයබ්‍යසනං පාපුණන්තීති. වුත්තඤ්හෙතං භගවතා.

11.

පියතො ජායතෙ සොකො,
පියතො ජායතෙ භයං;
පියතො විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

12.

පෙමතො ජායතෙ සොකො,
පෙමතො ජායතෙ භයං;
පෙමතො විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

13.

රතියා ජායතෙ සොකො,
රතියා ජායතෙ භයං;
රතියා විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

14.

කාමතො ජායතෙ සොකො,
කාමතො ජායතෙ භයං;
කාමතො විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

15.

තණ්හාය ජායතෙ සොකො,
තණ්හාය ජායතෙ භයං;
තණ්හාය විප්පමුත්තස්ස,
නත්ථි සොකො කුතො භයං.

පටුන

තතො සො අනුක්කමෙන පඤ්චමධුරනගරං ගන්ත්වා අත්තනො ආගතභාවං රඤ්ඤො කථාපෙත්වා තෙන අනුඤ්ඤාතො ගන්ත්වා රාජානං අද්දස. තදා උද්දාලබ්‍රාහ්මණො රඤ්ඤො අවිදූරෙ කම්බලභද්දපීඨෙ නිසින්නො හොති, ගන්ධබ්බබ්‍රාහ්මණොපි ධීතුයා සද්ධිං ගන්ධබ්බං කුරුමානො නිසීදි. තස්මිංඛණෙ පිතු පිට්ඨිපස්සෙ නිසින්නා සුවණ්ණතිලකා උද්දාලබ්‍රාහ්මණො කතමොති පුච්ඡිත්වා එතස්මිං භද්දපීඨෙ නිසින්නොං එසොති සුත්වා නිලාමලලොචනෙහි තං ඔලොකන්ති දසනරංසිනා සම්භින්නසුරත්තාධරෙන මන්දහසිතං කරොන්තී තං ඔලොකෙත්වා පාරුතකඤ්චුකං අපනෙත්වා සරීරප්පභං විස්සජ්ජෙසි. තං දිස්වා බ්‍රාහ්මණො උම්මත්තො සොකෙන පරිදඩ්ඪගත්තො උණ්හවාතෙන පූරිතමුඛනාසො අස්සුනා කිලින්නනෙත්තො විසඤ්ඤී අහොසි. තතො සො මුහුත්තෙන ලද්ධස්සාසො රොගීවිය රඤ්ඤො සකාසා අපසරන්තො අත්තනො ගෙහං ගන්ත්වා සුහදෙ පක්කොසිත්වා තෙසං එවමාහ. භවන්තෙත්ථ.

16.

යො ආපදෙ සමුප්පන්නෙ,
උපතිට්ඨති සන්තිකෙ;
සුඛදුක්ඛෙ සමො හොති,
සො මිත්තො සොව ඤාතකො.

17.

යො ගුණං භාසතෙ යස්ස, අගුණඤ්ච නිගූහති;
පටිසෙධෙතා [පටිසෙධෙතිකත්තබ්බා ඉතිසබ්බත්ථ] කත්තබ්බා, සො මිත්තො සොව ඤාතකො.

18.

සුවණ්ණතිලකානාම, ලලනා කාමලාලයා;
නීලක්ඛිවණ්ඩකණ්ඩෙහි, විඛණ්ඩෙසි මනො මම.

19.

තස්සා මුඛම්බුජෙ සත්තා, මම නෙත්තමධුබ්බතා,
අප්පම්පින සරන්තාමං, තත්ථෙවා භිරමන්ති තෙ.

20.

සහෙව තෙහි මෙ චිත්තං, ගතං උල්ලංඝියුද්ධතො;
ලජ්ජාගම්භීරපරිඛං, ධිතිපාකාරමුග්ගතං.

21.

සම්මුය්හාමි පමුය්හාමි, සබ්බා මුය්හන්ති මෙ දිසා;

තස්ස මෙ සරණං හොථ, කරොථ මම සඞ්ගහන්ති.

තං සුත්වා තෙ එවමාහංසු.

22.

යං ත්වමාචරිය පත්ථෙසි, චණ්ඩාලී සා අසඞ්ගමා;
කින්නු මීළ්හෙන සංයොගො, චන්දනස්ස කදා සියා.

23.

අගම්මගමනා යාති, නරානං දූරතො සිරී;
කිත්තිචායු බලං බුද්ධි, අයසංච සගච්ඡතීති.

අථ තෙසං බ්‍රහ්මණො ආහ.

24.

න පරිච්චජති ලොකොයං, අමෙජ්ඣෙ මණිමුත්තමං;
ථීරතනං යුවාණී ච, දුක්කුලා අපි ගාහියාති.

එවඤ්ච පන වත්වා තස්සා සස්සාමිකාස්සාමිකභාවං ඤත්වා ආනෙථාති ආහ, තෙ තථා අකංසු. තතො බ්‍රාහ්මණො තාය ගෙහං ආගතකාලතො පට්ඨාය චත්තාරො මාසෙ රඤ්ඤො උපට්ඨානං නෙව අගමාසි. තස්ස පන බ්‍රහ්මණස්ස සන්තිකෙ පඤ්චසතරාජකුමාරා නානාවිධානි සිප්පානි උග්ගණ්හන්ති. තෙ තං කාරණං ඤත්වා සුවණ්ණතිලකාය විජ්ජමානාය අම්හාකං සිප්පුග්ගහණස්ස අන්තරායො භවිස්සති, යෙන කෙනචි උපායෙන එතං මාරෙතුං වට්ටතීති, චින්තෙත්වා තෙ හත්ථාචරියං පක්කොසිත්වා ලඤ්ජං දත්වා එවමාහංසු, හත්ථිං සුරාය මත්තං කත්වා සුවණ්ණතිලකං මාරෙහීති. තතො තෙ සබ්බෙ රාජඞ්ගණෙ සන්නිපතිත්වා දූතං පාහෙසුං, ආචරියං දට්ඨුකාමම්හාති. තතො බ්‍රාහ්මණෙන ආගන්ත්වා නිසින්නෙන පටිසන්ථාරං කත්වා ආචරිය ආචරියානිං පස්සිතුකාමම්හාති ආහංසු. අථ සො සුවණ්ණතිලකං ගහෙත්වා ආගච්ඡථාති මනුස්සෙ පෙසෙසි. තෙ තථා කරිංසු, අථ තස්සා වීථිමජ්ඣං සම්පත්තකාලෙ හත්ථිං විස්සජ්ජාපෙසුං. සො සොණ්ඩාය භූමියං පහරන්තො [පහරන්තොඋපධාවිත්වා ඉතිකත්ථචි] ගච්ඡන්තො උපධාවිත්වා සොණ්ඩෙන තං උක්ඛිපිත්වා කුම්භෙ නිසීදාපෙසි. තතො රාජානො තථා තං මාරාපෙතු මසක්කොන්තා පුන දිවසෙ මනුස්සෙ පයොජෙත්වා රත්තියං මාරාපෙසුං. බ්‍රාහ්මණොපි එවරූපං ඉත්ථිං අලසිත්වා ජීවනතො මතමෙව [මතංමෙසෙයොයා ඉතිකත්ථචි] සෙයොයාති සොචන්තො පරිදෙවන්තො රාජඞ්ගණෙ දාරුචිතකං කාරාපෙත්වා අග්ගිංපවිසිත්වා මතොති. එවං මාතුගාමවසඞ්ගතා මහන්තං අනයබ්‍යසනඤ්ච මරණඤ්ච පාපුණන්තීති. වුත්තඤ්හෙතං භගවතා.

25.

මායාවෙසා [මායාවෙසා ඉතිකත්ථචි] මරීචීව,
සොකො රොගො චුපද්දවො;
ඛරාච බන්ධනා චෙසා,
මච්චුපාසො ගුහාසයො;
තාසු යො විස්සසෙ පොසො,
සො නරෙසු නරාධමොති.

26.

අයොනිසො සා පුරිමාය ජාතියා,
පුඤ්ඤං කරිත්වා අලභීදිසං ගතිං;
ධීසම්පයුත්තං [ධිතිසම්පයුත්තං ඉතිකත්ථචි] කුසලං කරොන්තා,
නිබ්බාණමෙවාභිමුඛං කරොථාති.

සුවණ්ණතිලකාය වත්ථුං දුතියං.

33. කපණාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ ජම්බුදීපෙ තත්ථ තත්ථ භික්ඛුභික්ඛුණියො ච උපාසකඋපාසිකායො ච ජයමහාබොධිං වන්දිස්සාමීති යෙභුය්‍යෙන ගන්ත්වා වන්දන්ති. අථා පරභාගෙ බහූ භික්ඛූ සඞ්ගම්ම මහාබොධිං වන්දනත්ථාය ගච්ඡන්තා අඤ්ඤතරස්මිං ගාමකෙ භික්ඛාය චරිත්වා ආසනසාලං ගන්ත්වා කතභත්තකිච්චා ථොකං විස්සමිංසු, තදා තත්ථ එකා කපණා දුග්ගතිත්ථී තථා නිසින්නභික්ඛූ දිස්වා උපසඞ්කමිත්වා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා එකමන්තෙ ඨිතා අය්‍යා කුහිං ගච්ඡන්තීති පුච්ඡි. භික්ඛූ තං සුත්වා ජයමහාබොධිස්ස ආනුභාවඤ්ච තං වන්දනත්ථාය අත්තානං ගමනඤ්ච කථෙන්තා එවමාහංසු.

1.

යත්ථාසීනො ජිනො ජෙසි, සසෙනං මකරද්ධජං;
හන්ත්වා කිලෙසසෙනඤ්ච, බුද්ධො ආසි නිරුත්තරො.

2.

යං පූජෙසි මහාවීරො, ඨිතො පද මකොපයං;
සත්තරත්තින්දිවං නෙත්ත, නීලනීරජරංසිනා.

3.

සුරාසුරනරාදීනං, නෙත්තාලි පාළිපාතනා;
මෙචකාකාරපත්තෙහි, සිඛණ්ඩීවිය භාති යො.

4.

සුරපාදපොව සත්තානං, යං තිට්ඨති මහීතලෙ;
ඉහ ලොකෙ පරත්තෙ ච, දදන්තො ඉච්ඡිතිච්ඡිතං.

5.

යස්ස පුරාණපණ්ණම්පි, පතිතං යො නරො ඉධ;
පූජෙති තස්ස සො දෙති, භවභොගං මහීරුහො.

6.

ගන්ධමාලෙහි සලිලෙහි, යමුපාසති සදා නරො;
අජ්ඣත්තඤ්ච බහිද්ධා ච, දුරිතං සො නිහඤ්ඤති.

7.

යො දෙති ඉහලොකත්ථං,
යො දෙති පාරලොකිකං,
සම්පදං ජයබොධිංතං,
හොති ගච්ඡාම වන්දිතුං.

තං සුත්වා උදග්ගා සොමනස්සජාතා භික්ඛූනං එවමාහ. අහං භන්තෙ පරකුලෙ භතියා කම්මං කරොන්තී දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙමි. ස්වාතනාය මෙ තණ්ඩුලනාලිපි [භණ්ඩුලනාම්ප ඉතිසබ්බත්ථ] නත්ථි, පගෙව අඤ්ඤං ධනං, ඉමං විනා අඤ්ඤං සාටකම්පි නත්ථි, කස්මා පුබ්බෙ අකතපුඤ්ඤත්තා, තස්මා ඉමං භන්තෙ සාටකං මමානුග්ගහාය බොධිම්හි ධජං බන්ධථාති යාචිත්වා සාටකං ධොවිත්වා තෙසං අදාසි. භික්ඛූපි තස්සානුග්ගහාය තං ගහෙත්වා අගමංසු. සා සාටකං දත්වා පීතිපාමොජ්ජමානසා ගෙහං ගන්ත්වා තදහෙව රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ සත්ථකවාතෙන උපහතා කාලං කත්වා තෙසං භික්ඛූනං ගමනමග්ගෙ එකස්මිං රමණීයෙ වනසණ්ඩෙ භුම්මදෙවතා හුත්වා නිබ්බත්තී, අථස්සා පුඤ්ඤානුභාවෙන තියොජනිකෙ ඨානෙ දිබ්බකප්පරුක්ඛා පාතුරහංසු, තත්ත තත්ත නානාවිරාගධජපතාකා ඔලම්බන්ති. දෙවපුත්තා ච දෙවධීතරො ච සබ්බාභරණවිභූසිතා තථෙව ධජපතාකාදයො ගහෙත්වා කීළන්ති. නච්චගීතාදිනෙකානි අච්ඡරියානි පයොජෙන්ති. අථ දුතියදිවසෙ තෙපි භික්ඛූ බොධිමණ්ඩලං ගච්ඡන්තා සායණ්හෙ තං ඨානං පත්වා අජ්ජ ඉමස්මිං වනසණ්ඩෙ වසිත්වා ගමිස්සාමාති තත්ථ වාසං උපගමිංසු, තතො තෙ රත්තිභාගෙ නානාවණ්ණධජෙ ච දෙවතාහි පයොජියමානා ගීතවාදිතාදයො ච තියොජනට්ඨානෙ කප්පරුක්ඛානි ච ඉදං සබ්බං දෙවිස්සරියං තස්සානුභාවෙන නිබ්බත්තභාවං දිස්වා විම්හිතමානසා දෙවධීතරං ආමන්තෙත්වා ත්වං කෙන කම්මෙන ඉධ නිබ්බත්තාති පුච්ඡිංසු. සා භික්ඛූ වන්දිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගය්හ ඨිතා භන්තෙ මං න සඤ්ජානිත්ථාති ආහ. භික්ඛූහි න මයං සඤ්ජානාම භගිනීති වුත්තෙ සා අත්තනො සභාවං කථෙන්තී එවමාහ.

8.

හීයොහා ආසනසාලාය, නිසීදිත්ථ සමාගතා;
තුම්හකං සන්තිකං ගම්ම, යා වරාකීහිවාදයි.

9.

යා බොධිං පූජනත්ථාය, වත්ථකං පටිපාදයි;
සාහං හීයොහා චුතා ආසිං, රත්තියං බ්‍යාධිපීළිතා.

10.

නානාසම්පත්තිසංයුත්තා, නානාභූසනභූසිතා;
විමානෙ රතනා කිණ්ණෙ, ජාතාහං එත්ථ කානනෙ.

11.

හීයොහා පස්සිත්ථ මෙ ගත්තං, රජොජල්ලෙහි සංකුලං;
අජ්ජ පස්සථ මෙ ගත්තං, වණ්ණවන්තං පභස්සරං.

12.

හීයොහා පස්සිත්ථ මෙ භන්තෙ, නිවත්ථං මලිනම්බරං;
අජ්ජ පස්සථ මෙ භන්තෙ, දිබ්බමම්බරමුත්තමං.

13.

විකිණ්ණඵලිතග්ගෙහි, කෙසෙහි විරලා කුලං;
ඌකාගූථපටික්කූලං, හීයොහා ආසිසිරං මම.

14.

අජ්ජ තං පරිවත්තිත්වා, මම පුඤ්ඤානුභාවතො;
සුනීලමුදුධම්මිල්ලං, කුසුමා භරණභූසිතං.

15.

පුරා මෙ සකසීසෙන, වහිතං දාරූ දකාදිකං;
පුඤ්ඤෙනාහං අජ්ජ මාලා, භාරං සීසෙ සමුබ්බහෙ.

16.

ධජත්ථාය මයා හීයොහා, පදින්නං ථූලසාටකං;
අජ්ජ නිබ්බත්ති මෙ හොන්තො, මහන්තං දිබ්බසම්පදං.

17.

ජානමානෙන කත්තබ්බං, දානාදීසු මහප්ඵලං;
දෙවලොකෙ මනුස්සෙසු, සුඛදං දාන මුත්තමන්ති.

තං සුත්වා සබ්බෙ භික්ඛූ අච්ඡරියබ්භුතචිත්තා අහෙසුං. සා දෙවතා තස්සා රත්තියා අච්චයෙන භික්ඛූ නිමන්තෙත්වා දිබ්බෙහි ඛජ්ජභොජ්ජෙහි සහත්ථා සන්තප්පෙත්වා තෙහි සද්ධිං ආගච්ඡන්තී අන්තරාමග්ගෙ දානං දදමානා මහාබොධිං ගන්ත්වා සබ්බෙහි ධජපතාකා දීහි ච නානාවිධවණ්ණගන්ධසම්පන්නපුප්ඵෙහි ච දීපධූපෙහි ච බොධිං පූජෙත්වා භික්ඛූනං චීවරත්ථාය දිබ්බවත්ථානි දත්වා ආගම්ම තස්මිංයෙව වනසණ්ඩෙ වසන්තී නානාවිධානි පුඤ්ඤානි කත්වා තාවතිංසභවනෙ නිබ්බත්ති. භික්ඛූපි තං අච්ඡරියං තත්ථ තත්ථ පකාසෙන්තා බහූජනෙ පුඤ්ඤකම්මෙ නියොජෙසුංති.

18.

එවං විධාපි කපණා ජිනසාසනම්හි,
කත්වා පසාද මථ ථූලකුවෙලකෙන;
පූජෙත්ව දිබ්බවිභවං අලභීති ඤත්වා,
පූජාපරා භවථ වත්ථුසු තීසු සම්මාති.

කපණාය වත්ථුං තතියං.

34. ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවතො පරිනිබ්බාණතො ඔරභාගෙ ජම්බුදීපෙ කිර පාටලිපුත්තං නාම නගරං අහොසි. තත්ථ ධම්මාසොකො නාම මහිද්ධිකො මහානුභාවො ආණාචක්කවත්ති රාජා රජ්ජං කාරෙති. උද්ධං ආකාසතො හෙට්ඨා පථවියා යොජනප්පමාණෙ සකලජම්බුදීපෙ තස්ස ආණා පවත්තති, තදා සකලජම්බුදීපවාසිනො ච චතුරාසීති නගරසහස්සෙ රාජානො ච අත්තනො අත්තනො බලවාහනෙ ගහෙත්වා ආගම්ම ධම්මාසොකමහාරඤ්ඤො උපට්ඨානං කරොන්ති. තස්මිං සමයෙ දෙවපුත්තනගරෙ දෙවපුත්තො නාම මහාරාජා අත්තනො බලවාහනං ගහෙත්වා රඤ්ඤො උපට්ඨානං අගමාසි. ධම්මාසොකො දෙවපුත්තමහාරාජානං දිස්වා මධුරපටිසන්ථාරං කත්වා තුම්හාකං රට්ඨෙ බහුස්සුතා ආගතාගමා මහාගුණවන්තා අය්‍යා අත්ථීති පුච්ඡි. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්ථි දෙව තස්මිං නගරෙ සීහකුම්භකං නාම මහාවිහාරං. තත්ථ අනෙකසහස්සභික්ඛූ විහරන්ති සීලවන්තා අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා විවෙකකාමිනො. තෙසු සාට්ඨකථාතිපිටකධරො ඉන්දගුත්තත්ථෙරො නාම තෙසං පාමොක්ඛො අහොසි. සො අනෙකපරියායෙන සනරාමරානං භික්ඛූනං ධම්මංවණ්ණෙති. ගුණවා අත්තනො ගුණං නිස්සාය ලොකෙ පාකටොති. තං සුත්වා රාජා තුට්ඨමානසො ථෙරං පස්සිතුකාමො හුත්වා සම්ම ත්වමෙව ගන්ත්වා ථෙරං යාචිත්වා ඉධා නෙහීති ආහ. තං සුත්වා දෙවපුත්තරාජා අත්තනො හත්ථස්සබලවාහනා දිමහා සෙනඞ්ගපරිවුතො ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා අය්‍ය අය්‍යං ධම්මාසොකමහාරාජා දට්ඨුකාමොති ආහ. ථෙරෙන සාධූති සම්පටිච්ඡිතෙ

රාජා ථෙරෙන සම්පටිච්ඡිතභාවං ධම්මාසොකමහාරාජිනො පෙසෙසි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා සොමනස්සප්පත්තො අත්තනො ආණාපවත්තිතට්ඨානෙ රාජූනං සාසනං පෙසෙසි. සබ්බෙව ථෙරාගමනමග්ගං අලඞ්කරොන්තූති. අථ තෙ රාජානො තුට්ඨපහට්ඨා අත්තනො අත්තනො නගරෙ භෙරිං චරාපෙත්වා දෙවපුත්තනගරතො යාව පාටලිපුත්තනගරං එත්ථන්තරෙ පඤ්චපණ්ණාසයොජනිකං මග්ගං විසමං සමං කරොන්තො දෙවතානං දිබ්බවීථිමිව අලඞ්කරිත්වා ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස එවං සාසනං පෙසෙසුං. භවන්තෙත්ථ.

1.

ඉන්දගුත්තමහාථෙර, සාමිනො ගමනාය නො;
මග්ගං අලඞ්කරොන්තූති, මහාරාජෙන පෙසිතං.

2.

තතො තෙ අපනෙත්වාන, පාසාණකණ්ටකාදිකං;
විසමං සමං කරිත්වාන, සම්මජ්ජිත්වාන සාධුකං.

3.

ධොතමුත්තා සමාභාසා, ඔකිරිත්වාන වාලුකා;
උස්සාපිතා තත්ථ තත්ථ, දුස්සතොරණපන්තියො.

4.

කලධොතහෙමරම්භාදි, නානාතොරණපන්තියො;
තථා පුප්ඵමයා නෙක, තොරණූපරිතොරණා.

5.

තෙසු තෙසුච ඨානෙසු, සඬ්ඛතා කුසුමග්ඝිකා;
තථෙව ගන්ධතෙලෙහි, දීපිතා දීපපන්තියො.

6.

පදුමුප්පලසන්නීර, පුප්ඵපල්ලව ලඞ්කතා;
ඨපිතා ඝටමාලායො, පුණ්ණා සොගන්ධවාරිහි.

7.

නිලපීතා දිසම්භින්න, පතාකාහි ධජෙහි ච;
මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, වනමාසි සමාකුලං.

8.

කෙතවො උග්ගතා තත්ථ, මන්දමන්දසමීරණා;

අච්ඡරියන්තාව සොභන්ති, බ්‍රහ්මොරගසුරාදයො.

9.

නාගචම්පපුන්නාග, කෙතකීවකුලාදිහි;
පදුමුප්පලා දිජලජෙහි, මාලතී කුසුමා දිහි.

10.

මාලාදාමෙහි නෙකෙහි, මග්ගමාසි විචිත්තකං;
පත්ථරිත්වා පාදපටෙ, සිත්තසම්මත්තභූමියං.

11.

ලාජාදිපඤ්චපුප්ඵානි, විකිරිංසු මනොරමං;
අලඞ්කරිත්වා හත්තස්සා, කුසුමා භරණාදිහි.

12.

මඟ්ගාලඞ්කරණත්ථාය, ඨපිතාසුං තතො තතො;
තෙසු තෙසු ච ඨානෙසු, භෙරිමණ්ඩලමජ්ඣගා.

13.

නච්චන්ති චාතුරා නාරී, රසභාවනිරන්තරා;
කංසවංසාදිපග්ගය්හ, වජ්ජෙන්තානෙකතන්තියො.

14.

ගායන්ති මධුරං ගීතං, ගායන්තෙත්ථ ලයාන්විතං;
මග්ගොසො සාධුවාදෙහි, භෙරිතන්තිනදෙහිච.

15.

කරීනං කොඤ්චනාදෙහි, හයානං හෙසිතෙහි ච;
නෙකවිටඞ්කසඞ්ඛෙහි, සො කරීහි සමාකුලො.

16.

මග්ගස්ස උභතො පස්සෙ, දෙවකඤ්ඤූපමා සුභා;
මාලාකලාපෙ පග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති තුට්ඨමානසා.

17.

තථා පුණ්ණසටෙ ගය්හ, පදුමුප්පලසංකුලෙ,
අට්ඨමඞ්ගලමුග්ගය්හ, තිට්ඨන්ති පමදා තහිං.

18.

සීතලූදකසම්පන්න, පපාහි සමලඞ්කතා;

සිනානත්ථං ඛතා ආසුං, පොක්ඛරඤ්ඤො තහිංතහිං.

19.

තහිංතහිංකතා ආසුං, දානසාලා මනොරමා;
නිචිතාසුමනෙකානි, දානොපකරණා තහිං.

20.

එවං නෙකවිධා පූජා, අම්හෙහි පටිපාදිතා;
ඨපෙත්වාන මහාගඞ්ගං, තං ජානාතු මහීපතීති.

තං සුත්වා අසොකමහාරාජා ගඞ්ගං අලඞ්කරොථාති සොළසයක්ඛෙ පෙසෙසි, තෙ සපරිවාරා තත්ථ ගන්ත්වා අත්තනො ආනුභාවෙන ගඞ්ගාය අන්තො තිගාවුතට්ඨානෙ උදුක්ඛලපාසාණෙ ඨපෙසුං. ඨපෙත්වා ථම්භෙ උස්සාපෙත්වා තුලාසංඝාටෙ දත්වා හිමවන්තතො රත්තචන්දනසාරෙ ආහරිත්වා පදරෙ සන්ථරිත්වා අනෙකෙහි පූජාවිධානෙහි අලඞ්කරිත්වා රඤ්ඤො එවං සාසනං පෙසෙසුං. භවන්තෙත්ථ.

21.

යමත්ථාය මයං සබ්බෙ, මහාරාජෙන පෙසිතා;
අම්හෙහි දානි තං සබ්බං, කතමෙව සුණොථ තං.

22.

ගාවුතත්තයගම්භීරං, ගඞ්ගං යොජනවිත්ථතං;
ථම්භෙ පතිට්ඨපෙත්වාන, අනග්ඝං රත්තචන්දනං.

23.

හිමවන්තතො හරිත්වාන, සෙතුං තත්ථ සුමාපිතං;
තොරණා ච උභො පස්සෙ, රතනෙහි සුනිම්මිතා.

24.

පුණ්ණකුම්භද්ධජා චෙව, පදීපාවලියො තථා;
උභො පස්සෙසු රතනානි, මාපෙත්වාලම්බනානිච.

25.

සුවණ්ණමණිමුත්තාදි, දාමෙහි සමලඞ්කතා;
වාලුකත්ථාය ඔකිණ්ණා, ධොතමුත්තා පභස්සරා.

26.

තෙසු තෙසු ච ඨානෙසු, ඨපිතාසුං මහාමණී;

නානාරාගවිතානෙහි, සොභිතා සෙතුනො පරි.

27.

ඔලම්බිතාසුං තත්ථෙව, දිබ්බාදිකුසුමාදයො;
නිට්ඨිතං ඉධ කාතබ්බ, යුත්තං පූජාවිධිංතු නො;
දෙවොතං පටිජානාතු, ඉති වත්වාන පෙසයුංති.

තම්පි සුත්වා අසොකො මහාරාජා තුම්හෙව ථෙරං ඉධානෙථාති තෙසංයෙව සාසනං පටිපෙසෙසි, තෙ සාධූති ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා භන්තෙ පාටලිපුත්තනගරස්ස ගමනාය කාලොති ආහංසු, තතො ථෙරො සට්ඨිසහස්සමත්තෙහි භික්ඛුසඞ්ඝෙහි පරිවුතො පඤ්චපණ්ණාසයොජනමග්ගං පටිපජ්ජි. අථාපරං දෙවපුත්තනගරවාසිනො අනෙකවිධමාලාගන්ධවාසචුණ්ණද්ධජපතාකාදීහි අනෙකෙහි තාලාවචරෙහි නච්චගීතවාදිතෙහි පූජෙත්වා අගමංසු. අථ ථෙරො මහන්තෙන පූජාවිධානෙන ජම්බුදීපවාසීහි පූජියමානො අනුක්කමෙන චන්දභාගාය ගඞ්ගාය සෙතුං පත්වා තත්ථ මහන්තං පූජාවිධානං ඔලොකෙන්තො එවං චින්තෙසි, එවං උළාරං පූජාවිධානං ඉදානි ජම්බුදීපෙ නාඤ්ඤස්ස හොති, මය්හමෙවෙතං කතං. අහමෙවෙත්ත උත්තමො අප්පටිමොති එවං සෙයාස්ස සෙයොහමස්මීති මානං උප්පාදෙත්වා අට්ඨාසි. තස්මිං ඛණෙ එකො ඛීණාසවත්ථෙරො තං මානෙනුපත්ථද්ධචෙතසා ඨිතං දිබ්බචක්ඛුනා දිස්වා උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා ථෙරස්ස ඔවදන්තො එවමාහ. තස්මා.

28.

මා මානස්ස වසී හොථ, මානො භන්තෙ වසංගතං [මානංභන්තෙවසීකතං ඉතිසබ්බත්ථ];
අනත්ථදො සදා හොති, පාතෙත්වාන භවා වටෙ.

29.

මානො පලාලිතො සත්තො, තණ්හාපටිසඞ්ගතො;
මක්කටොරගසොණාදි, හුත්වා ජායති ජාතිසු.

30.

මා මානං සාමි පූරෙහි, අත්තානං පරිසොධය;
අපරිසුද්ධා සයො භික්ඛු, දායකං න පරිතොසති.

31.

දදන්තානං සරන්තානං, පූජෙන්තානං සචෙ තුවං;
මහප්ඵලං මහාභූතිං, කාමත්ථ හොථ නිබ්බණාති [නිම්මනා ඉතිකත්තචි].

තං සුත්වා ථෙරො සංසාරෙ නිබ්බින්දො තත්ථෙව ඨිතො තිලක්ඛණං පට්ඨපෙත්වා කරජකායං සම්මසන්තො සහපටි සම්භිදාහි අරහත්තං පත්වාව නික්ඛමි. තතො ධම්මාසොකමහාරාජා බලවාහනපරිවුතො මහන්තෙන පූජාවිධානෙන පටිමග්ගං ආගම්ම වන්දිත්වා තතො දිගුණං පූජාසක්කාරං කුරුමානො මහාභික්ඛුසඞ්ඝෙන සද්ධිං ථෙරං අත්තනො නගරං නෙත්වා තස්ස ධම්මකථං සුත්වා පසන්නමානසො පඤ්චසීලෙ පතිට්ඨාය මහන්තං විහාරං කාරෙත්වා ථෙරෙන සහාගතානං සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛූනං චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාන මකාසි, අථ ථෙරො සාට්ඨකථං පිටකත්තයං පකාසෙන්තො තස්මිං චිරං වසිත්වා තත්ථෙව පරිනිබ්බායි. තතො රාජා සපරිසො තස්ස සරීරනික්ඛෙපං කාරෙත්වා ධාතුයො ගහෙත්වා මහන්තං චෙතියං කාරාපෙසීති.

32.

පුරාතනානං භුවි පුඤ්ඤකම්මිනං,
ගුණානුභාවෙන මහෙන්ති එවං;
සදෙවකා නං මනසීකරොන්තා,
පුඤ්ඤං කරොථා යතනෙ සදා දරාති.

ඉන්දගුත්තත්ථෙරස්ස වත්ථුං චතුත්ථං.

35. සාඛමාලපූජිකාය වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවා දසපාරමියො පූරෙත්වා අනුක්කමෙන තුසිතභවනෙ නිබ්බත්තො දෙවෙහි ආරාධිතො සක්කරාජකුලෙ පටිසන්ධිං ගහෙත්වා මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛන්තො අනුක්කමෙන පරමාභිසම්බොධිං පත්වා තතො පට්ඨාය පඤ්චචත්තාලීසසංවච්ඡරානි ඨත්වා චතුරාසීතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සානි දෙසෙත්වා ගණනපථමතීතෙ සත්තෙ භවකන්තාරතො සන්තාරෙත්වා සබ්බබුද්ධකිච්චානි නිට්ඨාපෙත්වා කුසිනාරායං උපවත්තනෙ මල්ලානං සාලවනෙ යමකසාලාන මන්තරෙ උත්තරසීසකං පඤ්ඤත්තෙ මඤ්චකෙ වෙසාඛපුණ්ණදිවසෙ දක්ඛිණෙන පස්සෙන සතො සම්පජානො අනුට්ඨානසෙය්‍යාය නිපන්නො පච්ඡිමයාමෙ භික්ඛූ ඔවදිත්වා බලවපච්චූ-ස සමයෙ මහාපථවිංකම්පෙන්තො අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බායි, නිබ්බුතෙ පන භගවති ලොකනාථෙ ආනන්දත්ථෙරො මල්ලරාජූනං එතං පවත්තිං ආරොචෙසි. තතො කොසිනාරකා ච දෙවබ්‍රහ්මාදයො ච සන්නිපතිත්වා නච්චගීතවාදිතෙහි මාලාගන්ධාදීහි ච සක්කරොන්තා ගරුකරොන්තා මානෙන්තා පූජෙන්තා චෙලවිතානාදයො කරොන්තා භගවතො සරීරං නගරමජ්ඣෙ යත්ථ මකුටබන්ධනං නාම මල්ලානං චෙතියං, තත්ථ නෙත්වා චක්කවත්තිස්ස සරීරං විය අහතෙන වත්ථෙන වෙඨෙත්වා තතො විහතෙන කප්පාසෙන වෙඨෙත්වාති එවං පඤ්චදුස්සයුගසතෙහි වෙඨෙත්වා ආයසාය තෙලදොණියා පක්ඛිපිත්වා අඤ්ඤිස්සාය ආයසාය දොණියා පටිකුජ්ජිත්වා

සබ්බගන්ධානං චිතකං කරිත්වා භගවතො සරීරං චිතකං ආරොපෙසුං. අථ මහාකස්සපත්ථෙරෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දිතෙ දෙවතානුභාවෙන චිතකො සමන්තා එකප්පහාරෙනෙව පජ්ජලි. භගවතො පන සරීරෙ දඩ්ඪෙ සුමනමකුළසදිසා ධාතුයො අවසිස්සිංසු. තස්මිං කිර සමයෙ කොසලරඤ්ඤො ජනපදෙ අඤ්ඤතරා ගාමවාසිකා ඉත්ථී භගවති පරිනිබ්බුතෙ සාධුකීළ්හං ආගච්ඡමානා අන්තරාමග්ගෙ අත්තනො සරීරෙ උප්පන්නවාතරොගෙන උපද්දුතා සාධුකීළ්හං සම්පාපුණිතුං අසක්කොන්තී සත්ථු ආළාහනං ගන්ත්වා භගවතො ධාතුසරීරෙ තීණි සාබපුප්ඵානි පූජෙත්වා පසන්නමානසා පඤ්චපතිට්ඨිතෙන වන්දිත්වා ගතා තාය එව රත්තියා මජ්ඣිමයාමෙ කාලං කත්වා තාවතිංසභවනෙ තිංසයොජනිකෙ කනකවිමානෙ නිබ්බත්ති. තස්සා පුබ්බකම්මපකාසනත්ථං චක්කමත්තානි සාබපුප්ඵානි තත්ත තත්ථ ඔලම්බන්ති. තෙහෙව සබ්බං විමානං එකොභාසී [එකොභාසි තතො ඉතිසබ්බත්ථ] අහොසි. තතො සුගන්ධකරණ්ඩකං විය ච අහොසි, සා පන අත්තනො සොභග්ගප්පත්තං අත්තභාවඤ්ච විමානසම්පදඤ්ච පරිවාරසම්පත්තියො ච දිස්වා විම්හිතමානසා පුබ්බෙ කතෙන [පුබ්බෙකිස්සමෙ. පුබ්බෙකතෙනමෙ ඉතිචකත්ථචි] කෙන මෙ පුඤ්ඤකම්මෙනා යං ලද්ධාති ඔලොකන්තී භගවතො ධාතුසරීරස්මිං පූජිතානි තීණි සාබපුප්ඵානි දිස්වා පසන්නමානසා මහාචක්කප්පමාණං සාබමාලං හත්ථෙන ධාරෙන්තී ධාතුපූජනත්ථාය අගමාසි. තදා තත්ථ සන්නිපතිතා මනුස්සා තස්සා රූපසම්පදඤ්ච හත්තෙ මහන්තං සාබමාලඤ්ච දිස්වා විම්හිතමානසා අම්ම ත්වං කත්ථ වාසිකා. කත්ථ පනිමං පුප්ඵං පටිලද්ධන්ති පුච්ඡිංසු, තං සුත්වා දෙවධීතා අත්තනා භගවතො ධාතුසරීරස්ස පූජිතසාබමාලත්තයානුභාවෙන පටිලද්ධසම්පත්තියො ච දිබ්බවිමානඤ්ච පුබ්බෙ මතකලෙවරං චාති සබ්බං තෙසං දස්සෙත්වා ධම්මදෙසනාවසානෙ ආහ.

1.

සමාගතා භවන්තා හො, පස්සන්තු මම සම්පදං;
කතමප්පෙන කාරෙන, සම්මාසම්බුද්ධධාතුයා.

2.

සාබමාලානි තීණෙව, භීයොයාහං මුනිධාතුයා;
පූජයිත්වාන සන්තුට්ඨා, නිවත්තා තාය රත්තියා.

3.

මරන්තී බරවාතෙන, තමහං සුචරිතං සරිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, තාවතිංසූපගාඅහුං.

4.

තත්ථ මෙ ආසි පාසාදො, තිංසයොජනමුග්ගතො;

කූටාගාරවරාකිණ්ණො, සාඛමාලාති [සාධමාලො ඉතිපිකත්ථචි], විස්සුතො.

5.
යථා සබ්බසුගන්ධෙහි, කරණ්ඩං පරිභාවිතං;
තථා දිබ්බසුගන්ධෙහි, ගන්ධිතං භවනං මම.

6.
චක්කමත්තා සාඛපුප්ඵා, තත්ථ තත්ථූපලම්බරෙ [තතවත්ථූපලබ්බරෙ ඉතිපිකත්ථචි];
දිබ්බගන්ධා පවායන්ති, මධුබ්බහනිසෙවිතා.

7.
හස්සන්ති එකපුප්ඵස්මා, තුම්බමත්තා හි රෙණවො;
තෙහි පිඤ්ජරිතා දෙවා, කීළන්ති ච ලලන්තිච.

8.
පීළන්ධිත්වාන මාලාධයා, සුදිබ්බා භරණානිව;
සහච්ඡරා දෙවපුත්තා, නච්චගීතාදිබ්‍යාවටා.

9.
පස්සථෙමං භුජඞ්ගා භො, සත්තා මොහෙන පාරුතා;
හීයොා මතං පවිද්ධං මෙ, පූතිභූතං කලෙවරං.

10.
පුළවෙහි සමාකිණ්ණං, මක්ඛිකාගණකීළිතං;
කාකසොණාදිසත්තාන, මාහාරං කුණපාලයං.

11.
පත්ථෙන්ති පුරිසා පුබ්බෙ, අනෙකොපායනෙන තං;
දට්ඨුම්පිදානි නිච්ඡන්ති, තණ්හායඤ්ඤාණතා අහො.

12.
ලොකපජ්ජොතකස්සාහං, විමලස්ස යසස්සිනො;
ධාතුං හීයොා මහිං සම්මා, අජ්ජ සග්ගෙ පතිට්ඨිතා.

13.
හිත්වානෙ තාදිසං කායං, ලද්ධංදානි මමෙදිසං;
දිබ්බත්තභාවං සොභාහි, භාසමාන මුදික්ඛථ.

පටුන

14.

හාසමානාය මෙ වාචං, සුණොථෙත්ථ සමාගතා;
නත්ථෙවාකතපුඤ්ඤස්ස, අණුමත්තං භවෙ සුඛං.

15.

බින්දුමත්තම්පි යො පුඤ්ඤං, බීජං රොපෙති සාසනෙ;
න හා නත්ථඵලං [නහපනන්තඵලං ඉතිපිකත්ථචි] හොති, යාව නිබ්බාණපත්තියාති.

එවං සා දෙවතා අත්තනා පටිලද්ධදිබ්බවිභවං දස්සෙත්වා ජනකායං ඔවදිත්වා දිබ්බසාබපුප්ඵෙහි ජිනධාතුං පූජෙත්වා මනුස්සානං පස්සන්තානංයෙව සද්ධිං විමානෙන දෙවලොකමෙව අගමාසි. තං දිස්වා මහාජනො දානාදීනි පුඤ්ඤානි කත්වා දෙවලොකං පූරෙසීති.

16.

එවඤ්හි සා පුප්ඵමත්තෙන ධාතුං,
පූජෙත්ව දෙවෙසු අලත්ථ භූතිං;
තුම්හෙපි හොන්තො තිදිවෙසු සාතං,
කාමත්ථ වෙ කත්ථ පුඤ්ඤානි සාධුංති.

සාබමාලපූජිකාය වත්ථුං පඤ්චමං.

36. මොරියබ්‍රහ්මණස්ස වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අම්හාකං භගවති පරිනිබ්බුතෙ මගධරට්ඨෙ මචලං නාම මහාගාමං අහොසි. තත්ථ මොරියොනාම බ්‍රාහ්මණො පටිවසති සද්ධො පසන්නො, තස්ස සෙනානාමෙ කා භරියා අත්ථි. සාපි සද්ධා පසන්නා රතනත්තයෙසු. තෙ උභොපි සමග්ගා සම්මොදමානා භික්ඛුසඞ්ඝං නිමන්තෙත්වා නිච්චං දානං පවත්තෙන්තා චීවරාදිචතුපච්චයෙහි උපට්ඨහන්තා සීලං රක්ඛන්තා උපොසථකම්මං කරොන්තා දිවසං වීතිනාමෙන්ති. අථස්ස ගෙහෙ විභවං යෙභුයොන දානාදීසු පරික්ඛයමගමාසි. තතො බ්‍රාහ්මණී සාමි නො ගෙහෙ ධනං පරික්ඛීණං. කථං දානං පවත්තෙය්‍යාමාති බ්‍රාහ්මණස්ස ආරොචෙසි, තතො බ්‍රාහ්මණො මා භද්දෙ චින්තෙසි. යෙනකෙනචි උපායෙන දානං පතිට්ඨපෙස්සාමාති වත්වා තස්මිංයෙව අත්තනො සඋස්සාහතං පකාසොන්තො ආහ.

1.

ජානමානො හි ලොකස්මිං, දානස්සෙදං ඵලං ඉති;
න දජ්ජා කො සුසීලෙසු, අප්පම්පි දිවසම්පති.

2.

සග්ගලොකනිදානානි, දානානි මතිමා ඉධ;
කොහිනාම නරො ලොකෙ, න දදෙය්‍ය හිතෙ රතොති.

එවඤ්ච පන වත්වා භද්දෙ වනං පවිසිත්වා අනෙකවිධානි පණ්ණානි ච ඵලානි ච පච්ඡිපූරං ආහරිත්වා වික්කිණිත්වාපි දානං න උපච්ඡින්දිස්සාමාති වත්වා තතො පට්ඨාය වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ච ඵලානි ච ආහරිත්වා වික්කිණිත්වා දානං දෙන්තො පටිවසති. අථෙකදිවසං බ්‍රාහ්මණො වනං පවිට්ඨො පණ්ණෙහි ච ඵලෙහි ච පච්ඡිං පූරෙත්වා සීසෙනා දාය ගෙහං ආගච්ඡන්තො පුප්ඵඵලපල්ලවෙහි විනතං නෙකතරුගණනිචිතං සම්මත්තානෙකවාතකවතුප්පදනිසෙවිතං විප්පකිණ්ණානන්තපුප්ඵපත්තකිඤ්ජක්ඛච්ඡන්නවාළුකාතලං සන්දමානසීතලාමලජලප්පවාහං අකද්දමානින්නසුපතිත්තෙහි සුන්දරං කන්දරං දිස්වා පච්ඡිං තීරෙ ඨපෙත්වා ඔතිණ්ණො නහායති, තස්මිං ඛණෙ තත්ථ එකස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථො දෙවපුත්තො තං තත්ථ නහායන්තං දිස්වා කින්නු ඛො එස කල්‍යාණජ්ඣාසයො වා උදාහු පාපජ්ඣාසයො සත්තොති දිබ්බචක්ඛුනා උපධාරන්තො අච්ඡරියපුරිසො එසො දුග්ගතොපි හුත්වා අත්තනො දානප්පවෙණියා උපච්ඡිජ්ජනභයෙන වනං ගන්ත්වා පණ්ණානි ච ඵලානි ච ආහරිත්වා දුක්ඛෙන කසිරෙන ජීවිකං කප්පෙන්තො දානධම්මං න උපච්ඡින්දතීති චින්තෙත්වා තස්ස ගුණාදයො පටිච්ච පච්ඡියං ඨපිතපණ්ණානි ච ඵලානි ච සබ්බානි සුවණ්ණානි හොන්තූති අධිට්ඨාසි. අථස්සානුභාවෙන සබ්බං සුවණ්ණං අහොසි, අථ සො සුවණ්ණපුණ්ණපච්ඡියං උපරි සුවණ්ණරාසිමත්ථකෙ සබ්බකාමදදං මහන්තං මණිරතනං ඨපෙත්වා අන්තරහිතො පටික්කම්ම අට්ඨාසි, තතො බ්‍රාහ්මණො නහාත්වා උත්තිණ්ණො පච්ඡියං සම්පුණ්ණසුවණ්ණවණ්ණරංසිනා සම්භින්නවිජ්ජොතමානමණිරතනං දිස්වා කිමෙතංති ආසඞ්කිතපරිසඞ්කිතො පච්ඡිසමීපං ගන්ත්වා හත්ථං පසාරෙතුං අවිසහන්තො අට්ඨාසි. තං දිස්වා දෙවපුත්තො දිස්සමානසරීරෙන ඨත්වා මා ත්වං භායි බ්‍රාහ්මණ. මයා එතානි නිම්මිතානි, ගහෙත්වා ගච්ඡාහීති ආහ, අථ බ්‍රාහ්මණො දෙවපුත්තස්ස කථං සුත්වා අයං දෙවපුත්තො ඉමං මයා නිම්මිතං, ගහෙත්වා ගච්ඡාති වදති. කින්නු ඛො සො අත්තනො ආනුභාවෙන දෙති, උදාහු මයා කතපුඤ්ඤෙනාති පුච්ඡිස්සාමි තංති පඤ්ජලිකොව දෙවපුත්තං පුච්ඡන්තො ආහ.

3.

පුච්ඡාමි පඤ්ජලී දානි, දෙවපුත්ත මහිද්ධික;
දදාසි මෙ සුවණ්ණඤ්ච, කාමදං මණිමුත්තමං.

4.

පටුන

නාපි කො නො තුවං ඤාති,
න මිත්තො නොපකාරකො;
කිං ත්වං අත්ථවසං දිස්වා,
මම දජ්ජාසිමං ධනං.

5.

කෙන තපෙන සීලෙන, කෙනාචාරගුණෙන ච;
යෙන දජ්ජාසි මෙ දෙව, කිං මෙ සුචරිතං චිතං.

6.

කින්නු පුරාතනං කම්මං, කෙන කම්මෙන දස්සසි;
අථවා තවිද්ධියා දෙසි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතොති.

තතො දෙවපුත්තො න ඛො පනාහං බ්‍රාහ්මණ දෙවොති පරෙසං කිඤ්චි දාතුං සක්කොමි, තයා පුබ්බෙ කතසුචරිතානුභාවෙන නිබ්බත්තතීති වත්වා දිබ්බචක්ඛුනා තස්ස පුබ්බකම්මං දිස්වා තස්ස පකාසෙන්තො ආහ.

7.

කස්සපෙ ලොකපජ්ජොතෙ, සම්බුද්ධෙ පරිනිබ්බුතෙ;
සබ්බත්ථ පත්ථටං ආසි, තස්ස බුද්ධස්ස සාසනං.

8.

තදා පච්චන්තිමෙ ගාමෙ, ත්වමාසි කුලදාරකො;
සද්ධො ආසි පසන්නො ච, දායකො කුසලෙ රතො.

9.

තදා පබ්බජිතො එකො, ගච්ඡන්තො අන්තරාපථෙ;
චොරෙහි අනුබද්ධොසි, අච්ඡින්නපත්තචීවරො.

10.

සාඛාභඞ්ගං නිවාසෙත්වා, පාරුපිත්වා තථෙව තං;
අන්තොගාමං පවිට්ඨොසි, එසමානො පිලොතිකෙ.

11.

තතො ත්වං චරමානං තං, දිස්වා කම්පිතමානසො;
වත්ථයුගං අදාසි ත්වං, සද්දහං දානතො ඵලං.

12.

පත්ථොදනෙන තං භික්ඛුං, පරිවිසිත්වා යථාබලං;

පෙසෙසි අභිවාදෙත්වා, සද්ධාය සුද්ධමානසො.

13.

ඉමං ත්වං අකරී පුඤ්ඤං, තුය්හෙතං චරිතං ඉමං;
තස්ස තෙ පුඤ්ඤකම්මස්ස, අමුඛ්‍යඵල මීදිසංති.

එවඤ්ච පන වත්වා ඉදං තෙ බ්‍රාහ්මණ ධනං රාජාදීහි මයා අනාහරණීයං කතං, ත්වං අපරිසඞ්කන්තො ගහෙත්වා යථාධිප්පායං කරොහි, ඉමං ඛො පන මණිරතනං ඉච්ඡිතිච්ඡිතං පසවති, තෙනාපි ආනුභාවෙන තව දානං අනුපච්ඡින්දන්තො පුත්තදාරාදයො පොසෙහීති අනුසාසි, තං සුත්වා බ්‍රාහ්මණො තෙන වුත්තනියාමෙනෙව භික්ඛුසඞ්ඝස්ස මහාදානං දදන්තො සීලං රක්ඛන්තො චිරං වසිත්වා අපරභාගෙ තතො චුතො දෙවලොකෙ නිබ්බත්තීති.

14.

එවං නිහීනාපි ධනෙන සන්තො,
දානන්වයං නෙව පරිච්චජන්ති;
තස්මා හි භොන්තො සති දෙය්‍යධම්මෙ,
මා කත්ථ දානෙසු පමාදභාවංති.

මොරියබ්‍රාහ්මණස්ස වත්ථුං ඡට්ඨමං.

37. පුත්තවත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

එකස්මිං කිර සමයෙ ලඞ්කාදීපවාසිනො සට්ඨිමත්තා භික්ඛූ ජයමහාබොධිං වන්දිතුකාමා එකතො මන්තෙත්වා මහාතිත්ථෙන නාවං ආරුය්හ ජම්බුදීපං පත්වා තාමලිත්තිපට්ටෙනෙ [තමලිත්තපට්ටනෙ ඉතිකත්ථචි] ඔතරිත්වා අනුක්කමෙන පාටලිපුත්තනගරං පාපුණිංසු. අථ තස්මිං නගරෙ පිණ්ඩාය චරන්තෙ තෙ භික්ඛූ එකො දුග්ගතමනුස්සො දිස්වා චිරෙන [චිරෙනාහංදිට්ඨා ඉතිසබ්බත්ථ] මයා දිට්ඨා බුද්ධපුත්තාති සොමනස්සො භරියං පක්කොසිත්වා භද්දෙ ඉමෙසං අය්‍යානං දානං දාතුකාමොම්හි, පුබ්බෙ නො අකතපුඤ්ඤත්තා ඉදානි දුග්ගතා ජාතා, ඉමෙසු පුඤ්ඤක්ඛෙත්තෙසු බීජං නො වෙ රොපෙස්සාම, පුනපි එවමෙව භවිස්සාමාති වත්වා කිං මෙ ගෙහෙ දෙය්‍යධම්මං අත්ථීති පුච්ඡි. සා තං සුත්වා ඝරෙ නො සාමි අය්‍යානං කිඤ්චි දාතබ්බං න පස්සාමි. අපි ච මම පුත්තං මාරෙත්වා දානං දාතුං සක්කාති. සො තස්සා කථං සුත්වා භද්දෙ පුත්තං මාරෙත්වා කිං දානං දෙමාති ආහ. තාය තං සුත්වා සාමි කිං න ජානාසි, පුත්තෙ නො මතෙ සන්දිට්ඨසම්භත්තා ඤාතිමිත්තසුහජ්ජා ච අම්හාකං සන්තිකං ආගච්ඡන්තා කිඤ්චි පණ්ණාකාරං ගහෙත්වා ආගච්ඡන්ති. මයං තෙන පණ්ණාකාරෙන දානං දස්සාමාති වුත්තෙ උපාසකො සාධු තථා කරොහීති මාතුයා එව භාරමකාසි, සා පුත්තං මාරෙතුං අවිසහන්තී ආහ. තථා හි.

1.

කිච්ඡා ලද්ධං පියං පුත්තං, අම්මම්මාති පියං වදං;
සුනීලනෙත්තං සුභමුං, කො පක්කමිතුමිච්ඡති.

2.

මාතරා මාරියන්තොපි, මාතරමෙව රොදති;
මාරෙතුං තං න සක්කොමි, හදයං මෙ පවෙධතීති.

එවඤ්ච පන වත්වා අහං සාමි න සක්කොමි පුත්තං මාරෙතුං. ත්වං මාරෙහීති පුත්තං පිතුසන්තිකං පෙසෙසි. අථ සොපි තං මාරෙතු මසක්කොන්තො එවමාහ. වුත්තඤ්හි.

3.

තායන්ති පිතුනො දුක්ඛං, පුත්තා පුත්තාති කිත්තිතා;
පිතු දුක්ඛං සුඛං පුත්තා, දායාදා හොන්ති සබ්බදා.

4.

තස්මා මෙ සදිසං පුත්තං, පිල්ලකං මඤ්ජුභාසනං;
න සක්කොමි අහං භද්දෙ, ජීවිතා තං වියොජිතුං.

5.

අයසඤ්ච අකිත්තිඤ්ච, පප්පොති පුත්තඝාතකො;
පාණාතිපාතකම්මම්පි, කාමං සො ඵුසතෙ නරොති.

එවඤ්ච පන වත්වා සො ත්වමෙව තව පුත්තං මාරෙහීති පෙසෙසි, එවං තෙන වුත්තෙ පුත්තස්ස මාරපාණූපායං පරියෙසන්තා එවමාහංසු, අම්හෙ පනිමං මාරෙතුං න සක්කොමි, අම්හාකං පච්ඡාගෙහෙ මහන්තො වම්මිකො අත්ථි, තස්මිං එකො නාගරාජා පටිවසති. කුමාරං තත්ථ පෙසෙස්සාම, සො තං ඩසිත්වා මාරෙස්සතීති. ඉච්චෙතෙ එසො ඛො උපායො එවාති චින්තෙත්වා කුමාරං පක්කොසිත්වා අඤ්ජනා වලිවලයාදීහි මණ්ඩෙත්වා තස්ස හත්ථෙ ගෙණ්ඩුං [තෙණ්ඩුං ඉතිසබ්බත්ථ] ඨපෙත්වා තාත පච්ඡාගෙහෙ වම්මිකසමීපං ගන්ත්වා කීළාති පෙසෙසුං. තතො දාරකො ගන්ත්වා ගෙණ්ඩුකෙන කීළන්තො වම්මිකබිලෙ ගෙණ්ඩුකං පාතෙසි. අථ සො ගෙණ්ඩුකං ගණ්හිස්සාමීති වම්මිකසුසිරෙ හත්ථං පවෙසෙසි. තතො සප්පො කුජ්ඣිත්වා සුසූතිසද්දං කරොන්තො මහන්තං ඵණං කත්වා බිලතො සීසං උක්ඛිපිත්වා ඔලොකෙන්තො අට්ඨාසි කුමාරස්ස හත්ථතො පරිගලිතපාසංවිය. අථස්ස කුමාරො කිඤ්චි අජානන්තො සප්පස්ස ගීවං දළ්හං ගණ්හි. අථස්ස මාතාපිතුන්නං සද්ධාබලෙන නාගරාජා කුමාරස්ස කරතලෙ අට්ඨංසං ඉච්ඡාදායකං කණ්ඨමණිරතනං පාතෙසි. කුමාරස්ස මාතාපිතරො ද්වාරං

නිස්සාය ඨිතා තස්ස කිරියං ඔලොකෙන්තො තං මණිරතනං දිස්වා සීසං ගන්ත්වා පුත්තං උක්ඛිපිත්වා හත්ථතො මණිරතනං ගණ්හිංසු. තතො තෙ තං මණිරතනං පරිසුද්ධාසනෙ ඨපෙත්වා උපචාරං කත්වා අම්හාකං ඉදඤ්චිදඤ්ච දෙථාති අබ්භුක්කිරිංසු. අථ තෙ මණිරතනානුභාවෙන ගෙහද්වාරෙ මහන්තං මණ්ඩපං කාරෙත්වා විතානාදිනා මණ්ඩපං අලඞ්කරිත්වා භික්ඛූනං ආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා තෙ සට්ඨිමත්තෙ භික්ඛූ නිසීදාපෙත්වා මහාදානං අදංසු. තතො නගරවාසිනො මණිරතනානුභාවං සුත්වා සන්නිපතිංසු. අථ තෙ තෙසං මජ්ඣෙ අත්තනො සද්ධාබලෙන මණිරතනස්ස ලාභං පකාසෙත්වා ඉමඤ්හි දානත්ථායෙව පරිච්චජ්ජාමාති එකස්මිං ඨානෙ පතිට්ඨාපෙත්වා තෙනානුභාවෙන යාවජීවං දානං දදන්තා සීලං රක්ඛන්තා ආයුපරියොසානෙ දෙවලොකෙ නිබ්බත්තිංසූති.

6.

ජෙත්වාන පෙමං අපි අත්‍රජෙසු,
දදන්ති දානං ඉධ මානුසෙවං;
න දදාති කො නාම නරො සමිද්ධො,
දානඤ්හි දානස්ස ඵලං සරන්තොති.

පුත්තවත්ථුං සත්තමං.

38. තෙභාතිකමධුවාණිජකානං වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

අතීතෙ කිර බාරාණසියං තෙ භාතිකා එකතො හුත්වා මධුං වික්කිණන්තා පුත්තදාරෙ පොසෙන්ති. තතො තෙසු එකො පච්චන්තං ගන්ත්වා මලයවාසීනං [මලවාසීනං ඉතිපිකත්ථචි] හත්ථතො මධුං කිණිත්වා [වක්කිණිත්වා ඉතිසබ්බත්ථ] ගණ්හාති, එකො ගහිතගහිතමධුං නගරං ආහරති. එකො තෙන ආභටාභටමධූනි බාරාණසියං නිසීදිත්වා වික්කිණාති. තස්මිං සමයෙ ගන්ධමාදනපබ්බතෙ එකො පච්චෙකබුද්ධො වණරොගෙනා තුරො අහොසි. අථඤ්ඤතරො පච්චෙකබුද්ධො තස්ස මධුනා ඵාසු භවිස්සතීති ඤත්වා ගන්ධමාදනපබ්බතෙයෙව ඨිතො චීවරං පාරුපිත්වා ආකාසෙනා ගන්ත්වා නගරද්වාරෙ ඔතරිත්වා කත්ථ මධුං ලභාමීති [ලබ්භති ඉතිසබ්බත්ථ] ඔලොකෙන්තො අට්ඨාසී, තදා තස්මිංපරකුලෙ භතිං කත්වා ජීවමානා එකා චෙටිකා ඝටමාදාය උදකත්ථං තිත්ථං ගච්ඡන්තී මග්ගා ඔක්කම්ම ඝටං ඨපෙත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, තදා පච්චෙකබුද්ධො භගිනී එත්ථ භික්ඛාය චරන්තානං කතරස්මිං ඨානෙ මධු ලබ්භතීති පුච්ඡි. සා තස්ස කථං සුත්වා මධුආපණස්ස පඤ්ඤායනට්ඨානෙ ඨත්වා හත්ථං පසාරෙත්වා එස භන්තෙ මධුආපණොති දස්සෙත්වා යජ්ජායං පච්චෙකබුද්ධො ආපණතො මධුං න ලභති. මම නිවත්ථවත්ථකං දත්වාපි මධුං දස්සාමීති චින්තෙත්වා ඔලොකෙන්තී තත්ථෙව අට්ඨාසි, අථ පච්චෙකබුද්ධො අනුපුබ්බෙන විචරන්තො [චරන්තො

ඉතිපිකත්ථචි] මධුආපණං සම්පාපුණි, තතො කුටිම්බිකො [කුටිම්බ කො ඉතිපිකත්ථචි] තං දිස්වා හත්ථතො පත්තං ගහෙත්වා ආධාරකෙ ඨපෙත්වා මධුඝටං ආදාය පත්තස්ස උපනාමෙන්තො සහසා නික්කුජ්ජි. තතො මධු පත්තං පූරෙත්වා උත්තරන්තො පුන භූමියං පග්ඝරි. තං දිස්වා සොමනස්සො වාණිජො එවං පත්ථනමකාසි.

වුත්තඤ්හි මහාවංසෙ.

1.

තත්ථ පත්තස්ස බුද්ධස්ස, වාණිජො සො පසාදවා;
විස්සන්දයන්තො මුඛතො, පත්තපූරං මධුං අදා.

2.

පුණ්ණඤ්ච උප්පතීතඤ්ච, පතිතඤ්ච මහීතලෙ;
දිස්වා මධුං පසන්නො සො, එවං පණිදහී තදා.

3.

ජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං, දානෙනානෙන හොතු මෙ;
ආකාසෙ යොජනෙ ආණා, භූමියං යොජනෙපිති.

එවඤ්ච පන වත්වා පත්තං අදාසි, පච්චෙකබුද්ධො පත්තං පටිග්ගහෙත්වා තත්ථෙව ඨිතො.

4.

ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, ඛිප්පමෙව සමිජ්ඣතු;
පූරෙන්තු චිත්ථසංකප්පා, චන්දො පණ්ණරසො යථා.

5.

ඉච්ඡිතං පත්ථිතං තුය්හං, සබ්බමෙව සමිජ්ඣතු;
පූරෙන්තු චිත්තසංකප්පා, මණිජොතිරසො යථාති.

වත්වා මඞ්ගලං වඩ්ඪෙත්වා අගමාසි. අථන්තරාමග්ගෙ ඨිතා ඝටචෙටිකා පච්චෙකබුද්ධාභිමුඛං ගන්ත්වා මධුං ලභිත්ථ භන්තෙති පුච්ඡි. තෙන ලද්ධං භගිනීති වුත්තෙ කිං වත්වා සො අදාසීති පුච්ඡි. පච්චෙකබුද්ධො සබ්බං කථෙසි. සා තං සුත්වා ථොකං භන්තෙ ඉධෙව හොථ දාසියා අනුග්ගහත්ථායාති සීඝං ගෙහං ගන්ත්වා නිවත්ථපිළොතිකා අත්තනො සාටකං ධොවිත්වා ආහරිත්වා චුම්බටකං කත්වා පච්චෙකබුද්ධස්ස අදාසි, යදා සො භන්තෙ මධුදායකො සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං කාරෙති. තදාහං තස්ස අග්ගමහෙසී භවෙය්‍යංති වත්වා පත්ථනං කරොන්තීඑවමාහ.

6.

යදා තෙ මධුදෙො හන්තෙ, භූභුජො හොති භූතලෙ;
තස්ස හෙස්සං තදා හන්තෙ, පියා අග්ගමහෙසිකා.

7.

සුරූපාච සුවණ්ණාච, සුයසා සුබ්බතා සුභා;
අස්සං තස්ස පියාචාථ, මනාපා ඉච්ඡදා [ඉච්ඡිදා ඉතිපිකත්ථචි] සදාති.

තස්සාපි තදා පච්චෙකබුද්ධො තථෙව හොතූති මඞ්ගලං වත්වා ආකාසෙන ගන්ධමාදනමෙව අගමාසි, අථාපරභාගෙ තෙ තයොපි එකතො හුත්වා මධුලොකනං කරොන්තා තං මධුඝටං කුහිංති පුච්ඡිංසු, සො තෙනත්තනා කතකම්මං වත්වා සචෙ තුම්හෙ තස්මිං පත්තිං අනුමොදෙය්‍යාථ, තං සාධු. නො චෙ. මධුඅග්ඝනකං මම හත්ථතො ගණ්හථාති වත්වා තෙහි තතො න නො අත්ථො [නනොහත්ථො ඉතිසබ්බත්ථ] මධුනා, කීදිසස්සෙතං අදාසීති වුත්තෙ තං සුත්වා ඉතරො පච්චෙකබුද්ධා නාමෙ තෙ ගන්ධමාදනෙ වසන්ති කාසාවං පාරුපිත්වා කුලෙ කුලෙ භික්ඛං චරන්ති, සන්තො එතෙ සීලවන්තාති කථෙසි, අථ තෙසු ජෙට්ඨො බ්‍රාහ්මණචණ්ඩාලකාපි කාසාවං පරිදහිත්වා චරන්ති. නූනායං චණ්ඩාලකොති මඤ්ඤාමීති ආහ, මජ්ඣිමො කුජ්ඣිත්වා තව පච්චෙකබුද්ධං පරසමුද්දෙ ඛිපාමීති අවොච, අථ තෙසං කථං සුත්වා මධුදායකො මා හො තුම්හෙ අරියානං මහෙසක්ඛානං මහානුභාවානං පච්චෙකබුද්ධානං එරූසං කථෙථ. නිරයදුක්ඛා න භායථාතිආදිනා අනෙකා කාරෙන නිවාරෙත්වා තෙසං ගුණං පකාසෙසි, තං සුත්වා තෙ උභොපි සාධූති පසන්නාචිත්තා අනුමොදිංසු, අපරභාගෙ තෙ කාලං කත්වා දෙවමනුස්සෙසු සංසරන්තා තත්ථ තත්ථ මහාසම්පත්තියො අනුභවිත්වා අම්හාකං සත්ථු පරිනිබ්බාණතො ද්වින්නං වස්සසතානං අච්චයෙන අත්තනො අත්තනො සම්පත්තට්ඨානෙ නිබ්බත්තිංසු. තෙන වුත්තං.

8.

අසොකො මධුදො සන්ධි, මිත්තාදෙවී තු චෙටිකා;
චණ්ඩාලවාදී නිග්‍රොධො, තිස්සො සො පාරවාදිකොති.

තෙසු චණ්ඩාලවාදී ජෙට්ඨවාණිජො බින්දුසාරරඤ්ඤො ජෙට්ඨපුත්තස්ස සුමනරාජකුමාරස්ස පුත්තො හුත්වා නිබ්බත්ති. තස්සායමානුපුබ්බීකථා. බින්දුසාරරඤ්ඤො කිර දුබ්බලකාලෙයෙව අසොකකුමාරො අත්තනා ලද්ධං උජ්ජෙනියා රජ්ජං පහාය ආගන්ත්වා සබ්බනගරං අත්තනො හත්ථගතං කත්වා සුමනරාජකුමාරං අග්ගහෙසි. තං දිවසමෙව සුමනස්ස රාජකුමාරස්ස සුමනා නාම දෙවී පරිපුණ්ණගබ්භා අහොසි. සා අඤ්ඤාතකවෙසෙන නික්ඛමිත්වා අවිදූරෙ අඤ්ඤතරං චණ්ඩාලගාමං සන්ධාය ගච්ඡන්තී ජෙට්ඨකචණ්ඩාලස්ස

ගෙහතො අවිදූරෙ නිග්‍රොධො අත්ථි, තස්මිං රුක්ඛෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය ඉතො එහි සුමනෙති වදන්තියා සද්දං සුත්වා තස්සා සමීපං ගතා, දෙවතා අත්තනො ආනුභාවෙන එකං සාලං නිම්මිණිත්වා එත්ථ වසාහීති පාදාසි. සා තං සාලං පාවිසි, ගතදිවසෙයෙව සා පුත්තං විජායි. සා තස්ස නිග්‍රොධදෙවතාය පරිග්ගහිතත්තා නිග්‍රොධොත්වෙව නාමං අකාසි. ජෙට්ඨකචණ්ඩාලො දිට්ඨදිවසතොප්පභුති තං අත්තනො සාමිධීතරං විය මඤ්ඤමානො නිබද්ධවත්තං පට්ඨපෙසි. රාජධීතා තත්ථ සත්තවස්සානි වසි, නිග්‍රොධකුමාරොපි සත්තවස්සිකො ජාතො, තදා මහාවරුණත්ථෙරො නාම එකො අරහා දාරකස්ස හෙතුසම්පදං දිස්වා විහරමානො සත්තවස්සිකො දානි දාරකො. කාලො නං පබ්බාජෙතුංති චින්තෙත්වා රාජධීතාය ආරොචාපෙත්වා නිග්‍රොධකුමාරං පබ්බාජෙසි, කුමාරො ඛුරග්ගෙයෙව අරහත්තං පාපුණි. තෙන වුත්තං මහාවංසෙ.

9.

තං මහාවරුණො ථෙරො, තදා දිස්වා කුමාරකං;
උපනිස්සයසම්පන්නං, අරහා පුච්ඡි මාතරං;
පබ්බාජෙසි ඛුරග්ගෙ සො, අරහත්තමපාපුණීති.

සො කිර එකදිවසං පාතොව සරීරං පටිජග්ගිත්වා ආචරියුපජ්ඣායවත්තං කත්වා පත්තචීවර මාදාය මාතුඋපාසිකාය ගෙහද්වාරං ගච්ඡාමීති නික්ඛමි. මාතුනිවාසට්ඨානඤ්චස්ස දක්ඛිණද්වාරෙන නගරං පවිසිත්වා නගරමජ්ඣෙන ගන්ත්වා පාචීනද්වාරෙන නික්ඛමිත්වා ගන්තබ්බං හොති. තෙන ච සමයෙන අසොකො ධම්මරාජා පාචීනදිසාභිමුඛො සීහපඤ්ජරෙ චඞ්කමති. තං ඛණංයෙව නිග්‍රොධො රාජඞ්ගණං සම්පාපුණි සන්තින්ද්‍රියො සන්තමානසො යුගමත්තං පෙක්ඛමානො, තෙන වුත්තං එකදිවසං සීහපඤ්ජරෙ ඨිතො අද්දස නිග්‍රොධං සාමණෙරං රාජඞ්ගණෙන ගච්ඡන්තං දන්තං ගුත්තං සන්තින්ද්‍රියං ඉරියාපථසම්පන්නන්ති. දිස්වා පනස්ස එතදහොසි. අයං ජනො සබ්බොපි වික්ඛිත්තචිත්තො භන්තමිගපටිභාගො. අයං පන දහරකො අවික්ඛිත්තො අතිවියස්ස ආලොකිතවිලොකිතං සම්මිඤ්ජනපසාරණඤ්ච සොභති. අද්ධා එතස්සබ්භන්තරෙ ලොකුත්තරධම්මො භවිස්සතීති රඤ්ඤො සහ දස්සනෙනෙව සාමණෙරෙ චිත්තං පසීදි, පෙමං සණ්ඨහි, කස්මා. පුබ්බෙ කිර පුඤ්ඤකරණකාලෙ රඤ්ඤො ජෙට්ඨකභාතා වාණිජකොයං.

10.

පුබ්බෙව [පුබ්බෙන ඉතිකත්ථචි] සන්නිවාසෙන, පච්චුප්පන්නහිතෙන වා;
එවං තං ජායතෙ පෙමං, උප්පලංව යථොදකෙති.

අථ රාජා සඤ්ජාතපෙමො සබහුමානො සාමණෙරං පක්කොසථාති අමච්චෙ පෙසෙසි, තෙ අතිචිරායන්තීති පුන ද්වෙ තයො පෙසෙසි තුරිතං ආගච්ඡතූති. සාමණෙරො අත්තනො පකතියා එව අගමාසි. රාජා පතිරූපාසනං ඤත්වා නිසීදථාති ආහ. සො ඉතොචිතො ච විලොකෙත්වා නත්ථි දානි අඤ්ඤො භික්ඛූති සමුස්සිතසෙතච්ඡත්තං රාජපල්ලඞ්කං උපසඞ්කමිත්වා පත්තං ගණ්හනත්ථාය රඤ්ඤො ආකාරං දස්සෙසි. රාජා තං පල්ලඞ්කසමීපං ගච්ඡන්තං එව දිස්වා චින්තෙසි අජ්ජෙව දානි අයං සාමණෙරො ඉමස්ස ගෙහස්ස සාමිකො භවිස්සතීති, සාමණෙරො රඤ්ඤො හත්ථෙ පත්තං දත්වා පල්ලඞ්කං අභිරුහිත්වා නිසීදි. රාජා අත්තනො අත්ථාය සම්පාදිතං සබ්බං යාගුඛජ්ජකභත්තවිකතිං උපනාමෙසි. සාමණෙරො අත්තනො යාපනමත්තමෙව සම්පටිච්ඡි. භත්තකිච්චාවසානෙ රාජා ආහ සත්ථාරා තුම්හාකං දින්නඔවාදං ජානාථාති. ජානාමි මහාරාජ එකදෙසෙනාති. තාත මය්හම්පි නං කථෙහීති. සාධු මහාරාජාති රඤ්ඤො අනුරූපං ධම්මපදෙ අප්පමාදවග්ගං අනුමොදනත්ථාය අභාසි. රාජා පන අප්පමාදො අමතපදං, පමාදො මච්චුනො පදංති සුත්වාව අඤ්ඤාතං තාත, පරියොසාපෙහීති ආහ. සාමණෙරො අනුමොදනාවසානෙ ද්වත්තිංසධුවභත්තානි [ද්වත්තිංසධුරභත්තානි ඉතිසබ්බත්ථ] ලභිත්වා පුන දිවසෙ ද්වත්තිංසභික්ඛූ ගහෙත්වා රාජන්තොපුරං පවිසිත්වා භත්තකිච්චං මකාසි. රාජා අඤ්ඤෙපි ද්වත්තිංසභික්ඛූ තුම්හෙහි සද්ධිංස්වෙ භික්ඛං ගණ්හන්තූති එතෙනෙව උපායෙන දිවසෙ දිවසෙ වඩ්ඪාපෙන්තො සට්ඨිසහස්සානං බ්‍රාහ්මණපරිබ්බාජකානං භත්තං උපච්ඡින්දිත්වා අන්තොනිවෙසනෙ සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛූනං නිච්චභත්තං පට්ඨපෙසි නිග්‍රොධත්ථෙරගතෙනෙව පසාදෙන. නිග්‍රොධත්ථෙරොපි රාජානං සපරිසං තීසු සරණෙසු පඤ්චසු සීලෙසු පතිට්ඨාපෙත්වා බුද්ධසාසනෙ පොථුජ්ජනිකෙන පසාදෙන අචලප්පසාදං කත්වා පතිට්ඨාපෙසි. රාජාපි අසොකාරාමං නාම මහාවිහාරං කාරාපෙත්වා සට්ඨිසහස්සානං භික්ඛූනං නිච්චභත්තං පට්ඨපෙසි. සකලජම්බුදීපෙ චතුරාසීතියා නගරසහස්සෙසු චතුරාසීතිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙසි. තෙන වුත්තං.

11.

චණ්ඩාලවාදිදොසෙන,
ජාතො චණ්ඩාලගාමකෙ;
පත්තානුමොදනා පාකා,
ආසෙ සො [අසෙසො ඉතිපිකත්ථචි] හි අනාසවොති.

අයං නිග්‍රොධත්ථෙරස්ස කථානයො.

මධුදායකො පන වාණිජො දෙවලොකතො චවිත්වා පුප්ඵපුරෙ රාජකුලෙ උප්පජ්ජිත්වා පියදාසො නාම කුමාරො හුත්වා ඡත්තං උස්සාපෙත්වා සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජං අකාසි. කථං.

බින්දුසාරරාජස්ස එකසතපුත්තා අහෙසුං. තෙ සබ්බෙ අසොකො අත්තනා සද්ධිං එකමාතිකං තිස්සකුමාරං ඨපෙත්වා ඝාතෙසි. ඝාතෙන්තො චත්තාරි වස්සානි අනභිසිත්තොව රජ්ජං කාරෙත්වා චතුන්නං වස්සානං අච්චයෙන තථාගතස්ස පරිනිබ්බාණතො ද්වින්නං වස්සසතනං උපරි අට්ඨාරසමෙ වස්සෙ සකලජම්බුදීපෙ එකරජ්ජාභිසෙකං පාපුණි. අථ තං සකලජම්බුදීපෙ චතුරාසීතිනගරසහස්සෙ රාජානො ආගන්ත්වා උපට්ඨහිස්සන්ති. තිණ්ණං උතූනං අනුච්ඡවිකා තයො පාසාදා අහෙසුං. එකො මහාසප්පිකො, එකො මොරගීවො, එකො මඞ්ගලො නාම, තෙසු නෙකනාටකසහස්සපරිවුතො පටිවසති. යාස්ස මධුආපණං දස්සෙසි, සා අසන්ධිමිත්තා නාම දෙවච්ඡරපරිභාගා රාජධීතා හුත්වා සට්ඨිසහස්සානං ඉත්ථීනං ජෙට්ඨිකා ධම්මාසොකරඤ්ඤො අග්ගමහෙසී අහොසි. අභිසෙකානන්තරං තස්ස ඉමා රාජිද්ධියො ආගතා, පථවියා ච හෙට්ඨා යොජනප්පමාණෙ ආණා පවත්තති. තථා උපරි ආකාසෙ. අනොතත්තදහතො අට්ඨහි කාජෙහි සොළසපානීයඝටෙ දිවසෙ දිවසෙ දෙවතා ආහරන්ති. යතො සාසනෙ උප්පන්නසද්ධො හුත්වා අට්ඨඝටෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස අදාසි. ද්වෙ ඝටෙ සට්ඨිමත්තානං තෙපිටකභික්ඛූනං ද්වෙ ඝටෙ අග්ගමහෙසියා අසන්ධිමිත්තාය. චත්තාරො ඝටෙ අත්තනා පරිභුඤ්චි දෙවතා [දෙවතාඑවං ඉතිසබ්බත්ථ], එව හිමවන්තතො නාගලතාදන්තකට්ඨං සිනිද්ධං මුදුකං රසවන්තං දිවසෙ දිවසෙ ආහරන්ති, තෙන රඤ්ඤො ච මහෙසියා ච සොළසන්නං නාටකසහස්සානඤ්ච සට්ඨිමත්තානඤ්ච භික්ඛුසහස්සානං දෙවසිකං දන්තපොණකිච්චං නිප්ඵජ්ජති. දෙවසිකමෙවස්ස දෙවතා අගදාමලකං අගදහරීටකං සුවණ්ණවණ්ණඤ්ච ගන්ධරසසම්පන්නං අම්බපක්කං ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතො පඤ්චවණ්ණං නිවාසනපාරුපනං පීතකවණ්ණං හත්ථපුඤ්ජනකපටං [හත්ථපුච්ඡනකපට්ටං ඉතිසබ්බත්ථ] දිබ්බඤ්ච පානං ආහරන්ති. දෙවසිකමෙවස්ස අනුලෙපනගන්ධං පාරුපනත්ථාය අසුත්තමයිකං සුමනපුප්ඵපටං මහාරහඤ්ජ අඤ්ජනං නාගභවනතො නාගරාජානො ආහරන්ති. ඡද්දන්තදහතොයෙව උට්ඨිතස්ස සාලිනො නවවාහසහස්සනි දිවසෙ දිවසෙ සුවා ආහරන්ති. තෙ මූසිකා නිත්ථුසකානි කරොන්ති. එකොපි ඛණ්ඩතණ්ඩුලො නාහොසි. රඤ්ඤො සබ්බට්ඨානෙසු අයමෙව තණ්ඩුලො පරිභොගං ගච්ඡති. මධුමක්ඛිකා මධුං කරොන්ති. කම්මාරසාලාසු අච්ඡා කූටං පහරන්ති. කරවීකසකුණා ආගන්ත්වා මධුරස්සරං විකූජෙන්තා රඤ්ඤො බලිකම්මං කරොන්ති. ඉමාහි ඉද්ධීහි සමන්නාගතො රාජා එකදිවසං සුවණ්ණසඞ්ඛලිකබන්ධනං පෙසෙත්වා චතුන්නං බුද්ධානං අධිගතරූපදස්සනං කප්පා යුකං මහාකාලනාගරාජානං ආනයිත්වා සෙතච්ඡත්තස්ස හෙට්ඨා මහාරහෙ පල්ලඞ්කෙ නිසීදාපෙත්වා අනෙකසත වණ්ණෙහි ජලජථලජපුප්ඵෙහි

සුවණ්ණපුප්ඵෙහි ච පූජං කත්වා සබ්බා ලඞ්කාරපතිමණ්ඩිතෙහි සොළසහි නාටකසහස්සෙහි සමන්තතො පරික්ඛිපිත්වා අනන්තඤාණස්ස තාව මෙ සද්ධම්මවරචක්කවත්තිනො සම්මාසම්බුද්ධස්ස [සම්මාසම්බුද්ධරූපං ඉතිසබ්බත්ථ] රූපං ඉමෙසං අක්ඛීනං ආපාථං කරොහීති වත්වා තෙන නිම්මිතං සකලසරීරෙ විප්පකිණ්ණපුඤ්ඤප්පභාවනිබ්බත්තාසීති අනුබ්‍යඤ්ජනපතිමණ්ඩිත ද්වත්තිංස මහාපුරිසලක්ඛණ සස්සිරිකතාය විකචකමලුප්පලපුණ්ඩරීකපතිමණ්ඩිතමිව සලිලතලං තාරාගණරංසිජාලවිසරවිප්ඵුරිතසොභාසමුජ්ජලමිව ගගනතලං නීලපීතලොහිතාදිභෙදං විචිත්තවණ්ණරංසිවිනද්ධබ්‍යාමප්පභාපරික්ඛෙපවිලාසිතාය සඤ්ඣාප්පභානුරාගඉන්දධනුවිජ්ජුල්ලතාපරික්ඛිත්තමිව කණකගිරිසිඛරං නානාවිරාගවිමලකෙතුමාලාසමුජ්ජලිතචාරුමත්ථකසොභනං නයනරසායනමිව ච බ්‍රහ්මදෙවමනුජනාගයක්ඛගණානං බුද්ධරූපං පස්සන්තො සත්තදිවසානි අක්ඛිපූජං නාම අකාසි. රාජා කිර අභිසෙකං පාපුණිත්වා තීණියෙව සංවච්ඡරානි බාහිරකපාසණ්ඩං පරිගණ්හි, චතුත්ථෙ සංවච්ඡරෙ බුද්ධසාසනෙ පසීදි, තස්ස පන පිතා බින්දුසාරො බ්‍රාහ්මණභත්තො අහොසි. සො බ්‍රාහ්මණානඤ්ච බ්‍රාහ්මණජාතිපාසණ්ඩානං පණ්ඩරඞ්ගපරිබ්බාජකානඤ්ච සට්ඨිසහස්සමත්තානං නිච්චභත්තං පට්ඨපෙසි. අසොකොපි පිතරා පවත්තිතං දානං අත්තනො අන්තොපුරෙ [අන්තෙපුරෙ ඉතිසබ්බත්ථ] තථෙව දදමානො එකදිවසං සීහපඤ්ජරෙ ඨිතො තෙ උපසමපරිබාහිරෙන ආචාරෙන භුඤ්ජමානෙ අසංයතින්ද්‍රියෙ අවිනීතඉරියාපථෙ දිස්වා චින්තෙසි, ඊදිසං දානං උපපරික්ඛිත්වා යුත්තට්ඨානෙ දාතුං වට්ටතීති. එවං චින්තෙත්වා අමච්චෙ ආහ, ගච්ඡථ භණෙ අත්තනො අත්තනො සාධුසම්මතෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ අන්තොපුරං අභිහරථ දානං දස්සාමීති, අමච්චා සාධු දෙවාති රඤ්ඤො පටිස්සුත්වා තෙ තෙ පණ්ඩරඞ්ගපරිබ්බාජකා ජීවක නිගණ්ඨාදයො ආනෙත්වා ඉමෙ මහාරාජ අම්හාකං අරහන්තොති ආහංසු, අථ රාජා අන්තොපුරෙ උච්චාවචානි ආසනානි පඤ්ඤාපෙත්වා ආගච්ඡන්තූති වත්වා ආගතාගතෙ ආහ අත්තනො අනුරූපෙ ආසනෙ නිසීදථාති, එකච්චෙ භද්දපීඨකෙසු එකච්චෙ ඵලකපීඨකෙසු නිසීදිංසු, තං දිස්වා රාජා නත්ථි එතෙසං අන්තො සාරොති ඤත්වා තෙසං අනුරූපං ඛාදනීයභොජනීයං දත්වා උය්‍යොජෙසි. එවං ගච්ඡන්තෙ කාලෙ එකදිවසං සීහපඤ්ජරෙ ඨිතො නිග්‍රොධසාමණෙරං දිස්වා තස්මිං ගතෙන පසාදෙන බුද්ධසාසනෙ පසන්නො සට්ඨිසහස්සමත්තෙ පාසණ්ඩියෙ අපනෙත්වා සට්ඨිසහස්සමත්තෙ භික්ඛූ භොජෙන්තො බුද්ධසාසනෙ පසීදිත්වා අසොකාරාමං කාරෙත්වා තත්ථ තෙ වසාපෙන්තො එකදිවසං අසොකාරාමෙ සට්ඨිසහස්සභික්ඛූනං දානං දත්වා තෙසං මජ්ඣෙ නිසජ්ජ සඞ්ඝං චතූහි පච්චයෙහි පවාරෙත්වා ඉමං පඤ්හං පුච්ඡි, භන්තෙ භගවතා දෙසිතධම්මො නාම කිත්තකො හොතීති, මහාරාජ නව අඞ්ගානි, ඛන්ධතො චතුරාසීතිධම්මක්ඛන්ධසහස්සානීති. රාජා ධම්මෙ පසීදිත්වා එකෙකං ධම්මක්ඛන්ධං එකෙකවිහාරෙන පූජෙස්සාමීති එකදිවසමෙව

ඡන්නවුතිකොටිධනං විස්සජ්ජෙත්වා අමච්චෙ ආණාපෙසි, එකමෙකස්මිං නගරෙ එකමෙකං විහාරං කාරෙන්තා චතුරාසීතියා නගරසහස්සෙසු චතුරාසීතිවිහාරසහස්සානි කාරාපෙථාති, සයඤ්ච අසොකාරාමෙ අසොකමහාවිහාරත්ථාය [සයංචඅසොකමහොවිහාරත්ථාය ඉතිපිකත්ථචි] කම්මං පට්ඨපෙසි, සඞ්ඝො ඉන්දගුත්තත්ථෙරං නාම මහිද්ධිකං මහානුභාවං ඛීණාසවං නවකම්මාධිට්ඨායකං අදාසි, ථෙරො යං යං න නිට්ඨාති, තං තං අත්තනො ආනුභාවෙන නිට්ඨාපෙසි, එවංපිතීහි සංවච්ඡරෙහි විහාරකම්මං නිට්ඨාපෙසි, එකදිවසමෙව සබ්බනගරෙහි පණ්ණානි ආගමිංසු, අමච්චා රඤ්ඤො ආරොචෙසුං නිට්ඨිතානි දෙව චතුරාසීතිමහාවිහාරසහස්සානීති. අථ රාජා භික්ඛුසඞ්ඝං උපසඞ්කමිත්වා භන්තෙ මයා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සානි කාරිතානි, ධාතුයො කුතො ලච්ඡාමීති පුච්ඡි, මහාරාජ ධාතුනිධානං නාම අත්ථීති සුණොම, න පන පඤ්ඤායති අසුකට්ඨානෙති. රාජා රාජගහෙ චෙතියං භින්දාපෙත්වා ධාතුං අපස්සන්තො පටිපාකතිකං කාරාපෙත්වා භික්ඛුභික්ඛුණියො උපාසකඋපාසිකායොති චතස්සො පරිසා ගහෙත්වා වෙසාලියං ගතො. තත්‍රාපි අලභිත්වා කපිලවත්ථුං ගතො, තත්‍රාපි අලභිත්වා රාමගාමං ගතො, රාමගාමෙ නාගා චෙතියං භින්දිතුං නාදංසු. චෙතියෙ නිපතිතකුද්දාලො ඛණ්ඩාඛණ්ඩං හොති, එවං තත්‍රාපි අලභිත්වා අල්ලකප්පං පාවං කුසිනාරංති සබ්බචෙතියානි භින්දිත්වා ධාතුං අලභිත්වා පටිපාකතිකානි කත්වා රාජගහං ගන්ත්වා චතස්සො පරිසා සන්නිපාතාපෙත්වා අත්ථි කෙනචි සුතපුබ්බං අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති පුච්ඡි. තත්ථෙකො වීසංවස්ස සතිකො ථෙරො අසුකට්ඨානෙ ධාතුනිධානංති න ජානාමි, මය්හං පන පිතාමහත්ථෙරො මයි සත්තවස්සිකාලෙ මාලාචඞ්ගොටකං ගාහාපෙත්වා එහි සාමණෙර අසුකගච්ඡන්තරෙ පාසාණථූපො අත්ථි. තත්ථ ගච්ඡාමාති ගන්ත්වා පූජෙත්වා ඉමං ඨානං උපධාරෙතුං වට්ටති සාමණෙරාති ආහ. අහං එතමෙව ජානාමි මහාරාජාති ආහ. රාජා එතදෙව ඨානංති වත්වා ගච්ඡෙ හරාපෙත්වා පාසාණථූපං පංසුංච අපනෙත්වා හෙට්ඨා සුධාභූමිං අද්දස, තතො සුධා ච ඉට්ඨකායො ච හරාපෙත්වා අනුපුබ්බෙන පරිවෙණං ඔරුය්හ සත්තරතනවාලිකං අසිහත්ථානි ච කට්ඨරූපකානි සම්පරිවත්තන්තානි අද්දස, සො යක්ඛදාසකෙ පක්කොසාපෙත්වා බලිකම්මං කාරාපෙත්වාපි නෙව අන්තං පස්සන්තො දෙවතා නමස්සමානො අහං ඉමා ධාතුයො ගහෙත්වා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සෙ නිදහිත්වා සක්කාරං කරොමි. මා මෙ දෙවතා අන්තරායං කරොන්තූති ආහ, සක්කො දෙවරාජා චාරිකං චරන්තො තං දිස්වා විස්සකම්මං ආමන්තෙත්වා තාත අසොකධම්මරාජා ධාතුයො නීහරිස්සාමීති පරිවෙණං ඔතිණ්ණො. ගන්ත්වා කට්ඨරූපානි නීහරාපෙහීති. සො පඤ්චචූලකගාමදාරකවෙසෙන ගන්ත්වා රඤ්ඤො පුරතො ධනුකහත්ථො ඨත්වා හාරෙමි මහාරාජාති ආහ, හර තාතාති සරං ගහෙත්වා සන්ධිම්හියෙව විජ්ඣි, සබ්බං විප්පකිරීයිත්ථ, අථ රාජා ආවිඤ්ජනෙ [අවිඤ්චිනෙ ඉතිපිකත්ථචි] බන්ධකුඤ්චිකමුද්දිකං ගණ්හි, මණික්ඛන්ධං පස්සිත්වා අනාගතෙ දළිද්දරාජානො ඉමං මණිං ගහෙත්වා

ධාතූනං සක්කාරං කරොන්තූති පණ්ණෙ අක්ඛරානි දිස්වා කුජ්ඣිත්වා මාදිසානං පන රාජූනං [රාජානං ඉතිසබ්බත්ථ] දළිද්දරාජාති වත්තුං අයුත්තංති පුනප්පුනං සටෙත්වා ද්වාරං විවරිත්වා අන්තොගෙහං පවිට්ඨො අට්ඨාරසවස්සාධිකානං ද්වින්නං වස්සසතානං උපරි ආරොපිතදීපා තථෙව පජ්ජලන්ති, නීලුප්පලපුප්ඵානි තංඛණංයෙව ආහරිත්වා ආරොපිතානි විය පුප්ඵසන්ථාරො තං ඛණං සන්ථතො විය ගන්ධා තං මුහුත්තං පිංසිත්වා ඨපිතා විය අහෙසුං. රාජා සුවණ්ණපට්ටං ගහෙත්වා අනාගතෙ පියදාසො නාම කුමාරො ඡත්තං උස්සාපෙත්වා අසොකො නාම ධම්මරාජා භවිස්සති, සො ඉමා ධාතුයො විත්ථාරිතා කරිස්සතීති වාචෙත්වා දිට්ඨොහං අයොන මහාකස්සපත්ථෙරෙනාති වත්වා වාමහත්ථං ආභුජිත්වා දක්ඛිණහත්ථෙන අප්ඵොටෙසි. සො තස්මිං ඨානෙ පරිචරණකධාතුමත්තමෙව ඨපෙත්වා සෙසධාතුයො සබ්බා ගහෙත්වා ධාතුඝරං පුබ්බෙ පිහිතනයෙනෙව පිදහිත්වා සබ්බා යථා පකතියායෙව කාරෙත්වා උපරිපාසාණචෙතියං පතිට්ඨාපෙත්වා චතුරාසීතියා විහාරසහස්සෙසු ධාතුයො පතිට්ඨාපෙසි. අථෙකදිවසං රාජා විහාරං ගන්ත්වා භික්ඛුසංඝං වන්දිත්වා එකමන්තෙ නිසින්නො යදි භන්තෙ ඡන්නවුතිකොටිධනං විස්සජ්ජෙත්වා චතුරාසීතිවිහාරසහස්සානිසචෙතියානි කාරාපෙත්වාපි අහං න දායාදො. අඤ්ඤො කො දායාදොති, පච්චයදායකො නාම ත්වං මහාරාජ, යො පන අත්තනො පුත්තඤ්ච ධීතරඤ්ච පබ්බාජෙති, අයං සාසනෙ දායාදො නාමාති එවං වුත්තෙ අසොකො රාජා සාසනෙ දායාදභාවං පත්ථයමානො අවිදූරෙ ඨිතං මහින්දකුමාරං දිස්වා සක්ඛිස්සසි තාත ත්වං පබ්බජිතුංති ආහ. කුමාරො පකතියා පබ්බජිතුකාමො රඤ්ඤො වචනං සුත්වා අතිවිය පාමොජ්ජජාතො පුබ්බජාමි [පබ්බජ්ජාමි ඉතිසබ්බත්ථ] දෙව. මං පබ්බාජෙත්වා සාසනෙ දායාදො හොථාති ආහ. තෙන ච සමයෙන රාජධීතා සංඝමිත්තාපි තස්මිං ඨානෙ ඨිතා හොති. තං දිස්වා ආහ ත්වම්පි අම්ම පබ්බජිතුං සක්ඛිස්සසීති, සාධු තාතාති සම්පටිච්ඡි. රාජා පුත්තානං මනං ලභිත්වා පහට්ඨචිත්තො භික්ඛුසංඝං උපසඞ්කමිත්වා භන්තෙ ඉමෙ දාරකෙ පබ්බාජෙත්වා මං සාසනෙ දායාදං කරොථාති. සඞ්ඝො රඤ්ඤො වචනං සම්පටිච්ඡිත්වා කුමාරං මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරෙන උපජ්ඣායෙන මහාදෙවත්ථෙරෙන ආචරියෙන පබ්බජාපෙසි [පබ්බජ්ජාපෙසි ඉතිසබ්බත්ථ]. මජ්ඣන්තිකත්ථෙරෙන ආචරියෙන උපසම්පාදෙසි, සො උපසම්පදාමාලකෙයෙව සහ පටිසම්භිදාහි අරහත්තං පාපුණි. සඞ්ඝමිත්තායපි රාජධීතාය ආචරියාණී ආයුපාලත්ථෙරී නාම [අචාරියා ආයුපාලත්ථෙරීනාම ඉතිසබ්බත්ථ]. උපජ්ඣායා ධම්මපාලත්ථෙරී නාම අහොසි. රාජා පන අනෙකාකාරෙන බුද්ධසාසනං සොභෙත්වා මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරස්ස සහායෙන [සහයොයන. සාභායොයන. සාහයොයන ඉතිපිකත්ථචි] සට්ඨිසහස්සමත්තෙ දුස්සීලෙ තිත්ථියෙ බුද්ධසාසනා උප්පබ්බාජෙත්වා තතියධම්මසංගීතිං නිට්ඨාපෙසි. තස්මිං කිර සමාගමෙ භික්ඛුභික්ඛුණියො කිත්තකාති [කිත්තකානීති ඉතිසබ්බත්ථ], වුත්තඤ්හි.

12.

තස්මිං සමාගමෙ ආසුං, අසීතිභික්ඛුකොටියො;
අහෙසුං සතසහස්සානි, තෙසු ඛීණාසවා යතී.

13.

නවුතිසතසහස්සානි, අහූ භික්ඛුණියො තහිං;
ඛීණාසවා භික්ඛුණියො, සහස්සං ආසු තාසු වාති.

එවං සො අසොකො ධම්මරාජා සකලජම්බුදීපෙ අග්ගරාජා හුත්වා බුද්ධසාසනං සොභෙන්තො විහාසි. අයං පනෙත්ථ සඞ්ඛෙපො, විත්ථාරො පන මහාවංසෙ වුත්තොති. වුත්තඤ්හි.

14.

සම්පුණ්ණත්තා අයං තිස්සො, චෙතනායො මධුප්පදො;
සබ්බත්ථ සබ්බදා සබ්බ, සම්පත්තිමභිසම්භුණීති.

මජ්ඣිමො පන වාණිජො අත්තනො පාරවාදිදොසෙන පරසමුද්දෙ ලඞ්කායං නිබ්බත්ති. තස්සෙවං කථාපටිපාටි වෙදිතබ්බා. තම්බපණ්ණිදීපෙ කිර මුටසීවො නාම රාජා සට්ඨිවස්සානි රජ්ජං කාරෙසි, තස්ස පුඤ්ඤපඤ්ඤාගුණොපෙතා අඤ්ඤමඤ්ඤං හිතෙසිනො දස පුත්තා අහෙසුං. ද්වෙ ච ධීතරො. සබ්බෙ තෙ සමග්ගා සම්මොදමානා වසන්ති. අථාපරස්මිං සමයෙ අමච්චා මුටසීවරඤ්ඤෙ කාලකතෙ දෙවානංපියතිස්සකුමාරං අභිසිඤ්චිංසු, අභිසෙකසමකාලමෙවස්ස අනෙකානි අච්ඡරියානි අහෙසුං. තානි පකාසෙන්තා මහාවංසකථාචරියා ආහංසු.

15.

දෙවානංපියතිස්සොති, විස්සුතො දුතියො සුතො;
තෙසු [අහොසිමුටසීවස්ස, දසපුත්තෙසුපුඤ්ඤවා ඉතිකත්ථචි] භාතූසු සබ්බෙසු, පුඤ්ඤපඤ්ඤාධිකො අහු.

16.

දෙවානංපියතිස්සො සො, රාජාසි පිතුඅච්චයෙ;
තස්සාභිසෙකෙන සමං, බහූනච්ඡරියානහු.

17.

ලඞ්කාදීපම්හි සකලෙ, නිධයො රතනානිච;
අන්තොඨිතානි උග්ගන්ත්වා, පථවීතලමාරුහුං.

18.

ලඞ්කාදීපසමීපම්හි, භින්නනාවා ගතානි ච;
තත්‍ර ජාතානි ච ඵලං, රතනානි සමාරුහුං.

19.

ඡාතපබ්බතපාදම්හි, තිස්සො ච වෙළුයට්ඨියො;
ජාතා රථපතොදෙන, සමානා පරිමාණතො.

20.

තාසු එකා ලතායට්ඨී, රජතාභා තහිං ලතා;
සුවණ්ණවණ්ණා රුචිරා; දිස්සන්තෙතා මනොරමා.

21.

එකා කුසුමයට්ඨීතු; කුසුමානි තහිංපන;
නානානි නානාවණ්ණානි; දිස්සන්තෙතිඵුටානි ච.

22.

එකා සකුණයට්ඨී තු, තහිංපක්ඛිමිගා බහු;
නානා ච නානාවණ්ණා ච, සජීවාවිය දිස්සරෙ.

23.

හයගජරථා මලකාා, වලයඞ්ගුලිවෙඨකා චෙව;
කකුධඵලා පාකතිකා, ඉච්චෙ තා අට්ඨ ජාතියා.

24.

මුත්තා සමුද්දා උග්ගන්ත්වා; තීරෙ වට්ටිවියට්ඨිතා;
දෙවානංපියතිස්සස්ස; සබ්බං පුඤ්ඤවිජම්භිතං.

25.

ඉන්දනීලං වෙළුරියං, ලොහිතඞ්කමණී ච්මෙ;
රතනානි පනෙ තානි, මුත්තා තා තාව යට්ඨියො;
සත්තාහබ්භන්තරෙයෙව, රඤ්ඤො සන්තිකමාහරුංති.

තෙන ච සමයෙන දෙවානංපියතිස්සමහාරාජා ච අසොකො ධම්මරාජා ච අද්දිට්ඨසහායා හොන්ති. තස්මා සො එතානි රතනානි ච අඤ්ඤානි බහූනි උපායනානි මම සහායස්ස දෙථාති ධම්මාසොකමහානරින්දස්ස පණ්ණාකාරත්ථාය පෙසෙසි. සොපි තං දිස්වා පසීදිත්වා පඤ්චරාජකකුධභණ්ඩානි ච අඤ්ඤඤ්ච බහුපණ්ණාකාරඤ්ච අභිසෙකත්ථාය පෙසෙසි. මය්හං සහායං අභිසෙකං කරොන්තූති. න කෙවලඤ්චෙතං ආමිසපණ්ණාකාරං. ඉමං කිර ධම්මපණ්ණාකාරම්පි පෙසෙසි.

26.

අහං බුද්ධංච ධම්මංච; සංඝංච සරණං ගතො;
උපසකත්තං වෙදෙසිං; සක්‍යපුත්තස්ස සාසනෙ.

27.

ඉමෙසු තීසු වත්ථූසු; උත්තමෙසු නරුත්තම;
චිත්තං පසාදයිත්වාන, සද්ධාය සරණං වජාති.

අමච්චා පුන ලඬකමාගම්ම රාජානං අභිසිඤ්චිංසු, තෙන ඛො පන සමයෙන මොග්ගලිපුත්තතිස්සත්ථෙරො කත්ථ නුඛො අනාගතෙ සාසනං සුප්පතිට්ඨිතං භවෙය්‍යාති උපපරික්ඛන්තො පච්චන්තිමෙ සුප්පතිට්ඨිතං භවිස්සතීති ඤත්වා තෙ තෙ ථෙරෙ තත්ථ තත්ථ පෙසෙත්වා මහාමහින්දත්ථෙරං ගන්ත්වා තම්බපණ්ණිදීපං පසාදෙහීති නියොජෙසි, සක්කො ච දෙවානමින්දො මහාමහින්දත්ථෙරං උපසංකමිත්වා කාලකතො භන්තෙ මුටසීවො රාජා. ඉදානි දෙවානංපියතිස්සමහාරාජා රජ්ජං කාරෙති. සම්මාසම්බුද්ධෙන ච තුම්හෙ ඛ්‍යාකතා අනාගතෙ මහින්දො නාම භික්ඛු තම්බපණ්ණිදීපං පසාදෙස්සතීති. තස්මා තිහ ඛො භන්තෙ කාලො දීපවරං ගමනාය, අහම්පි සහායො භවිස්සාමීති, ථෙරො තස්ස වචනං සම්පටිච්ඡිත්වා අත්තසත්තමො චෙතියපබ්බතවිහාරතො වෙහාසං උප්පතිත්වා අනුරාධපුරස්ස පුරත්ථිමදිසාය මිස්සකපබ්බතෙ පතිට්ඨහි, ඉමං එතරහි චෙතියපබ්බතොතිපි සඤ්ජානන්ති. තදා තම්බපණ්ණියං උස්සවදිවසො හොති, රාජා ඡණං කරොථාති අමච්චෙ ආණාපෙත්වා චත්තාළීසසහස්සපුරිසෙහි පරිවාරිතො නගරම්හා නික්ඛමිත්වා මිස්සකපබ්බතං පායාසි මිගවං කීළිතුකාමො. අථ තස්මිං පබ්බතෙ අධිවත්ථා එකා දෙවතා රඤ්ඤො ථෙරෙ දස්සෙස්සාමීති රොහිතමිගවණ්ණෙන අවිදූරෙ තිණපණ්ණානි ඛාදමානා විය චරති, රාජා අයුත්තං දානි පමත්තං විජ්ඣිතුංති ජියං පොථෙසි, මිගො අම්බත්ථලමග්ගං ගහෙත්වා පලායිතුං ආරභි, රාජා තං අනුබන්ධන්තො අම්බත්ථලමෙව අභිරුහි, මිගොපි ථෙරානං අවිදූරෙ අන්තරධායි, මහින්දත්ථෙරො රාජානං අවිදූරෙ ආගච්ඡන්ත මංයෙව රාජා පස්සතු, මා ඉතරෙති අධිට්ඨහිත්වා තිස්ස තිස්ස ඉතො එහීති ආහ, රාජා තං සුත්වා චින්තෙසි. ඉමස්මිං තම්බපණ්ණිදීපෙ ජාතො මං තිස්සොති නාමං ගහෙත්වා ආලපිතුං සමත්ථො නාම නත්ථි. අයං පන ඡින්නභින්නපටධරො භණ්ඩුකාසාව වසනො මං නාමෙනා ලපති, කො නුඛො යං භවිස්සති මනුස්සො අමනුස්සො වාති. ථෙරො ආහ.

28.

සමණා මයං මහාරාජ, ධම්මරාජස්ස සාවකා;
තවෙව අනුකම්පාය, ජම්බුදීපා ඉධාගතාති.

රාජා ධම්මාසොකනරින්දෙන පෙසිතසාසනානුසාරෙන අනුස්සරමානො අයථා නුබො ආගතාති තාවදෙව ආයුධං නික්ඛිපිත්වා එකමන්තං නිසීදි සම්මොදනීයං කථං කථයමානො සාරණීයං [සම්මොදනීයං-ඉතිසබ්බත්ථ] කථං කුරුමානො. තස්මිං තානිපි චත්තාළීසපුරිසසහස්සානි ආගන්ත්වා තං පරිවාරෙසුං, තදා ථෙරො ඉතරෙපි ජනෙ දස්සෙසි, රාජා දිස්වා ඉමෙ කදා ආගතාති පුච්ඡි, මයා සද්ධිංයෙව මහාරාජාති. ඉදානි පන ජම්බුදීපෙ අඤ්ඤෙපි එවරූපා සමණා සන්තීති. මහාරාජ එතරහි ජම්බුදීපො කාසාවපජ්ජොතො ඉසිවාතපටිවාතො, තස්මිං.

29.

තෙවිජ්ජා ඉද්ධිප්පත්තා ච, චෙතොපරිඤ්ඤකොවිදා;
ඛීණාසවා අරහන්තො, බහූ බුද්ධස්ස සාවකාති.

රාජා තං සුත්වා පසන්නො අහොසි, අථ ථෙරො රුක්ඛොපමාදිනා තස්ස පඤ්ඤාවෙයාත්තියං ඤත්වා ධම්මං දෙසෙසි සනරාමරෙහි සාධුකාරං කාරයමානො. තෙන වුත්ථං.

30.

පණ්ඩිතොති විදිත්වාන, චුල්ලහත්ථිපදොපමං;
සුත්තන්තං දෙසයී ථෙරො, මහීපස්ස මහාමති [මහීමතී ඉතිපිකත්ථචි].

දෙසනාපරියොසානෙ සො සද්ධිං තෙහි නරෙහි චත්තාළීසසහස්සෙහි සරණෙසු පතිට්ඨහීති. අථස්ස රාජා ස්වෙ භන්තෙ මම ගෙහෙ භික්ඛං ගණ්හාථාති යාචිත්වා ගන්ත්වා නගරඤ්ච රාජගෙහඤ්ච අලඞ්කරිත්වා ථෙරෙ නිසීදාපෙත්වා පණීතෙනාහාරෙන පරිවිසිත්වා අනුළාදෙවිප්පමුඛාහි පඤ්චසතඉත්ථීහි සද්ධිං එකමන්තං නිසීදි. අථ ථෙරො ධම්මරතන වස්සං වස්සාපෙසි. තතො තා පඤ්චසතඉත්ථියො සොතාපත්තිඵලං පාපුණිංසු. තතො හත්ථිසාලායං සහස්සං, නන්දනවනෙ සහස්සංති එවං දුතියදිවසෙ අඩ්ඪතෙයයානි පාණසහස්සානි සොතාපත්තිඵලෙ පතිට්ඨාපෙසි. තතියදිවසෙ අඩ්ඪනවප්පමාණං පාණසහස්සංති එවං අනෙකසතානං අනෙකසහස්සානං අනෙකසත සහස්සානං ධම්මා මතං පායෙසි. වුත්තඤ්හි.

31.

මහාමහින්දසුරියො, ලඞ්කාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධනෙයාම්බුජෙ කාසි, විකාසං ධම්මරංසිනා.

32.

මහාමහින්දචන්දො සො, ලඞ්කාවෙහාසමජ්ඣගො;
බොධෙසි ධම්මරංසීහි, වෙනෙයාකුමුදාකරෙ.

33.

මහාමහින්දමෙසො සො, වස්සං ධම්මම්බුවුට්ඨියා;
සාධූනං චිත්තබීජෙසු, ජනෙසි කුසලඞ්කුරෙති.

අථ රාජා සුමනසාමණෙරෙන ධම්මාසොකස්ස හත්ථතො සම්මාසම්බුද්ධපරිභුත්තපත්තපූරධාතුයො ච සක්කස්ස සන්තිකා දක්ඛිණක්ඛකධාතුංච ආහරාපෙත්වා [ආහාරිත්වා-ඉතිසබ්බත්ථ] චෙතියපබ්බතෙ ථූපං ආදිංකත්වා සකලලඞ්කාදීපෙ යොජනෙ යොජනෙ ථූපානි කාරෙත්වා දක්ඛිණකධාතුං නිදහිත්වා ථූපාරාමථූපඤ්ච පතිට්ඨාපෙසි. අථ සඞ්ඝමිත්තාය ථෙරියා ආනීතං ජයමහාබොධිනො දක්ඛිණමහාසාඛං පතිට්ඨාපෙත්වා පූජං කාරෙසි. සබ්බො පනෙත්ථ කථාවිත්ථාරො මහාවංසතො වෙදිතබ්බො.

34.

පාරවාදිකදොසෙන, ජාතෙවං පරසාගරෙ;
පත්තානුමොදනා එවං, ලඞ්කායං ආසි ඉස්සරො.

35.

පාපම්පි එවං ඵලතීති මන්ත්වා,
ඤත්වාන පුඤ්ඤස්ස ඵලං ඉදන්ති;
භො යොනිසො කුබ්බථ පුඤ්ඤකම්මෙ,
ගන්ත්වාන යෙ යත්ථ න සොචයන්තීති.

තෙභාතිකමධුවාණිජකානං වත්ථුං අට්ඨමං.

39. බොධිරාජධීතුයා [බොධිරාජධීතාය ඉතිසබ්බත්ථ] වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

භගවති පරිනිබ්බුතෙ ලඞ්කායං සාසනෙ සුප්පතිට්ඨිතෙ තත්ථ හකුරෙළීති එකො ගාමො අහොසි, තත්ථෙකා දාරිකා ගාමදාරිකාහි සද්ධිං තත්ථ තත්ථ කීළන්තී විහරති, තදා ගාමසමීපෙ මහාසොබ්භං හොති. තත්ථෙකො මරුත්ථරුක්ඛො සබ්බදා පාළිඵුල්ලොව තිට්ඨති. මනුස්සා බුද්ධපූජනත්ථං පුප්ඵානි විචිණන්තා උදකං ඔගහෙත්වා රුක්ඛමභිරුය්හ පුප්ඵානි ඔචිණන්ති, කුමාරිකා තෙ දිස්වා මනුස්සා සුඛෙන ගන්ත්වා පුප්ඵානි ඔචිණන්තූති එකං සුක්ඛපාලිභද්දදණ්ඩකං ආහරිත්වා සෙතුං කත්වා ඨපෙසි, තතො පට්ඨාය මනුස්සා තෙනගන්ත්වා පුප්ඵානි ඔචිණන්ති. අථ සා තතො චුතා තෙනෙව කුසලකම්මෙන ජම්බුදීපෙ පාටලිපුත්තනගරෙ සොමදත්තරඤ්ඤො ධීතා හුත්වා නිබ්බත්ති, උත්තමරූපධරා දෙවච්ඡරපටිභාගා අහොසි. මාතාපිතරො පනස්සා බොධිරාජකුමාරිකාති වොහරිංසු. පුබ්බෙ කතසෙතුආනුභාවෙන තස්සා

සුවීරකො නාමෙකො ආකාසගාමී සින්ධවපොතකො නිබ්බත්ති. රාජධීතුයා පන පිතා බුද්ධමාමකො ධම්මමාමකො සඞ්ඝමාමකො හුත්වා මහන්තං පුඤ්ඤං පසවන්තො සින්ධවපොතකං දිස්වා පුඤ්ඤකරණස්ස මෙ සහායො ලද්ධොති තුට්ඨමානසො අස්සං අභිරුහිත්වා දිවසස්ස තික්ඛත්තුං ගන්ත්වා මහාබොධිං වන්දති. රාජධීතා නං දිස්වා පිතුසන්තිකං ගන්ත්වා අභිණ්හං තාත කුහිං ගච්ඡසීති පුච්ඡි. රාජා න කිඤ්චි කථෙසි, අථ සා පුනප්පුනං පිතරං නිබන්ධන්තී පුච්ඡි. තතො රාජා තස්සාවි කරොන්තො එවමාහ.

1.

අම්හාකං භගවා පුබ්බෙ, පූරෙන්තො දසපාරමී;
අදාසි සීසරත්තක්ඛි, මංසං ජීවිතමෙව ච.

2.

පුත්තදාරෙ ච රජ්ජෙ ච, පත්වා [දත්වා ඉතිපිකත්ථචි] පාරමිමත්ථකං;
අනප්පකප්පකොටීනං, බෙපෙත්වා කපිලවුයෙ.

3.

සක්කරාජකුලෙ ජාතො, ලොකෙ අප්පටිපුග්ගලො;
සම්පත්තචක්කවත්තිත්තං, පහන්ත්වාන නරාධිපො.

4.

දිස්වා නිමිත්තෙ චතුරො, නික්ඛම්ම අභිනික්ඛමං;
බොධිමූලමුපාගම්ම, නිසින්නො වජිරාසනෙ.

5.

සහස්සබාහුං මාපෙත්වා, නානායුධසමාකුලං [නානාවුධසමාකුලං-ඉතිසබ්බත්ථ];
මහාභීතිකරං වෙසං, කාළපබ්බතසාදිසං.

6.

මාපෙත්වාන සමාරුය්හ, ගිරිමෙඛලවාරණං;
මාරසෙනං සමානෙත්වා, ආගතං මකරද්ධජං.

7.

පාරමිතාබලෙන තං, මාරසෙනං පලාපිය;
යත්ථාසීනො කිලෙසාරි, සහස්සං ඝාතයී ජිනො.

8.

නයනං සුජලසෙකෙහි, සත්තාහං ජිනසෙවිතං;

පූජිතං දෙවබ්‍රහ්මෙහි, සිද්ධොරගනරාදිහි;
වන්දිතුං ජයබොධිංතං, ගච්ඡාමි සතතං අහං.

9.

උපාසති සදා ගන්ත්වා, යො නරො බොධිපාදපං;
ගන්ධොදදීපධූපාදි, නානාපූජාහි සාධුකං.

10.

ස නරො නිරාමයො හොති, පච්චත්තෙ ච පරත්ථ ච;
පූජිතො මානිතො හොති, දීඝායු බලවා සුඛී.

11.

තදත්ථං පත්ථයන්තෙන, අත්ථකාමෙන ජන්තුනා;
උපාසනීයං සද්ධාය, නිච්චං තං බොධිපාදපංති.

තං සුත්වා කුමාරිකා පීතියා ඵුටසරීරා පිතරං වන්දිත්වා අහම්පි තාත ගච්ඡාමීති ආහ. රාජා පනස්සා උපද්දවභයෙන ගමනං න ඉච්ඡි. තතො සා යාවතතියං පිතරං යාචිත්වා රඤ්ඤා අනුඤ්ඤාතා. තතො පට්ඨාය පිතරා සද්ධිං සින්ධවමාරුය්හ බොධිං වන්දිතුං සතතං ගච්ඡති. අථාපරභාගෙ රාජා මරණමඤ්චෙ නිපන්නො චින්තෙසි. ධීතා මෙ නිරන්තරං බොධිඋපට්ඨානංගච්ඡති, එතිස්සා අනාගතෙ යංකිඤ්චි භයං උප්පජ්ජමානං තතො උප්පජ්ජති. තත්ථ මෙ කිං කාතබ්බන්ති. තතො සින්ධවං පක්කොසාපෙත්වා තස්ස කණ්ණමූලෙ මන්තෙන්තො එවමාහ, තාත මම ධීතා අභිණ්හං තව සහායං කත්වා බොධිං වන්දිතුං ගච්ඡති. තත්ථස්සා යංකිඤ්චි භයං භවෙය්‍යා. තං නප්පතිරූපං. තත්ථ ගමනාගමනෙ මම ධීතරං රක්ඛෙය්‍යාසීති තස්ස ධීතරං පටිපාදෙත්වා කාලමකාසි. තතො රාජධීතා පිතුසරීරකිච්චං කාරෙත්වා දිවසස්ස තික්ඛත්තුං අස්සමභිරුය්හ බොධිඋපට්ඨානං ගච්ඡති. මනුස්සා පනස්සා රූපසම්පත්තිං දිස්වා විම්හිතමානසා රාජාරහං වත නො ඉදං පණ්ණාකාරං දිට්ඨං. ගන්ත්වා රඤ්ඤො ආචික්ඛිස්සාම. අප්පෙව නාම රාජා සො කිඤ්චි නො දදෙය්‍යාති චින්තෙත්වා රඤ්ඤො සන්තිකං ගන්ත්වා වන්දිත්වා ධීතා එවමාහංසු.

12.

බොධිමණ්ඩං සමාගම්ම, අභිණ්හං තුට්ඨමානසා;
වන්දන්තී යාති කඤ්ඤෙකා, විජ්ජුව සිරියා ජලං.

13.

නීලධම්පිල්ලභාරා සා, විසාලායතලොචනා;
සොණ්ණදොලාභසවණ්ණා, සාමා සුභපයොධරා.

14.

සතරංසීහි සම්මිස්ස, සඤ්ච්‍යාම්බුදසමාධරා;
තුඞ්ගනාසා නීලහමු, හාසභාසා මනොරමා.

15.

ඊදිසං නො මහාරාජා [මහාරාජදිට්ඨපුබ්බ ඉතිපිකත්ථචි], දිට්ඨපුබ්බං කුදාචනං;
එහි තස්සා සිරිංදෙව, බොධිමණ්ඩම්හි දක්ඛසීති.

තං සුත්වා රාජා සවණසංසග්ගෙනෙව තාය පටිබද්ධචිත්තො චතුරඞ්ගිනිංසෙනං ගහෙත්වා රාජධීතරං බොධිවන්දනත්ථාය ආගතකාලෙ බහිපාකාරෙ සෙනං පරික්ඛිපාපෙත්වා ගණ්හථෙතන්ති මනුස්සෙ නියොජෙසි. තතො සෙනාපි තං ගහණසජ්ජා අට්ඨාසි. රාජධීතා තෙ දිස්වා සීසං සින්ධවං උපසඞ්කමිත්වා තස්ස පිට්ඨියං නිසින්නා පණ්හියා සඤ්ඤං අදාසි. සො තං ගහෙත්වා වෙගෙන ආකාසං පක්ඛන්දි. සා පන දුන්නිසින්නභාවෙන අස්සස්ස වෙගං සන්ධාරෙතුමසක්කොන්තී අස්සපිට්ඨිතො පරිගලි. සින්ධවො රාජධීතරං පතමානං දිස්වා රාජොවාදං සරමානො වෙගෙනාගන්ත්වා තස්සා කෙසෙ ඩංසිත්වා උක්ඛිපිත්වා පතමානාය තස්සා පිට්ඨිංදත්වා නිසීදාපෙත්වා ආකාසෙන තං නෙත්වා පාටලිපුත්තනගරෙයෙව පතිට්ඨාපෙසි [පාතලිපුත්තනගරෙයෙවතං පට්ඨාපෙසිඉතිපිකත්ථචි].

16.

තිරච්ඡානගතාපෙවං, සරන්තා උපකාරකං;
න ජහන්තීති මන්ත්වාන, කතඤ්ඤූ හොන්තු [හොන්තිපාණිනො- ඉතිපිකත්ථචි] පාණිනොති.

තතො පට්ඨාය සා පුඤ්ඤකම්මං කත්වා සග්ගපරායනා අහොසීති.

17.

යො යං දුමින්දංයතිනන්දනෙන;
සම්පූජිතං පූජයතෙ ස පඤ්ඤො;
ස භොගවා හොති අනීතිකො ච,
සබ්බත්ථ සො හොති පසත්ථරූපො.

බොධිරාජධීතුයා වත්ථුං නවමං.

40. කුණ්ඩලියා වත්ථුම්හි අයමානුපුබ්බීකථා

ලඞ්කාදීපෙ රොහණජපදෙ මහාගාමො නාම අහොසි, තත්ථ තිස්සවිහාරං නාම අනෙකසතභික්ඛුහි සමාකිණ්ණං අනෙකපරිවෙණපතිමණ්ඩිතං විහාරං

අහොසි. තත්ථෙකො තිස්සො නාම සාමණෙරො පටිවසති. සො එකස්මිංසමයෙ ජනපදචාරිකං චරන්තො පාසාණවාපිගාමෙ භික්ඛං චරිත්වා යාපනමත්තං භත්තං සප්පිනා සද්ධිං ලභිත්වා නික්ඛම්ම ගාමද්වාරං පත්වා මහාගාමාභිමුඛො ගච්ඡන්තො මනුස්සෙ උදකඵාසුකට්ඨානං පුච්ඡි. තෙහි භන්තෙ තුම්භාකං අභිමුඛෙ අවිදූරට්ඨානෙ කකුබන්දකන්දරං නාම සන්දමානසීතලොදකං ධවලවාලුකාතලං තත්ථ තුම්හෙ ගන්ත්වා නහාත්වා සීතලච්ඡායාය වාලුකාතලෙ නිසින්නො භත්තකිච්චං කත්වා ගච්ඡථාති වුත්තෙ සාමණෙරො සාධූති වත්වා තත්ථ ගන්ත්වා ඵාසුකට්ඨානෙ නිසින්නො භත්තං භුඤ්ජිතුමාරභි. තදා එකෙන වනකම්මිකෙන සද්ධිංඅරඤ්ඤං ගතා එකා සුනඛී තස්මිං කන්දරෙ එකස්මිං පබ්භාරට්ඨානෙ දාරකෙ විජායිත්වා ඡාතජ්ඣත්තා පවෙධමානගත්තා දාරකානං සමීපෙනිපන්නා සාමණෙරස්ස පත්තෙ ආහාරගන්ධං සායිත්වා නිපන්නට්ඨානතො වුට්ඨාය පවෙධමානා තස්ස සමීපං ආගම්ම නඞ්ගුට්ඨං චාලෙන්තී අට්ඨාසි, සාමණෙරො තං දිස්වා කම්පිතමානසො අත්තනො භොජනත්ථාය වට්ටිතං පඨමාලොපං තස්සා පුරතො ඨපෙසි, තතො සා සොමනස්සා තං භුඤ්ජි. තං දිස්වා තුට්ඨො පුනප්පුනං ආලොපං කරොන්තො තස්සා භත්තං දත්වා පත්තං ධොවිත්වා ථවිකාය පක්ඛිපිත්වා අගමාසි. තතො සා සුනඛී සාමණෙරගතෙන පසාදෙන තතො චුතා ජම්බුදීපෙ දෙවපුත්තනගරෙ රාජානං පටිච්ච තස්ස මහෙසියා කුච්ඡිම්හි පටිසන්ධිං ගණ්හිත්වා දසමාසච්චයෙන මාතුකුච්ඡිතො නික්ඛමි, අථස්සා සිඛාමඞ්ගලදිවසෙ සම්පත්තෙ මාතාපිතරො පනස්සා කුණ්ඩලාවට්ටකෙසත්තා කුණ්ඩලාති නාම මකංසු. සා අනුක්කමෙන සොළසවස්සුද්දෙසිකා අහොසි, තස්මිං කිර සමයෙ තිස්සො සාමණෙරො මහාබොධිං වන්දිස්සාමීති නාවං අභිරුය්හ ජම්බුදීපං ගන්ත්වා අනුපුබ්බෙන දෙවපුත්තනගරං පත්වා සුනිවත්ථො සුපාරුතො යුගමත්තදසො භික්ඛාය චරන්තො මහාවීථිං සම්පාපුණි. රාජධීතා සීහපඤ්ජරං උග්ඝාටෙත්වා අන්තරවීථිං ඔලොකෙන්තී භික්ඛන්තං සාමණෙරං දිස්වා පුබ්බසිනෙහං පටිලභි, තස්මිංඛණෙ තස්සා ජාතිස්සරඤාණං අහොසි. සා කිර පුබ්බෙ භික්ඛුණී හුත්වා පණ්ණසූචියා සද්ධිං පොත්ථකඤ්ච පදීපියතෙලඤ්ච දත්වා ජාතිස්සරා භවෙය්‍යංති පත්ථනං ඨපෙසි, තතො සා ජාතිං අනුස්සරන්තී සාමණෙරෙන අත්තනො කතූපකාරං දිත්වා සොමනස්සා නං පක්කොසාපෙත්වා රාජගෙහෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙත්වා තත්ථ නිසින්නං නානග්ගරස භොජනෙන පරිවිසිත්වා ඔනීතපත්තපාණිං සාමණෙරං උපසඞ්කමිත්වා වන්දිත්වා එකමන්තං නිසින්නා තෙන සද්ධිං සල්ලපන්තී එවමාහ.

1.

න සඤ්ජානාසි මං ධීර, පුබ්බෙහං තව දාසිකා;
තෙනාහං සුඛිතා ආසිං, තස්මා ත්වමසි ඉස්සරොති.

තං සුත්වා සාමණෙරො ආහ.

2.

නත්ථි මෙ තාදිසී දාසී, න සඤ්ජානාමි තං අහං;
කාසි ත්වං කස්ස වා ධීතා, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතාති.

තතො සා තං සාරාපෙන්තී ආහ.

3.

සාරාපෙමි තුවං අජ්ජ, යථා ජානාසිමං ඉසෙ;
බුජ්ඣස්සු බොධිතො දානි, මයා ජාතිංසරන්තියා.

4.

පාසාණවාපිගාමම්හි, තම්බපණ්ණිම්හි රොහණෙ;
භික්ඛිත්වාන තුවං භන්තෙ, යදා කකුබන්දකන්දරෙ.

5.

නිසීදිත්වාන ත්වං භත්තං, භුත්තකාලං සරිස්සසි;
තදාහං සුනඛී ආසිං, විජාතා ලද්ධගොචරා.

6.

දාරකෙ ඛාදිතුං මය්හ, මාසන්නා බුදපීළිතා;
පවෙධමානසබ්බඞ්ගා, අට්ඨාසිං තව සන්තිකෙ.

7.

දිස්වා තං මං තදා භන්තෙ, වෙධමානං බුභුක්ඛිතං;
ජින්නභත්තො තුවං භුත්වා, මමං භත්තෙන තොසයී.

8.

තදාහං මුදුචිත්තෙන, චිත්තං තයි පසාදයිං;
තෙනාහං පුඤ්ඤකම්මෙන, දුතියෙ අත්තසම්භවෙ.

9.

ඉධ රාජකුලෙ ජාතා, සබ්බකාමසමිද්ධිනී;
චිත්තප්පසාදමත්තෙන, ලොකනාථස්ස සාසනෙ.

10.

තදහුපබ්බජිතස්සාපි, ඊදිසා හොන්ති සම්පදා;
කීදිසං හොති සම්බුද්ධෙ, පසාදෙන ඵලං අහො.

11.

අඤ්ඤානි පන කිච්චානි, පහායාත්තහිතෙ රතො;
අතන්දිතො දිවාරත්තිං, සරාතු රතනත්තයංති.

එවං සාමණෙරෙන කතූපකාරං සාරාපෙත්වා භන්තෙ තව දාසියා අනුග්ගහං පටිච්ච ඉධෙව වසථාති නිමන්තිත්වා තෙන සම්පටිච්ඡිතෙ මහන්තං විහාරං කාරාපෙත්වා සාමණෙරං ආදිං කත්වා අනෙකභික්ඛුසතෙ නිමන්තෙත්වා විහාරෙ වසාපෙත්වා සුලභං කත්වා චතුපච්චයෙහි උපට්ඨාසි. සාමණෙරොපි සුනඛියා දින්නදානං අනුස්සරිත්වා තුට්ඨො බුද්ධානුස්සතිං මනසිකරොන්තො න චිරෙනව අරහත්තං පත්වා තස්මිංයෙව විහාරෙ වසන්තො ආයුපරියොසානෙ තත්ථෙව පරිනිබ්බායීති.

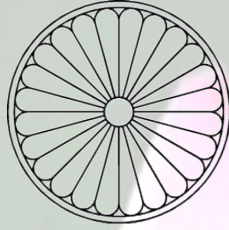
12.

තියද්ධෙසු තිලොකස්මිං, නත්ථී වත්ථුත්තයං විනා;
සත්තාන මඤ්ඤ මිච්ඡත්ථ, දායකං සුරපාදපං.

කුණ්ඩලියා වත්ථුං දසමං.

මහාසෙනවග්ගො චතුත්ථො.

එත්තාවතා ජම්බුදීපුප්පත්තිකථා සමත්තා.

සබ්බදානං ධම්ම දානං ජිනාති,
සබ්බරසං ධම්ම රසං ජිනාති;
සබ්බරතිං ධම්ම රතිං ජිනාති
තණ්හක්ඛයො සබ්බදුක්ඛං ජිනාති

(ධම්මපදය තණ්හා වග්ගො)

ධම්මාරාමො ධම්මරතො - ධම්මං අනුවිචින්තයං;
ධම්මං අනුස්සරං භික්ඛු - සද්ධම්මා න පරිහායති.

(ධම්මපදය භික්ඛු වග්ගො)

ධම්මො පනෙසො සුගතප්පසත්ථො,
තරණීව සංසාර මහණ්ණවස්ස;
බ්‍රහ්මාසුරාදීහි නමස්සනීයෙහ,
රසො රසානං පරමො තිලොකෙ.

මහාගදො මච්චුජරා පහානො,
සබ්බීතිනාසාය විසෙසමන්තො;
සබ්බත්ථි දානෙන ච කප්පරුක්ඛො,
චින්තාමණී භද්දයටොව ධම්මො.

ධම්මං විනා නත්ථි පිතාව මාතා,
තමෙව තාණං සරණං පතිට්ඨා;
තස්මා හි භො කිච්චමඤ්ඤඤදප්පහාය,
සුණාථ ධාරෙථ චරාථ ධම්මෙ.

(රසවාහිනී)

චිරං තිට්ඨතු ලොකස්මිං - සම්මා සම්බුද්ධ සාසානං!

ධර්ම දානය පිණිසයි.........